

GÖÇEBE KUŞLAR

Sara AKTAŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

DÖNÜŞ

Hayatımdaki herşeyi değiştiren olaylar silsilesi mirzanın kayıplara karışmasıyla başladı. Önceki pek çok günde yaptığımız gibi sabah birlikte kahvaltı yapmıştık. Ardından minik arabamla çalıştığım kliniğe gittim. Akşam eve döndüğümde her günün sonunu getirdiğimde alışık olduğum rutin akşamlardan biri değildi beni bekleyen. Önce annemin feryatları kulaklarıma ulaştı, ardından elinde sallayıp bağrına bastırıldığı mektup mıknatıs gibi gözlerimi üzerine çekti. O akşamın üzerinden geçen beş ay boyunca durmaksızın Mirza'yı bulmaya çalıştım ama nafile! Kalbim sıkıştıyordu ve her kalbim her sıkıştığında kendime hatırlattığım tek isim 'Mirza' oluyordu. Bir kez daha tekrarladım 'Mirza'. Ardından masada duran hüzünlü bir mart ışığının üzerinde dolaştığı zarfa baktım. Defalarca açıp okuduğum zarfı bir kez daha açtım. Enine doğru ikiye katlanmış çizgisiz kağıda çok uzun olmayan bir not yazmıştı. Okurken en çok sarsıldığım cümleye odaklandım. 'Çocukluğumuzun o muhteşem manzarasına geri döneceksin!' böyle ifade etmişti, onun için asla unutulmayacak gizemler ve tatlar kenti Diyarbakır'ı. Benim ise ölüm, acı, gözyaşı, karanlık, küskünlük ve terkin kenti dediğim.

Her zaman ki gibi kendinden emindi. 'Geri döneceksin!' Ne denli öfkeleneyeceğimi bildiği halde gözüme sokarcasına böyle yazmıştı. Çok iyi biliyordu;

çocukluğumuzu, Çarşıya Şewiti'yi unutmak mümkün değildi. Nede olsa bir zamanlar en büyük eğlencemiz o çarşığı gezmekti. Oradaki kokular başımızı döndürürdü. Karanfil, zencefil, tarçın, öğütülmüş taze kahve, kekik, biberiye, sepetlere tepeleme yığılmış kurutulmuş sebze ve meyveler...Renk renk kumaşların satıldığı sokaklar. Peynirciler çarşısı, Demirciler çarşısı...O kadar çok sokağa girer çıkardık ki artık her şeyi birbirinden ayırt edemez hale gelirdik. Aptal! Hiç bir zaman o manzaranın kapkaranlık bir lanete döndüğüne ikna olmadı. Elimdeki zarfı hınçla bırakıp kalktım. Gece yarısı olmuştu. Uyumaya çalıştım ama karmaşık rüyalar engel oldu. İyi bir uyku çekemedim saat altı civarı uyandım. Seyran Sultan çoktan kalkmış beni bekliyordu. Paniğe kapılmıştım. Titreyen ellerimle çantamı hazırlamaya başladım. Giysilerimi, bir kaç ufak tefek ihtiyacımı daha karmakarışık içine tıktırdım. Sonra sakinleşmeye çalıştım. Odamın penceresinden Tier Garden parkını seyrettim. Sonra çantamı alıp annemin yanına gittim. Aldığı hediyeleri ayrı ayrı çantaya yerleştirdim. Yola çıkmaya hazır koltuğa oturduğumda saat sekiz civarıydı. Aniden tüm cesaretimi, gücümü yitirdiğimi hissettim. Çılgınlıktı bu. Nereye gittiği hakkında hiç bir fikrimin olmadığı, duygularımı alt üst eden kardeşim ve bıraktığı mektup...Geçip giden zaman...Anneme takıldı gözlerim. İçin için yanan ateşi gördüm. Hastahaneden yakın arkadaşım Margit'i aradım. Ben yokken hastalarımı ilgilenmesini istedim 'elbette göçebe' dedi. Alelacele birşeyler atıştırıp, annemin bakıcısına gerekli tembihlerde bulundum. Seyran Sultan'la vedalaşıp evden çıktığımda kaygılı, muhteşem yeşil gözlerinin beni takip ettiğinden emindim.

Mirza haklı çıkmıştı. Terk ettiğim kente geri dönecektim. Sınırsız acıların kentine! İnsan kendi gerçeğinden kaçamıyormuş. Dönecektim. Ne annemin yanan gözlerine nede Mirza'sızlığa dayanamazdım. Neyle karşılaşacağım hakkında hiçbir fikrim yoktu. Gerçek şu ki; o lanetli, kan kokan sokakları adımlayacaktım. Yirmi yıl boyunca içimde büyüttüğüm yemini bozuyordum. Bir daha asla dönmem dediğim kente dönüyordum. Hayatımızı alt üst eden o geceyi nasıl unutabilirdim ki! Beynimi kemiren soruları nasıl unutabilirdim? Babam neden çıkıp gitmişti? Annem neden bizi eve kapatıp ardından koşmuştu? Ya ben nasıl olmuştu da o pencereden atlamıştım? Neden ne olursa olsun o karanlık gece; babama ölümü, anneme tekerlekli sandalyeyi, bana lanetini bırakmıştı. Sur'un daracık sokaklarında sadece oyun oynanmadığını bindokuzyüzdoksanaltı yılının fırtınalı bir eylül akşamında öğrenmişim. Ben on, Mirza beş yaşındaydı. Çocukluğumuzun en karanlık manzarası o gece idi!

Cebimdeki telefon ısrarla çaldı. Arayan on yaşımdan beri görmediğim bedri amcamdı. Sesi titrek, ama sıcaktı. Kaç uçağı ile yolculuk yapacağımı, ne zaman varacağımı sorduktan sonra beni almaya geleceğini söyledi. Kısa

içi binbir soruyla doluydu. Doğru düzgün düşünemiyordum. Ne zaman gittiğim yeri düşünsem zihnim kapkara anıların saldırısına uğruyordu. Mantıklı olan her şey kara düşlerin içinde eriyordu. Barışabilecek miydim o kentle? Bana ne vermişti? En sevdiklerimi yutan kara bir girdap değil miydi? O fıstık ağaçları, ceviz ağacı, Dicle suyu, bir gecede kıpkızıl olmadı mı kanla? Gerçek bu muydu? Öyleyse neden her defasında o karanlık gecenin üzerinden en aydınlık mutlu anım pırıl pırıl aydınlanıyordu? Yirmi yıl boyunca silemediğim tek mutluluk anım!

Sımsıcak bir yaz günü... kavurucu sıcaklar dehşetli etkisini göstersedeyken biz çocuklar şikayetçi değildik. Silvan'la gidiyorduk. Silvan'ın en güzel köyüne. Ev büyük bir konaktı. Sayısız odalarının hepsi aynı avluya açıyordu kapısını. Avlunun ortasında bizi sarıp sarmalayan koca bir dut ağacı. Konağın en güzel, en hamarat kadınları avluda toplanmış kışlık konserve ve kurutmalık yapıyorlardı. Konak yüksek bir tepe üzerine inşa edildiğinden köyün en güzel bağlarına bakıyordu. Kadınlar çalışırken biz çocuklar o bağlara daldık. Yorulmak nedir bilmezdik. Saatlerce süren bir birinden güzel keşiflerden ve oyunlardan sonra akşam üstü güneşin kıızıla kesen batışını izlemek için yeniden konağın üzerinde yükseldiği tepeye koşardık. O ışınlar tamamen kaybolmadan önce üzüm bağlarının ve ağaçların dallarındaki ışık ve renk cümbüşünü görmek için tekrar koşturarak inerdik. Kesme taşlarla yapılmış azametli konak tüm köyü koruyup kollayan kale gibiydi. O avluya doluştuğumuzda bağ ve bahçelerin, çeşit çeşit otların, konağın her penceresinden sarkan saksılardaki çiçeklerin kokuları başımızı döndürürdü. Hayatın bu cenneten ibaret olduğunu düşündürdü bize. İşte şimdi tüm inkarıma rağmen, Berlin'in sokaklarına dökülen göz kamaştırıcı ışıklar bile unutturamamıştı o anları. Oysa Berlin'in parkları, sokakları, insan cümbüşü en karanlık anlarımda sığınağım olmuştu. Tier Garten parkına bakan pencereden defalarca karanlığı aydınlatarak parıldayan ışıkları seyretmiştim. Kah lambaların kah yıldızların aydınlattığı ağaçlara bakarak dalların, yaprakların hışırtılarını dinlemiştim. Hayatımın üzerine çöken karabasanlarla o anlarda hesaplaşmışım. Orada yaralarımın pansuman yapmışım. Cristijan'la ruhumu ele geçiren yalnızlığı paylaşan sohbetler yapmışım. Yaşama tutunmuşum. Berlin evim olmuştu. Ama çocukluğum, o köy, o avlu, bazalt taşlı evler, Sur dipleri tüm canlılığıyla bilincimin derinliklerinde pusuya yatmıştı nihayetinde. Şimdi ise ilk fırsatta üzerime üzerime saldırıyordu.

Taksi seyrek trafikte hızla ilerliyordu. Sağa döndü ve bir köprü altından geçtik. Cadde boyunca ilerlerken beynime doluşan anılardan sıyrılmaya çalıştım. Sonunda 'geldik' dedi taksi şöförü. Geldiğimiz yer Berlin'in en önemli iki ana havaalanından Berlin Tegel'di. Otto Lilienthal Tegel Havalimanı, Berlin'in 10 km kuzeybatısındaki Tegel Bölgesi'nde bulunuyordu. Berlin Brandenburg

Havalimanı'nın hizmete açılması ile kapatılması planlanan havalimanı hâlâ oldukça faaldi. Aynı binada birbirine bağlı beş terminale sahip Havalimanı hizmetleri ile yılda ortalama 20 milyon yolcuyu misafir ediyordu. Yıllardır kullanılmakta olan Tegel Havalimanı ulaşım açısından avantajlıydı. Bu havaalanından sayısız hayat akmıştı. Gidenler ve gelenlerin hikayeleri yaşamın akışına karışıp bir gizeme dönüyordu. Milyonlarca farklı insanın hikayesi gibi bende bu havaalanında hikayemede farklı bir sayfa açmak üzereydim. Parayı ödeyip indim. Kısa ama yavaş adımlarla yürüdüm. Olasılıkları hesaplamaya çalıştım. Çocukluğumdan beri hep matematiksel bir zekam olduğu söylenirdi. Fakat attığım her adımın beni nasıl bir karanlığa sürükleyeceği konusunda herhangi bir fikrim yoktu. Cevaplarım sorularım içinde sırra dönüşüyordu. Havaalanına girişe kadarki aheste yürüyüşümde vardığım tek sonuç beklemek zorunda olduğumdu. Kaçamayacaktım, bekleyecektim. Uçağa binip koltuğa yerleştiğimde zihnime saplanan sorular yeniden canlandı. Mesela Mirza uçağa bindiğinde hangi koltuğa oturmuştu? Ne düşünmüştü? Onu tekrar görebilecek miydim? Akıp duran zaman kardeşimi nasıl değiştirmişti? Son yıllarda ki ruh halini düşündüm. Kürt Tarihi'ne merak salmıştı. Almanca, İngilizce, Kürtçe, ne bulduysa deli gibi okumaya başlamıştı. Yeni arkadaşlar edinmiş, alışkanlıklarını değiştirmişti. 'Neden Diyarbakır'a dönmüyoruz' diye üstelemeye başlamıştı. Bir defasında 'Neden kaçırıyorsun abla?', 'Neden kendi ülkenden nefret eder gibi görünüyorsun?' diye sormuştu. Çok öfkelenmiştim. Gözlerimin içine bakarak 'sen Alman değilsin abla' dediğinde çıldırmanın eşiğindeydim. 'Haddini aşırıyorsun', dedim, umursamamıştı.

"Kendine baksana, her sabah kalkıp hastahaneye koşuyor, akşamları eve kapanıyorsun. Cristijan'dan sonra yaşamla tüm bağlarını kopardın. Ülken zaten umrunda değil, çoktan silmişsin kalbinden.' Çok fazla sarsılmıştım Mirza'nın ithamlarından. Tahammül edemiyordum. 'Saçmasapan konuşmalarını dinlemek zorunda değilim' deyip odama kapanmıştım.

'Ne içmek istersiniz hanımefendi?'

'Bir kahve lütfen'

Hostesin sesi kulaklarımda bir uğultu yaratmıştı. Yapayalnız olduğumu biliyordum. Zihnimin içinden tüm bu anılar şerit gibi akarken, uykusuz ve bir uçakta belirsiz geleceğime doğru yol alıyordum. Kafamın karışık olduğu, ne yapacağımı bilemediğim anlarda olduğu gibi ellerimi saçlarımdan geçirerek başımı önüme eğdim. Almanya'ya ilk gittiğimiz yıllardaki ıssızlık içime gelip yerleşti. O ilk yılların sancısı, sızısı hiç bırakmamıştı yakamı...

Bizim hikayemiz böyle başlamıştı! Ülkemizi yani evimizi kaybetmiştik. Günlük yaşamımız inanılmaz derecede değişmişti. Yeni bir dünyaya fırlatılmış toz zerrelere gibiydik. Etrafımızda dönen dünya anılarımızı yavaş yavaş silmek istiyordu. Dilimizi değiştirmek istiyordu. Bunu erkenden farketmiştik. Bu yeni dünyada yeni bir dil edinmek zorundaydık. Etrafımızdaki insanları anlamamızın

yolu buradan geçiyordu. Akrabalarımızı, arkadaşlarımızı karanlığın ortasında bırakmıştık. Herşey parçalanmıştı. Herkes bize mülteci diyordu ve ben henüz bu kelimenin anlamını henüz bilmiyordum. Bu kelimeyi duyduğumda kendimi itilmiş, dışlanmış, sığıntı gibi hissediyordum. İçgüdüsel olarak bundan hoşlanmıyordum. Sıcak değildi. Yabancıydı. Başkasının evinde zorla kalıyormuşuz gibi bir duygu yayıyordu içime. Bizden önce gelen Kürtler de bize “yeni gelenler” ya da “göçmenler” olarak hitap ediyordu. Yeni bir ülkeye gelmek gerçek tercihimizimiydi bilmiyordum ama mülteci olmuştuk. Özgürce koşturduğumuz yeşil tarlalar, ağaçlıklar, Sur’lar yoktu. Balıkçılar Başın’daki gizli kuytuluklarımız yoktu. Eve girdiğimizde babamın sıcak kollarında dinlenmiyorduk. Annem bile apayrı biri olmuştu. Hiç gülmez olmuş, Diyarbakır’dan söz açıldığında öfkeden kriz geçirir hale gelmişti. Hassaslaşmıştık. Zamanla diğer insanlara herhangi bir insandan farkımız olmadığını kanıtlamak için elimizden geleni yaptık. Kendi özgür irademizle, başka bir ülkede başka dili kullanmaya başladık. Yaşamlarımızı yeniden kurmak istiyorduk, hepsi buydu. Yaşamını yeniden kurabilmesi için kişinin güçlü ve geçmişini unutması gerektiği söyleniyordu. Dolayısıyla bende öyle yapmıştım. Geçmişimizin karanlık anılarına rağmen yeni yaşamlarımıza başlamıştık. Bize kötü anılarımızı unutmamız söylenmişti; biz de hiç kimsenin düşünemeyeceği kadar hızlı bir şekilde unutmak istedik. Fakat yıllar geçtikçe unutulamadığını o közün derimizin altında sürekli yandığını gördük. Bir şekilde bize yeni ülkenin yeni bir yuva olacağı hatırlatılmıştı; böylece yıllar aktıkça bizde Almanlar gibi davranmaya başladık. Hatta aramızda bazılarının ancak şimdi bir yuvanın gerçekten nasıl bir şey olduğunu anladıklarını söylediklerini hatırlıyorum. Bende kısa bir süre sonra aynen böyle düşünmeye başlamıştım. Görünürde ikna olma konusunda pek zorluk yaşamadık: Tek bir yıldan sonra Almanca konuşabildiğime ikna oldum. Kürtçe zorlukla hatırladığım bir dil olmaya başlamıştı. Annemin inatla evde kürtçe konuşması unutmamı engellememe yaramamıştı. Daha etkili bir şekilde unutabilmek için neredeyse bütün zamanımı okul ve gezilerde geçirdim. Kimse farkında olmasa da yeni bir insan türü yaratmıştı dünya. Yurtsuzluğu ve kimsesizliği unutmak için başkaları gibi olmayı gönüllüce kabul eden insanlardık. Kendi aramızda bile geçmiş hakkında konuşmuyorduk. Annem söz konusu çocukları olunca kapalı bir kutu oluyordu. Bunun yerine belirsiz bir gelecekle başa çıkmak için kendi yolumuzu bulmamız gerektiğini sık sık hatırlatıyordu. Bu kadar kötü bir hayatın sonrasında kesin bir yenilik istiyor gibiydik. Bu yüzden yaşıyormuş gibi yaptık. Mutluluk oyununda en iyi performansı sergilemeye çalıştık. Bu yüzden eski dünyamızı bütün belirsizlikleriyle arkamızda bırakıp, yüzümüzü yeni gökyüzümüze dönmek zorunda olduğumuzu hissettik. Geçmiş bırakmak ve geleceğin ışığını çağırmak için her türlü sihirli numarayı deniyor ve kendimizi ikna etmek için kandırıyorduk. İçimizdeki boşluğun asla dolmayacağından, gerçek mutluluktan uzak olduğumuzdan, geçmişimizden asla tamamen

uzaklaşamayacağımızdan ve asla tamamen başkasına dönüşemeyeceğimizden henüz bihaberdik. Geceleri rüyalarımnda geçmişin anıları ve düşünceleri uzun süre barınmaya devam etti. Bunu kimseye söyleyemiyordum. Kendime bile! Bunu itiraf etsem en çok ben öfkelenenecektim. Ancak bazen en azından geceleri çocukluğumun anılarını ya da bir zamanlar sevmiş olduğumuz o daracık sokakları hatırlıyor ve şimdi nasıl olmuş olabileceğini hayal ediyordum. Unutmak mümkün mü?

Yaşamın en büyük şans ve ölümün en büyük kötülük olduğuna inançla dayanmaya çalışıyordu annem. Ölümden daha beter dehşetlerin tanığı ve kurbanı olan bizlerin neyi hissettiğinin asla anlaşılmayacağından haberdardı belki de. Böylece ölüm bizim için dehşetini kaybetmişti. Böyle olsada bir amaç için yaşamlarını riske atan insanların hala oralarda bir yerlerde olduğunu hiç unutmamıştım. Sadece bir zaman sonra genel ruh halimiz birden yaşam için şiddetli bir isteğe dönüştü ve oradaki hayata tutunmaya başladık. Sonuç da hayat bizi kim olduğumuza ya da istediğimiz gibi yaşamaya karar vermekte özgür kılmamıştı. Ne kadar çok maske takıp, ne kadar çok rolümüze uygun davranırsak o kadar çabuk içine atıldığımız dünyanın bir parçası olabilecektik. Bu olanaklar dünyasında şaşkına dönmüş olan bizler geçmişimize dair anlatılan ve yaşananların altında bir insan hakikatinin yattığını zorlukla hatırlar olduk. Yeni yaşamlarımızın içinde yeni bir tür insan olarak bu yeni dünyamıza uyum sağlayabilmek için elimizden geleni yaptık. İçimizdeki boşluğun dolduğunu düşündüğümüz her an büyüttüğümüzü yıllar geçtikçe daha fazla hissedeceğimizi anlamamız için henüz erkendi.

Nihayetinde annem kısa süre içinde tedaviye başlamıştı. Üst üste geçirdiği bir çok ağır ameliyattan sonra durumu iyiye doğru gitsede, ruhu iyileşmiyordu. Annem hiç şikayet etmedi ve içindeki acıyı akıtmadı. Bazen nasıl hissettiğini ağzından çıkan nadir cümlelerden yada bakışlarının dalıp gidişinden çıkarıyordum. 'Sanem buranın kürdü var, türkü var, arabı, yabancısı var. Onlar konuşuyor ben onlara bakıyorum. Ben konuşuyorum onlar bir yabancıya bakıyor. Doktorlar konuşuyor ama hiç bir şey anlamıyorum. Herkes sanki bize acıyarak bakıyor. Kimsenin bize acımasını istemiyorum' demiş ardından eklemişti 'bu hayat kimisine cennet kimisine cehennemdir kızım.' Esasında annem içinde bulunduğu durumu benden daha iyi idrak etmişti. Hiçbir zaman yürüyemeyeceğini kabullenmişti. Yine de kimsenin ona acımasını istemiyordu. Çok gururluydu. Hayatının hiç bir evresinde acınacak duruma girmemişti. Seyit amcama göre yeni bir hayata başlayacaktık. Ama bana göre tüm geleceğimiz değişiyor ve ellerimizden kayıp gidiyordu. Bilinçli olarak tercih etmediğimiz bir yere savrulup duruyorduk. Her yerimiz yara bere içinde kanarken hiç bilmediğimiz bir ülkede hiç bilmediğimiz bir kültürün içinde hayata tutunacaktık. Öğrenmemiz gereken ilk iş onlar gibi, yaşıyormuş gibi davranmaktı. Öylede

yaptık, dillerini öğrenmeye başladık. Adım adım yeni bir hayat kurmaya çalıştık. Artık bizi Diyarbakır'dan ayıran kilometrelerce yol vardı ve tamamen yabancı olduğu bir dünyadaydık. Toplumun ve iktidarın işleyiş alanlarından dışlanan, kendini ifade ve temsil edemeyen biz mülteciler, iktidar mekanizmalarınca, hem tehdit hem de vatandaş olmayan, mazlum ve mağdur insanlar olarak çift yönlü söylemlerin parçası olarak görüldük. Sadece çatışma ve iç savaşlar nedeniyle değil sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel, dinsel, etnik sorunlar nedeniyle ait oldukları topraklardan kopan milyonlarca insandan oluşan yeni insan statüsü içindeydik. Hayatta kalmak ya da daha iyi koşullarda yaşamak için evini yurdunu terk edip kendilerine yeni bir yurt arayan, yurtsuzluk, yoksulluk, ayrımcılık, kültürel farklılık gibi nedenlerle, misafir oldukları ülkelerde bir kez daha ihlale uğrayan mültecilerdik. Mülteci olmanın yarattığı kırılma kadar çocuk olmanın getirdiği kırılma içinde yaşayan binlerce çocuktan birileriydik. Nihayetinde insanlar tarafından diğer insanlar için üretilmiş ölümden kaçan milyonlar gibiydik.

İlk iki üç aydan sonra seyit amcam okula başlayacağımızı söylediğinde hem korkmuş hem heyecanlanmıştık. Okulun ilk günü amcam bize eşlik etti fakat izleyen günlerde diğer çocuklarla birlikte gittik. Uçsuz bucaksız bir çölde kaybolmuş gibi hissediyordum. Nefesim kesiliyordu. Koşmak, kaçmak istiyordum ama kaçacak bir yer yoktu. O ilk gün sınıfa benzeyen bir yerin kapısı önünde bizi bir bey karşıladı. Gözlüklüydü ve ince keten pantolonu üzerine kareli bir gömlek giymişti. Kapı ile aramda çok mesafe yoktu ve ben titrediğimi hissediyordum. Sınıfımız küçüktü ve toplam on kişiydik. Adam kendini tanıttı ve isminin Hans olduğunu söyledi. Yabancı çocuklara Almanca öğretiyordu. Çocukların bazıları kendi aralarında konuşuyorlardı. Beynim uyuşmuştu, ne onların konuştuğu şeyleri nede öğretmenin konuştuğu şeyleri, hiç bir şey anlamıyordum. Bu durum beni utanca boğmuştu. Öğretmenimiz Hans deniz mavisi gözleri olan bir kızla konuşuyordu. Sonra o kız gelerek bize yemeği işaret etti ve yemek yememizi çeşitli hareketlerle anlattı. Güneş alan bir köşede oturduk. Ardından bir grup çocuk geldi ve birşeyler anlatmaya başladılar. Anlamıyorduk. Tek yapabildiğim anlamıyorum diyerek sayıklamaktı. Sonra içlerinden birinin öfkeli olduğunu ve bizi masadan kaldırdığını hatırlıyorum. Yanımda sessizce oturan mirza ağlamaya başlamıştı. Bu olay kırılma eşiklerimden biri olarak hafızama kazınmıştı. Ne olursa olsun bir an önce Almancayı öğrenecek ve onlara anladıkları dilden derslerini verecektim. O günden sonra öğretmenin her dediğine kilitlendim ve akşamları evde odama kilitlenerek çalıştım. Birkaç ay böyle devam etti. Daha sonra mirzayı bir ilk okula kaydettik ve evimiz diyebileceğimiz daha büyük bir eve taşındık. Seyit amcam neredeyse tüm zamanını bizimle ilgilenerek geçiriyordu. Okula gidip gelmeyi, alışveriş yapmayı, U Bahn ve diğer toplu taşıma araçlarına nasıl binmemiz gerektiğini, yolumuzu nasıl bulacağımızı, kaybolursak veya beklemediğimiz bir

olayla karşılaşırsak ne yapmamız gerektiğini ayrıntılı bir şekilde anlatıyor, öğretiyordu. İlk zamanlar hep kaybolacağım korkusunu yaşarken zamanla herşeye alışıyordum. İnsanın herşeye alışabilecek kabiliyetinde olduğunu hayatımın o aylarında erkenden öğrenmiştim. Fiziksel kaybolmadan ziyade ruhsal kaybin insanı ne denli kendine yabancılaştırdığını öğrendim. Tamda o aylarda yaşadığım acılar ve zorluklarla baş etmenin yolunu bulmuştum. Geçmişe her ne olursa olsun bir sünger çekecek ve yeniden doğmuşum gibi yeni hayatıma tutunacaktım. Herşeyi ama yaşadığım herşeyi gömüldüğü yerden çıkmamacasına silecektim belleğimden. Buna tüm anılarım ve arkadaşlarım da dahildi. O dönemler sürekli kanıma bulaşan zehirli düşüncelerden, geçmişimden uzaklaşmaya çalışıyordum. Vatani parçalanan birinin hayatınında aynı oranda ve keskinlikte parçalandığından habersizdim henüz. Sürekli bir ıssızlık çörekliyordu içime ve ben var gücümle kendimden uzaklaştırmak için çabalıyordum.

Yıllar geçtikçe Berlin'deki yaşama daha çok alıştık. Almanya'nın kuzeydoğu bölgesinde bulunan Berlin dört milyona yakın nüfusu ile Almanya'nın en kozmopolit şehriydi. Birçok savaş geçirmiş fakat yaralarını kısa sürede sarmayı başarabilmişti. Şehre ciddi manada kültürel katkı sağlayan tarihi, sanattan sosyal hayata, politikadan insan ilişkilerine kadar yansımıştı. Son derece disiplinli ve düzenli bu şehir, Avrupa'nın en yaşanılabilir şehirlerinden biri olduğundan belkide şanslıydık. Kozmopolit ve kültürel çeşitliliği fazla bir şehir olmasına karşın nüfus yoğunluğunu belli bir oranda sabitleyebilmiş, insanların hayatını kolaylaştırmak için şehirdeki tüm olanakları değerlendirmişlerdi. Dolayısıyla karmaşık olmayan ve insanı bunaltmayan, yabancıların hızla alışabildiği bir şehir yapısı vardı. Dünyanın en gelişmiş ve sistemli toplu taşıma ağlarından birine sahip Berlin'de, şehir içerisinde tam bir düzen hakimdi. Metro, otobüs, tramvay, taksi ve tüm toplu taşıma araçları muazzam bir dakiklikle işliyordu. Öyle ki hiçbir zaman bir metro 1 dakika erken veya 1 dakika geç gelmemekteydi. Toplu taşıma araçlarındaki bu düzen ve sistemin aslında Berlin'in tamamında hakim olduğunu zamanla daha iyi farkettilik. İş dünyası, eğitim kurumları ve günlük hayatın neredeyse her alanında bir düzen ve uyum vardı. Akademik olarak dünyanın en iyi üniversiteleri arasında yer alan ve çoğunun tarihi 19. Yüzyıla dayanan köklü üniversitelerinde eğitim almak isteyenlerin dil öğrenmelerine katkı sağlayan nitelikli dil okulları ile Berlin, binlerce öğrencinin buluşma noktası olmuştu. Bunlar içinde Freie Üniversitesi, Humboldt Üniversitesi ve Berlin Teknik Üniversitesi en tanınan üniversitelerdi. Tüm bunlar benim içinde dünyaya açılan kapılardı. Ruhumu eğitmeye ve iyileştirmeye buralarda başladım. Dünyanın farklı ülkelerinden dostlar edindim. Hayata farklı pencerelerden bakmaya başladım. Fakat içimdeki boşluk hiç dolmadı. Hep bir kayıplık duygusu taşıdım. İlk geldiğimiz yıllarda uğradığımız ayrımcılık ve mültecilik duygusu hiç bir zaman tam olarak içimdeki boşlukları

doldurmama izin vermedi. Aitlik duygusu çok derinlerden geliyor olmalıydı, ben asla o aidiyeti tamamıyla yaşayamamıştım. En uyumlu olduğum dönemlerde, Mirza'nın beni Almanlaşma ile suçladığı zamanlarda bile aslında herşeyin bir maskeden ibaret olduğunun farkındaydım. Sürekli farklı yöntemler bulmaya çabalasam da esasta hepsi ruhumu huzura kavuşturmanın çabasından ibaretti.

Özellikle kentin dinamik yapısı, doğal güzellikleri bana iyi geliyordu. Sık sık kentin canlı dinamiği içinde kendimi buluyor, her köşesini keşfetmeye çalışıyordum. Her gezintimde kentin başka bir yüzüyle tanışıyordum. Sınır tanımaz bir enerjisi vardı. Berlinde yaşayan insanlar günlük yaşamlarında hareket etmeye, spor yapmaya ve geniş yeşil alanlarda nefes almaya çok önem veriyorlardı. Şehirde üzerimize üzerimize gelen otomobil yığınlarından ziyade bisiklet trafiği vardı. Zamanla bisiklet kullanmaya bende alışmıştım. Hafta sonları mirza ile birlikte sık sık bisiklet sürüyor, bazen annemi alıp en sevdiğimiz park olan Tier Parkta piknik yapıyorduk. Seyit amcam mutlaka bize katılır bazen Kürt siyasal çevresinden arkadaşlarının da getirirdi. Yıllar aktıkça bu kentte ikibin beşyüze yakın park olduğunu öğrendim. İçinde yaşayanlara bu kadar geniş yeşil alan sunan kent ardı arkası kesilmeyen yabancı hayatları kendine çekiyordu. Dünyanın her yerinden insanların buluştuğu bir merkeze dönüşen kentte kendini yeniden yaratmaya çalışan, mutluluk oyununa katılmak isteyen insanlarla dolup taşıyordu. Fakat geçmişten kurtulmak öyle kolay değildi. Bu oyuna en etkili katılanlardan bir olduğum halde adımladığım her karışta, ayaklarımı bastığım her mekanda aldıklarım kadar bıraktıklarım vardı.

Berlin'de sadece parklar yoktu aynı zamanda üç nehir, sekiz kanal ve aynı zamanda kentin çevresinde elliden fazla göl vardı. Güneyindeki ünlü Wannsee'de yada doğusundaki Müggelsee'de dalış sporu, yelkenli sörf ve kano yapıyor, göllerde geziye çıkıyor, su yollarını keşfediyorduk. Göllerde yüzmek yasak değildi. Buralarda kayıklarla gezinti yapıyor, civarında ise bisiklet sürebiliyorduk. Berlin duvarının yarattığı tüm farklılıklara rağmen kentin atmosferi bu duvarlar yıkıldıktan sonra hızla değişmeye başlamıştı. Kent Duvar'ın yıkılması ve iki Berlin'in birleşmesinin ardından hâlâ büyük bir dönüşüm geçiriyordu. Dönüşümün en çok hissedildiği semtlerden biri de, bir zamanlar duvarın "dibindeki", her köşesinde Türk dükkanı olan Kreuzberg'di . Dünyanın her yerinden gelen göçmenleri, öğrencileri, Alman sosyalistleri, sanatçıları, bohem yaşam tutkunlarını ağırlayan semt, gece gündüz yaşamın aktığı rengarenk bir dünyaydı bizim için...İlk yıllarda sık sık uğradığımız semtte kendimizi daha rahat hissediyorsakta bize yönelen bakışların her zaman iyi olmadığını da biliyorduk. Belkide şehrin göbeğindeki bu semtte, sokaklardaki tabelalar, yan yana sıralanan kebabçılar, Türk marketleri, berber dükkanları, pastaneler ve seyahat acentaları, tanıdık bir rüzgar estirdiğinden yarattığı kültür

şokunu daha hızlı atlatmamıza yardımcı oluyor, mutluluk oyunumuzu kolaylaştırıyordu. Berlin'e gelen göçmen işçilerin İkinci Dünya Savaşı sırasında ağır hasara uğrayan ve kötü yaşam koşulları nedeniyle Almanlar tarafından terk edilen Kreuzberg semtindeki köhne binalara yerleştiğini duymuştum. İlk aşamada geçici olarak gelen işçiler, zaman içinde ülkelerinden ailelerini de getirmeye başlamıştı. Kolay yaşamak ve çok para harcamak istemediklerinden, yaşamak için ucuz yerleri tercih etmiş ve daha önce yıkılması planlanan bu semte yerleşmişlerdi. Göçmenlerin yanı sıra ucuz ve farklı bir yaşam arayışında olan öğrenci, sanatçı ve asker kaçakları da bu semte yerleşmişti. Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ardından, Doğu Berlin'in kentin batı yakasıyla aynı seviyeye getirilmesi amacıyla yürütülen kentsel yenileme çalışmalarının, doğuda yeni cazibe merkezlerinin oluşmasına ve Kreuzberg'e olan ilginin azalmasına yol açmışsada, bizim ilgimiz hiç eksilmeden devam etmişti. Biz mutluluk oyunu oyuncularını sadece bu semte yerleşmemiştik. Neukölln'de yaşayanların ise yüzde kırkıdan fazlasının bizim gibi yabancı ve mülteci olduğu söyleniyordu. Kentin en hareketli yerlerinden biri olarak tarif ediliyordu. Yaşamak için en çok talep gören, dolayısıyla mutluluk oyununa en fazla adayın çıktığı yerlerden birisiydi. Eğer göçmenseniz veya yaşıyormuş gibi yaptığınız mutluluk oyununa katılmak istiyorsanız, burada rahat edebiliyordunuz. Yakınındaki Sonnenallee, merkezlerden biriydi. Bir zamanlar Berlin Duvarı'nın ikiye ayırdığı sokak, bizim zamanımızda farklı türden bir ayrımı temsil ediyordu. 1970lerde Lübnanlı göçmenlerin yerleştiği bölgelerden, Şimdi de 'Arap sokağı' olarak bilinen ve şehrin Orta Doğulu toplumunun en çok yaşadığı yerlerden biriydi. "Burası tüm mülteciler ve şehirdeki Araplar için buluşma noktası. Kendilerini evlerinde hissediyorlar" diyordu üniversitede tanıştığım Mahmud isimli Arap arkadaşım. Doğrusu mutluluk oyununa katılan en dışlı adaylardan biriydi. Benim yakın dostum Mahmud oyuncululuğu ile hepimizi hayran bırakıyordu. Kent yeni yaşam oyunumuz için ideal görünse de kutuplaşmış bir iç yapıya sahipti. Neukölln ve Kreuzberg, sağcılarının kalesi olarak görülen Marzahn-Hellersdorf gibi bölgelerden çok farklıydı. Sağcılarının çoğunlukta olduğu yerler mülteciler için 'kesinlikle gidilmeyecek' bölgeler arasında yer alıyordu. Yani oyunun gerçek arka planı bu semtlerde ilginç bir şekilde kendini gösteriyordu. Mutluluk, aidiyet, sahiplenme duyguları orada tam bir çıkmaza giriyor herşeyin öyle görünen, duyulan parlaklıkta olmadığı çarpıyordu yüzlerimize. Önemli olan bu çarpma sırasında bile en mutlu olan olmayı başardığımıza kendimizi ve herkesi ikna edebilmektir. İlk yıllarda tüm yaşadıklarımız bana kesin bir gerçeği öğretmişti; yeni bir kimliğin yaratılması, dünyanın yeniden yaratılması kadar zordu. Ne yaparsak yapalım, hangi role girersek girelim, açığa vurduğumuz tek delice arzumuz olan yeni hayata tutunma isteği bizi kendimizden başka bir şeye dönüştürse de içimizde bir yerlerde hala o eski insan olduğumuzu eninde sonunda kabul etmek zorunda olduğumuzu akan yıllar içinde tekrar tekrar anlıyorduk. Mutlu olmak o kadar

kolay değildi. Aldığımız her küçük yara yeni küçük yaralarla besleniyor, giderek daha büyük bir boşluk yaratıyordu. Nihayetinde tüm maskelerimizin altında gerçek benliğimi zin umutsuz hüznünü rahatlıkla bulabiliyorduk.

Bir uçakta yol alırken farkettim ki ben mutluluk oyununu kazananlardan olduğumu düşünmekle kendimi etkili bir biçimde kandırmayı başarmıştım. Geçmişin hüznü asla ruhumuzu terketmiyormuş. İşte şimdi o hüznün kalbine doğru yol alıyordum. Elimi boynumda duran kolyenin üzerine koydum. Taktığımdan beri hiç çıkarmamıştım. Parmaklarımla kolye ucunu okşadım. Küçük bir kuş figürü, Cristiyan'ın ilk hediyesi. Tanıştığımızda daha doğrusu o benimle tanıştığında Humbolt Üniversitesi'nde tıp okuyordum. İngilizce kursları için ise Liebigstrasse'de Sprechenatölle isimli bir dil okulunda kursa gidiyordum. Okulun sahibi bir kürttü. Eşi Almandı. Bir çok dilde kurs veren uluslararası bir dil okuluydu. Sahibi Miran yıllar önce siyasi gerekçelerle buraya gelmiş, evlenmiş ve Berline yerleşmişti. Mutluluk oyununun en başarılı katılımcılarından. Üstelik bunu başarırken kendi geçmişini de içinde taşımayı en başarılı şekilde sağlamıştı. Eşi Maya sıcakkanlı, görüşü açık bir kadındı. Kursa başladıktan sonra her ikisiyle de arkadaşlığımı ilerletmiş, sıcak bir dostluk kurmuştum. 2007 Haziran'ında yine kurs için Sprechenatölledeydim. Öğlen yemek arası vermiştik. Okul binasının arkasındaki küçük parkta oturuyordum. Çok sık görünmeyen güneşin sıcak ışınları tatlı tatlı tenime değiyordu. Gözlerimi kapatmış, havanın güzelliğini hissetmeye çalışıyor, parktaki esintileri, kuş seslerini dinliyordum. Gözlerimi açtığımda tam karşımdaki bankta oturan birinin koyu mavi gözlerini bana diktğini gördüm. Önce önemsemedim. Bir süre sonra ısrarla beni inceleyen bu gözler sinir bozucu ve sıkıcı olmaya başlamıştı. İlk andan itibaren ne düşündüğünü ne hissettiğini yüzüne yansıtmayan insanlardan olduğunu farketmiştim. Belki utangaçtı, belki sıkılganlık yapısal özelliği idi, belkide kendini kontrol etmek gibi bir yeteceğe sahipti. Bir ara bana bakmıyormuş gibi yapmıştı. Ama hiç bir hareketimi kaçırmadığına emindim. Saçlarımı geriye atmamı, ellerimi ovuşturmamı, dalgın kayıp bakışlarımı, soluk alışlarımı hiç bir şeyi kaçırmıyordu. Dayanılır gibi değildi. Saatime baktım, derse en az yirmi dakika vardı. Rahatsız edici hale gelen bakışlarından kurtulmak için kalktım. Okul binasına doğru adımlarımı attığım gibi gelip önüme dikildi. Gülümsüyordu. İfadesi dostane, alaycı ve birazda umursamazlık içinde hafif bir keder taşıyordu. Mavi bir tişört, kot pantolon giymişti. Uzun boylu, yakışıklıydı. Omuzlarına inen uzun gür saçları koyu renkti. 'Göçebesin, küskünsün, yaralısın, yalnızsın, inatçısın, ısrarcısın, tutkulusun, unutmuyor, unutmuş gibi yapıyorsun ve çok güzelsin. ' dedi bir solukta. Donup kalmıştım. Kimdi bu adam? Beni nerden tanıyordu? Nasıl böyle konuşmaya cüret ediyordu? İlk şoku atlattıktan sonra cevap verdim. 'Ne diyorsun? Kimsin sen? Benden ne istiyorsun?'

‘Aksanlı konuşuyorsun’

‘Herkes mükemmel konuşmak zorunda değil’

‘Alman olmadığın zaten anlaşılıyor’, dedi ukala. İyice öfkelenmişim. Ona mutluluk oyununun en etkili oyuncularından biri olduğumu söyleyecektim ama o sakince gülümsüyordu. Sesinde belirli bir tını vardı ve yoruma açıktı.

‘Cristiyan ben, sen de yalnızsın değil mi? Belkide mutluluk oyunu oyuncularındansın.’

‘Bu seni ilgilendirmez. Rahat bırak beni. Kendini ne sanıyorsun? Nerden alıyorsun bu cesareti?’

‘Olsaydı seni bir an bile yalnız bırakmazdı da ondan. Hem mutluluk oyununa isteyerek katıldığın her halinden belli. Benim daha eğlenceli bir oyunum var. Biraz önce sende tanık oldun. Herkesin yüzünü okuyabiliyorum. Bana katılmak istermisin? Sana öğretebilirim!’

Rahatlığı ve kendinden eminliği sinirlerimi germişti. Yolumu değiştirip geçmeye çalıştım. İzin vermedi. O sıra Miran abi çıka geldi. Güven yaratan sıcak sesiyle:

‘Çok güzel Cristiyan’la tanışmışsınız bile’

Şaşkındım, hemen durumu anlatmaya çalıştım.

‘Hayır tanışmıyoruz’

Durumu anlamak istercesine bir bana bir Cristiyan’a baktı. Ardından

‘Cristiyan Humbolt Üniversitesinde psikoloji mastırı yapıyor. Aynı zaman da bir ressam. Şimdi bizim okulun gönüllü öğretmenlerinden’

‘Ben tanışmaya çalışıyordum, hatta ona eğlenceli bir oyun öğretmeyi teklif ettim ama pek yanaşmıyor’ dedi Cristiyan gülümseyerek. Miran abi devam etti

‘Senem de benim gibi kürt. İngilizce kursuna geliyor. Tıp okuyor.’

‘Ne güzel birimiz insanların bedenini birimizde ruhunu iyileştirmek istiyor’ diye ekledi Cristiyan fırsatı hiç kaçırmayarak. Ben hala sinirli ve şaşkındım. Elini uzattı bana

‘Memnun oldum göçebe, tekrar görüşeceğiz’ dedi.

Okula doğru yürürken onların hararetli bir konuşmaya girdiğini hissediyordum. İlerleyen günlerde dediği gibi de oldu. Tekrar tekrar karşıma çıktı. Bir keresinde dil okulundan çıktığımda izlendiğim hissine kapılmışım. Minik kuş dediğim küçük arabamı sürüyordum. Çevre yoluna çıkınca arabayı hızlandırdım. Alexanderplatz’a girdim. Oradan da Sparathaus Strasse’ye çıktım. Üniversitenin tarihi binasının önüne geldiğimde yavaşlamışım. Trafik yoğunlaşmıştı. Ardımdaki arabanın sürücüsüne takılmıştı gözlerim. Cristiyan’dı. Trafik açıldığında Marx Engels meydanına kadar ilerledim. Sürekli gittiğim cafeye yaklaşıncaya kaldırımın kenarına park ettim. Cafeye girdiğimde şaşkınlığım inanılmazdı. Girişin hemen karşısında oturan Cristiyan bana bakıyordu. Gülümsüyordu her zamanki gibi. Önünde bir kahve, elinde sigara vardı. Konuşmak dışında şansım olmadığını anlamışım. O gün konuştuk ve görüşmeye devam ettik. Bana katıldığım mutluluk oyununun düşündüğüm gibi

mutluluk getiremeyeceğini ilk anlatmaya çalışan oydu. Ona göre ancak kendi gerçeğimle buluşur ve iç barışımı sağlarsam mutlu olabilirdim. Yıllar içinde bu çabasından hiç vazgeçmedi. Şimdi belirsizliğe doğru uçarken hala onu düşünüyordum. Cristiyen yanımda olsa tüm bu cehennemi oyuna çevirirdi. Cristiyen'ı düşünerek oradaki atmosferden ve esas handikaplarımdan uzaklaşmaya çalışıyordum. Sığınağımdı o. Özlüyordum.

Peter ve Uta Schwabe'nin tek oğlu Cristiyen! Babası aristokrat bir aileden gelmişti ve sol düşünceleriyle tanınıyordu. Almanya'da Nazizmin kalıntılarına karşı ciddi bir mücadeleye vermişti. Hemde yabancı düşmanlığının en fazla yoğunlaştığı bir dönemde. Annesi Uta ise yahudi kökenliydi. Yabancı düşmanlarına karşı yüreğimde biriken öfke onları tanıdıkça yumuşuyordu. O zamanlar Kreuzberg 'Küçük İstanbul' diye biliniyordu. Her köşe başında açılan dönerciler ve marketlerin önünden geçen Almanların nasıl da sinirlendiğine çokça tanık olmuştum. Duvarın yıkılması ile 'Berlin'in göbeği kara kafalılara kaldı' diyerek öfkeleniyorlardı. Nede olsa Batı Berlin'lilerin gözünde pis komünistler olan Doğu Berlin'liler yüzünden yabancılar her yeri istila etmişti. Marketlerin önünden sinirli bakışlar fırlatarak geçen Almanlar kendi ülkelerinde bu kadar yabancıyı hazmedemiyorlardı. İşte bu basıncın en yoğun olduğu günlerde Peter'le tanışmak ona karşı özel bir sempati kazanmama yol açıyordu. Ailesi sosyal olarak çok faaldi ve Cristiyen Alman toplumunun sol kesiminin sık uğradığı bir ev ortamında büyümüştü. Ekonomik olarak oldukça zenginlerdi fakat Cristiyen hiç bir zaman o paraya dayanarak yaşamak istememişti. Miran abinin okulunda öğretmen açığı çıkınca gönüllü olarak ders vereceğini söylemişti. Geriye kalan zamanında okula gidiyor ve o muhteşem atölyesinde resim yaparak geçiriyordu. Beni ilk kez evine götürdüğünde çok şaşkındım. Anne ve babasının birbirine olan sevgisi karşısında kıskançlıkla kavrulmuştum. Kendi anne babamın yarım kalan aşkını düşünmüş, gözlerim nemlenmişti. Babam tıpkı Peter gibi büyük bir aşkla bakardı anneme. O evde geçirdiğim zamanlarda Peter ve Uta'nın oturma odasında saatlerce baş başa oturup, sohbet ettiklerine tanık olmuştum. Bazen birbirlerine karşı olan o yumuşak ve sevgi dolu dokunuşlarını izliyordum, başlarını birbirlerinin omuzlarına yaslayışlarını. Peterin dik duruşunu, koyu saçlarını, yüksek açık alnını, yüzündeki ifadenin ciddiyetle neşe arasında gidiş gelişlerini görüyordum. Bazen de annesinin parlak kızıl saçlarını. Utanın kuğu gibi bembeyaz boynu ve Cristiyen'a verdiği koyu mavi gözleri muhteşemdi. Onları birlikte gördüğümde birbirleri için yaratıldıklarını düşünüyordum. Bir akşam Cristiyen'la birlikte o muhteşem evlerinin terasına çıkmış yan yana uzanmıştık. Öylece kalarak saatlerce sohbet etmiştik. Altımızda sert kaba bir halı vardı. Üzerimizde yıldızlı bir gökyüzü parılıyordu. O akşam tüm ömrümce sevebileceğim tek erkeğin Cristiyen olduğunu anlamıştım. Gözlerimi kapatmamı istemişti benden. Sonra ' Ne kadar az görürsen o kadar çok düşlersin' demişti. Resim yapmadan önce

gözlerini kapatıp çizeceği şeyi önce düşlediğini de eklemişti. İlk kez o akşam öpmüştü beni.

Cristiyan kimsesizliğimin kimsesi olmuştu. Bana olan sevgisi damla damla birikerek güçlenmişti. Berlin'deki gençlerin sınırsız rahatlığı ve cinsel yönelimleri ona hiç bir zaman çekmemişti. Hatta oldukça güdüsel ve seks odaklı görüyordu. İlk başlarda Cristiyan'a ilişkin kaygılarım, şüphelerim olmuştu fakat onun ilgisi hiç azalmadan devam etmişti. Sevgisi tereddütsüz ve istikrarlıydı. Ruhsal bir arayışı olduğunu hissediyordum. İnanılmaz bir anlama kapasitesi vardı. Yaşına göre derinlerden gelen düşünce gücü hep şaşırtıyordu. Bazen sevgisinin şiddetinden korkuyordum. İnanılmayacak kadar güçlü idi. Bazen bu sınırsız sevgisinden dolayı cezalandırılacağımı düşünüyordum. Öylede oldu. Cristiyan hastandı. Korkunç hastalığı bana verilmiş bir cezaydı. Beynindeki ur o kadar tehlikeli bir hal almıştıki müdahale etmek mümkün değildi. Hastalığını ilk öğrendiğinde çok sakindi. Oysa ben kendi ölüm saatimi öğrenmiş gibiydim. İlk muayene sonuçlarını aktardığında doktor çok sakin ve nazikti. Yapabileceği bir şey olmadığını söylediğinde gözlerim kararmıştı. Kliniğin penceresinden gözüken manzara bulanıklaşmıştı. Cristiyan'ın ölümü hakkında konuşmak ölüm gibiydi. Konuşmamı severdi. Beni konuştururken sakinleştirmeye de çalışıyordu. 'o tuhaf şiven, sanki şarkı söyler gibi tonlaman bana kendi dilimi sevdireyor' dedi o gün. Gözlerimiz buluşmuş ve tebessüm etmiştik. Yumuşak ve güven doluydu bakışları. Rahatlığı ve özgüveni sarmalıyordu. Çıkışta Tiergarten parkına gittik. Sanki ölümcül hastalığını biraz önce öğrenmemiş gibi Filistinli bir kadını gösterdi ve hep oynadığımız o çok sevdiği oyunu başlattı. "Acı, keder, dışlanmışlık, sancı var. Herkesin yaşadığı sancılardan, yaşamın sancısı. Ölümcül sırları var, gizleniyor. Birilerinden kaçıyor, huzursuz, bakışları kaçamak' dedi ve ardından yürüyen adamı göstererek 'sıra sende' dedi "Alman, derinlik yok. Kıyılarda bir yerde. Abartılı özgüven. Diplomat, aldatıyor, kurnaz."

'Çok iyisin' dedi ve devam etti. "Latin yüz hatları, simsiyah kaşlar, trajedi, belirgin gözler, dalgalı siyah saçlar, korkuyor. Yalnızlığı sevmiyor. Sıcak kanlı." Konuşmasını keserek devraldım. "Siyah tunik giyen kadın. Kısa siyah saçlar arasında geniş yumuşak bir yüz; sürekli çekingenlik havası veriyor. Sorgulayıcı bakışları var. Kimseye güvenmiyor. "

Sustuk ikimizde. Gözlerine baktım, koyu mavi gökyüzüne. Yanına sokuldum. Sarıldım. "Sana ne olacak?"

"Yapma böyle, bırakmayacağım seni"sesindeki keder ağlamama neden oldu. "Korkma, burada atlatacağız" dedi. Eve gittik. Ertesi sabah ona sıkı sıkı sarılmış halde uyandım. Sürekli onu tutmak istiyordum. Bu tutuşun bir yere gitmesini engelleyeceğini sanıyordum. Konulan teşhisten kimseye bahsetmedik. Sanki kimse bilmeseydi öyle bir hastalıkta olmayacaktı. Birkaç gün sonra tekrar kliniğe gittik. MR sonuçları ve tedavi sonuçlarını araştırdık. Umut

görünmüyordu. O günden sonra Cristiyân'la etrafıma koruyucu bir duvar örmüştüm. Kendisini kötü hissetmesini ve üzülmelerini istemiyordum. Hastahaneye gidip gelmeye devam ediyorduk. Her gidişimizde Cristiyân bir an önce oradan ayrılmak istiyordu. Oraya gelmeye sırf benim için katlandığını biliyordum. İtici, soğuk, iç karartıcı buluyordu hastahane atmosferini. İlk baştan itibaren hazırmış gibi gerçeği kabul etmişti, esas kabul etmeyen bendim. Cristiyân'ın inanılmaz bir espiro gücü vardı. Kolay gülerdi ve gülüşü bulaşıcıydı. En kötü durumlarda en kötü anı eğlendirici bir yan bularak atlatmamızı sağlardı. Ne zaman ne söyleyeceğini ve beni nasıl güldüreceğini iyi biliyordu. Beni iyileştiriyordu. O ağırbaşlı görüntümün altındaki arazları hızlı çözmüştü. İnsan ruhu bir kere yara aldı mı o yaralar kolaylıkla sargı tutmazdı. Oysa ben onun yarasını iyi edemiyordum. Ne yaparsam yapayım çıkmaz sokaklara çıkıyordum. Cristiyân'ı iyileştirmek için tanıdığım tüm nöroloji uzmanlarıyla iletişime geçmiştim. Bir doktordum ama tıpkı annem gibi ona da yardım edemiyordum.

Tıp okumamda annemin arzusu baskın gelmişti. Bu isteğimin ardında babam öldükten sonra annemin sakat kalmasıyla çektiği kronik fiziksel, ruhsal acılar vardı. Ondaki yaşam mücadelesi ve azmine hep hayran kalmıştım. Tüm ağrılarına meydan okuyan tavrı bende içten içe babamın ölüme yenik düşmesini kınamaya yol açmıştı. Şimdi ise Cristiyân kabullenmişlik hali içindeydi. Buna dayanamıyordum. İçime hapsolmuş, gömülmüş anılar durmaksızın canlanıyor, beni içine çekiyordu. Bir keresinde Cristiyân'ı parkta oturmuş gökyüzüne bakarken görmüştüm. Tüm yorgunluğumu unutup yanına koşmuştum. O sıra sık sık görüşüyorduk. Onun okulda verdiği gönüllü dersler, benim derslerim yorucu olurdu fakat biz fırsat buldukça yüzme havuzuna giderdik. Şehrin açık hava havuzları favorilerimizdi. Havuzda bazen küçük gök kuşakları oluşurdu. Çok heyecanlanırdık. Bir keresinde atlama platformunun üzerinden nasıl balıklama atlayabileceğimi öğretmişti. Kelimesi kelimesine dedikleri hala aklımda: 'havada yatay duracaksın. Suya çarpacağın son anda belinden ikiye katlanacaksın. Suyun yüzeyine ellerin ve ayaklarınla aynı anda dalmalısın.' Yüksekten atlama korkumu yumuşak sesiyle yenmemi sağlamıştı. Yaptığımız her şeye beni neşelendirecek oyunlar katıyordu. Sık sık parklarda otururduk. Bazen Mirza'da bize katılıyordu. Tiegen parkın üzerimizdeki huzur verici etkisi çok güçlüydü. Almanya'ya gelişimizin ilk dönemlerinde uzun yıllar Kurzberg'de yaşadık. Seyit amcam öldükten sonra buraya taşınmıştık. Kaldığımız bina eskilerin debdebeli konaklarındandı. Bina yetmişli yıllarda dairelere bölünmüş fakat özellikleri tamamen yok olmamıştı. Merdivenleri zarif tahta kıvrımları ile yukarıya gidiyordu. Sonraları asansörde eklenmişti. Cristiyân'lı yıllarıma denk gelmişti bu eve taşınmamız. Annem buranın atmosferini huzur verici buluyordu. Hemen binadan çıkıp parkta vakit geçirme imkanı vardı. Parkın büyüklüğü ve güzelliği onun doğa özlemini gideriyordu. Biz evde olduğumuz zamanlarda hava güzel olduğu takdirde mutlaka çıkarırdık. Biz

olmasak bakıcısı günlük olarak parka götürürdü. Bu evi annem sayesinde sevmiş, bağlanmıştık.

Zaman akıp geçmişti. Eylül ayının o sakin pazarını hatırladım. Akşam üstüydü. Spree suyunun kıyısında Görlitzer Park'taydık. İrili ufaklı insan gurupları ya yürüyüş yapıyor yada sohbet ediyorlardı. Kimileri piknik yapıyordu. Her halktan her renkten insanların yarattığı bu renklilik hoşuma gidiyordu. İnsanlar hafta içinde büyük bir ciddiyetle işlerine odaklanıyor ama hafta sonları Berlin'in güzel parklarını dolduruyorlardı. Fredrichshain Park'ı, Treptower Park'ı, Lustgarten, Wannsee'nin geniş yeşil alanları, Britzer Garten. En çok tercih edilen yerlerden biriydi Spree suyunun kıyısı ve hemen yanındaki park alanı. Bir süre oturduktan sonra kıyı boyunca yürüyüşe başlamıştık. Taş köprülerden birine ulaştığımızda kayıkları, nehir teknelerini, sükunetini durgunlaştırdığı suları görecektik kadar oyalanmıştık. Yirmi dakika kadar sonra aniden bastıran yağmur fırtınaya dönmüş, karanlık bastırmıştı. Dehşet içindeki gözlerime, titreyen bedenime bakan Cristijan'a sarılmış ve 'Eve gidelim' demiştim. O gece sabaha kadar konuşmuştuk. O lanetli geceyi, fırtınayı, kanı ilk kez o gece anlatmıştım. Cristijan 'iç kanamanı dindiremem göçebem, ancak seninle birlikte kanayabilirim' demişti usulca. Sohbetimizin ilerleyen dakikalarında ise 'Yaralar göründüklerinden farklıdır. Bazen bedenden daha çok ruhtan alınan yaralar acıtır. İyileşmez ve sızı verir. Sonuçta hepimiz kılı kırk yarararak yaşıyoruz hayatta. Az çok herkes acı çekiyor. Ağlama senem, her insan yuvarlanıp gidiyor sonuçta" demişti. Sesinde derin bir idrak gücü vardı. Ertesi gün huzurlu bir sessizliğe gömülmüştük. Ruhumun yıkandığını kalbimin dinlendiğini hissetmiştim ikimizde sakinleşmiş, dinginleşmiştik.

Birlikte geçirdiğimiz beş muhteşem yıl dolduğunda ben bir klinikte kardiyolog olarak işe başlamıştım. Cristijan ise o muhteşem atölyesinde resim yapıyordu. Çoğunlukla evine gitmiyor atölyede kalıyordu. Babası ve annesi üzülyordu bu duruma. Bazen ben ısrar ederek onu eve götürüyordum. Babası Peter'in insani yönleri beni etkiliyordu. Aristokrat geçmişi, zenginliği, toplum içindeki yeri sol düşünceleri hayatı boyunca taşımasına engel olmamıştı. Sosyal adalet ve halk iradesi onun vazgeçilmez idealleriydi. Sosyalist kavramları yüceltmekten asla çekinmezdi. Tüm bunların ötesinde yüreğinin derinlerinde taşıdığı samimiyet, tükenmeyen umut insanları çok etkilemesini sağlıyordu. Cristijan'ın hastalığını ona ve Uta'ya söylediğimiz gün içine girdiği derin melankoli ve o günden sonraki çırpınışlarını görmek beni derinden yaralıyordu. Cristijan hastalığından bahsetmemizi istemiyordu. Zamanımın çoğunluğunu onunla geçiriyordum. Klinikte işlerimi titizlikle ve zamanında yaptığım sürece hiç bir sorun yaşamayacağımı çoktan öğrenmiştim. Sonunda Cristijan'la bir mayıs gecesi ilk ve en şiddetli tartışmamızı yaşamıştık. Onun risk göze almasını ve ameliyat olmasını istemiştim. Bunun işe yaramayacağını söyledi. Beni düşünmediğini ve

sonunda yalnız bırakacağını söyledim. ‘Zaman kısa ve hızlı göçebem’ dedi. Bunları düşünmemeli ve üzülmemeliymişim. Bize doğru gelen bir adamı işaret ederek ‘dik ve sivri bakışları var. Hırslı, çok hırslı. Değişken ifadeler. İki yüzlü bu adam, tehlikeli hemde çok tehlikeli. Sakınmadan katil olacak tiplerden’ dedi. Bu tutumuna çok sinirlenmişim. ‘Oyunu bırak, ölüyorsun’ dedim. Ardından kalbim parçalanarak ‘Ameliyat olmasan seninle bir daha görüşmeyeceğim’ dedim. Öyle umutsuz bir kederle gözlerime baktığı dayanamadım onu orada parkta bırakıp eve koştum. Yaklaşık bir hafta telefonların cevap vermedim. Hastahaneye geldiğinde görüşmedim. Mirza’yla birlikte eve geldiğinde odama kilitledim kendimi. Cehennemde gibiydim. Her gün aynı saatte parka gelip oturduğunu biliyordum. Sonunda bir pazar günü oturduğu banka pencereden baktım, yoktu. Gelmemiştii. Bekledim gelmedi. Bekledim gelmedi. Bekledim gelmedi. Çıldıracaktım, kesin bir şey oldu diye düşündüm. Dayanamayıp annesini aradım. Durumunun kötüye gittiğini sık sık kriz geçirdiğini söyledi. Sabah erkenden atölyesine gitmişti. Parktaki banka gidip oturdum. Ne kadar zaman geçti hatırlamıyorum, sonunda geldi. Elinde kocaman bir poşet vardı. İçinde bir tablo olduğunu tahmin etmek zor değildi. Hiç bir şey olmamış gibi gelip yanıma oturdu. Poşeti gösterdi. ‘Bak göçebe kuşum, bana yüzünü göstermiyorsun ya bende yüzünü çizip yanımda taşıyorum.’ dedi. Yağlı boya portremi yapmıştı, inanılmazdı. ‘Parka geleceğini biliyordum, seni gördüğüme göre artık sende kalabilir.’ Sarıldım. Bir daha ayrılmak istememecesine sarıldım. Kısa süre sonra midesinin bulandığını, başının döndüğünü söyledi inleyerek. Nasılda bembeyaz kesildiğini görüyordum. Elimi alına koydum. Elimi tutup yanaklarına götürdü. ‘Bu beni iyileştiriyor leibling’ dedi. Bir kaç dakika boyunca elleriyle elime basınç uygulayarak yanaklarında tuttu. Sonra başını kaldırıp gülümsemeye çalıştı. İlk kez yüzü onu dinlemiyordu. ‘Benim yüzümde ne okuyorsun?’ dedi. ‘Aşk, tutku, kırılganlık’ dedim yutkunarak. Devamında ‘ölüm, ayrılık’ demem gerekirdi ama diyemedim. ‘Eksik okudun; mutluluk, huzur’ dedi. Ayağa kalkmak istedi beceremedi. Kollarının altına girerek beline sarıldım. Evimize götürdüm onu. Odama çıkarıp yatağa uzattım. Kendinde değildi. Çıldıрманın eşliğindeydim. Bir saat kadar sonra uyandı. Doğruldu, yanağını okşayıp gülümsedi. Gözlerini açtığında ‘rahatla ve uyu’ dedim. Gözlerini tekrar kapattığında battaniyesini üzerine örttüm. ‘Ben iyiyim, korkma’ dedi ve tekrar uykuya daldı. Derin bir iç çekip yatağıma döndüm. Rahat bir pozisyon bulmaya çalışsamda olmuyordu bir türlü. Gözlerimi Cristiyan’ın yüzüne, kulaklarımı nefes alış verişine dikmişim. Kendimi uykuya teslim etmemeye direniyordum. Yorgun zihnim Cristiyan’ın geçirdiği krizi tekrar tekrar canlandırıyor, enerjimi yutuyordu. Geçirdiği krizden üç gün sonraydı. O muhteşem evlerinin terasındaydık. Gökyüzünden dökülen yıldız seli içinde elleri yanağımdayken gözlerini yumdu, bir daha açmamak üzere. O anda bile çok yakışıklıydı. Korkunç acıları ağırları bunu yok edememişti. Onun yokluğunu izleyen günlerde bende hastalandım. Ölümünün ilk birinci ayında her sabah geceyi savaş alanında geçirmiş yorgun bir savaşçı

olarak uyanıyordum. Bir kaç geceyi onun atölyesinde geçirmiştım. Birlikte gittiğimiz tüm parklara gidip oturuyor ve onun gelmesini bekliyordum. Öldüğüne inanmak istemiyordum. Mirza defalarca beni o parklardan alıp eve götürdü. Pencereden saatlerce parkı gözetliyordum. Onu çok özliyordum, hala özliyorum. Birlikte geçirdiğimiz her anın güzelliğini, bana bakarken dalıp gidişini, oyunlarını, sarıldığında bedeninin sıcaklığını, ve en çok da yumuşakça ‘göçebe kuşum’ deyişini...Cristiyan ölmüştü ama hala tüm fırtınalarımda sığındığım güvenli limanımdı.

Bir kez daha hostesin sesiyle anılarımdan ayrıldım. İniş için hazırlanmamız isteniyordu. İstanbul’daydık. Bir saat sonra ise aktarmalı olarak Diyarbakır uçağına binecektim. İnip gerekli işlemleri yaptıktan sonra geriye kalan zamanı bir kafede oturarak geçirdim. Diyarbakır uçağı için son uyarı yapılmıştı. Uçağı binip yeniden koltuğı oturduğumda içimdeki korkunun yoğunlaştığını farkettilim. Her zamanki alışkanlıkla Cristiyan’la anılarıma sığınamayacağım kadar gerçekte herşey. Diğer taraftan ürkütücü bir merakla kavruluyordum. İtiraf etmek istemesemde Diyarbakır’a ilişkin her şeyi yüreğimin kuytuluklarında sakladığımı biliyordum. Fiskaya, Hevsel Bahçeleri, Sur’lar içimde biriken özlemin diğer adıydı. Gözümde yirmi yıl önce kararan kent şimdi kalbimin dalgalarıyla aydınlanıya başlıyordu. Belki de zamanı gelmişti. Ne düşüneceğimi bilemiyordum. Karmakarışıklım. Mirza’nın vesile olduğu bu yüzleşmenin merkezine yine Mirza için duyduğum korku hakim olmuştu. Tüm bunlara hazır olup olmadığımı bilmiyordum. Bu tuhaf hisler dışında beynim boşalmış gibiydi. Ruhum kaçınılmaz yüzleşmenin ön dalgaları ile sarsılıyordu. Keyif alarak, bile isteye uzaklaşmamıştım doğduğum kentten. Mutluluğumun en saf, çocuksu ve çıplak doruklarında gezinirken bir gecede kabuslarımın merkezine dönüşmüştü. Ne demişti Mirza: ‘ Ne kadar da kibirli bir insan oldun! Ne kadar da bencil, vurdumduymaz!’ Öyle miydin gerçekten? İyi insan olmanın ölçütü kabuslarımın merkezine geri dönmekse, dönüyordum işte. Bir insan için iyi olan neydi? Kötü olan neydi? Bana öyle geliyorduki tüm ömrüm boyunca bu soruların yanıtını durmaksızın arayacaktım.

Canımın içi ! Mirza. O sözleri sarf ettikten sonra kaçamak gözlerle beni izlemişti. İlk tepkimi ölçtükten sonra ‘ Ülkemizde direniş var ablam. Onur var, her şeye rağmen teslim olmuyor. O karanlık bulutları umutlarıyla dağıtıyor kardeşlerimiz’ demişti. Susmuş, bir şey diyememiştım. Ayaklarımı sürüyerek yanından uzaklaşmaya yeltendiğimde gelip karşıma dikilmişti. ‘Yine kaçıyorsun abla, insan kendinden, köklerinden, çocukluğundan kaçamaz ki! Nereye gidersen git seninle geliyor. Bana kızma abla.’, İçten içe ezilmiş, utanç duymuştım. Öfkelenmişim. Berbat gururum ona ‘haklısın kardeşim’ demem önünde engel olmuştu. Her şeyin en doğrusunu bilen olmaya nasılda alışmıştım. Benden daha mı iyi bilecekti küçük Mirzam. Bunalmıştım,

terliyordum. Yanımdaki koltukta orta yaşlı bir amcanın oturduğunu farketdim. Bakışlarımı ona çevirdim, gülümsedi. Cristiyan yanımdaymış gibi oyunumuzu başlattım.

‘Yüz hatları kederli bir coğrafya, hayat tecrübesi güçlü, çok şey yaşamış, şefkat, acı, derinlik, bilgelik, fedakarlık’, diye geçirdim içimden

‘İyimin kızım?’ diye sordu aniden. Sesinde şefkat, sevecenlik karışımı bir tını vardı. Konuşmama neden olanda bu oldu esasında.

‘İyiyim amca sağolun’

‘Diyarbakırlı mısın kızım?’

‘Karışık durum amca. Diyarbakırda doğdum ama Almanya’da yaşıyorum. Yirmi yıldan sonra akrabaları ziyaret için geldim.’

‘İnsanın memleketi gibisi yoktur kızım. Kırk yılda geçse insan köklerinden kopamıyor. Ağacın kökünü kesersen kurur. Diyarbakır güzeldir. Güzeldir de şimdilerde beter oldu.’ Derin bir iç geçirdi. Sarsılmıştım. Anlaşılan şu kökler meselesi asla peşimi bırakmayacaktı.

‘Neden amca? Ne oldu ki?’ diye sordum. Sordum sormasına ama içtenime ‘Aynı lanet işte!’ diye söylenmektende vazgeçemedim. Amca şaşkın ve inanamayan gözlerle bana baktı. Orada yaşananlardan bihaber olduğuma şaşırmıştı. Yinede cevapladı sorumu:

‘Ne olacak kızım, güya barış olacaktı. Kan akmayacaktı. Yine her yer kan denizine döndü. O gencecik çocukların oluk oluk kanı aktı. Daha ne olsun?.’ İçinden geldiği gibi doğal konuşuyordu. Acı çektiği belli oluyordu. Ne anlatmak istediğini algılıyordum fakat tam olarak ne anlatmak istediğine yabancıydım. Mirzanın ısrarlı uyarılarını hatırladım bir kez daha. ‘Ülkende yaşananları takip etmelisin ablam’ Haklıydı! kürtçe kanalları bile açtıklarında yanlarından ayrılıyordum. Getirdiği hiç bir gazete ve kitabı okumuyordum. Yıllarca ülkeye özellikle Diyarbakır’a dair hafızamı sıfıra çekmek için uğraşmıştım. İnatla hiç bir şey öğrenmek istememiştim. Başarılıda olmuşum. Yanımdaki adam bir süre suskun dalgın gözlerini dışardaki beyaz bulutlara diktikten sonra bana döndü tekrar.

‘İnsan köklerinden kopamıyor kızım’, derin bir iç geçirdi ve gözlerini tekrar beyaz bulutlara dikti. Tiergarden Park’ta karşılaştığım ve sohbetinden büyük keyif aldığım evsiz John’u hatırladım. Yaşı geçkindi John’un. Sürekli değişen hikayeler anlatırdı. Bunların ne kadarının uydurma ne kadarının gerçek olduğunu kestiremedim hiç bir zaman. Çok güzel cümleler kuruyordu. O parkta saatlerce onu dinlediğim zamanlar olmuştu. Cristiyan’ın yokluğunun yarattığı derin boşluğu, dipsiz uçurumumu onun hikayeleri ile doldurmaya çalışmıştım. ‘Bu hayatta her kes kendi mucizesini yaşar’ demişti bir keresinde. ‘Herkes kendi köklerinin yazgısını taşır Sanem’ Tıpkı babam gibi ismimi telafuz edişi içimi ısıtırdı. Evsiz John benim için gizemlerle doluydu. Her sohbetimizde yeni bir gizemini keşfediyordum. ‘Sürekli kıyafet değiştirerek değil ruhunu ve bilincini sağlamlaştırarak yaşayabilir ve yeryüzünün bir parçası haline gelebilirsin’

demişti. ‘Vatanseverliğin sadece bir mekana saplanıp kalmak olduğunu düşünüyorsan yanılıyorsun. Eğer böyle olsaydı kendi ülkesinde kalan binlerce asalak bu dünyanın en vatansever insanı olurdu. Oysa ben onlardan daha vatansever olduğuma inanıyorum. Gittiğim her coğrafyayı yürekten seven ve bağlanan bir insanım.’, demişti. Bilgece sözleri diye düşünüp geçmiştin ilkin. Zamanla onu tanıdıkça doğru söylediğini anlamıştım. Bizim bay John gittiği her ülkeyi kendi ülkesi yapmış ve kesinlikle bu alanda bütün rekorları kırmıştı. Kendisi, içine feci bir kaderle sürüklendiği her ülkede gecikmeden o toprağa, parklarına, dağlarına bağlanan ve seven ideal mülteciydi. Bizim oynadığımız mutluluk oyununun çok uzağındaydı. Yaşıyormuş gibi, mutlu gibi yapmıyordu. Onun yaşam biçimi bir tercihti. Oldukça bilinçli bir tercih. Hissederek yaşamak, inanarak yaşamak, hayatın acılarını ve sevinçlerini göğüsleyerek yaşamak onun gerçek mutluluk kaynağıydı. Biz kaçınılmaz olarak sürüklendiğimiz yabancı bir dünyada mülteciliği bilinçli olarak tercih etmemiş, sadece yaşayabilmek için kendimizi maskeleyen bir oyununa çevirmiştik. John’un vatanseverliğine henüz ne dünya nede insanlar alışıkta. ‘Benim bu dünyayla bağlarım daha köklü olsa da gittiğim her ülkenin yerli halkı benim gibi garip bir varlıkla karşılaştığında şüpheleniyordu. Onların bakış açısına göre, kural olarak, sadece doğduğumuz topraklara sadakat anlaşılabirdi. Belki de bu nedenle asla samimiyetime inanmadılar. Ama ben bu dünyanın tamamını yurt bellemiş bir yaşlıyım Sanem’ demişti o günkü konuşmamızın sonunda. Oldukça samimi ve derin konuştuğuna inanıyordum John’un. Tek bir kimliğe sahip çıkmayı red ediyor ve varoluşumuzun derin absürtlüğünü kendince eleştiriyordu. Böylece yeni olduğu için ona mucizeler yaratabilecek gibi gözükten her yeni coğrafya ve hayat olasılığına şevkle bağlanmıştı.

Sonunda Diyarbakıra varmıştık. İniş hazırlıkları başlamıştı. Panik haldeydim. Çığlık atmak istiyordum, korkuyordum. İçimde canlanan ateşin harı kalbimi deşiyordu. Artık kaçamazdım. Geriye dönemezdim. Çok geçti artık! Soğuk kanlılığımı tamamen kaybetmek üzereydim. Rüzgara kapılmış bir yaprak gibi titriyordum. Yanımdaki amca ile tekrar göz göze geldik. ‘Ülkeneye hoşgeldin kızım’ dedi, sıcacık gülümsemesiyle. Kalkmam gerekiyordu. Gözlerimdeki ve kalbimdeki dehşeti el bagajıma alıp çıkış kapısına yöneldim. Bagajları alıp çıkışa vardığımda amcamın sesini duydum. Boğuk, şaşkın ve derin bir keder taşıyan sese yöneldim. Sağıma döndüğümde amcam karşımdaydı. Beni hemen tanımıştı, bende onu. Çok fazla değişmemişti zaten. Gerçi eski hastalıklı cılız halinden eser kalmamıştı ama yüzü aynıydı. Hep çok özen gösterdiği saçları beyazlamıştı. Simsiyah gözlerinde merak ve dehşet gördüm. Tedirgin olduğunu farkettim. Engel olamadım. Yüzünü okumaya başladım.

‘Sırlar! sırlar! hırs, tutku, pişmanlık, öfke, nefret, korku.’ Kısa sürede kendi okumamdan utandım

‘Çok büyümüşsün, güzelleşmişsin Senem. Büyüdükçe daha çok annene

benzemişsin, görür görmez tanıdım', dedi sakin sesiyle. Sarıldık. Valizimi aldı elimden. Üst köşede park ettiği beyaz passat aracını gösterdi. Arabaya doğru yürüdük. O an farkettim, havaalanı eski havaalanı değildi. Yıllar önce dehşet ve acı içinde bindiğim uçak bu havaalanından kalkmamıştı. Çocukluğumda bıraktığım mekana gelmeyeceğimi kestirebiliyordum. Fakat defalarca lanete ve kıyıma uğrayan kent hala dimdik ayaktaıdı. Geriye kalanlar ve kaybolup gidenler! Herşey acı kokuyordu... Ayırıştırmam gereken, zihnimdeki denklemde yerli yerine oturtmam gereken çok şey olduğunun farkındaydım. Valizi bagaja koyduktan sonra, amcam 'Hadi kızım' dedi 'gidelim'

Passat aracın içinde kendimi saf bir acının kollarına bıraktığımda her adımın beni tüm varlığıımı etkileyecek olaylar zincirine götüreceğinden henüz habersizdim. Hayatımın tamamı değişecekti. Elbette insanın kendisinden kaçışının bazen bir ömür sürdüğünü biliyordum. Bazen özel bazı anların, tetikleyici bir enerjinin buna engel olabileceğininide! Anlaşılan benim için tetikleyici güç mirza olmuştu. Kendi gidişiyile yıllardır sabırla oynadığım mutluluk oyunuma son darbeyi vurmuştu. Nereye ait olduğum sorusu onun gidişiyile keskin bir bıçak gibi için için kalbimi deşmeye başlamıştı. Biliyordum sadece ben değil, hayatı darmadağın edilmiş, her insan zamanı geldiğinde aynı soruyu sormaktan ve aynı keskinlikte cevap verme ihtiyacından kaçamayacaktı. Almanya'da tanıştığım, görüştüğüm sayısız mülteci bu oyunda yenik düşecekti. Uçaktaki amcada, Tier parktaki John'da bunu biliyordu. Araba yol alıyordu... Sakinleşmek, toparlanmak, odaklanmak zorundaydım. Yeterince cesaretim olduğundan tam emin değilsemde geçmişin tüm karanlığının üzerine yürümek zorunda olduğumu biliyordum. Şiddetli bir çatışmaya hazırlanmam gerekiyordu. Kalbimde dipsiz bir karanlık gibi büyüyen yıllardan, üzerini örttüğüm herşeyden umutsuzluk akıyordu. Yaşadığım acı kendi varoluşsal kimliğimden kaynaklanıyordu. Derin soluklar alarak kalbimin hızlanan ritmini dengelemeye çalıştım. Fakat ne yaparsam yapayım içimdeki korku ve fırtına hafiflemiyordu. Kaşlarım çatılmıştı. 'Mirza' dedim. 'Mirza, mirza, mirza...' Amcamın dalgınlığıma ilişkin sözlerini duyunca kendimi toparladım. İyi olduğumu ona tekrar ifade ettikten sonra onun anlayan bir edayla dolu bakışlarını gördüm. Gerçekten bu kadar anlayışlı mıydı amcam? Bilmiyordum. Gerçek anlamda onu tanıımıyordum. Geçmişimin karanlık aydınlık anılarının perdeleri açıldıkça onun silüeti kendini bir gösteriyor bir kayboluyordu. Zayıf veya güçlü, inatçı veya kolaycı, merhametli yada zalim! Amcam hep vardı biryerlerde.

Bedri amcam babamdan iki yaş küçüktü. Büyük annem üç erkek, ikide kız çocuk dünyaya getirmişti. Dedem Seyitxan Silvan'ın arazi zenginlerindendi. Hayatları boyunca hiç yoksulluk çekmemişlerdi. Dedem ölünce tüm araziler üç erkek kardeş arasında pay edilmişti. Ortanca kardeş olan Seyda amcam siyasi görüşlerinden dolayı seksenli yıllarda Almanya'ya göç etmiş bir dahada geri

dönmemiştii. Babam öldükten sonra, bizi Almanyaya götüren, o ağır zamanların yükünü hafifleten Seyda amcam olmuştu. Hiç evlenmemiştii. Avrupadaki Kürt kurumlarında inançla, istekle tüm ömrü boyunca halkının özgürlük mücadelesi için çalışan bir insandı. Bir gün bile şikayet ettiğine tanık olmamıştım. Bizim iyi bir eğitim almamız ve kendi kültürüne, değerlerine bağlı gençler olarak yetişmemizi istiyordu. Benimle uzun yıllar ilgilenmişti. Ona olan derin bağlılığım siyasal çalışmalarına dahil olmama neden olmamıştı. Hiçbir zaman bunun için bizi zorlamamıştı. Kendi seçimlerimizi yapmamızı en değerlisi olarak görüyordu. Eninde sonunda en doğru tercihleri yapacağımıza inandığını söylemeyi hiç ihmal etmedi. Sevdığım tüm erkekler gibi onuda kaybettmiştim. O kanserden öldükten sonra tüm arazilerini Bedri amcam işletmeye başlamıştı. Arazileri işleten ve zamanla büyük bir şirketin başına gelen Bedri amcam gücüne güç mülküne mülk katmıştı. Bedri amcamın, ne Seyda amcamla nede babamla iyi anlaşamadığını hayal meyal hatırlıyordum. Sürekli kavgalı ve memnuniyetsizdi. Dedem Bedri amcamdan ziyade Seydi amcamın ve babamın işlerini çekip çevireceğine inanmışsada hayat onu bu konuda yanıltmıştı. Bedri amcamın sürekli sağlık sorunlarıyla meşgul olması sık sık hastalanması bu düşüncesinde etkili olmuştu. Bedri amcam gençlik yılları boyunca hep geri planda kalmış, varlığıyla yokluğu belli olmamıştı. Seyda amcam Almanyaya'ya gittikten bir yıl sonra dedem öldü. O günden sonra babamla Bedri amcam arasındaki gerginlik artmıştı. Babamın 'sakın işlerime burnunu sokma' diye bağırdığı akşam Bedri amcam hışımla evden çıkmıştı. En son 'bu yaptıklarına pişman olacaksın', diye bağırdığını duymuştum. Sanırım bunun onların son kavgası olacağından ikiside bihaberdi.

Amcam babamdan bir yıl sonra Nurcan yengeyle görkemli bir düğünle evlendi. Üç kız ve bir oğul sahibi oldu. Oğlunun ismini, dedemin de ismi olan Seyitxan koydu. En büyük kızının ismi Nuran, küçük kızının ismi ise Mızgin'di. Seyitxan ile aynı okula gittik. Büyüdükçe dedem gibi somurtkan, her daim ciddi bir ifade ile dolaşmaya başladı. Pek konuşkan değildi. Sürekli onun tarafından izlenirdim. Okula giderken, eve dönerken gözleri daima üzerimdeydi. Babamın öldürüldüğü o kanlı gecede ilk yanıma ulaşanlar Seyitxan ve amcam olmuştu. Cenazede sessizce yanıma gelmiş, elimi tutmuştu. 'Üzülme, seni yalnız bırakmayacağım' demişti. Bu kelimeler dudaklarından dökülürken ben hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlamıştım. Çok zaman geçmeden Seyda amcam Almanyaya'ya taşınmamızı istedi. Bedri amcam şiddetle karşı çıktı, fakat annem 'gideceğiz' deyip son noktayı koyunca kimse karşı koyamadı. Seyitxan gitmemizi istemediğini her hareketiyle yansıtıyordu. Yol hazırlıkları yaptığımız ay boyunca avluya sessizce oturup gözlerini bana dikerdi. Seyitxan sessizliği ile beynime kazınmıştı. Sonraki yıllarda haberleşemedik. Bana kırgın olduğunu içgüdüsel olarak biliyordum. Karşılamaya gelmemesi zaten bu duygumu doğruluyordu. Yol boyunca amcam Seyitxan'dan hiç bahsetmedi. Büyük kız

Nuran'ın evlendiğini, küçük kızı Mızgin'in hukuk fakültesini bitirdiğini ve staj yaptığını söyledi. Memleketin halinin iyi olmadığından yakındı sık sık. Haziranda yapılan genel seçimlerin Kürtler tarafından iyi değerlendirilmediğini eklemeyi de unutmadı. Ona göre AKP hükümeti Kürtler için bir şanstı ve bu şansı heba etmemek gerekiyordu. İki yıldır kentlerde süren çatışmaların örgütün suçu olduğunu ve bu nedenle ekonomik olarak çok zarar gördüğünden yakındı. Belliki yatırımlarının zarar görmesi onun için her ne yaşanmışsa daha önemli olmuştu. Onu dinlerken 'amcam siyasetle ilgilenmeye başlamış' diye geçirdim içimden. 'Bu topraklarda yaşayıpta, siyasetle ilgilenmemek mümkün mü?' sorusu ise zihnime asılı kaldı.

Amcamın evi daha sonradan öğreneceğim üzere Diyarbakırın en zengin ailelerinin kaldığı, villa tipi evlerin yapıldığı bir sitedeydi. Kapıya geldiğimizde güvenlikçileri hemen kapıyı açıp, selam verdi. Mart ayı bitmek üzereydi. Yüzüme vuran serin hava ile kendimi daha iyi hissettim. Ev geniş bir yeşillik alan içindeydi. Nurcan yenge geniş gülümsemesiyle karşıladı bizi. Ardında Mızgin vardı. İlk görüşte ikisine de içim ısındı. Mızgin kocaman parıldayan iri siyah gözlerini annesinden almıştı. Uzun ince endamıyla sade bir güzelliği vardı. Simsiyah saçları omuzlarına dökülüyordu. Selamlaştık. Sarıldık. İlk buluşma heyecanını atlattıktan sonra salonda oturduk. Annemin sağlığını, Berlin'deki yaşantımızı sordular. Anlattım. Nurcan yengem kaçamak bakışlarla amcama baktıktan sonra 'Seyitxan karşılamaya gelecekti ama amcan geleceğini söyleyince vazgeçti. Kusura bakma kızım!' dedi. Doğrusu öfkeli kuzenimin nasıl birine dönüştüğünü çok merak ediyordum. 'Sorun değil nasılsa görüşeceğiz' dedim. Mizgin ise abisinin babasıyla pek anlaşılamadığını, HDP'nin il yönetimine girdikten sonra amcamla tüm bağını kopardığını, artık hiç konuşmadıklarını anlattıktan sonra ayrı bir evde kaldığını söyledi. Amcamın yüzü gerilmiş, sararmıştı. İki kalın kaşı arasında derin öfke çizgileri belirmişti. Kendini kontrol etmeye çalışsada kederliydi sesi: 'Hepiniz bana düşman oldunuz. Sanki ben istemiyor muyum oğlum yanımda olsun. Katır kadar inatçı. Nuh diyor peygamber demiyor. Ömrüm boyunca onlar için çalıştım. Seyitxan efendi benim şirketimde çalışmayacakmış. Kendi işini yapacakmış. Benim işlerim ona göre değilmiş. Ama siyaset ona göre. Ülkede demokrasi yokmuş ki evde de olsun!' Hassas bir konu olduğunun farkındaydım. Ne diyeceğimi bilemeden amcamın çökmüş gözlerine baktım. 'Düzelir' dedim usulca. 'Konuşur çözersiniz' 'Sanki sen pir ü paksın Bedri! Oğlum ne istiyorsa onu yapsın. Esas senin inadın yüzünden eve gelmiyor. Yüzüne hasret kaldım oğlumun' diye çıkıştıktan sonra bana döndü Nurcan yengem. 'Kafanı yorma kızım. Gel senin için Seyitxan'ımın odasını hazırladım. Yerleş, dinlen!' Elimden tutarak kaldırdı. Peşinden gittim. Geniş ferah bir odaya girdik. Ahşap bir kitaplık, çalışma masası, yatak ve gardırop vardı. Sade döşenmişti. Kahverengi kadife perdeleri krem rengi tüller tamamlıyordu. Odanın içine açılan banyoyu görünce sevindim.

Amcamın kazancı evin her tarafına sinmişti. ‘Seyitxan bu konforu bıraktığına göre amcamla arası epey bozuk’ diye geçirdim içimden. Yengem banyoyu kullanabileceğimi söyleyip çıktı. Bir duş alıp yatağa oturdum. Uyumak istiyordum ama mümkün değildi. Herşey yabancıydı bana. Amcam, yengem, kuzenlerim ve henüz görmediğim diğer tüm akrabalarım...bir saat kadar pencerenin önünde dikildim ve boşuna bir çabayla düşüncelerimi düzene sokmaya çalıştım. Arada bir gözlerim henüz boşaltmadığım ve bir kösedan duran bavulumu gidiyordu. Uçaktan indiğim andan itibaren içimi ısıtan o koku, yüreğime saplanan o sızı olmasaydı belki ertesi gün o bavulu boşaltmadan geri dönebilirdim. Beni ele geçiren kokuyu, pencereden içeriye dolan havada da farkettim. Zihnimdeki sorular cevapsızdı. Yatağa dönüp uzandım. Babam yoktu, Mirza yoktu, Seyit amcam yoktu, Cristiyan yoktu!

Nurcan yengemin sesini duyduğumda saatin kaç olduğunu farkında değildim. Dışarısı kararmaya başlamıştı.

“Amcan taze kahve yaptırdı, gel kızım beraber içersiniz”

Kalkıp kendime çeki düzen verdim. Oturma odasına geçtim. Amcam koyu yeşil kadife koltuğunda oturmuş, dagınca bıyıkları ile oynuyordu. Gözgoze geldik. Korku ve suçluluk doluydu gözleri. Davranışları, bakışları tuhaftı, yada bana öyle geliyordu. Yengem kahveleri aramızdaki sehpaye bıraktı. Karşılıklı oturmuştuk.

“Dinlenebildin mi Senem?”

“Evet sayılır” dedim.

Meraklı gözlerini üzerime dikmişti. Mirzayı sordu sonra. Telefonda durumu tam anlamadığını

ve anlatmamı istedi. Bekliyordum bu soruyu, konuşmayı da. Uzatmadan tüm hikayemizi anlattım. En son bıraktığı mektuptan bahsettim. Gözbebekleri büyümüştü. Gerginliği daha belirgin bir hal aldı. Soğumaya yüz tutan kahvesine uzandı, isteksizce bir yudum aldı. Suratını buruşturmasından beğenmediğini anlamıştım. Yanındaki işlemeli bardaktaki suyu sonuna kadar içerek elinin tersiyle bıyıklarını temizledi. Bana doğru eğilerek sessizce konuştu:

“Mirza nasıl böyle bir ahmaklık yapar. Bu delilik. Dağa gitmiş bu çocuk. İki yıldır burada kan gövdeyi götürüyor. Nasıl bulaştı bu işlere? Kim beynini yıkadı? Onu bulmak o kadar kolay mı sanıyor Seyran? Seni peşinden buralara kadar göndermiş üstelik”

“Buraya gelmeyi hiç istemedim” diyecekken vazgeçtim. Mirza benim için herşeyden daha değerliydi. Kendi duygularımdanda önemliydi. Amcamın sesindeki vurgularındaki ince tını beni rahatsız etsede kendimi bastırarak konuşmaya başladım.

“Onu bulmak, iyi olduğunu kendi gözlerimle görmek istiyorum amca. Annem ondan bir haber almaz ise dayanamaz. Bana yardım etmenizi istiyorum” Düşünceliydi. Başını bir süre anlamsızca salladıktan sonra yeniden konuştu;

“Bak kızım sizler bana abimin emanetisiniz. Mirza dağa gitmiş belliki. Eğer buraya onu görmeye geldiğin duyulursa seninde başın belaya girer. Bu aile zaten mimli. Seyit, baban, Seyitxan şimdi de Mirza. İşin ucu hepimize uzanır. Zaten Seyitxan efendi o partiye girdiğinden beri sıkıntı yaşıyorum. Geçen bakan geldi, işadamları ile toplantı yaptı. Bizi çekemeyen birileri aile geçmişimizi ona fısıldayacak diye ödüm koptu. Burası Almanya’ya benzemez kızım. Mirzayı nasıl bulacağız, hadi bulduk diyelim nasıl Almanya’ya geri götüreceksin?”

“Şansımı denemek istiyorum. Geri gelip gelmemek onun kendi kararı kuşkusuz. Mirza’yı görmek zorundayım. Bir şey olmamış gibi gidip hayatıma devam edemem. Anneme bir şey anlatamam. “

“Ben işadamıyım kızım. Dağdakilerle işim olmaz. O partide çalışanlar belki birilerini tanır. Onlarla da benim bağlantım yok.” Kaşları iyice çatılmıştı. Ne kendini nede mülkünü tehlikeye atmak istemiyordu. Bir an düşündükten sonra öfkeli kederli sesiyle yeniden bana döndü. “ Seyitxan birilerini tanıyor olabilir. HDP’nin il yönetiminde salak. Buraya geliyormuş. Onunla konuşursun. Fakat kimse duymasın, hepimizi topluca yakmayın.”

“Merak etme amca, dikkat ederim.”, derken içimde yükselen öfke dalgasını yatıştırmaya çalışıyordum. Ürkmüştüm ama şiddetli bir şaşkınlık yaşamamıştım. Daha çocukken babamla yaptıkları kavgalar bir yerde aynı minvaldeydi. Şimdi ise tamamen iktidar yanlısı biri haline gelmişti. Mirza’yı bulmadan, görmeden kesinlikle dönmemeye o an karar vermiştim. Madem bu lanet yere kardeşimi bulmaya gelmişim o halde bulmadan hiç bir yere gitmeyecektim. Amcam konuşmayı bitirmişti. Yengemin seslenmesi üzerine mutfağa geçtik. Akşam yemeği tam bir ziyafetti. Zeytin yağlı yaprak sarması, dolma, pirinç pilavı, kızartılmış etler, çorbalar, salatalar... Biz masadayken gecikmeli olarak Seyitxan çıkıp geldi.

Yirmi yıl önce bıraktığım öfkeli çocuk yakışıklı bir adama dönüşmüştü. ‘Hoşgeldin’ dedi, hal hatırımı sordu. Kendimi zapt edemedim ve yüzünü okumaya başladım. “Soğukkanlılık, tutku, yalnızlık, ciddiyet ardında saklı duygusallık, sadakat” masada dakikalar ilerledikçe mesafeli ve ilgisiz tavrıda uzadı. Öfkeliydi hala. Amcamla olan gerilimli ilişkisi etrafımıza yayılıyordu. Yengem ve mizgin bir kaç ustalıkla denemeye gerilimi dağıtmaya çalıştıysa da etkisi uzun sürmedi. Yengem sivri dilli oğlunu her halükarda koruyordu. Yemek bitti ve salona geçtik. Tatlı ve çay servisi yapıldı. Seyitxan sonunda yüzüme bakmıştı. Benimle aynı boylardaydı, 1.70 kadar. Gür, kumral, dalgalı ve kıvrırcığa yakın saçları vardı. Kahve gözlerinde sadece öfke ve kırgınlık belirgindi.

“Kuzen bunca yıldan sonra hangi rüzgar seni memlekete getirdi?” diye sordu. Rahatsız edici bir tını kullanmıştı. Kestirip attım

“Ne olacak? Buraların laneti gelip bizi Berlin’dede buldu, ondan “

“Buradaki zulmü oraya kadar taşıyan lanete sevinmek lazım, doğduğun

topraklara seni getirebilmiş ya!”

Neden bu kadar iğneleyici ve öfkeliydi? Ne istiyordu benden? Anlayamamıştım ilkin. İçeriye girdiği andan itibaren varlığını saran öfkesini hissedebiliyordum. Ona ihtiyacım vardı. Amcam adres olarak ona işaret etmişti. Sinir uçlarım zorlansa da sesimi yumuşatmaya çalıştım.

“Mirza için geldim. Ama buralarda ne yaşandığını tahmin etmeyen biri değilim kuzen. Buradaki sokaklarda yalnızca oyun oynanmadığını erkenden öğrendiğimi biliyorsun. Buradan dans ederek çıkmadık!”

“Amacım yaşananları tekrar hatırlatmak değil Senem. Fakat burada yaşananlara uzaktan bakarak ahkam kesenlerde çoğaldı. Anlamıyorum, bunca yıl tüm yaşadıklarınıza rağmen neden bir kez olsun gelme ihtiyacı duymadınız?”

Ne diyeceğimi bilemeden kalakalmıştım. Soru sorarken tam olarak gerçekte kendisini mi, ülkeyi mi merak etmediğimi sorduğunu algılayamamıştım. Hep çok gururlu bir çocuk olmuştu. Belkide bu güne kadar onu aramamış olmama kızgındı. Kendi cephesinden haklı olabilirdi. Fakat yine de gerginliğinin boyutunu açıklamaya yetmiyordu. Önündeki tatlıyı çatalıyla un ufak etti. Sonunda yengem bir kez daha sessizliğe müdahale etti.

“Yeter artık oğlum, ne yemek yedirdiniz nede tatlı, hepinizin suratı beş karış’ Gergin ve öfkeliydim. Amcam ve Seyitxan ile yaptığım sohbet boğmuştu. Aramıza buzdan bir set çekilmişti. Amcam paragöz bir bencile, seyitxan ise ukala, çok bilmiş bir serseriye dönüşmüştü. Bir tek kendisinin ülkeyi kurtarma derdi olduğunu düşünen manyak! Patlamaya hazır bir bombaya dönüşüyordum yavaş yavaş. ‘Mirza, Mirza ‘ diye sayıkladım içimden. Sakinleşmeliydim. Mirzayı düşünmeliydim. Tatlı ve çay servisinin ardından her kes sessizliğe gömülmüştü. Bir süre sonra mızgin kahveleri getirdiğinde herkes daha sakın görünüyordu. Amcam sessizliğini bozarak ilk kez oğluna bakarak konuştu: ‘Senemin yardıma ihtiyacı var, belki sen bir şey yapabilirsin’ Babasının bu ani çıkışı karşısında afallamıştı buzlar lordu. Şaşkın ve öfkeli bakışlarını ona çevirdi.

‘Ne için yardım?’

‘Kardeşi mirza altı ay önce bir mektup bırakarak Diyarbakır’a gelmiş, onu bulmak iyi olduğunu öğrenmek istiyor’

Şaşkınlık dolu gözlerini bana çevirerek öylece baktı Seyitxan. Durumu anlamaya çalışıyordu:

‘Niye öyle bakıyorsun? İnanmıyor musun?’ Sakinleşmek için olağan üstü bir çaba sarfetsemde başarılı olamadığımın farkındaydım. O ise hala anlamak isteyen bakışlarını bana dikmiş, bakıyordu.

‘Bıraktığı mektupta ne demiş?’

‘Diyarbakıra gidiyorum, ülkem için savaşmaya demiş’

‘O zaman kayıp sayılmaz mirza, kendi iradesiyle istediği yere gitmiş demektir’ ‘Bu kadar basit mi yani? ‘Gitmesi gerektiği yere gitmiştir’ demek bu kadar kolay

mı? Ben kardeşimi görmek istiyorum. Yaşıyorken, nefes alıyorken, yoksa babam gibi ensesinden bir kurşun yedikten sonra değil.'

'Böyle demek istemediğimi biliyorsun sanem. Mirza dağa gitmiş, bu açık. O dağlara giden binlerce genç kendilerini hangi zorlukların beklediğini bilerek mücadeleye kararı alıyor. Bu bir ölüm kararı değil direniş kararı!'

'Mücadele edenlere bir diyeceğim yok benim. Kardeşime bir şey olursa bu iki kişilik ölüm olur. Mirzanın ve annemin ölümü! Ne yazık ki senin kadar şanslı değilim, onları da kaybedersem bu hayatta kimsesiz kalacağım.'

Son sözlerim ağır bir hava yaratmıştı. Amcamın koltuğuna gömüldüğünü, ıstırap içinde küçüldüğünü hissettim. Buzlar lordunun gözleri kederle dolmuştu. Sonra itirazlar üst üste gelmeye başladı.

'Nasıl böyle söylersin kızım, biz senin aileniz.' Cehennem ateşinde yanan bir adamın sesi idi bu.

'Bizim kızımızsın senem.' Yengemin gözleri dolmuştu. Ve Seyitxan öfkeden çok kederli sesiyle yaptı itirazını:

'Mirzaya ulaşmak çok zor senem, ama elimizden geleni yaparız.' Bir an düşündükten sonra devam etti 'ulaşsak dahi onu geri dönmeye zorlamamalısn.'

'Kimseyi zorlamak niyetim yok, kardeşim o benim. Ne yaptığının elbette bilincindedir. Fakat onu görmek, vedalaşmak istiyorum. Anneme 'evet gördüm, olmak istediği yerdeydi' demek istiyorum'

Seyitxanın güvensiz bakışları sinirlerimi bozmuştu. Yardımına muhtaç olmasam küfrü basar, 'Sen niye o dağlarda değilsin?' diye sorardım. 'Pislik, kendini bir şey sanıyor!' diye geçirdim içimden. Hele o ciddiyeti beni çileden çıkarıyordu. Ben 'Düşünen adam heykeli maşallah' diye düşünürken hala konuşmaya devam ediyordu:

'Direnmek, mücadeleye etmek, pes etmeden tutunmak, köklerinden kopmamak önemli . Mirza en güzel kararı almış.' Sesi yumuşaktı, ilginç bir şekilde şefkatliydi. Fakat üstten o ders veren havası beni çileden çıkarmıştı.

'Ne diyorsun sen be? Senden hayat, mücadeleye dersi almak için gelmedim buraya.

Buradan keyfimizden mi gittik? Yapayalnız, hiç tanımadığın bir ülkede tutunmak kolay mı sanıyorsun? O lanet olasıca sokaktaki çığlıklarımızı kim duydu? Babam geri döndü mü? Annem tekrar yürüyebildi mi? Kim vardı yanımızda ha? Yapayalnız değil miydik? Yapayalnız?...'

Birden sinirlerim boşalmaya başladı. İçimde yıllardır biriktirdiğim her şey su olmuş akıyordu? Gözyaşlarımın tuzlu tadını dudaklarımda hissediyordum. O ukala sığırın karşısında hayatımın en acı anları gözlerimden dökülüyordu. Amcam, yengem, Mızgin hepsi Seyitxana yüklenmeye başlamıştı. Seyitxan hiç bir şey söylemeden sapsarı olan suratıyla donup kalmıştı. Mızgin beni odaya götürdü. 'Abim kötü biri değil' diye sayıkladıktan sonra odadan çıktı.

Hatıralarımın şiddeti hazırlıksız yakalamıştı beni, gözyaşlarımı

durduramıyordum. Uçaktan indiğim andan itibaren hissettiğim koku, çocukluğumu ve kaybettiğim herşeyin yeniden ruhumdan canlanmasına yol açmıştı. Diyarbakırın sokakları, eski postahane, Dağkapı Meydanı, minibüsçülerin sesleri, Balıkçılar Başı, Ulu Cami, çocuk sesleri, babamın şefkatli kolları, annemin muhteşem gözleri, Almanyadaki ilk yıllarım, Cristiyan'ın ölümü ve Mirza... herşey filim şeridi gibi akıyordu belleğimden. Onca yıldan sonra daha ilk saatlerden itibaren herşeyi bu denli canlı yaşayacağımı hesaba katmamıştım. Geçmişin anıları içinde kaybolurken içinde olduğum anı unutmuştum...

‘Senem iyimisin?’

Seyitxandı gelen. Bu denli kederli çıkarmaydı sesi? Acı çekiyordu işte, mutsuzdu tüm dünya gibi. Üzgündü.

‘Seni üzmem istemedim. Sadece burada yaşananları anlatmak istedim.’ Kıvırcık saçlı şeytan diye geçirdim içimden, fakat abarttığımın da farkındaydım. Elimi tuttu. Yatağın kenarına oturdu.

‘Özür dilerim tamam mı? Seni kırdığım için bin kez özür dilerim. Yalnız kalmayacaksın. Mirzaya ulaşman için de ne gerekiyorsa yapmaya hazırım.’ Babamın cenazesinde de usulca gelip elimi tutmuştu. ‘Seni yalnız bırakmayacağım’ demişti. Sesi ne kadar içtendi.

‘Lütfen ağlama artık. Sana söz veriyorum’

‘Tamam ağlamayacağım’

‘Hala ağlıyorsun ama, hadi toparla kendini’

‘Bu senle ilgili değil. Geldiğimden beri aldığım o koku, buna o koku yol açıyor. Kontrol edemiyorum. Sokakların kokusu, babamın kokusu, acının kokusu... biriktirdiğim tüm anıların bastırılmış kokusu. Sen üstüne alma’

Su getirdi bana. Şeytan gitmiş yerine bir melek gelmişti. Elindeki peçeteyi uzattı. Belki de sakallı domuza haksızlık ediyordum. Bir süre sessizce oturdu. Odadan çıkmadan önce dönüp bir kez daha baktı. Birşey söyleyecek sandım. Vaz geçti. Arada annesiyle konuştuğunu duydum sonrada amcamın sesi geldi belli belirsiz.

‘Ne zamana kadar süreceksin bu inadin oğlum, evine dön artık.’

‘Bunları konuşmuştuk seninle. Üç soru sormuştum baba. O soruların cevabını verdiğin gün, söz bu eve geri döneceğim.’

Sesler bulanıklaşacak uzaklaştı ve sonra anlaşılmaz oldu. Sessizlik iyiydi. Sonra uyumuşum. Rüyamda Sur'daki evimizin avlusunu, ortasında duran dut ağacını gördüm. Huzursuz uykumun içinde gömdüğüm tüm anılar canlanmıştı. Dudaklarımda mirzanın ismi vardı. İçinde kaybolduğum gizem herşeye yayılmıştı. Sur'un daracık labirent gibi sokaklarında Mirza diye seslenerek koşturuyordum. Sanki o gece hayatımın ilk on yılı ve sonrasında yaşadığım herşeyi içine doldurup ağzını sıkıca kapattığım ceviz sandık açılmış, herşey geceye saçılmaya başlamıştı.

2 BÖLÜM

BULUŞMA

Diyarbakır'a gelişimin üzerinden bir hafta geçmişti. Henüz evden çıkacak gücü kendimde bulamamıştım. Seyitxan 'Benden haber bekle' deyip gitmişti. Hafta boyunca ne aramış ne eve uğramıştı. Amcam oldukça mesafeli davranıyor 'Bu işin sonu yok' diyordu. Babamdan veya Seyit amcamdan söz açılınca sesi buz kesiliyordu. İstirap içinde kavrulduğunu görmek zor değildi. Nefret ettiği iki abisine karşı vicdan azabı çekip çekmediğini tam kestiremiyordum. Ruh halini anlamlandırmak çok zordu. Yengem çok sıcak davranıyor, Mızgin ise sık sık beni dışarıya çıkarmak istiyordu. Her defasında inatla bu fiziksel yüzleşmeyi erteliyordum. Eve kapanmıştım. Annem ve Berlin'deki arkadaşlarım sık sık arıyorlardı. Uzak yakın akrabalar beni görmek için eve geliyordu. Son iki yıldır Diyarbakır ve çeşitli kentlerde yaşanan çatışmalar bazen direniş bazen hata olarak sohbet konusu yapılıyordu. Kendimi yabancı hissediyor, bu durumdan utanıyor, anlatılanlar karşısında dehşet içinde kalırken bazen inanmakta zorlanıyordum. Cizre'de sığındıkları binanın bodrumlarından yüzden fazla direnişçinin ve sivilin yakılarak öldürüldüğü söyleniyordu. Sokağa çıkma yasakları sırasında sivillerin sudan gerekçelerle katledildiği, bir çocuğun cenazesinin kokmaması için annesi tarafından derin dondurucuda saklanarak korunduğu, infazlar, eylemler sık sık sohbetlerin ana konusu oluyordu. Bana korkunç gelen tüm bu konuşulan vahşetin oldukça alışılmış bir dille ve normalmiş gibi soğuk kanlılıkla anlatılmasıydı. Demek ki insan zulüm içinde yaşayınca böyle inanılmaz bir koruma kalkanı yada dayanma yolu seçiyordu. Henüz dışarıya çıkmamış ve bu anlatılan vahşetten geriye kalan enkazla yüzleşmemiştim bile!. Çocukluğumun geçtiği sokakların, evimin, anılarımın nasıl bir yıkımla karşı karşıya kaldığını görmek ruhumda nasıl bir etki yaratacak kestiremiyordum. Yalnız kaldığımda sayısız soru ile boğuşmak zorunda kalıyordum. Akıp giden zaman ve ölümün yok edici gücü üzerine düşünüyordum. Kendi özümne ne düzeyde yabancılaştığımı anlamaya çalışıyordum. Belleğimin tüm karanlık sokaklarından yeniden yürüme gücünü gösterebilecek miydim? Yeniden biçimlendire bilir miydim ruhumu? Gerçeklerin o katı ve sert yüzüyle karşılaştığımda ayakta kalabilecek miydim? Emin değildim hiç bir şeyden!. Fakat o haftanın sonunda üç önemli karar aldım: Her ne olursa olsun ertesi gün evden çıkacak ve Sur'a gidecektim. Son yıllarda

neler yaşandığını anlamak için bir araştırma yapacaktım ve elbette bir şekilde Mirza'nın izini sürmeye başlayacaktım.

Ertesi gün Mizgin'in neşe dolu sesiye odama dalmasıyla uyandım. 'Eve kapanmana son veriyorum. Hazırlan hemen çıkıyoruz, itiraz kabul etmiyorum' dedi. itiraz etmedim. İlk olarak büyüdüğüm sokağı görmek istediğimi söyledim. Dışardan pırıl pırıl bir güneş pencereye vuruyordu. Kalkıp giyindim. Uzun kahve tonlarındaki saçlarımı at kuyruğu yapıp biraz güneş kremi sürdüm yüzüme. Derin bir soluk aldım ve birlikte dışarı çıktık. Mizgin'in sürdüğü arabada sessizdik. Pencereden görünen herşeye odaklanmaya çalıştım. Hızla akıp giden insanlar, evler, iş yerleri, arabalar farklıda gelse eski Diyarbakır'ın ruhunu hala taşıyordu. Kısa süre sonra eski mahallemize geldik. Her bir adımda ölümlerimle, hasretlerimle, öfkelerimle yüzleşerek o yıkık evleri ve sokakları dolaştık. Değişen neydi? Değişmeyen ne? Bazı anlar hiç bir şey değişmemiş gibi geliyordu ve bu duygu kalbimi kapladığında ümitsizlikle kavruluyordum. Bazı anlarda ise herşey yepyeni bir aydınlıkla yokluyordu ruhumu. Kendi sokağımıza girdiğimizde Mizgin'in yardım etmesini engelleyerek tanıdık adımlarla evimizi bulmaya çalıştım, ama yoktu. Evimiz sanki yer yarılmış ve içinde kaybolmuştu. Bir molozlar yığınının olduğu köşede yığılıp kaldım. Mizgin'e baktım, gözleri nemlenmişti. 'Tüm evleri yıktılar abla' dedi. İçimi kavuran yangınla o moloz yığını üzerine oturdum. O sokakta koşturduğum zamanların anılarını belleğimin diplerinden çekip çıkardım. Evimiz mimarisiyle bir ustalık eseri idi. Abartıya kaçmayan sade süslemeleriyle mütevazı bir havası vardı. Annemin temizliğe verdiği önem ve bakımı bol aydınlık alan geniş odalarıyla birleşince huzur, dinginlik ve güven içinde sabahladığım on yıl devirmiştim o evde. Dışarıdan duvarların tırmanan gür sarmaşıklar ve asma ağaçları, kokusu her daim mest eden bahçe ve avlu çiçekleri, avlunun ortasında yükselen dut ağacı, dut ağacının dallarından gökyüzüne kanat çırpıp serçeleri vardı evimizin. Yıllardır içimde gömülü kalan anılarım tüm renkleri ile su yüzüne vursada o ev artık bir moloz yığınınına dönüşmüştü.

'Artık gidelim mi senem abla?' Kalktım. 'Gidelim, Hewsel Bahçelerini görmek istiyorum'

'Tamamdır abla, ama Sur'lardan bakabiliriz ancak. Yasak tamamen kalkmış değil.' Bir şey diyemedim. O molozların, o sokağın ortasında tüm kelimelerim ruhumu çekilmişti. Ne laneti bitiyordu nede yasağı bitiyordu sokakların. Sur'lara gidip Hewsel Bahçelerini seyrettik. Ardından Keçi Burcuna gittik. Balıkçılar Başını ve Dağ Kapı meydanını gezdik. Tuhafiyeciler, manifaturacılar, kebabçılar, tatlıcılar, bakkallar, mis gibi ekmeğin kokusunun taşıdığı fırıncılar, çift kapı, yer altı çarşısı, çarşıya şewiti...uzayıp giden dar sokaklar... on gözlü köprüde son bulan gezintimiz boyunca pek bir şey konuşmadık. Kalbim acıdan acıya savruluyordu. Mizgin arada bir beni güldürmek için girişimlerde

Sonun da onun isteğiyle Dicle Fakültesinin kampüsüne gittik. Kampüsü gezdikten sonra bir alabalık lokantasına girdik. Kapalı salondan ise ağaçların olduğu çardaklı bölümde oturmayı tercih ettik. Balık ısmarladık. Mizgin güçlü biri olduğumu söyleyerek moral vermeye çalıştı. Ona üzerine çullanan karabasanların tüm çocukluğumla birlikte kenti nasılda mahvettiğini anlatamazdım. Çocukken taptığım bu güzelliklerin hatırlattığı zulmün, sinirlerimi harap ettiğini de. Anlatsam ne kadarını anlayabileceğinden emin olamıyordum. Cristiyen olsa bir şey anlatmadan da anlardı beni. Ölü sevgilim benim!. İçimde yaralı ruhumla birlikte ölü bir sevgili taşıyordum. Balıklarımızı sessizlik içinde yedik. Uzun süredir bu kadar lezzetli bir balık yememiştim. Çaylarımızı yudumladığımız sırada sessizliği ilk bozan Mizgin oldu.

‘Neden bu güne kadar hiç gelmedin Senem abla?’

‘Neden mi? Bunun cevabı çok kolay değil. Korku olabilir. Belki aynı şeyleri yaşamak korkusu belkide yeni bir yaşama tutunabilmek için ...’

‘Tüm bu yaşananlar bu kentin suçu değilki ablam. Buraya gelmemen sorunu çözüyor. Sende saklı kalıyor ve içinde gün geçtikçe büyüyor. Bence tüm bu zülme yol açanları suçlamak gerek. Bu yaşananlara karşın inadına tutunmak...’

‘Haklısın belki de, mirzada böyle derdi hep. Ama bak kan kanı tetikliyor. Kan kanla çoğalıyor. Mirza’yı yutmasından ölesiye korkuyorum. Görebilseydim, gam yemezdim inan’

‘Öyle düşünme ablam, Mirza kendi isteğiyle bir seçimde bulunmuş ama bu onun kana çekileceği anlamına gelmez ki. Ne olduğunu tam bilemiyoruz henüz, kötü şeyler düşünme lütfen’

‘Evet henüz ne olduğunu bilmiyoruz ama öğreneceğiz. Hadi kalkalım artık.’ Bu sohbeti bitirmek istiyordum. Hesabı ödeyip arabamıza doğru yürüdük. Yolda ‘Canını sıkmadım umarım’ dedi mizgin. Sıkmadığını, aksine enerji topladığımı ve daha Mirza’yı bulamak için çabalamak gerektiğini söyledim. Gülümsedim. Sesimin tınısı, içsel olarak topladığım enerji onada yansımıştı. Eve kadar sustuk.

Nurcan yengem dışarıya çıkmış olmama çok sevinmişti. Onu mutlu eden diğer şey biz dışardayken Seyitxan’ın eve uğramış olmasıydı. Ertesi gün dokuz da beni almaya geleceğini söyleyerek çıkmıştı. Sonunda beni almaya geldiğine göre bir gelişme olmuştu. Heyecan ve merak içindeydim. Yaptığımız gezinti, aldığım haber bedenimi enerji ile doldurmuştu. İzin isteyip odama çekildim. Bilgisayarımı alıp yatağıma geçtim. Berlin’deyken Mirza’nın ısrarıyla takip ettiğim barış görüşmelerinin nasıl bir anda kesildiğini, ülkeyi yeniden kan gölüne çeviren gelişmeleri, ‘öz yönetim’ dedikleri ilanların ne anlama geldiğini ve kentlerdeki çatışmaların nasıl başladığını, devletin uyguladığı pervasız baskıyı merak ediyorum. Kısacası son iki üç yıla ilişkin ne bulduysam okumak istiyordum. HDP’nin büyük başarı sapladığı bir genel seçimden sonra herkes çok daha farklı bir atmosferi hayal ederken nasıl olmuştu da bu denli kanlı bir

döneme girilmişti? Mirza'nın o kentlerden birinde yada Sur'da olmuş olabileceği fikri tüylerimi diken diken ediyordu. Bilgisayarın arama motorunda bulabileceğim tüm yazı, makale, haber ve röportajları okumak istiyordum.

Bir kaç denemeden sonra istediğim kimi yazılara ulaştım. İlk kez bu denli istekle bu içerikte yazılar okuyordum. Mirza görse gözlerine inanamazdı. Nristiyan görse ' İşte benim göçebem' der sevinçle sarılırdı. İkiside yoktu. Bana bakacak iki sevgi merkezim yoktu. İkisinde hisleri çok güçlüydü bu nedenle ayrılığın fiziksel değil ruhsal düzlemde gerçekleştiğini bilirlerdi. Çok öfkelenirlerdi bu halimi görselerdi. Dikkatimi Cristiyan ve Mirza'dan alıp okumaya devam ettim. Kürt sorununun çözümü için devletle örgüt arasında 1990'lı yılların başlarında başlayan barış endeksli çabalar vardı. 2009'da Oslo'da yapılan görüşmeleri 2013 yılında daha kapsamlı görüşmeler takip etmişti. Oslo görüşmelerinin çok sonra anlaşılabileceği üzere Fettullah Gülen cemaatinin komplolarıyla boşa çıkartılması şiddetli çatışmalara; KCK adı altında yapılan siyasi operasyonlara, ve dönemin kürt siyasi partisinin kapatılmasına yol açmıştı. 12 Eylül 2012'de cezaevlerinde ki kürt siyasi tutsakların başlattığı ve altmış sekiz gün süren süresiz açlık grevi eylemi sonrasında ise çözüm süreci fiili olarak başlamıştı. 27 Temmuz 2011'den sonra Öcalan'la kesilen avukat görüşmelerinin yerini dönemin Barış ve Demokrasi Partisi heyetleri almıştı. Bu görüşmeler sürerken 9 Ocak 2013'de Pariste üç kadın siyasetçi Sakine Cansız, Leyla Şaylemez ve Fidan Doğan katledilmiş böylelikle görüşmeler sabote edilmek istenmişti. Tüm engelleme çabalarına rağmen 21 Mart 2013'de Öcalan Diyarbakır Newroz'una gönderdiği mektupla demokratik çözüm sürecini resmen başlatmıştı. Mektubu merak ederek internetten bulmaya çalıştım. Tümü olmasada büyük bölümünü okuya bildiğim bir makale buldum.

Bu ilandan sonra üç aşamalı olarak tanımlanan süreç başlatılmıştı. İlk adım kuzeydeki savaşçıların çekilmesi idi. İkinci adım nihayi çözüm aşaması olan üçüncü aşama için bazı adımların atılmasını gerekli kılıyordu. Ardından demokratikleşme paketleri açıklanmaya başlanmıştı. Bir çok yazıda hükümetin bu paketleri kendi istediği doğrultuda çıkarmaya başladığı eleştiriliyordu. Özellikle hasta tutsakların bırakılmaması ciddi rahatsızlıklara yol açmıştı. Bölgede karakolların artarak yapıldığı ifade edilirken Lice de Medeni Yıldırım isimli bir gencin bu süre zarfında öldürüldüğünü öğrenmiştim. Başka bir yazıda 2014'de oluşturulan akıl insanlar heyetinden bahsediliyordu. Bu heyet Türkiye'nin yedi bölgesinde yaptığı toplantılar sonrası bir rapor hazırlamış ve dönemin başbakanı Tayyip Erdoğan'a Dolma Bahçe sarayında sunmuştu. Bu raporda yeni anayasa, anadilde eğitim, seçim barajının kaldırılması, siyasi partiler kanununun değiştirilmesi, yerel yönetimlerin güçlendirilmesine dönük öneriler bulunuyordu. 21 Temmuz 2014'de yapılan bir İmralı görüşmesinde ise Öcalan hükümete somut adımlar atma uyarısında bulunuyor ve üçüncü aşama

için hazırlık yapılması gerektiğine dair vurgu yapıyordu.

Arama motorundan bulduğum haberleri okudukça zihnimde oluşan tablo giderek ağırlaşıyordu. İçime dolan hüün artıyor kalbimde kalıcı bir acının filizlenmeye başladığının farkına varıyordum. Mirza'yı çeken gücün şifreleri parça parça karşıma çıkıyordu. Okumaya ara verdim. Saat akşamın onuydu. Evde sessizlik vardı. Mutfağa gidip su içtim. Kendimi yorgun hissediyorum. Yatağıma uzandım. Uzun süre okuduklarımı düşündüm ve kendiliğinden gözlerim kapandı. O gece yeniden uyandığımda terden sıırıslılam olmuşum. Gözlerimden yaşalar akıyordu. Boğulurcasına ığlık attığımı sanmışım ama sesimi duymuyordum. Rüyamda annem, babam ve Mirza ile geçirdiğimiz son akşamı görmüşüm. Evlimizde yaşanan son mutluluk anlarını!. Sonra yağın yağmuru, kopan fırtınayı. O fırtınada evimiz yıkılıyor herkes altında kalıyordu. Mirza 'Abla, abla yardım et!' diye sesleniyordu. Ben bir duvarın ardından ona ulaşmaya çalışıyordum. ığlıklarım nefesimi kesiyor, duvarı var gücümle itmeye çalışıyordum. Nefret kokuyordu her yer, aşağılanma, sefillik...Yataktan doğrudum ve pencereye koştum. Dışarda esen serin rüzgarı içime çektim. Ne olursa olsun kardeşimi bulacağıma bir kez daha yemin ettim. 'Cristiyan' diye sayıkladım ardından. 'Duyuyor musun beni? Neden hepiniz beni terk ettiniz?' İnsanlar en çok geceleri; herkes kendi evine çekildiğinde yada kendine çekildiğinde gerçekleriyle yüzleşir. Bende mi öyleydim?. Geceleri mi çıkardı tüm sıırlar su yüzüne? Karanlık ve aydınlık noktalarımız en çok geceleri kendini açığa vurur. Zaaflarımız ve zayıflıklarımız. Anı heybemizde sakladığımız damla damla biriken geçmişimiz. Onları kokladığımız anlar. Onları didiklediğimiz anlar. Gerçekler en çok geceleri su yüzüne çıkar. Sessiz mırıltıları doldurur odamızın her kuytusunu. O anlarda en çok özleriz sevdiklerimizi. O anlarda anlarız kendi gerçeğimizi. Bende öyleydim. Geceleri sık sık Cristiyan'ı düşünmem bundandı. Çürümüş bu çağda zaman bazılarına cennet bazılarına cehennemi bahşediyordu. Birileri bir yerlerde gülerken birileri ağlıyordu. Birileri doygun bedeniyle uykusuna dalarken birileri acı içinde kıvranıyordu. Zamanın her bir saniyesi bize birşeyler öğretmek için vardı. Bunu çok daha iyi anlıyordum. Her bir an yeni bir anlam yüklenerek fark edişimizi güçlendiriyordu. Her an yeni seçimlerle insana geliyordu. Zamanın tüm akışı kendimize yolculuğumuzdaki sınavlarımızdan ibaretti. Bunu açık seçik görebiliyordum. Yeni bir zamanda ve yeni seçimlerimle karşı karşıyaydım. Mükemmel zekam bununla başa çıkabilecek miydi daha emin değildim. Bir süre daha pencereden esen serin havayı içime çektikten sonra sakinleşmişim. Zihnimi geçmişten koparmalıydım. Yeniden uyuyamayacağımın farkındaydım.

Bilgisayarın başına geçtim ve okumaya devam ettim. Bu kez 2014 yılına ilişkin yazılara ağırlık verdim. Ortadoğuyu sarsan gelişmelerin etkisini Berlin'de de hissetmiştik nihayetinde. Dönemin AKP hükümeti daha önce Mirza'nın dediği

gibi bölgede yaşanan kaosa Kürt sorununu çözüme kavuşturarak bir atılım yapmak yerine tercihini oldukça farklılaştırmıştı. Kürtlerin ve o güne dek canla kanla bedel ödeyerek elde ettikleri tüm hakları reddetmeyi en kolaycı ve toptan bir yöntem olarak benimsemişti. Özellikle DAİŞ'in Suriyedeki kürt bölgeleri olan Kobane ve Şengali işgal harekatı ile El Nusra'nın Sere Kaniye'ye saldırması ile gerçekleşen Kürt katliamları Türkiye'nde Rojava'yı hedeflemesinin işaret fişekleri olmuştu. Zaten DAİŞ Kobane'ye saldırırken Erdoğan'ın 'Kobane düştü, düşecek' sözleri tüm Kürtlerde bir öfke patlamasına yol açmıştı. O dönemi hatırlıyordum. Avrupanın bir çok ülkesi gibi Almanya'da da Kobane direnişine destek eylemleri ve yürüyüşleri yapılmıştı. Alman solcularının, anarşist gurupların da ciddi destekleri olmuştu. İlk kez o dönemde bende bu yürüyüşlerden birine katılmıştım. Mirza Berlin'de yapılan hiç bir eylemi kaçırmamıştı. Ardından Diyarbakır'da 6-7 Ekim olaylarının fitili tutuşturulmuş ve bir çok olay yaşanmış, insanlar ölmüştü. 30 Ekim'de Türkiye tarihinin en uzun MGK toplantılarından birinin yapıldığına dair bir yazı vardı. Bu toplantı Kürt basın kaynaklarında Kürtlere karşı 'Çöktürme Eylem Planının' devreye sokulduğu milat ve en önemli gelişme olarak ele alınıyor, böyle yorumlanıyordu. Öbür taraftan çözüm süreci işliyormuş gibi bir hava hala hakimdi. 2015'e girildiğinde ise Kobane'nin DAİŞ'e karşı zaferi, Kürtlerin öncülüğündeki HDP'nin seçimlerde büyük zafer kazanması Türk Hükümeti nezdinde pozitif bir sonuç yaratmamıştı. Hükümet artık çözümü değilde çözümsüzlüğü esas politika olarak benimsemeye başlamıştı. Okuduğum tüm makalelerde bu dönemden sonra gözaltı ve tutuklanmalarda ciddi bir artışın yaşandığından bahsediliyordu. Bunlar üzerine düşünürken gözlerim iyice ağırlaşmıştı. Sabah Seyitxan'la yapacağım görüşmenin heyecanıyla okumaya ara verdim. Gözlerimi kapattığım gibi çok geçmeden uyudum.

Sabah sakin bir cumartesiye gözlerimi açtım. Rahat kesim mavi kot pantolonumu üzerime geçirdim ve siyah gömleğimi üzerine giydim. İnce mevsimlik ceketimi yanıma aldım, saçlarımı açık bıraktım. Aynada yüzümü inceledim. Yorgundum, çok az uyuyabilmişim. Hazırlanıp odadan çıktım. Seyitxan salondaydı. Amcamın sürekli oturduğu, koyu yeşil koltuğa oturmuştu. Düşünceliydi. Önüne eğdiği başını usulca kaldırdı. Işıltılı, kumral, kıvrırcığa yakın dalgalı saçlarının çevrelediği sakallı yüzü sakindi. Gözleri hayretle açılmış beni ilk kez görüyormuş gibi bakıyordu. Erken gelişi bende de şaşkınlık yaratmıştı. Yanına gittim.

'Günaydın, erken gelmişsin'

'Öyle oldu. Peki sen iyimisin?'

'İyiyim, teşekkürler.'

Zorlanıyordu gözlerime bakarken. İlk karşılaşmamızdan daha farklıydı herşey. Sesi, ifadesi, tavırları...

'O akşam seni kırdıysam özür dilerim'

‘Hayır o akşamki halimin seninle bir alakası yoktu. Birikim diyelim. Kendini sorumlu görmek gerekmiyor’

Seyitxan verdiğim cevapla tatmin olmamıştı. Özür mahiyetinde bir kahvaltı ısmarlamak istediğini söyledi ve birlikte çıktık. Sur içinde yasağın kalktığı küçük bir kahvaltıcıya götürdü beni. ‘Küçük sakın bir yer, kahvaltısı çok lezzetlidir’ dedi. Gerçektende öyleydi. Yıllardır bu denli tıka basa yememiştim.

Çocukluğumun kahvaltılarını hatırlatmıştı. Masada çok fazla konuşmadık. Hassas davranıyordu. Kahvelerimiz geldiğinde ani bir soru sordu.

‘Mirza’nın Diyarbakır’dan dağa gittiğine emin misin Senem?’

Şaşırmıştım. Nasıl bir cevap vermem gerektiğini kestiremedim. İnanmıyor muydu yoksa? Emin mi olmak istiyordu?. Kendimi kontrol etmeye çalışarak son bir yılda Mirza’daki değişimleri anlattım. Yeni arkadaş çevresini, aramızda geçen konuşmaları ve en sonda da Diyarbakır’a olan tutkusundan bahsettim ve ekledim:

‘Sen olsan aynı sonuca varmaz mıydın?’

‘Şimdi daha iyi anlıyorum, elbette haklısın. Hangi ilişkileri kullandı bunları anlamak için sordum. Peki sen sonrasında ne yapmayı düşünüyorsun?’

‘Onu bir bulalım, bir kez daha yüzünü göreyim bana yeter. Daha sonra bu lanet kentten çekip giderim’ dedim kestirip atarak. Şaşkınlık dolu gözleri derin bir ızdırapla ağırlaşmaya başlamıştı. O hali öyle bir etki yarattıki üzerimde kendi halime inanmadım. Sessizliği, hüznle koyulaşan kahve gözleri biraz daha üzerimde kalırsa saçmalamaktan korktum. ‘Kalkalım mı artık’ dedim. İtiraz etmedi. Kalktık, hesabı ödedi ve o şirin kahvaltıcıdan çıktık. Bir süre sessizce yürüdük.

‘Bir kaç tanıdıkla görüştüm. Eğer Mirza Diyarbakır’dan gitmişse veya buralarda ise mutlaka bilgi verecekler’ dedi. Heyecanlanmıştım, çok sevinmiştim.

‘Gerçekten bilgi verirler mi?’

‘Elbette. Fakat unutma burada her gidenin nasıl gittiğini herkes bilemez. Eğer şanslıysak nereye gittiğini ve sorunsuz yerine ulaşıp ulaşmadığını bulabiliriz. ‘

‘Ne kadar zaman alır?’

‘Bilemiyorum Senem. Şimdilerde çok şey değişti. Öz yönetim direnişlerinden kaynaklı çok fazla baskı var. Herşey zorlaştı. Gözaltıların haddi hesabı yok. Çoğunlukla tutuklanıyor insanlar. Kentler yok oldu. Binlerce insan evsiz barksız kaldı. Dolayısıyla herkes korkuyor ve çok dikkat etmek zorunda. Anlayacağın biraz zaman alabilir.’

‘Akşam biraz araştırma yaptım. Görüşmelerin nasıl kesildiği, yaşananlar üzerine ‘

‘Buna sevindim. Eminim beni daha iyi anlayacaksın, Mirza’yı da’

Adımlarımız yavaşlamıştı. Nereye gittiğinizi sormadım, oda söylemedi. Yürüyüş boyunca yaşanan direnişteki inanılmaz fedakarlıklardan, tanıklıklardan bahsetti. Anlatırken tedirgindi, tepkilerimi kestiremediğinden kaynaklandığını anlayabiliyordum. Yürüyüşümüzün sonunda yine Sur’a vardık. Hewsel

Bahçelerini izleyebileceğimiz bir güzergaha çıktık. Eliyle işaret ederek ‘Görüyor musun Senem bu bahçeler, surlar, hayatlarımızın en kutsal mekanları ve Türk devleti vargücüyle saldırıyor. Tüm hesaplarını talan üzerine kuruyorlar.’

‘Anlayamadım’

‘Şunu anlatmak istiyorum; bence çok geçmeden hükümet Hewsel Bahçelerini ve Dicle Vadisi’ni özel proje alanı diye ilan edecek. Şimdiden ağaç kıyımına başlamışlar. Sekiz bin yıllık bir hazine burası. Kentin tüm dokusunu adım adım yok ediyorlar. Yasaklı mahallelerde yıkım hala devam ediyor. Birlikte gittiğimiz okulda yaktılar. Seninle en son konuştuğumuz avlu, evi, herşeyi kocaman bir moloz yığınınına

dönüştürdüler. Dört ayaklı minareyi, kaleyi, surları, burçları... Adım adım yok ediyorlar herşeyi’ derin bir iç geçirdi ve Hewsel’e bakmaya devam etti

‘Tüm bunları anlamaya çalışıyorum Seyitxan, fakat fazla geliyor. Çılgınlık, delilik gibi!’

‘Farkındayım. Anlamak zor. Peki sen Hewsel bahçelerinin binlerce yıldır kuşların göç yolu olduğunu biliyor muydun? 180’e yakın kuş çeşitine ev sahipliği yaptığını?’

‘Bilmiyordum. Hepimiz biraz göçmen kuşlar gibi değil miyiz?. Ben, Mirza... Binlerce belkide daha fazla insan göçebe kuşlardan farksızız.’

Sarsıcı, kederli, öfkeli gözlerini yeniden bana çevirdi.

‘Doğru hepimiz göçmen kuşlar gibiyiz. Fakat onlar bizden daha şanslı. İstedikleri yere uçma şansları var. Biz ruhumuzu ele geçiren, her uçtuğumuzda dalına konduğumuz şu ağaçların köklerinin kesilmesini kabullenemiyoruz Senem. Kopmak istemiyoruz. Göçebeleşiyorsak bu yüzden. Tıpkı senin gibi.’

‘Ne diyeceğimi bilemiyorum, ne düşüneceğimi de. Biliyor musun ilk kez arafta hissediyorum kendimi. Belkide hayatımız boyunca hep araftaydık da farkında olamadık. Yada üzerini örttük.’ Durmuştum. Bir şey demedi. Devam ettim.

‘Burada olmak gömdüğüm, üzerine beton döktüğüm her şeyi yeniden açığa çıkarıyor. Hayatımın anlamını yeniden sorgulatıyor. Almanya’da bunları düşünmek zorunda hissetmezdim. Mirza çok kızardı bu hallerime.’

‘Her insan benzer anları hayatının bir aşamasında yaşar Senem. Sanırım zaman ve biçim farklılık göstersedey hepimiz benzer anlardan geçiyoruz. Seni anlayabiliyorum’

Kısa bir sessizlikten sonra Seyitxan bana dönerek yaşananları tekrar anlatmaya devam etti.

‘AKP hükümetinin en önemli özelliklerinden biri bir taşla birkaç kuşu vurmak. Ülkemizin sermayenin talanına açmakta o vurulmak istenen kuşlardan biri.’

‘Anlayamadım, ağaçların kesilmesi nasıl bir katkı sunacak hükümete?’

‘Çoook... devirdikleri çözüm masasının hedeflerinden biri Rojava devrimini yok etmekse biride kuzeydeki Kürtlerin tüm siyasal kazanımlarını bitirmek ve Kuzey Kürdistanın tüm imkanlarını sermayeye açmak. Doğal ve tarihi dokuyu yok etmek bizim manevi değerlerimizden kaparacak ve aynı zamanda buradaki

sermayeyi bağlayacak kapıları açacak. Babamı düşünsene, o da kendi sermayesini değerlendirmek adına onlara dalkavukluk yapmıyor mu?’

‘Amcam hükümet yanlısı mı yani?’

‘Maalesef öyle. Onunla gerilimli ilişkimizin bir yanı buna dayanıyor. Beni evlatlıktan reddetmeye kadar götürdü inadını. HDP yönetiminde olmam onu çıldırtıyor ve zaten çıldırsın istiyorum. Babam gözünü hep daha fazlasına dikti. Bu hırsının bir parçası olmamı istedi. Kendisiyle birlikte ruhumuda satmak istedi. Onun istediği gibi bir oğul olmaktansa babasız kalmayı tercih ettim’

‘Amcam babamın ve seyit amcanın ölümünden hiç etkilenmedi sanki. Sanki onları hiç sevmedi gibi bir his var içimde’ düşünmeden ilk hislerimi ifade etmiştim. Bilinç altımdaki saklı hakikat kendini dışa vuruyordu. Seyitxan’ın ağır ithamları bunda tetikleyici olmuştu. Sözlerimi duyan Seyitxan gözlerini devirip, yumruklarını sıkıyordu.

‘Haklısın ne Seyit amcamı nede Seyda amcayı hiç sevmedi o. Sadece onlardan kalan arazileri, en iyi olmanın önündeki engellerin kalkmasını sevdi. Hayatım boyunca buna tanık olmak bir şey yapmazsam beni çıldırtacaktı. Bende çareyi evden kaçmakta buldum. Yani benimkisi esasında bir kaçış. Zayıflık bu tabi zayıflık!’

Yaptığımız konuşmadan sarsılmaya başlamışsamda Seyitxan benden daha fazla sarsılmıştı. Derin bir soluk alarak devam etti;

‘Mızgin ve annem bunların farkında değiller. Bazen bu bilgiyle yaşamak bana ağır geliyor. Onlar aramızda basit ve geçici bir baba oğul çatışması olduğunu düşünüyor ama sen anlıyorsun, yirmi yıl öncede anlamıştın beni.

‘Tüm bunları sindirmek çok zor! Fakat bir zayıflık olarak değilde bir mücadele etme tarzı olarak ele alabilirsin’ dedim. İçimden bir his Seyitxan’ın anlattıklarından çok daha fazlasını bildiğini söylüyordu. İçten içe dayanılmaz bir meraka kapılmıştım. Bununla birlikte fazla deşmemem gereken bir konu olduğunda farkındaydım. Konuyu değiştirdim.

‘Kobane’de yaşananlar Avrupa’da çok büyük etki yarattı. Mirza o dönem yapılan tüm eylemlere katılıyordu. Hatta ben bile katıldım. Kobane neden bu kadar Türkiye’yi etkiledi?’

Seyitxan hala babasının üzerinde yarattığı karabasanı yaşıyordu. İlk duymadı beni tekrarlardım söylediklerimi. Direnişten söz açılınca canlandığını keşfetmiştim o gün, öylede oldu;

‘Çünkü orada gerçekleşen devrimsel gelişmeleri boğarak kapitalist sistem içinde yer alacak bir bölge yaramak istiyorlar. Orada Kürtlerin hayat buldurduğu sistem hükümetin amaçları ile tamamen uyumsuz. AKP hükümeti tam bir cepheleşme yaratarak savaşı tek seçenek olarak ortaya koydu. Buna engel gördüğü fikriyatı tasfiye etmek içinde inanılmaz bir hızla siyasi operasyonlar başlattılar. Kürt askeri gücünde hava operasyonlarıyla bitirmek istediler. Özyönetim direnişi ve ilanları bir yerde tüm bu hesapları alt üst etti. Hükümet büyük bir algı operasyonu ile kayıplarının üstünü örttü. Yakıp yıktığı kentlerin,

öldürülen yüzlerce sivilin hesabını vermemek için de tüm bunlar hendek siyasetinin sonuçları dedi. 'Örgüt bu savaşı başlattı, eğer evleriniz yıkılmışsa bunun tek sorumlusu örgüttür' propogandası yaptı. Bunda başarılı oldu kanımca. Kürt hareketi yeterince anlatamadı yaşananları. Kimi taktiksel hatalar yapıldı ve ciddi kayıpların önüne geçilemedi. Bu durum devletin algı operasyonları ile birleşince insanlarda kafa karışıklığı yarattı. Aslında şu konuda haklısın; bu topraklar binbir çeşidiyle ölümün, öldürülmenin en verimli toprağına dönüştü.'

'Bu kadar sert bir yönelim beklenmiyordu değil mi? Yani hiç mi öngörülemedi?' Acılı bir gülümseme ile baktı önce, sonra devam etti;

'Aslında bu sorular hala çok tartışılan, cevap verilmeye çalışılan sorular. Ben şuna inanıyorum; nasıl direnmek gerektiğine ilişkin çok şey söylenebilir fakat en nihayetinde de tek seçenek vardı oda direnmekti!. Devletin çökertme planı dediği planını örgüt farketmişti ve askeri alanda ciddi bir hazırlık olduğu görülüyordu. Esas sorun kentlerdeydi. Kentlerde böyle bir sürece yeterince hazırlık yoktu. Vahşi bir saldırıyla karşılaşınca Kürt siyasal hareketinin bileşenleri ve kurumları bir bütünlük içinde, dirayetli bir duruş sergileyemedi. Örgütün stratejik dediği hamle taktiksel olarak algılandı. Öte yandan önceki yılların sakin ortamından aniden çok keskin bir savaş ortamına geçiş halkta şok etkisi yarattı. Düşünsene bazı kentlerde kahramanca direnen bir avuç insan ve ciddi bir halk desteği bazı kentlerde ise sadece seyirci kalan bir tutum. Bunun en çıplak hali burada yaşandı, gözlerimizin önünde!.'

'Sur da yaşananları mı kastediyorsun?'

'Evet Sur'u...yasak boyunca tabur tabur askeri güçler, en ağır silahlarla bu sokaklara saldırdı. Orada bu güce karşı savaşıyan topu topu elli altmış genç vardı. Halkın bir kısmı Sur'u terketmedi ve son günlere kadar onlarla birlikte direndiler. Diğer taraftan burası bir milyonluk kent ve kentin büyük kısmında hayat rutin halde devam ediyordu. Babam ve onun gibi iş adamları orta sınıfın tün kaypaklığıyla yapılan yıkımdan devleri sorumlu tutmadı. Meseleye sadece kendi ekonomik çıkarları üzerinden baktılar. Yani Diyarbakır'ın kalbinde süren direniş yeterince sahiplenilmedi. Bunda hepimizin suçu var. Babamın ve onun gibilerinin orada akan her damla kanda payı var. Bana sorarsan benim babam bir katil!'

'Bu çok ağır bir itham değil mi? Duygusal yaklaşıyorsun meseleye'

'Hayır benim babam bir katil! Zamanı geldiğinde sana daha iyi izah edeceğimden emin olabilirsiniz, fakat şimdi değil. Halkın direnmek dışında bir seçeceği yoktu Senem. Ya dayatılan herşey kabul edilecekti yada onur korunacaktı. Benim babam gibi düşüneneler bu direnişten rahatsız oldular. Herkes biat etsin, ne isteniyorsa, ne söyleniyorsa kabul edilsin istediler. Onlar sadece kendi sermayelerini korumayı ve büyütmeyi dert ettiler. Bunu dert edindikleri kadar, o mevzilerde bir an sonra öleceğini bile bile umudunu yitirmeden savaşıyan gençlerin hayatını dert edinmediler. Benim babam bir katil!'

Bana baktı ve gülümsedi.

‘Çok konuşuyorum değil mi? Hadi seni Sülüklü Han’a götüreyim, birer menengiç kahvesi içelim. Kızgın taşların üzerinde yapılan bu kahvenin tadını başka hiçbir yerde bulamasın’

‘Çok iyi olur, hadi gidelim.’

Hızlı adımlarsa yürümeye başladık. Hava serinlemişti. Üzerime geçirdiğim keten salaş cekete daha sıkı sarıldım, lakin biliyordum katman katman elbiselere sarılısamda tüm varlığım orta yerdeydi. Kolay yansıtıyordum ruh halimi. Seyitxan ise hep anlaşılmazdı. Çocukkende böyleydi. Nerede ne yapacağını kestirmek zordu. Öfkeli ve ciddi bakışları hep üzerimdeydi. Şundan emindim, gözlerine yerleşen kaygı hep bana dairdi. Belki duygularını ele vermemek hoşuna gidiyordu. Üstelik karşısındaki insanın bu çıkmazından keyif alır gibiydi. Hızlı düşünene bir adamdı. Başkasının ne düşündüğüne, nasıl baktığına aldırmadan kendi mantık silsilesi içinde düşünüp, karar verdiğini hissediyordum. Gereksizce çok konuşmazdı. Bu onun entellektüel olarak kendini donatmış olduğu gerçeğini gizlemiyordu. Karşısındakinin en zayıf yanını hızla kavrayan ve istediğinde onu alteden bir yanıda vardı, yargıları kesindi. Kolay kolay bundan vazgeçmediği anlaşılıyordu. Ona sempati duyanlar kadar duymayanların da çok olduğundan emindim. Onca sohbet içinde kendi özel yaşamına ilişkin tek bir laf etmemişti. Yalnızlık onun için bir tercih gibiydi. Yakışıklıydı buzlar lordu, iş hayatında başarılıydı, ceza hukukunda genç yaşına rağmen kentte epey ün salmıştı, fakat evlenmemiş, yalnız yaşamayı tercih etmişti.

Balıkçılar başına varmıştık. Cadde boyunca yürüdük. Tanrım o koku! Çocukluğumun, babamın, Mirza’nın kokusu... Kendimden geçecek gibiydim. Sur’ların, Hewsel Bahçeleri’nin, Dicle vadisi’nin kokusu buradaki baharat kokusuyla karıştığında ruhumu tamamen ele geçirmişti. Ne kadar değişirse değişsin, hangi yıkıma uğrarsa uğrasın, ne kadar zaman geçerse geçsin bu kentin kokusunun değişmeyeceğini biliyordum. Buna yemin edebilirdim. Suskun yürüyüşümüzün sonunda Sülüklü Han’a varmıştık. İçeriye girip avludaki bir masaya oturduk. Seyitxan sessizleşmişti. Bense sessiz, derin nefesler alarak yaptığımız sohbeti sindirmeye çalışıyordum. Ara sıra hanın avlusunun üstünü dallarıyla bir şemsiye gibi kapatan yaşlı ağacın güzelliğine bazense dallarından gökyüzüne kanat çırpın seçelere bakıyordum. Aniden boğazım kurumaya başladı. Masadaki suyu alıp içtim. Bilincimi yitirmek üzereyken yeniden kazanıyor gibiydim.

‘İyimisin?’

‘İyiyim, iyi. Bir an gözlerim karardı’

Panikledi. ‘Doktora götürelim seni’ dedi. Gülümsedim. Oda gülmeye başlamıştı.

‘E tabi sen doktorsun zaten değil mi?’

Menengiç kahvelerimiz gelmişti. Soğumasını beklemeden bir yudum aldım.

‘Dediğin kadar varmış. Bu harika bir tat’ gülümsedi.

Bir Şey diyecekken telefonu çaldı. Kısa bir görüşmeden sonra bana döndü. ‘Güzel bir haberim var. Eski bir müvekkilimle görüşmek için haber bırakmıştım. Arayan oydu. İki gün sonra buluşacağız. Tüm hikayeni bizzat sen anlatacaksın ve Mirza’yı bulmak için ondan yardım alacağız. On beş yıl kadar cezaevinde kaldı Feride. Şehir dışındaymış, iki güne burada olur. Ondan daha fazla yardım edecek kimseyi tanımıyorum burada.’

‘Bu çok güzel bir haber. Çok sevindim, teşekkürler. Mirzayı bir kez daha göreyim başkada bir Şey istemem.’

Uzun saatler boyunca sohbet ettik. Seyitxan ilk kez Berlin’deki hayatımızı, annemi, Seyit amcamı, Mirza’yı sordu. Anlattım. Tahmin ettiğim gibi kendisinden pek bahsetmedi. Beni yeniden keşfedercesine durmaksızın sorular sordu. En nihayetinde kendisine dair de bir kaç Şey sıkıştırdı konuşmanın arasına.

‘Baba söz konusu olunca benden daha şanslısın. Ben babamı görmeye tahammül edemiyorum ama sen kısa anılarında bile sevginde sınırsızsın’, dedi aniden. Gülümsedim ve babamdan bahsettim.

‘Sandığın gibi değildi aslında. Onun sevgisi hep bir yoksunluktu bizim için. Onu çok fazla görmezdik. Akşam üstü eve gelirdi. Kısa süre sonra da evden çıkardı. Ne yaptığını ve ne zaman eve döneceğini pek bilemezdik. Hiç bir zaman sevgisini açık bir biçimde bize yansıtmadı. Hep bir mesafe olurdu. Bizi sevdiğini, hemde çok sevdiğini iç güdüsel olarak bilirdik fakat bu bize yetmezdi. Mesela sarılması, kucaklaması için çılgınca bir istek duyardım ama bunu yapmazdı. O son akşam farklıydı. Oturmuş ders çalışıyordum. Mirza yanı başımda haylazlık yapıyordu. Her zamanki gibi eve geldi, yemek yedi. Çıkmak için hazırlandı. Odadan çıkacakken kapıdan geri döndü. Masaya yanıma geldi, saçlarımdan öptü, gözlerine baktım. Gülümsedi. Mirzayı kucağına alıp yanaklarından öptü. O manzaraya çocuk kalbim dayanamadı. Gözlerime yaşlar doldu. Ağladım. Farklı bir zamanda gözüm kapalı çözebileceğim matematik sorularını bir türlü çözemedim. Hata üzerine hata yaptım. Babamın kapıdan çıkıp çıkmamak arasında tereddütte kaldığını farkettim. Döndü bir kez daha bana ve Mirza’ya baktı. Gülümsedi. Bende karşılık verdim. O çıkınca matematik sorularını bırakıp hıçkıra hıçkıra ağladım. Kederden miydi sevinçten miydi bilemiyorum ama ağladım. Çok zaman geçmeden annem ‘Bir Şey unuttu’ dedi ve ardından çıktı. Beş on dakika sonra ise silah sesleri geldi. Sonrasını biliyorsun zaten. O akşamı tüm ömrüm boyunca unutmayacağımı iç güdüsel olarak biliyordum. Öyle de oldu. Sallanan sokak lambası ışığında gördüğüm yüzünde o son gülümseyiş yoktu, kan vardı. Siz gelinceye kadarda dehşet içinde, tüm bedenim çözölüp dağılacak gibi bakakaldım.

‘Ne diyeceğimi bilemiyorum. Ne desemde karşılamaz kederini ama sen güçlüsün Senem!’

Seyitxan derin bir kedere bulanmış, allak bullak olmuştu. İyi bir dinleyiciydi. Bende anlatma isteğı yaratmıştı. Konuşmanın anlatmanın bana iyi geldiğini hissediyordum.

‘Cenaze gününü hatırlıyor musun? Mirza dokuz yaşında bir çocuk değilde kocaman bir adam gibiydi. Hiç ağlamadı. Zaten Mirza’nın insanların içinde ağladığına hiç tanık olmadım. O gün bakışları çok farklıydı. Sahip olduğu en değerli şeyini toprağa gömmek zorunda kalan bir adamın kocaman bakışları vardı.’

Önümdeki çaydan bir kaç yudum aldıktan sonra mirzayı anlatmaya devam ettim;

‘Mirza inanılmaz bir çocuktu Seyitxan. Çok özeldi. Onu o günden sonra daha çok sevdim. Sadece kardeşim olduğu için değil, o olağanüstü zekasına hayrandım. Çevresindeki herkesi mıkırtıs gibi kendine çekerti Mirzam. Okulda, arkadaş çevremizde, elini attığı her işte herkes onu hemen farkedirdi. Kimse başını kaldırıp Mirza’ya bakmadan yanından geçmezdi. Keşke onu tanıma fırsatın olsa. İnanılmaz güzellikte biridir. Düşünce gücü, derin ve keskindir. Kendini beğenmişlerden, kendini üstün görenlerden, kibirden nefret eder benim kardeşim. Onlara karşıda hep amansız olmuştur. Kararları, yargıları keskindir. Kolay kolay kimse onu vazgeçiremez. Okulda defalarca o keskin zekasıyla üstünlük taslayanları rezil ettiğine tanık oldum. Özellikle ırkçı Almanlarla karşılaştığımızda acımasız olabiliyordu. Bir tek Cristiyen... Cristiyenla çok iyi anlaşıyordu. İyi dost olmuşlardı. Bazen bana ‘Cristiyen derin bir okyanus gibi abla, her dalışta farklı bir hazine keşfediyor insan’ derdi. Doğruydı. Cristiyenin ölümü en az benim kadar Mirza’yı da sarstı. Bazen Cristiyen’in ölümünden sonra ‘Konuşacak kimse kalmadı bu ülkede’ derdi. Suskunlaştım sonra. Su istedim. Gelen suyu son damlasına kadar içtim. İçimden kızgın bir lav akmıştı. Seyitxan kederli gözlerine biraz merak karışmış halde zorlukla dudaklarını kıpırdattı.

‘Cristiyen kimdi?’

Nasıl anlatabilirdim ki Cristiyeni!. Avludaki ağacın dalından bir kuşun uçuşunu gördüm. Ve ona döndüm. İki üç cümleden fazla konuşamadım;

‘Cristiyen, kimsesizliğimizin kimsesiydi. Ruhumuzu açtığımız okyanusumuzdu. Bu dünyada onun gibi insanları bulmak zordur. Onu da kaybettik, beyinde ur vardı.’

Uzun bir sessizlik oldu aramızda. Ağacın dallarında uçuşan kuşlardaydı hala bakışlarım.

‘Bunlarda göçebe kuşlar’

‘Evet her göçebe kuşun nihayetinde ana vatanına döndüğünü okumuştum. Hewsele her baktığımda orada konaklayan göçebe kuşlarında ana vatanına döndüğünü düşünerek rahatlıyorum Senem’

‘Evet haklısın. Onların ki bir kaçış değil hep bir dönüş eylemi aslında. Cristiyen insanın kendisinden kaçmaması gerektiğini bunun ahlaki bir sorumluluk olduğunu söylediler. Nihayetinde kendi hayal kırıklıklarımızdan kaçamıyoruz. Kendi ruhumuzdan kaçamıyoruz. Dışımızda gerçekleşen hiç bir acımasızlıktan kaçamadığımız gibi.’

Uzun sohbetimizden sonra, akşam üzeri Seyitxan beni eve bıraktı. İki gün sonrası için sözleştik. Giderken ‘Kendine dikkat et göçebe’ dedi. Yengem oğlunun eve gelmemesine bozulmuştu. Mutfakta karşılıklı kahvelerimizi içerken düşünceliydi, kederliydi.

‘Bütün babalar oğulları kendisine benzesin ister. Onun yolundan gitmesini, izini sürmesini ister. Seyitxan çok inatçı, öfkeli. Bedride böyle işte!’

‘Babaların çoğu kendi oğullarının seçenekleri olabileceğini unutabiliyor Nurcan yenge. Bana öyle geliyor ki onların arasında daha başka problemler var.’

‘Ne olabilirki kızım?’

‘Bilemiyorum, genel geçer şeylerin dışında bir şey anlatmadı Seyitxan, fakat ben böyle hissettim.’

‘Büyüdükçe Seyitxan’ın değiştiğini ketum, öfkeli birine dönüştüğünü gördüm. Çok konuştum, fayda etmedi. Sonunda evden ayrıldı. Babasını cezalandırmak istiyor, ondan nefret ediyor.’

Ellerinin titrediğini gördüm yengemin. Bir annenin içten kederini taşıyordu. O an Seyitxan’ın daha bilmediğim başka kimi nedenlerle babasını sevmediğine ilişkin görüşlerim doğrulanmıştı. Belki zamanla bunu öğrenebilecektim. Bir süre daha yengemle oturduktan sonra odama çekildim.

Bilgisayarımı açtım. Önceki gece okuduğum yazıları okumaya devam ettim. 17 Ocak 2015’de kendi kurmaylarıyla bir araya gelen dönemin Türkiye başbakanı iç güvenlik paketinin bir an önce çıkartılması talimatını vermişti. Bu paket tüm muhalefete rağmen 22 Ocak’da kabul edilmişti. HDP ise buna karşı meclise bir demokratikleşme paketi sunmuştu. Pakette; Avrupa Birliği, Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, BM Medeni Haklar Sözleşmesi, Seçim Kanunu ve Siyasi Partiler Yasasında değişiklik öngören bir hazırlık vardı. Bu paketle çözüm sürecini canlandırmak, katkı sunmak istedikleri anlaşılıyordu. Daha ilginç olanı 21 Şubat günü TSK, DAİŞ tehdidi gerekçesiyle Kobane kantonunun izniyle Süleyman Şah türbesini Kobane’nin bir köyüne taşımıştı. Anlaşılan Türk Devleti bir taraftan Kürtleri yok etme planları yaparken bir taraftanda onların yardımını almaktan çekinmemişti.

Bazı metinlerde şubat ayı içinde İmralı ile yapılan görüşmelerin özetleri vardı. Bu metinlerde on maddelik bir taslak metin üzerinde uzlaşmaya varıldığı belirtiliyordu. İki yıl boyunca İmralı, Ankara, Kandil hattında yapılan görüşmeler sonrasında ortaya çıkan bu On madde 28 şubat 2010 tarihinde Dolmabahçe de İmralı heyetiyle hükümet, devlet heyetlerinin ortak açıklaması ile kamuoyuna açıklanmıştı. Bunun Kürtler ve Türk devleri açısından belkide tarihi bir dönüm noktası olabileceğini düşündüm. Fakat yanıldığımı hemen arkasından okuduklarım kanıtlıyordu. Hükümet bu mutabakatın gereklerini yerine getireceğine klasik yok sayma tutumunda yeniden ısrar etmeye başlamıştı.

Aslında Cumhuriyetin ilanından sonra 1924 Anayasasıyla Kürtleri ve diğer farklılıkları inkar eden devlet; ilk kez Kürtleri, Alevileri, Kadınları, emekçileri yani hükümetin dışladığı tüm kesimleri devlet ile bu mutabakat etrafında birleştirmiş, uzlaştırmıştı. Nihayetinde tüm bu çabaların bir değeri kalmamıştı. 28 Nisan günü Kuveyt dönüşü uçağa konuşan Erdoğan ‘Kürt sorunu var demek ayrımcılıktır. Bu ülkede devlet vardır. Karşı karşıya oturulan bir masa yok, olması devletin çöküşü demektir’ diyerek çözüm sürecini bitirmişti. Tam bir akıl tutulması diye geçirdim içimden. İlkesiz bir siyasetin yarattığı sınırsız acıları anlamak daha kolaydı şimdi. Diğer taraftan çözüm sürecinin bitmiş olması HDP’nin 7 Haziran genel seçimlerinde yüzde on üçün üzerinde oy alıp seksen milletvekili ile meclise girmesine engel olmamıştı. Fakat hükümet Rojava devrimini dış tehdit, HDP’de iç tehdit olarak gören aklıyla politika üretmeye devam etmişti. İnanılmaz bir acımasızlık yaşanmıştı. 20 Temmuz da Kobane’ye gitmek için yola çıkan gençler Urfa’nın Suruç ilçesinde gerçekleşen bir saldırıyla katledilmişti. 22 Temmuz’da ise Urfa’nın Ceylan pınar ilçesinde iki polis şaibeli bir şekilde öldürülmüştü. Hemen ardından 24 Temmuz da yeni savaş döneminin startı verilmişti. Kandil ve Kürt savaşçıların olduğu bir çok alan kırk uçakla bombalanmış, yüzlerce insan gözaltına alınmıştı. Bunun üzerine Kürt hareketi ve gençler topyekün bir direniş başlatmıştı. Silopi, Cizre, Sur, Nusaybin, Silvan ve Varto başta olmak üzere bir çok kentte öz yönetim ilanları yapılmış ve aktif direniş kararı alınmıştı. Gençler mahallelerde saldırı ve gözaltılarından korunmak amacıyla hendekler kazımışlardı. Buna karşın hükümet ise sokağa çıkma yasaklarını ilan ederek; aylarca ablukaya aldığı bu kentlere ağır silahlarla, özel hareket birimleri, tanklarla, toplarla saldırmıştı. Kentler yıkılmış insanlar evsiz barksız bırakılmıştı. Metinleri okurken ‘tıpkı Sur gibi, tıpkı yakılıp yıkılan evimiz gibi!’ diye sayıklıyordum. Haberleri okudukça içime dolan dehşet duygusu şiddetleniyordu. Geldiğimden beri duyduğum herşey yerli yerine oturmaya başlıyordu. İçime dolan hüznün giderek yoğunlaşıyordu. Kalbimde daha kalıcı bir acı filizleniyordu. Mirza’yı çeken gücü anlayabiliyordum. Bilgisayarı kapattım, çok yorgundum. Fiziksel bir yorgunluk değildi, daha çok ruhsal, düşünsel yorgunluk beni ele geçirmişti. Yatağıma uzanacaktım, vazgeçtim. Pencereyi açtım. Berlin’deki evimizde Tiegen parka bakarken dinlenebildiğim gibi dinlenmeyi umdum.

O geceden sonraki iki günü evde geçirdim. Dışarda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Kendimi bir kez daha dış dünyaya kapatmıştım. Yengem ve Mızgın kaygılanıyordu. Sanki Diyarbakır’da değildim ama oradaydım. Bütün gün kitap okuyor, bilgisayar üzeri yaşananları araştırıyor, makaleleri okuyordum. Yemek ve çay saatlerinde dalgındım, çok fazla sohbetlere katılamadım. İkinci gün Berlin’deki arkadaşım Margiti aradım. Saatiye baktım. Hastalarımın ‘Herman bu saatte Margit’in karşısındadır’ diye geçirdim

içimden. Herman 65 yaşında bir teologdu. Kalp yetmezliği vardı. Her kontrole geldiğinde kliniğin cafesine çağırıyordu beni. Saatlerce incilden, incildeki metinlerin tarihe uygunluklarından, rastlantısallıklardan bahs ederdi. Margit telefonunu açtığında özel hastalarımın durumunu sordum. İdare ettiğini söyledi. Ne zaman döneceğimi sordu. 'Henüz değil' dedim. Mirza'yı aramaya devam ettiğimi, henüz ciddi bir gelişme olmadığını ama umudumu yitirmediğimi söyledim. Birkaç makale okuduğunu, Türkiye'nin çok tehlikeli bir ülke olduğunu ve dikkat etmemi istedi. Ardından annemi ve bakıcısını aradım. Bazen boş bakışlarla pencerede durdum. Geldiğimden beri duyduğum, anlatılanları ve okuduğum her şeyi düşündüm. Sis in dağıldığını berrak bir manzaranın açığa çıktığını sandığım anda 'Mirza' takılıyordu görüş alanıma. 'Neredesin?' diye sayıklamaya başlıyordum. Akşam üstü yağmur tamamen durduğunda dışarı çıkmaya karar verdim. Mızgın'ın evde bıraktığı arabasını alarak kenti dolaştım. Arabayı Sülüklü Han'ın bulunduğu en yakın noktaya park ederek kapıya kadar yürüdüm. Akşamın ilk karanlığı çökmeye başlamıştı. İnsanı kederlendiren solgun bir ışık daracık sokağı, hanın girişindeki tabelayı aydınlatıyordu. 'Akşamın ilk ışıkları ile sabahın ilk ışıkları ressamın içindir' demişti Cristiyan. 'Resim yaparken hep ışıklardır derdimiz' diyede eklerdi. Tuvalin üzerine istediği açıdan ışık vuruncaya dek huzursuzluk içinde her açıyı denerdi. Işığın hangi nesneye, canlıya nasıl yansıdığı, hangi oyunları oynadığı onun dikkatinden kaçmazdı. İsteddiği ışığı bulunca dinginleşir huzura kavuşurdu. 'Her rengin bir ışığı var o ışığı bulmaktır önemli olan' demiş, ardından 'Benim yüzümün ışığı ne sence?' diye sormuştu. Cevap vermemiştim. Akşamın solgun ışığı yüzüne vururken gelip sarılmıştı. 'Yüzümün hayatımın ışığı senin gözlerine göre değişkenlik gösteriyor' diye yanıtlamıştı kendi sorusunu. 'En doğru ışığı nasıl buluyorsun?' diye sorduğumda ise 'Gözlerimizin gördüğünü yüreğimizin nasıl sakladığı önemlidir' demişti tereddütsüzce.

Derin bir soluk alarak hana girdim. Avlusunda tatlı, huzur veren bir serinlik vardı. İçime çektim. İsmarladığım kahveyi beklerken Cristiyan'ı düşündüm yine. Her bekleyişimde sık sık Cristiyan'ı düşünürken yakalıyordum kendimi. Hayatımın tüm boşluklarını onunla doldurmaya alışmışım. Şimdi ise hem o hem Mirza yoktu. Spree suyunun kıyısındaki yürüyüşlerimiz sık sık gittiğimiz yüksek tepede son buluyordu. Birbirimizin sevgisiyle sarhoş halde, cömert ağaçların gölgesinde her manzaranın ruhunu yakalamaya çalışırdık. O anlarda elleri uzun dalgalı saçlarımın içinde olurdu. Her defasında heyecanlanırdım. Kendimi uzağa düşmüş ürkek bir kuş gibi hissederdim. Hanın kapısında yanıbaşında olsa ne diyeceğini tahmin etmem hiç zor değildi. 'Nesnelerin ve hayatın görünüşünü değil, ruhunu bulup kalbimize almalıyız. Etrafımıza her defasında taze bakışlarla yeniden bakmalıyız. Senin ruhun burada kayıp, bul onu göçebem!' sonra eklerdi kesin;

‘Bu sokaklardaki her anlam katmanını bulup çıkarmalısın. Bulduğun her anlam katmanı hayata ve ölüme katlanmanı kolaylaştıracak!’ Sesindeki tortulu kederi duyar gibiydim. İsmarladığım kahveyi beklemeden çıktım. Koşar adımlarla evimize daha doğrusu evimizden geriye kalan moloz yığınının buluncaya kadar durmadım. Belirgin bir bazalt taş yığınının oturdum. Belki de kapı eşikimizin parçalarıydı üzerine oturduğum. Yirmi yıl önce Mirza ile aynı eşike otururduk. Çekirdek çıtlatır yoldan geçenleri izlerdik. Kapı komşumuz vardı, Çiçek teyze. Çok şişmandı. Mirza ona takılırdı ‘Göbekli Tepe’ derdi ona. Çiçek teyze kızgınlıkla söylenirken biz içeriye kaçmış olurduk. Moloz yığını üzerinden kalkıp amaçsızca yürüdüm. Yorulduğumu hissettiğimde Fiskaya’nın en güzel cephesinde açılan küçük bir cafeye girdim. Oradan Dicle’nin düz yeşil vadisine baktım. Güneş ufuk çizgisine yaklaşıyordu. Çılgın yolculuğumun sebebi, Mirza’yı düşünmeye devam ettim. Kardeşimin elimin içinden kayıp gittiği hissi ile kavruluyordum. Kararmakta olan gökyüzünde kalan son aydınlıkta Dicle’nin çekilen suyunun parıltısına baktım. Annem gelmeden önce ‘Dicle Vadisi’ni bir kez daha görebilseydim keşke’ demişti...Bu topraklarda kayıp giden tek hayatın bize ait olmadığını biliyordum. İçimde kendi parçalanmış hayatımızla birlikte binlerce insanın dağılmış hayatına da ağlıyordum. Fakat bunun yetmediğini yetemeyeceğini bilecek kadar vicdanımı eğittiğimi düşünüyordum. Mirza bu yalın gerçeği benden önce dışa vurmuştu. Ben ise içten içe inkar etmişim. İşte şimdi gözlerimin önündeydi herşey. Artık inkar edecek bir şey kalmamıştı. Kaçacak bir yerde yoktu. Nereye baksam bu gerçekler yüzüme haykırıyordu. İlk kez tam olarak ne yapacağımı bilemeyecek haldeydim. En iyisinin hedefime, Mirza’yı bulmaya odaklanmak olduğunu düşünerek cafeden çıktım.

Seyitxan iki gün sonra söz verdiği gibi eve geldi. Annesi ile bir süre sohbet ettikten sonra dışarı çıktık. Bahsettiği arkadaşıyla buluşmak için bir cafeye gidiyorduk. Müvekkili on beş yıl cezaevinde kalmış eski bir gerillaydı. Çok heyecanlanmışım. Nasıl biriyle karşılaşacağımı çok merak ediyordum. Arabayı park edip cafenin önünde indik, oturmak için sakın bir köşe seçtik. Kısa bir süre sonra uzun boylu, beyaz tenli bir kadının bize doğru yürüdüğünü gördüm. Bol rahat kesim bir pantolon giymiş üzerine beyaz bir gömlek giymişti. Kumral, dalgalı saçları açıktı. Yanımıza vardığında selamlaştık. Tebessüm ederek, hal hatırımızı sordu. Bizi tanıştırdı Seyitxan. Onunla görüşmek isteyen esas kişinin ben olduğumu söyledi. İlk kez böyle bir kadınla tanışıyordum. Dağda kalmıştı, işkence görmüştü, hapishanede kalmıştı, hala mücadele etmeye devam ediyordu. İlk nasıl davranacağımı bilemedim. Her şeyi ilgi çekiciydi ama en çok ela gözleri. Çok şey yaşayan birinin derinliği taşıyordu o gözlerden. Çay ısmarladık. Yudumlarken Mirza ile olan hikayemizi bir de ona anlattım. Ayrıntılı sorular sordu. Cevapladım. Bakışlarını bana dikti. Benim güvenilirliğimi ölçüyordu belliki. ‘Acaba bana güvenmedi mi?’ diye geçirdim içimden ‘Benim amacım kardeşimi bir kez görmek, her neredeyse iyi olduğundan emin

olmak. Onunla vedalaşmak ve anneme gördüm, iyiydi diyebilmek. Yoksa hayatımıza devam edemeyiz' dedim bir kez daha.

'Anlıyorum seni Senem. Ama takdir edersin ki yüzlerce genç dağa gidiyor. Mücadale alanları çok geniş. Bazen gençlik örgütüyle ilişkilenecekler gidiyorlar bazende kendi kuryelerini ve bağlantılarını kullanıyorlar. Kimin nereye gittiğini öğrenmek o kadar da kolay değil.'

'Mutlaka bir yolu vardır, lütfen yardım edin. Eğer annem babamdan sonra Mirza'nın da akibetini öğrenemezse bu durumu kaldıramaz'

'Babanız?'

'Babam 1995'de ben on üç mirza dokuz yaşındayken Sur'un 1539 numaralı sokağında faili meçhul bir biçimde öldürüldü. Annem ise o saldırıdan yaralı kurtuldu. Ama tüm ömrünü tekerlekli sandalyede geçirmeye mahkûm oldu. Bu olaydan bir yıl kadar sonra Berlin'e amcamın yanına taşındık. Ve ben yirmi yıl sonra asla dönemem dediğim bu kente kardeşimin akibetini öğrenmek için döndüm.' Daha bir kaç şey daha söyleyecektim sayıklarcasına fakat Feride üzgün sesiyle engel oldu.

'Ne yazık ki binlerce insanımız bu cinayetlere kurban gitti. Fakat şunu içtenlikle söylüyorum kardeşinizle aldığı karardan dolayı gurur duymalısınız. Emin ol ki bu kararı senin için, baban için, annen için ve onuru için yani halkının özgürlüğü için almıştır'

'Onun tercihlerine kararlarına bir diyeceğim yok. Mirza yanlış kararlar alacak biri değil zaten. Ben sadece görmek vedalaşmak istiyorum. Mirza ölümü göze almış zaten ve belkide ben bir daha onu göremeyeceğim.'

'Yanılıyorsun Senem, biz ölmek için değil yaşamak ve yaşatmak için direniyoruz. Mirza'yı bir daha göremeyeceğim demek için çok erken. O yüreğini halkına açmış biri. Halkıda onu koruyacaktır. Hem tüm bu zülme kalbimizi kapatırsak bizde vahşi, umursamaz, hissetmeyen anlamsız insanlara dönüşmez miyiz? Çevremizde o umursamazlardan zaten çok fazla var.'

'Kardeşim cesur ve direngendir. Bundan kuşku yok. Dediğim gibi sağlıklı bir haber almak istiyorum. Bunun için yardım ederseniz minnettar olurum.' Çayından bir yudum alıp, sigara yaktı. Derin bir nefes çekerken gözlerime bakıyordu. İçtenliğinden kuşku yoktu.

'Avrupadan gelip Diyarbakır'dan katılmış olması işimizi kolaylaştırır. Tıp öğrencisi demiştin değil mi?'

'Evet aslında bu yıl bitirdi, staj yapıyordu.'

'Tamam ben eyaletlere Avrupadan gelip katılan bir doktor olup olmadığını soracağım. Belki merkezede sorabilirim. Elimden geleni yaparım ama kesin bir sonuç bekleme' dedi sakince. Seyitxan konuşmamıza hiç müdahale etmemişti. Sessizce bizi dinliyordu. O an aklıma çılgınca bir fikir geldi. Madem buradan Mirza'ya ulaşmam bu kadar zordu, o zaman ben merkeze giderdim.

'Beni merkeze, dağa gönderin o halde.'

'Nasıl yani?' diye sordu şaşkınlıkla.

‘Yani beni de gönderin merkez dediğiniz yere. Kardeşime oradan ulaşmam daha kolay olur anladığım kadarıyla. Onu görmeden hiç bir yere gideceğim yok nasılsa’

bir an gülümsedi ve sakince yanıtladı beni

‘Buda kolay değil Senem. Her katılan arkadaşın ailesi peşinden dağa gitseydi şimdi gerilla diye bir şey kalmazdı. Kaldı ki çok ağır koşullar var, sürekli hava saldırıları oluyor. Oraya gitmek için kaçak yollarla sınırdan geçmek zorunda kalınabilir. Çok riskli bir durum bu.’

‘Ben riskleri göze almayı severim Feride. İmkanınız varsa durumumu ve talebimi iletin lütfen. Eğer uygun görülüyorsa gitmeyi çok isterim. En azından burada böyle beklemekten daha iyidir.’

‘Peki senin için bir not hazırlarım. Durumunu da özetlerim. Eğer güvenli bir yol olursa ve arkadaşlarda onaylarsa seni göndeririz. O zamana kadarda kardeşinin nerede olduğunu tespit etmeye çalışırız. Eğer gidersen yolların çok zorlu ve tehlikeli olduğunu bilmelisin.’

‘Çok teşekkür ederim, ne olursa olsun ben hazırım’ dedim. Mirza’yı tekrar görmek sarılmak umudu içimi ısıtmıştı. Kendimi her türlü zorlukla baş edecek güçte hissediyordum. Gözlerime hücum eden yaşları kontrol etmeye çalışarak masadaki suya uzandım. Titreyen ellerimle suyu içtim. Sakinleşmeye çalışıyordum. Seyitxan’a baktım. Çayını içerken bana dikmişti bakışlarını.

‘Sevgili avukatım sen nasılsın? Nelerle uğraşıyorsun?’

‘İyiyim Feride. Bu aralar adliye, gözaltı, büro arasında sıkışıp kaldım. Büyük bir yoğunluk var. Gözaltıların haddi hesabı yok. Dahası her türlü hukukun yerle bir edildiği bir zamanda hak hukuk aramak bana artık saçma geliyor. Arayan kimseyi de yanıtsız bırakmak istemiyorum.’

‘Doğru, aslında bu bir strateji Seyitxan. Bu operasyonlarla insanlarımızı rehin almak, iradelerini kırmak istiyorlar. Bununla yetinmiyor ormanlarımızı yakıyorlar, hayvanlarımızı öldürüyorlar, kentlerimizi yakıp yıkıp tarihi dokumuzu yok ediyorlar. Kadınlara dönük her türlü saldırı en sıradan suçlar haline geldi memlekette.’

‘Maalesef! Hep daha fazla iktidar için daha fazla para için hırslanan herkes devletler gibi canavarlaşıyor zamanımızda. İnsan karşıtı, hayat karşıtı, değer karşıtı bir hal alıyor. Biliyorsun benim devletim babam. Babama karşı savaştıkça bu zülüm iktidarına karşıda savaşmış sayıyorum kendimi.’ Karşılıklı gülümsediler.

‘Doğru henüz pes etmedik ama henüz ne sen babanı yenebildin nede biz devleti. Olsun ama direnmek güzel avukatım. Belkide bizi insan kılan bu değil mi?’

Feride konuşurken gözleri nemlenmişti. Kalkıp ona sarılmamak için kendimi zor kontrol ettim. Sanki hayat beni mükemmel bir atışla kaçtığım, korktuğum, anlamakta zorluk çektiğim herşeyin içine atmıştı. İçimde sürekli taşımak zorunda kaldığım o eksik olma duygusunun esas kaynağının bu kent olduğunu

görebiliyordum. Bu kentin her karışına aynı duygu sinmişti. Seyitxan'da, Feride'de, sokaktan geçen insanlarda, bastığım toprakta, gözümün değdiği herşeyde aynı eksik olma hali ve tamamlanmak isteği vardı. Eksik olmak söz konusu olunca her şey eşitleniyordu bu kentte. Belkide kendi mucizem gerçekleşecek ve ben ölesiye kaçtığım bu kentte eksik ruhumu tamamlayacaktım. Feride'nin konuşmaları bana bu umudu, direnci vermişti. 'Önümüzdeki dönem nasıl geçer sence, daha da sertleşir mi?' diye sordu Seyitxan

'Kimsenin can güvenliği yok, evet herşey çok daha fazla keskinleşecek kanımca. Savaşın derinleşeceğini düşünüyorum. Bütün ülkeyi felakete sürüklüyorlar.', dedi ince dudakları arasından sesini iyice düşürerek. Bir an sonra aynı ince dudaklarda cüretkar, kimseyi umursamayan bir gülümseme belirdi.

'Aslında suçluyuz Seyitxan, kendimizi çok fazla barış görüşmelerinin oyununa kaptırdık. Hareket merkezimizin, önderliğimizin uyarılarını anlamadık. Devletten beklentili tutumlarımızla fazla mücadaleyi büyütmedik. Faşizmin tüm kazanımlarımızı elimizden alabileceğine, kentleri yok edip, insanlarımızı diri diri bodrumlarda yakacak kadar vahşileşeceğine inanmadık. Şimdi ise sonuçlarını yaşıyoruz.', dedi Feride kederli gözlerle. Sonra kalkmak için izin istedi. Yanımızdan ayrılırken sıkıca sarıldı bana ve en kısa sürede beni haberdar edeceğine dair sözünü yeniledi.

Cafeden içimde boy veren yeni bir umutla çıktık. Seyitxan düşünceliydi. Belliki akıllı hala Feride'nin anlattıklarındaydı. Mirza'yı çok özliyordum. Burnumun direği sızladı, gözlerim nemlendi, yutkundum.

'İyimsin?' diye sordu Seyitxan.

'İyiyim' dedim. İkimizde aynı sessizliğe gömüldük.

Dicle Kentin ana caddesi bir hayli kalabalıktı. Sakin zevkli bir akşam üstü gezintisinde gibiydik ama içimde fırtınalar kopuyordu. Bir terzinin ve parkın önünden geçtik. Sonunda kalabalık caddeyi arkamızda bırakıp yan sokaklara kaydık. Seyitxan arabayı sessizce kullanıyordu. Cegerxwin Kültür Merkezi'ni geçtik ve bir kavşağa geldik. 'Burası Tesisler' dedi. DBP ve HDP'ye ait olan iki binayı gösterdi. Ben hala Feride'nin söylediği şeyleri düşünüyordum.

'Feride bize yardım edecek mi gerçekten?'

'Verdiği sözler için elinden geleni yapan biridir. Zaten o yardım etmese işimiz çok zor'

'Başkada şansımız yok öyle mi?'

'Bana güveniyorsun değil mi?'

Şaşırmıştım. 'Elbette güveniyorum, burada başka güveneceğim kimse yok'

'O zaman yapılacak her şeyi yapacağımı bilmelisin. Hatta sana güzel bir haberim var. Bir yerden haber bekliyorum, bu arada boş kalmayacağız. Eğer tanıdığım arkadaşsa ulaşırsam Lice'nin bir köyüne gideceğiz. Orada belki

gerillaları görürüz. Eğer Mirza buradaki kırsala gitmişse direk öğrenme şansımız olur.'

'Bu harika bir haber, yani öylece köye gidip gerillalarla görüşeceğiz öyle mi?'

'Öyle, öylece köye gidecek ve gerillaları görebileceğiz.', dedi sesimi taklit ederek. 'Şimdi Hasan paşa hanına gidelimde biraz soluklanalım orada olur mu?'

'Elbette güzel olur.'

'Aslında seni birlikte gittiğimiz okulun sokağına götürecektim ama yasaklı'

'Buna ihtiyacım var, artık korkularıyla yüzleşmek istiyorum' sesim ürkek çıkmıştı.

'Çatışmaların en yoğun olduğu sokaktı orası. Belli bir noktaya kadar gidiyorsun sonra polis barikatları ve giriş yasak tabelası çıkıyor karşına. O barikatların arasından baktığında hayata gözlerimizi açtığımız o eski sokakların evlerin yerle bir olduğunu görüyorsun. Sadece camiler ayakta kaldı ve kimi metruk binalar. Orada şimdi durmadan iş makinaları çalışıyor. Sürekli sokakları düzleştiriyorlar. Aslına bakarsan oraları bu halde görmem içime dokunuyor'

'Hayır görmek isterdim. Oraya başka bir yoldan gidilemez mi?'

'Denedim aslında, bir başka sokaktan iç mahallelere girmeye çalıştım. Belirli bir yere kadar gittim, yine barikatlara çarptım, giriş yasak. Geçebildiğim sokaklar çok kalabalık değildi ama çocukluğumuzdaki hareketlilikten eser kalmamıştı.'

Seyitxan konuşurken yine her zamanki ciddiyetine derin bir keder bulaşmıştı.

Bunu en çok gözlerinden anlıyordum. Bana öyle geliyorduki burada herşey bulaşıcıydı; cesarete, korkuda, hüzünde, kederde...Arabayı park etmek için epey uğraşmak zorunda kaldık ve hana girdik sonunda. Bu tarihi mekan çocukken en çok sevdiğim yerlerden biriydi. Alt kattaki kitapçıya girdik. Kitapçı aynı zamanda cafe idi. Birer kahve istedik ve sohbete devam ettik. Yan tarafımızda kitaplara bakan bir genç bize yaklaştı.

'Abla kusura bakmayın, kulak misafiri oldum. Çatışmalar başlamadan önce bende Sur'da oturuyordum. Benden de dinleyin isterim. Derdimiz çok ama kimseye anlatamıyoruz. Bari siz dinleyin belliki buralardan değilsiniz' dedi. Şaşkındım, ne diyeceğimi bilemedim. Demek yabancı olduğum düşünülüyordu, yıllarca bunun için çaba sarfetmemişim gibi bu duygudan oldukça rahatsız olmuşum.

'Yok aslında buralıyım, bende bu sokaklarda büyüdüm. Sadece uzun yıllardır burada değildim. Anlatmak istersen dinlerim' dedim Seyitxana göz atarak. Yanlış bir şey yapmak istemiyordum. Seyitxan'ın onaylayan bakışlarıyla karşılaşınca adının Mazlum olduğunu söyleyen gence döndüm yeniden. Mazlum çatışmalardan önce Sur'da çok zor şartlarda yaşadığını anlattı. Ardından askerliğe gittiğini söyledi. Orada Kürtçe konuştuğu için komutanı tarafından hakarete maruz kaldığını anlatan Mazlum, iri iri açtığı gözlerini bana dikmişti;

'Abla biz Kürdüz, Kürtlüğümüzden de mi vazgeçelim? Haa bak bu olmaz işte!'

'Ne zaman döndün askerlikten?'

'Çok değil, beş ay oluyor abla. Döndüğümde çocukluğumun geçtiği ev tamamen yıkılmıştı. Yakılan sadece evimiz eşyalarımız değildi; hayallerimiz, hatıralarımız, çocukluğumuz, gençliğimiz gitti" derin, kederli bir ax çekti Mazlum ve devam etti;

'Zaten kimse bize evimizi yıkıp yıkamayacağını sormadı abla. Önce yıktılar ve bizi çağırıp beş bin tl teklif ettiler. Haysiyetimiz için biçtikleri bedel beş bin TL oldu. Almadık elbette. Her birimizin evinde en az 50-60 bin tl'lik eşya vardı ama bundan önemlisi tüm hayatımız o evlerdeydi. Bu para kaybettiğimiz neyi karşılardı! Derdimizi kimseye anlatamıyoruz be abla!'

'Dava açsaydınız, hakkınızı arasaydınız?' dedim zoraki dilimden dökülen bir kaç sözcükle. Güldü duyunca.

'Kimi kime şikayet edeceğiz abla? Askerden onca hakaretten sonra döndüm ama şimdi işsizim. Üstelik evsizim. Gidip şikayet etsek 'Devlete karşı çıktınız' derler'

'Sen çatışmalara katılan gençlerle karşılaştın mı hiç? Tanıdıkların var mıydı"

'Görmez olur muyum abla? Bazıları çocukluk arkadaşım bazıları mahalleden arkadaşımdı. Helal olsun hepsi aslanlar gibi savaştı. Bir kaç kez o barikatlardaki, mevzidekileri uyardım, 'Sayınız az, sonu iyi olmaz' dedim. Ama onlar çok öfkeli ve kararlıydılar. 'Evlerimize girip saklansakta bunlar bizi yok etmeye yeminli' diyorlardı. 'Bari onurumuzla ölelim, buraya ölmeye geldik!' diyenleri bile gördüm abla. Roza isimli bir savaşçıdan bahsediliyordu hep. Bordo berelilerin feleğini şaşırtmıştı. Keskin nişancıydı Roza heval. Tek atışının bile boşa gitmediği söyleniyordu. Komutan Çiyagerin en iyi savaşçılarındanmış. Allah var abla o gençler büyük bir orduya karşı son nefeslerine kadar savaştılar. İnançlıydılar, inatçıydılar. Yalnız bırakılmasaydılar belki başka türlü olurdu herşey'

'Peki neden yalnız kaldılar Mazlum, halk neden destek vermedi?'

'Ma abla bir milyonluk kentin kalbinde o daracık sokaklarda, mevzilerde o gençler gece gündüz savaştılar. Tabur üzerine tabur, birlik üzerine birlik geldi. Özel harekat, PÖH, JÖH, Kirpiller, tanklar, ah etmedi o gençler. Ma bu kentin tüm insanları ayağa kalksa o gençler şehit düşer miydi? Benim gibi korkup kaçanlar olmasa niye yalnız kalsınlardı. Belediyeler kepçe vermedi abla kepçe! İlaçları, erzakları bitmiş. Doktorları yokmuş yaralarını saracak. Aha bu Diyarbakırın bazı ilçelerinde, mahallelerinde ses çıkmamış, o kadar korkmuş millet. Bazıları 'Aman olaylar bizim mahalleye gelmesin de ne olursa olsun' dedi. Ama hak yerini buldu ve olaylar onlara kadar da gitti. Ma biz korkmasak, hep birlikte bu gençlere sahip çıksaydık hiç şehit düşen olur muydu? Biz sahip çıksak evlerimizi dümdüz edip bu yasağı bu kadar sürdüremezlerdi.' Soluklandı Mazlum, kederli gözlerini devirdi, çayından bir yudum alıp devam etti:

'Şimdi rapor üzerine rapor hazırlıyorlar. Gençleri sahiplenmeyenler şimdi diyor ki Surda 24 bin kişi evinden edilmiş. Belki azdır bu sayı ama çok değil.

Kamulaştırma başlattılar başımıza birde. Bizde dert bir değil bin abla! Gülümsedi sonra, çayından bir yudum daha aldı. ‘Sizinde başınızı ağırttım, insanın içi dolu olunca birilerine anlatmak istiyor.’ Bir kaç şey gevelesemde anlaşılır değildi söylediklerim. Bu sade içten sitemler karşısında ne söyleye bilirdim ki? Buna hakkım olduğunu da düşünmüyordum zaten. Mazlum bizden mücadele isteyerek çıktı. Seyitxan konuşma boyunca hiç müdahale etmeden bizi dinlemişti. Kendimi toparlamaya çalıştım, silkelendim, içime zehirli bir hançer gibi saplanan acı kalbimde dönüyordu. Belkide parçalanacaktı kalbim. Duyduklarımın ne anlama geldiğini anlıyordum, bundan sonra duyacağım belki tanık olacaklarım ise ödümü patlatıyordu. Babam, Seyit amcam, annem, Mirza sanki hayatımın sütunları birer birer uzaklaşıırken, karşımda yakılmış, dökülmüş, parçalanmış binalardan oluşan harabe büyüyordu. Sanki hala için için yanan hayatım gökyüzüne acıdan dumanlarını püskürtüyordu. ‘İnsan burada çıldırmamak için çok güçlü olmalı’ diye düşünüyordum. Alışmak kötü ama alışmasalar nasıl yaşayacaklar nasıl dayanacaklardı bunca yıkıma?

Akşam eve dönerken içime garip bir his doldu. Sanki birileri tarafından izleniyor olma hissi ile ürperdim. Bir süre kendimle mücadele ettikten sonra Seyitxan’a hissimi söyledim. Gülümsedi. ‘Farketmen iyiye işaret senem, buralara hızla alışıyorsun’ dedi sinir olduğum ses tınısıyla. Ardından bir kaç gün evden çıkmamamı, Sur’daki yasağın kalkması için büyük bir protesto gösterisinin olacağını, dikkat etmem gerektiğini belirtti. Bir haftadır süren çağrılardan haberdardım. HDP, BDP, DTK gibi Kürt siyasi oluşumları bu çağrıları yapıyordu. ‘Bende gelmek istiyorum yürüyüşe.’

Şaşkınlıkla yüzüme baktı. Gözlerindeki ışıltıyı gördüm, istediğim şey hoşuna gitmişti.

‘Kesinlikle olmaz’

‘Neden?’

‘İki gündür takip ediliyoruz. Dün gezerken ve bugün Feride ile konuşurken. Seni tedirgin etmek istemediğimden bir şey söylemedim. Mirza için buradasın. Onu bulmadan başına bir şey gelsin istemesin değil mi?’ dedi nereden vuracağını bilen ukala sesiyle.

‘Yürüyüşe gelmem her şeyi değiştirecek değil ya! gelmek istiyorum!’

Seyitxan ne derse desin ben orada olmak istiyordum. İsteği ısrarla belirttim.

Üstelik Mirza’nın çok hoşuna giderdi bu.

‘Bu çok tehlikeli Senem. Kesin saldıracaklar. Lütfen ısrar etme. Kendini korumak için ne yapman gerektiğini daha bilmiyorsun, yolları bile tam çıkaramazsın’

Sitenin içine girdik. Arabayı park etti ve inmeden gözlerime baktı. Bakışlarında şefkat, keder, umut, rica, acı gibi bir çok duygunun iç içe geçtiğini okumam zor değildi.

‘Bir iki gün evde kal, ararım seni’ cevap vermedim. Arabadan inmediğini görünce

‘Eve gelmiyor musun?’ diye sordum

‘Hayır gelmeyeceğim, babamın arabası burda, dönmüş eve. Karşılaşmak istemiyorum’ dedi, ısrar etmedim. Vedalaşıp arabadan indim. Saat akşamın yedisi idi.

Nurcan yengem her zamanki sıcak gülümsemesi ile kapıyı açtı. Amcamın eve döndüğünü söyledi. Aç olup olmadığını sordu, Seyitxan’ı sordu. Yemek yemediğim halde açlık hissetmiyordum. İsrar edince mutfığa geçtik birlikte. Amcam ve Mızgin yemek yiyorlardı. Selam verip amcamın karşısındaki sandalyeye geçtim. Yemekte harika bir güveç, bulgur pilavı, kaburga dolması ve salata vardı. Masadakileri görünce iştahım açıldı. Amcam buzdan mesafesi ve sesindeki zorlama tını ile konuştu

‘Ne yaptın kızım? Bir haber alabildiniz mi?’

‘Bir kaç yere haber bıraktık. Seyitxan’ın bir tanıdığıyla konuştuk. Haber bekliyoruz amca.’

‘Seyitxan efendi kendi kafasında olanları nerede bulacağını iyi biliyor. Dikkat et, seni kendisine benzetmesin o anarşist’ sesindeki öfke ve kızgınlık korkutucuydu.

‘Bir sorun yok amca. O sen istediğin için bana yardım ediyor’

‘Ben istediğimi için değil, sen istediğin için yardım ediyor’ dedi buz gibi bir sesle ve ekledi.

‘Dikkat et seni bulaştırmasın, asiler ailesine dönüşmeyelim tamamen.’

Bir şey demedim. İçimde biriken öfkeden korkarak Nurcan yengeye döndüm.

‘Yemekler çok güzel olmuş yengem, eline sağlık.’

‘Afiyet olsun kızım, sen Bedri’ye bakma, benim oğlum yanlış bir şey yapmaz’ dedi kederle.

Masayı toplayıp bulaşıkları makinaya yerleştirdiğimiz sırada Mızgin yanıma yaklaştı.

‘Babam hep böyledir Senem abla’ mahcup çıkıyordu sesi.

‘Sorun değil’ dedim salona geçtik. Mis gibi kokan kahvelerimizi içerken Mızgin’le sohbet ettik. Ardından izin isteyip odama çekildim. Annem ve bakıcısına telefon açtım. Durumlarını merak ediyordum. Neyseki ciddi bir sorun yok görünüyordu.

Anneme mutlaka Mirza’dan bir haber alacağımı söyledim ve rahatlamasını sağladım. Esasında bütün umudumu Seyitxan’a bağlamıştım. Gün boyu yaşananları düşündüm. Feride’yi sonrada Mazlum’u...Nasıl olmuştu da Sur’un

o daracık sokaklarında, bir avuç genç savaşçı tangı, topu, her türlü savaş gücü ile gece gündüz saldıran bir orduya karşı direnmişti?. O çemberde, o daracık sokaklarda elleriyle açtıkları mevzilerde nasıl dayanabilmişlerdi? Dahası sevdikleri nasıl dayanabilmişti kanlarının akmasına?!

Ya ben onlar ölüm çemberinde çılgınca direnirken milyonlarca insan gibi kendi evimde ve sıcak yatağımda uzanıp tv seyrettiğime inanamıyordum!. Onlar yaralarını saracak bir doktor, ağrılarını giderecek bir ilaç bulamıyorken ben en donanımlı hastahanemde teknolojinin tüm nimetleriyle hastalarımı iyileştirdiğim için kendimi başarılı, etik açıdan ise görevlerini yerine getiren bir doktor sayıyordum. Mazlum anlattıkları ile içime bir yangın düşürmüştü. Pencerenin önünde o serin nisan akşamında uzun süre düşündüm. Canımın içi Mirza'yı bulacaktım mutlaka...Belki o da bu kentlerin birinde çatışmalara katılmıştı. Belki onu yaralılara baksın diye göndermişlerdi. Kim bilir neredeydi kardeşim? İçim acıyla sızlarken okuya okuya ezberlediğim mektubundan bir bölüm daha aktı zihnimden: 'insanlar topraklarından, yurtlarından, sadece ölmek için gitmiyor ablam; kendinden bir şeyler katmak için gidiyorlar. Kendi yaşamlarını yaşamak için ablam. Şimde hep asilikle suçladığın ben bir karar aldım. Kendi köklerimle buluşmak, yaşamımı daha anlamlı kılmak istiyorum. Bana öfkelenme, anlamaya çalış ablam.'

Peki ben onca yeminden, lanetten sonra nasıl oluyorda kendimi bu kentte yaşananlara karşı sorumlu hissediyordum?. Yirmi yıllık düşüncelerimi çökerten neydi? Mirza haklıydı!. Hayatımda ilk kez ve en büyük yanılgımı yaşamıştım. Hayatımın yirmi yılı gözlerimin önünden filim şeridi gibi akıyordu. Diyarbakır'dan ayrılırken ettiğim yeminler, Berlin'de Seyit amcamla geçirdiğim yıllar, gece gündüz deli gibi Almanca öğrenme çabam, üniversite, Berlin Londra hattında doktora çalışmam için yaptığım seyahatler, kariyerim, arkadaşlıklarım, özel zevklerim, ilk aşkım, Wanse gölünde yüzme denemelerim, herşey çok uzakta görünüyordu şimdi, sanki hiç yaşamamıştım. 'İnsan acılarını unuttuğu yerde mutludur' demişti Margit. O sıcak kalpli gerçek dostum. Yirmi yıl içinde ruhuma girmeyi başarmış nadir insanlardan olan sarışın kadın. Şimdi onun yanıldığını da anlıyordum. Gerçekte hiç bir zaman mutlu olmamıştım. Orada yaptığım tek şey acılarımı unutmak için köklerimi silmekmiş. Onunda sağlaması yanlış çıkmıştı. Sadece mutluyum yalanına sarılmış, kendimi kandırmıştım.

'Bir kez olsun kendini aramaya karar ver ve yola düş' demişti Mirza. 'Mahkûm ettiğin kente değil, o kenti o hale getiren her şeye lanet oku' diye eklemişti. Ne kadar da haklıydı, bunu her geçen saniye daha iyi anlıyordum.

O gece uzun süre kendi sorularım, cevaplarım, ve hayatımla boğuştum. Saat kaçta uykuya daldığımı hatırlamıyorum ama sabah erkenden uyandım. Yengem dışarıya yalnız çıkmamam için ısrar ettiysede giyinip dışarı çıktım. Ne olursa olsun o gün dışarıya çıkacak insan seline katılmak istiyordum. Ruhum, kalbim onlarla atsın istiyordum. Taksi durağına yürürken önceki gün gibi takip edilip edilmediğime dikkat ettim. Olaylar fazlasıyla hızlı geliyor, kendimi toparlayacak zaman bırakmıyordu. Karşılaştığım her yeni şey yeni bir tokat gibi yüzüme iniyordu. Sanki tutunacağım hiçbir şey kalmıyordu. Kendimi istemeye istemeye meçhul bir macareya bırakmıştım. Ve şimdi ne kadar çırpınsam daha

fazla batıyordum. Gece çok az uyudum ama kendimi dinç hissediyordum. Zaten uyuduğum o kısa zaman diliminde de Mirza'yı rüyamda görmüştüm; Harebe, yıkık binalardan birinin önünde oturmuş, sırtını bir moloz parçasına dayamıştı Mirza. Elinde silahı varken bağdaş kurmuştu oracıkta. Toz, toprak ve kan içindeydi. Ona doğru yürüyordum. Beni görünce tüm kızları baştan çıkartan geniş gülümsemesi yayıldı yüzüne. 'Beni görmeye mi geldin abla?' diye sordu. Ona sarılmak için atıldığım sırada bombalar patlamaya başladı ve kendi çığlığımla uyandım. Hayır vazgeçmeyecektim ve ne olursa olsun kesinlikle kardeşimi bulacaktım. Kendime bunu hatırlatarak Dağ kapı meydanına yakın bir yerde taksiciden beni indirmesini istedim. Taksici 'Abla çatışma çıkacak oralarda' dedi. 'Biliyorum' dedim. Arabadan inip, hızlı adımlarla yürümeye başladım. Dağ Kapı meydanına en yakın polis bariyerinin yakınında halkın toplandığını gördüm. İrili ufaklı insan gurupları oraya doğru yürümeye devam ediyorlardı. Guruplardan birine dahil oldum. Bir süre sonra farkında olmadan onlarla beraber hayatımda ilk kez slogan atmaya başlamıştım. Her yerden 'Faşist baskılar bizleri yıldırılmaz' sloganları yükseliyordu. Kitlenin önünde barikatlar aralarında da basın açıklaması yapacak bir gurup vardı. Bir anda ne olduğunu daha anlayamadan tazyikli su ve gaz içinde kalmıştık. Yanımdaki genç elindeki yarım limonu uzattı bana. Şaşırdığımı görünce güldü, 'Abla gaz için, gözlerinin yanmasını engeller' dedi. Gençler çatışmaya başlamıştı. Bazı bariyerlerin yıkıldığını ve ikinci polis bariyerlerinin olduğu noktaya kadar çatışarak giden gençleri gördüm. Bir gurup kadınla birlikte bir dükkana sığınmaya çalıştık, fakat kapılar kilitliydi. Tam o sıra basın açıklaması yapmak isteyen gurubun yanında Seyitxan'ı gördüm. Sırılsıklam olmuştu. Epey gaz ve su yemişlerdi. Ona doğru gitmek istedim. Limon işime yaramıştı fakat o kadar çok gaz fişeği atıyorlardı ki nefes almakta zorlanıyor, önümü göremiyordum. En son Seyitxan'a doğru gittiğimi hatırlıyorum, sonrası karanlıktı. Sert bir cismin ağırlığını hissetmiş, gözüm kararmış ve düşmüştüm.

Gözlerimi yeniden açtığımda ilkin Seyitxan'ı gördüm. Bir kanepede uzanmış haldeydim ve oda yanıbaşımdaya oturuyordu.

'Nasılsın eylemci?'

'Kötü' dedim doğrulmaya çalışırken. Şiddetli bir ağrı boynumdan başıma ve tüm bedenime yayılmış haldeydi.

'Ne oldu böyle, neredeyim şimdi?'

'Dikkat et, ben yapayım' dedi yastığı sırtıma koyarken beni hafifçe doğrulttu.

'Eyleme gelmiştin doktor hanım, orda beklendiği gibi darbe aldın.'

'Her yerim sıırılsıklam'

'Benim evdeyiz merak ettme, kıpırdama' dedi. Başını hafifçe geriye atarak uzayan sakallarını sıvazladı. Buzlar lorduna sakal yakışmıştı.

'Neden evden yalnız çıktın Senem? Kendini tutuklatmak mı istiyorsun? Yoksa öldürtmek mi istiyorsun? Nereye gitmen gerektiğini kendini nasıl koruman

gerektiğini de bilmiyorsun. Burası Almanya değil, lütfen bir daha yapma böyle bir şey.'

'Ne çok konuşuyorsun kuzen, hele bir soluklan ahhh...'

'Çok ağrın var mı? Hastahane ye götürecektim ama bir gözaltı olur korkusuyla buraya getirdim'

'İyi yapmışsın. Bir ağrı kesici varsa işimi görür.' Hemen getireyim diyerek çıkan Seyitxan bir kaç dakika sonra elinde bir bardak su ve ağrı kesici ile geldi. Suyu içerken kahve gözlerindeki korkuyu, endişeyi, üzüntüyü, ellerinin titrediğini farkettilim. İçim titredi ilacı yutarken.

'Merak etme iyiyim' dedim. Üzerime eğildi, fısıldar gibi;

'Sana bir şey olsa ne yapacağım konusunda hiç bir fikrin yok değil mi?'

Cevap veremedim, sırtımdaki, omuzlarımdaki, ve başımdaki ağrı şiddetliydi.

Kahvei kadife kanepede ıslanmıştı. Sırılsıklamdım ve toz toprak yapışmıştı üzerime. Seyitxan'da ıslak ve gaz içindeki kıyafeti ileydi.

'Seni öyle yerde görünce çıldırdım. Gençlerden biri üzerine attı kendisini yoksa alacağın ikinci bir darbe ile hayatta kalman mucize olurdu.'

'Tamam ne desen haklısın. Yakın bir eczane var mı buralarda?'

'Var tabi ne istiyorsan yaz, ben hemen alıp gelirim.' Masanın üzerindeki kalem ve not defterini uzattı. Morarma, tahriş ve ağrıyı giderecek bir kaç ilaç ismi yazdım. 'Önce üstüne değiştir ve bir duş al, sanırım benimde bunu yapmam gerekecek'

'Haklısın, evet. O halde sen biraz dinlen ben üstümü değiştirip ilaçları almaya gideyim, sonrada sen gidersin banyoya'

Onayladım. Hızla yanımdan ayrıldı. İlk kez kendi evine getirmişti beni. O ana dek dışarda buluşmuştuk genellikle. Etrafıma gözattım. Sade ve zevkli döşenmiş mütevazı bir salondı. Derli toplu ve temiz görünüyordu. Bir duvar boydan boya kitaplıktı. İlk bakışta zengin bir kitaplığı olduğu hemen anlaşılıyordu. Dışarda karanlık bastırmıştı. Üşüdüğümü hissettim. Ayak ucuma bıraktığı pikeyi üzerime çektim. Gözlerimi kapattım, uyumak istiyordum.

Gözlerimi açtığımda Seyitxan yanı başımdaki koltukta sessizce beni izliyordu. Nadir gülümsemelerinden birine tanık oldum.

'Öyle derin uyuyordun ki uyandırmak istemedim' dedi ve sehpanın üzerinde duran kupayı alarak yanıma yaklaştı. Beni hafifçe doğrulturken kupayı ellerime tutuşturdu. 'Önce bu bitki çayını iç, rahatlarsın.'

'İlaçları aldın mı?'

'Aldım tabi ama sen önce bir duş al. Sonra ilaçları süreriz. Ben sana banyoyu hazırlayayım' dedi ve yanımdan ayrılırken 'çayını iç' dedi.

Döndüğünde elinde koyu kırmızı bir kadın pijaması vardı. Bana uzattı. Acaba kız arkadaşı mı var? diye düşünürken 'Mizgin'in pijamaları, bazen bende kalır' dedi. Ardından bir dolabının da olduğunu ve uygun kıyafet bulabileceğimi ekledi.

Yanıma yaklaştı, kalkmama yardım etti. Beni tutan bedeninin titrediğini

hissettim.

‘Yalnız banyo yapabilecek misin istersen Mizgin’i çağıralım yardım etsin.’

‘Gerek yok Seyitxan, istersen burada olduğumu haber ver merak etmesinler.’ Elbiselerimi çıkarırken şiddetli ağrılar beni felç edecek sandım. Aynadan sırtıma ve omuzlarıma baktım. Derisi sıyrılmış, mosmor olmuştu. Seyitxan ciddi darbe aldığım konusunda haklıydı. Ilık suyun altına girmek iyi geldi. Rahatlamaya, gün boyunca olup bitenleri hatırlamaya çalıştım. Kim bilir kaçınıcı isyanıydı bu sokakların! Öyle de olsa benim için bir ilkti. Bu ilk eylemde ilk ve iyi bir darbe almayıda başarmıştım. Kendime inanamıyordum, iki hafta içinde eylem alanına gözü karaca girecek kadar mesafe almıştım demek ki! Gülümsedim. Suyun tahriş olmuş sırtıma bir anda artarak çarpması küçük bir çığlık koparmama yol açmıştı. Anında Seyitxan’ın ‘nasılsın? Bir şey mi oldu?’ diyen sesini duydum. ‘İyiyim’ dedim, birazdan çıkarım. Mizgin’in pijamaları rahat birazda salaş durmuştu üzerimde. Saçlarımı zorlukla toplayıp bir tokayla tutturdum. Salona geçtiğimde Seyitxan’ın kanepenin yerini değiştirdiğini ve benim için televizyonun karşısına geçirdiğini gördüm. Tv’de Diyarbakır’ın bir çok semtinde cılızda olsa hala eylemlerin devam ettiği söyleniyordu. Buna sevinmişim.

‘Nasıl iyi geldimi duş’

‘Evet iyi geldi ama sırtım ve omuzlarım kötü. İlaçları verebilir misin rica etsem.’ Kanepeye oturdum, ilaçların tümünü almıştı. İçlerinde en etkili jeli aldım ve sırtımı ona dönerek sürmesini istedim. Ellerinin titrediğini hissediyordum. ‘Sırtın çok kötü Senem, bir hastahaneye gidelim. Bir doktor baksın şuna!’ ‘Unuttun yine bende doktorum Seyitxan. İhtiyacımız olan herşey var. Sen verdiğim meltemleri sür lütfen’

Elleri hafıftı, incitmemeye çalışarak yavaşça sürüyordu. Dışarda başlayan yağmura verdim dikkatimi. Bedenimdeki parmakların yarattığı etkiyi dağıtmaya çalışıyordum bir taraftan. O da sessizleşmişti. Jeli sürmeyi bitirince verdiğim sargı bezini üzerine kapattı ve uçlarını ellerime verdi.

‘Tamam’ dedim ve önden sargı bezlerini çevirerek ona uzattım. Uzun sargı bezini tekrar dolayıp ellerime verdi. Pijamayı hafifçe üzerine çekti. Zorlukla nefes aldığının farkındaydım. Döndüm yüzü allak bullak olmuştu. Gözlerini devirmişti. Aynı korku ve kaygıyla doluydu o da. Yardım etti uzandım.

‘Teşekkür ederim’ dedim

Sıcak bitki çayı hazırlayacağını söyleyerek mutfağa gitti. Geri geldiğinde düşünceliydi. Yanı başımdaki tekli koltuğa oturdu. Sanki bir şeyler söylemeye hazırlanıyordu. ‘Senem’ dediği sırada cep telefonu çalmaya başladı, açtı.

‘Evet’

‘Tamam’

‘Bu akşam şart mı? Başka kimse yok mu?’

‘Peki, ihsan gelinceye kadar uğrarım’

Sessiz bir bakıştan sonra Tem’e uğraması gerektiğini söyledi. Çok fazla gözaltı olduğunu, acil ihtiyaç olduğunu söyledi. Bir kaç saat yalnız kalıp

kalamayacağımı sordu. Mizgin'i arayabileceğini söyledi. 'Gecikme, gerek yok' dedim. Uyumak istersem Mızgin'in odasını hazırladığını ve uyuyabileceğimi söyledi. Seyitxan çıkınca sıkıntı bastı içimi. Üstelik dışarda yağmur şiddetlenmişti. Babamın öldürüldüğü o karanlık fırtınalı akşamı hatırladım. Annemin yalvarırcasına 'On beş yıldır evliyiz Seyda, artık bitsin bu kin' deyişini hiç algılayamamıştım. Anneme her sorduğumda 'Nereden çıkarıyorsun bunları, belliki yanlış anlamışsın' diyordu her defasında.

Annem yani benim deyimimle Seyran Sultan Silvan ilçesinden bir toprak ağasının kızıydı. Güzelliği üzerine sayısız söylenti olduğunu biliyorum. Ona gönlünü kaptıranların haddi hesabı yokmuş ve o tüm bu insanlar içinde babamı tercih etmişti. Daha ilk karşılaşmalarında bir birlerine ölesiye aşık olmuşlardı. Annemin uzun boyu, beline kadar inen gür, kumral saçları, yemyeşil gözleri vardı. Babam öldükten sonra çökmüştü annem, fakat onca acı güzelliğini silip süpürememişti. Annem sık sık onun gençliğine çok benzediğimi söylerdi. Bir ara saçlarımı kesmek istediğimde şiddetle karşı çıkmıştı. Mirza ise uzun boyunu, kumral saçlarını, en çokta gülümsemesini annemden almıştı. Koyu kahve gözlerini ve yüz hatlarını babamdan almıştı. Çok yakışıklıydı Mirza. Çevresinde dolanan kızların haddi hesabı olmasa da o kimseye aşık olmamıştı. Bir kaç kez 'Yakışıklı kardeşimin gönlünü fethedecek kimse yok mu koskocaman Berlin'de?' diye takılmıştım. Gülerek 'Sen kendine bak' demiş, geçiştirmişti.

Silkelenip anılarımdan uzaklaşmaya çalıştım. Kanepeden kalktım ve evin odalarına göz attım. Seyitxan'ın Mızgin'in odası, dediği odaya baktım. Bir yatak ve gardırop vardı. Yatağın örtülerini çıkmadan değiştirmişti Seyitxan. Düzgün ve temizdi odanın içi. Yatağın yanı başındaki komidinin üzerinde Seyitxan ile Mızginin Surlarda çektiği bir fotoğraf vardı. İkisi de ağız dolusu gülmüştü. Buzlar lordunun fotoğrafta ciddiyetinden ve öfkeli hallerinden eser yoktu. Salona döndüm ve bir süre kitaplığın önünde oyalandım. Omuzlarımdaki ve sırtımdaki ağrıların şiddetlenmesiyle tekrar kanepeye geçtim. Tv'yi izlemeye başladım. Seyitxan Med Nüçeyi açmıştı. Gün boyu yaşanan eylemler ve çatışmalar veriliyordu. Dağınık ama binlerce insanın katıldığı protesto gösterileri Diyarbakır'ın tüm semtlerinde yaşanıyordu. Ofis ve Yenişehir'de hala bekleyen küçük gurupların çatıştığı haberleri vardı. Diğer kanallara gözattım. Halkın provakasyonlara, HDP'nin oyunlarına gelmediği tarzı haberler veriliyordu. Tekrar Med Nüçeye döndüm ve o sıra geçen bir habere kilitlendim. Bir kaç gün önce yasaklı mahallelerden çıkan bir çocuk kadın muhabirin sorularını yanıtlıyordu.

'Babam yasak başladığında cezaevindeydi. Evimiz surdaydı. Okulumda oradaydı. Evimizi bırakamadık, bıraksak yıkarlardı. Ben, kardeşim ve annem orada kaldık. Annem kalmak zorunda olduğumuzu söyledi. Oradan çıkarsak evimizi yakacaklardı. Herkes kendi evindeydi. Olaylar büyüyünce çıkmaya

başlayanlar oldu. Biz önce bir bodruma girdik. Oradan çıkmadık. Bir ara bizde çıkmak istedik ama olmadı. Çıkacak yer yoktu zaten. Sürekli bombalar patlıyordu ve korktuk, çıkamadık.'

Ardından çocuk ürkek cümlelerle nasıl çıkmış olduklarını anlatmaya başladı. 'Sabah erkenden kaldığımız bodrumdan çıktık. Çıktığımızda sokaktaki tüm evler yıkılmıştı. Nereye çıktığımızı bilemeyecek hale gelmiştik. Çok korktum. Bizi akşama kadar beklettiler. Megafonla çağırdıklarında onlara doğru yürüdüm. Yüzüme ışık tutuyorlardı. Önce 'ayakkabını çıkar, pantolonunu yukarı çek, elindeki çantayı bir köşeye bırak' dediler. Çantayı bıraktım, ayakkabılarımı çıkardım, sonra arabaya bindik, bize bunu niye yaptılar ki abla?'

Bir süre sessiz kaldı çocuk, sonra yutkundu ve muhabirin diğer sorularına cevap vermeye başladı.

'Bana arabada orada ne yediniz? Ne içtiniz? Babanın adı ne? Annenin adı ne? Orada kaç kişiydiniz? Nerede kaldınız? Teröristler yanınızda mıydı? gibi sorular sordular. Dediklerimizi kağıda yazıyorlardı. O an çok korktum. Erkekleri dövüyorlardı. Orada herşey yakılmıştı. Sadece onlar ve onların arabaları vardı. Ben ve annem diğer çocuklarla birlikte karakola götürüldük. Daha sonra bizi yurda götürdüler. Annemi ise tutukladılar. Şimdi hem annem hem babam cezaevinde'

İzlerken içim ezildi. Bu çocuk bu kadar acıyı nasıl taşıyacaktı ömrü boyunca? Evsiz barksız, annesiz ve babasız kalan bu çocuklar daha nasıl acılara maruz kalacaktı? Emindim bunca zülümden sonra; hiç bir şey hiç kimse eskisi gibi olamayacaktı. Çocuk konuşmasını bitirince çıkış görüntüleri yansıdı ekrana. Zırhlı araçlarla tahliye edilen sekiz kişi verilen komutlarla üzerlerini soyuyordu. Hakaretlerin ve küfürlerin haddi hesabı yoktu. Çocukların bazıları, sekiz, on, on iki yaşlarındaydı. O geceyi asla unutmuyacaktım. O an gözlerimi kapatarak belleğimi silebilmeyi çok isterdim. Öyle olsada biliyordum ki silinmiş bir hafıza bile zamanı geldiğinde yeniden kanamaya başlıyordu. Yok sayılmış hatıralar asla kaybolmuyordu. Tüm hayatım boyunca bunun deneyini yapmıştım nede olsa!

Seyitxan hala geri dönmemişti. Dışarda yağmur şiddetlenmişti. Geç saate kadar uyuyamadım. Sitenin içindeki ağaçların rüzgar çarptıkça çıkardığı sesleri dinledim. Havada sert bir rüzgar vardı. Ara ara sağanak yağmur evin pencerelerine çarpıyor ve bir uğultuya dönüyordu. Babamın ölümünden beri fırtınalı gecelerden korkar olmuştum. Böyle sayısız gecelerde yalnız kalmamak için anneme sokulurdum. Annemin sıcaklığını en çok hissettiğim geceler bu geceler olurdu. Yatak odasına geçerek yumuşak battaniyeyi üzerime çektim. Anılarım terketmiyordu beni. Ne kadar süre böyle kaldım hatırlayamıyorum. Sonra dış kapının takırtısını duydum. Seyitxan diye düşündüm. Hemen yan odanın kapısı açıldı. Gün boyu o kadar çok yorulmuştu ki yanına gidemedim. Rüzgar, karanlık, fırtına içimde korku dalgaları yaratıyordu. Ses çıkarmamaya

dikkat ederek mutfağa geçtim. Su içtim ve odama geri döndüm. Seyitxan ışığını kapatmış, uyumuştı. Yatağıma döndüm ve battaniyeyi iyice üzerime çektim. Şiddetli bir fırtına dalgası pencereye çarpınca gayri ihtiyari küçük bir çığlık koparmıştım. Titriyordum. Kapının vurulduğunu duydum. ‘Senem iyimisin?’ diye sordu seyitxan. ‘Hayır hayır’ diye bağırmak istiyordum lakin sesim çıkmıyordu. Seyitxan’ın sesini bir kez daha duydum. Yerimden zorlukla kalktım. Kapiya yöneldim. Açtığımda Seyitxan’ın kaygılı ve yumuşamış yüz hatları ile karşılaştım. Ağladığımın farkında değildim. Bir cehennemden çıkmış gibi sarıldım ona. Omuzlarımın, sırtımdaki şiddetli acının ayrımında değildim. Önce tereddütlü, ellerini sırtıma getirmemeye dikkat ederek ve başımı tutarak sarıldı bana. Sonrasında daha sıkı sarıldığını tüm sıcaklığını bedenimde hissederken farkettim. Fırtına, babam, korkuyorum, Mirza diye sayıklıyordum. ‘Sadece yağmur yağıyor o kadar’ dedi yumuşak bir sesle. Koyu kahverengi gözleri acının görünmeyen derinliği gibiydi. Gece yarısına kadar yanımda kaldı. En sonunda ‘Yorgunsun, dinlenmen lazım’ dedi. Beni yatağıma kadar götürüp üzerimi örttü ve çıktı. Çıkmasını ve beni yalnız bırakmasını istemiyordum fakat bir şey söyleyemedim. Yıllardır içimde uyuyan o öfkeli çocuğun şimdi uyanma ihtimali beni ürkütmüştü. ‘Ondan uzak durmalıyım, mesafemi korumalıyım’ diye geçirdim içimden. Odamdan çıkarken ki bakışı tehlikeliydi. Oda farkındaydı, uçurumunu anlayan, anladığı anda da çaresizliğinin farkına varan bakışlardı bunlar. Umutsuzca gerildiğini ve uzaklaşma ihtiyacı duyduğunu farkettim. Yanımda kalmasını isteyebileceğim ihtimalini hiç düşünmemişti belli ki. Haksızda değildi. Mirza’yı bulur bulmaz geri döneceğimi defalarca söylemiştim yanında. Cristıyan’a olan aşkımin derinliğini farketmişti daha ilk bahsettiğim anda. Yirmi yıl önce ‘gitme’ diye yalvaran öfkeli gözleri, havaalanında soğukkanlılıkla bırakıp giden de bendim sonuçta...

Ertesi gün uyandığımızda saat 11’i bulmuştu. Seyitxan kahvaltı hazırlamıştı. Yağmur durmuş, yerini aydınlık sakin bir gündüze bırakmıştı. Yanıma geldi. ‘Bu gün nasılsın?’

‘İyiyim, dün gece için üzgünüm’

‘Sorun değil senem, sen iyi olda önemli olan bu!’ dedi ve ekledi ‘Önce sırtına pansuman yapalım, sonra kahvaltı yaparız.’

‘Tamam olur’

Sessizlik içinde sırtıma meltemleri sürdü, sargı bezlerini sardı. İş bitince ‘Biraz daha iyi görünüyor’ dedi.

Teşekkür ettim. Aramızda dün gece hissettiğim mesafe vardı. Dikkatli ve hassastı. Sanki beni kendisinden kendisinin benden korur gibiydi. Sessizlik içinde yaptık kahvaltımızı. Bir ara ‘Bugün adliyede işlerim çok yoğun, anneme bırakayım mı seni?’ diye sordu. ‘Tamam olur’ dedim.

Mızgin'in dolabından bir pantolon ve buluz bulup üzerime geçirdim. Salona döndüğümde onunda hazırlandığını gördüm. Çıktık. Yolda sessizliğini korudu. Bende birşey söylemedim. Beş on dakika sonra amcamın sitesindeydik. Arabadan inmeden önce Feride'den haber alırsan ara dedim.

'Elbette' dedi. Kısa bir an sonra yalvarırcasına bakan gözlerle 'Lütfen haberim olmadan bir şey yapma Senem'

'Tamam, merak etme yapmam'

'Kendine dikkat et göçebem' dedi o da Cristiyan gibi.

'Sende dikkat et' dedim. 'Göçebem' demişti. O aidiyet eki içimin karıncalanmasına yol açmıştı. Gülümsedim. Binadan içeri girinceye kadar bakmaya devam etti.

Amcam evde değildi. Mızgin ve yengem beni bekliyorlardı. Kaygılı ve merak içindeydiler. İçeri girer girmez ikiside soru yağmuruna tuttu beni. Nasılsın? Neden yalnız evden çıktın? Hastahaneye gittin mi? Ağrın sızın var mı? Ardı arkası kesilmeyen sorulara kısa ve tatmin edici cevaplar verdikten sonra sıcak kahvelerimizi alıp karşılıklı oturduk.

'Seyitxan tembihledi, bir daha yalnız evden çıkmayacaksın kızım' dedi yengem.

'Çıkmam' dedim ama içinin rahat olmadığını görebiliyordum.

'Babama bahsetmeyelim, çok öfkelenir' dedi Mızgin haklı olarak. Onayladık hemen. Kuşkusuz ithamlarının ve öfkesinin esas hedefi ben değil Seyitxan olacaktı. Ardından ısrarları ile önceki gün olup biten herşeyi anlattım. Elbette odasında uyuduğumu da ekledim. 'Kıyafetler sana çok yakışmış senem abla' dedi anlamlı gülümsemesiyle. Bir süre sohbet ettikten sonra odama geçtim.

Annem aradı. Sohbet ettik. Önceki akşam beni rüyasında gördüğünü, iyi olup olmadığını merak ettiğini söyledi. Mirza'dan haber alıp almadığımı sordu. Bir iz peşinde olduğumu, Mirza'yı bulmadan dönmeyeceğimi söyledim. Ardından defalarca beni arayan Margit ile konuştum. Margit uzman bir kardiologdu. Üniversite yıllarından beri sırdaşımdı. Beni hiçbir zaman yalnız bırakmayacağını söylerdi. Öyle de yaptı. İçten samimi duygularla beni özlediğini ve ne zaman döneceğimi soruyordu. Dikkatli olmam gerektiğine dönük ısrarı üzerine gerekli sözleri vererek telefonu kapattım. Sonraki bir kaç gün hiç bir gelişme olmadı. Bekliyordum ve bu bekleyiş sürekli geçmişimle yüzleşmemle sonuçlanıyordu. Islak Berlin sabahlarında güneş büyük parklardaki ağaçların dalları arasında bir belirip bir kaybolurken dünyanın dört bir yanından gelen insanların arasında nereye ait olduğumu unutmak zor olmamıştı. Fakat o anlarda bile insanı çıldırtan sessizliğin yalnızlığın bir yerlerde saklı olmadığını tamda insanların içinde olduğunun farkındaydım. Sabahları huzurla uyansamda eksik olan şeyin doğduğum andan itibaren içimde biriktiğini hiç azalmadığını çok sonradan anlayacaktım demek ki. Şimdi ise kan ve barut kokan sokakların içinde yürürken ölümlerin çetelesini tutan insanların arasındaydım. Gerçek

yoğunlaşınca insanların nasıl umutsuzluğa gömüldüğünü, en ufak olumlu gelişmenin nasıldan insanlarda umut yarattığını görüyordum. Çocukluğumun o ağdalı günlerinden eser kalmamıştı. Sur'un hep keşfedilmeyi bekleyen gizemleri, sokaklarındaki satıcıların sesi, Hewsel bahçelerinin gölgesi, köye gidişlerimizdeki inanılmaz heyecandan hiç iz yoktu. Herşey yalnızlık, yoksulluk ve kimsesizlik çağrışıyordu. Bilincimin kovanına çomak sokulmuş gibiydim. Yeni çağrışımlarla dolu günler ölümü çağırırsa da beni tutan bir şeyler vardı burada. Zılgıtlar, yürüyüşler, askeri araçların gürültüsü insanların bazen fısıltıya dönen umutlarına karışıyordu. Bazen evin yakınındaki parka yürüyordum. Neden herşeye yeniden başlamak bu kadar zordu? İçim titriyordu. İnsanların yüzleri hep geçmişin acısını taşıyor. Ağzımda buruk bir tat hissediyorum. Bazalt taşların nemli serinliği yok parkta. Ağaçların gölgesi vücudumu saran sıcaklığı serinletmiyor. Yeniyi yüzleşecek kadar cesaretli olmadığımı düşündüm. En çok ben mi değiştim yoksa bu kent mi? sorusu zihnimde takılı kaldı gün boyu.

Seyitxan ne aradı nede eve uğradı. Amcamla mümkün olduğunca karşılaşmamaya çalıştım. Akşam yemeklerinde karşılaştığımız da ise çok uzun cümleler kurmadan kısa sohbetlerle yetindik. Bunlar ise daha çok 'Bir haber aldınız mı?', 'Bu işin sonu yok', 'Bari sen işinden gücünden olma' minvalinde geçen sorular ve benim kısa cevaplarımdan ibaretti. Nurcan yengem rahat etmem için elinden gelen herşeyi yapıyordu. Mızgin ile birkaç kez dışarı çıkıp gezmiş, sohbet etmiştik. Sırtımdaki omuzlarımdaki yaralar, morluklar büyük oranda iyileşmişti. Seyitxan'ı aramıyordum. Bana alışmasını, ona alışmayı istemiyor, kendimle mücadele ediyordum. Onu umutlandırarak, buradan ayrıldığımda yüreğinde iyileşmez bir yara bırakmak istemiyordum. Bir arada olduğumuz o son gece her ne kadar soğukkanlı maskesini yüzüne giydirdi bakişlarındaki derinlikte korktuğunu, ürktüğünü görebiliyordum. Oda kendisiyle mücadele ediyordu belliki. Daha fazla zorlamak istemiyordum. Diğer taraftan Mirza'ya ulaşmak için yeni bir gelişme olup olmadığını, Feride'nin arayıp aramadığını deli gibi merak ediyordum. Nihayetinde günlerden sonra bir öğlen vakti telefonum çaldı. Seyitxan'dı arayan. Babasının evde olup olmadığını sordu. Bir saate kadar geleceğini söyleyerek telefonu kapattı. Çok heyecanlanmıştım. Yerimde duramıyordum. Nurcan yengeye Seyitxan'ın geleceğini söylediğimde onunda gözleri parladı. Uzun süredir görmemişti oğlunu. Sürekli burnunda tıttüğünü söyleyip duruyordu. Heyecanla Seyitxan'ın en çok sevdiğini söylediği lahana ve üzüm sarmaları için hazırlığa başladı.

Seyitxan dediği gibi bir saat sonra eve geldi. Üzerine çözüm olamadığı bir kederin çöktüğünü, yüz hatlarını daha da keskinleştiren bir ciddiyete dönüştüğünü gördüm. Yıllar önce olduğu gibi hiç konuşmasakta onu anlayabileceğimi farkettim. Hisslerini, ne yaşadığını, ne düşündüğünü anlayabiliyordum. Neşeli görünmeye çabaladıkça barizleşen bir kederdi

onunkisi. Annesiyle bir süre sohbet etti, sonunda annesi yemek için mutfağa gittiğinde heyecanla sordum:

‘Bir haber alabildin mi?’

‘Evet Senem, Feride ile görüştük. Gençlik örgütü ile iletişime geçtiğini ama bir sonuç çıkmadığını söyledi. Öz yönetim direnişinde yüzlerce genç hayatını kaybetti ama bir kısımda dağa veya güvenilir alanlara geçti. Bu dönemlerde katılımları örgütleyen gençlerin çoğuda onların içindeymiş. Bu nedenle YPS komutanlığına ve merkeze not yazdığını ve onlardan haber beklediğini söyledi. Sana çok selamları vardı. Belkide istediğin gibi bir yol bulunur ve merkeze güneye geçeriz. Orada kuzey karargahına gider, kesin bir sonuç elde ederiz.’ Hem sevinmiş hem kaygılarım çoğalmıştı. O yüzlerce gencin içinde Mirza’nın olma ihtimali beni deli ediyordu. Aynı zamanda dağ merkezine gidebilme ihtimali sevindirmişti. Gözlerimi devirdim ve zorlanarak;

‘Feride sözünde durdu gerçekten.’

‘Evet, öyledir Feride. Notun cevabı geldiğinde bizi arayacak. Sana bir haberim daha var. Lice için ulaştığım arkadaşım ile görüştüm. Gidip arkadaşlarla görüşeceğiz, eğer Amed eyaletine katılmışsa direk öğrenmiş olacağız.’, dedi düşünceli ve kaygılıydı.

‘Teşekkür ederim, bu çok güzel bir haber.’

‘Yalnız bu tarz görüşmeler çok tehlikeli. Her gün yüzlerce insan gözaltına alınıyor. İnsanlar sudan gerekçelerle tutuklanıyorlar. Yollarda bir çok kontrol var. Ben tüm tedbirleri aldım ama yinede riskli köylere gitmek. İstersen ben yalnız gider görüşmeyi yapar dönerim. Biliyorsun avukatlık kimliğim baya işe yarıyor. Senin için çok riskli’ kaygılarında içten ve samimiydi. Ama buna izin veremezdim. Ne olursa olsun o riskleri göze alması gereken biri varsa, o da bendim.

‘Kesinlikle olmaz Seyitxan. Gideceksek birlikte gideceğiz. Gerillaları görmek , kendim konuşmak istiyorum’, dedim kesin bir vurguyla. Beni ikna edemeyeceğini anlamıştı.

‘Tahmin ettiğim gibi seni ikna etmem mümkün görünmüyor. O halde yarın üç gibi seni evden alırım.’

‘Her şey için teşekkür ederim Seyitxan’, dedim.

Ardından mutfağa geçtik. Nurcan yengenin etrafından mis gibi bir koku yayılıyordu. Bir süre daha sohbet edip birlikte lahana sarması yedik. Seyitxan çıkarken bana rahat şeyler giymemi söyledi. Annesi ise çok mutlu görünüyordu.

Ertesi gün saat tam üçte Seyitxan beni almaya geldi. Arabanın içinde otuzbeş yaşlarında Diyar diye hitap ettiği sıcak kanlı olduğu hemen anlaşılan biri daha vardı. ‘Aile dostudur. Onların köyünü, ailesini ziyarete gideceğiz’ dedi. Bunun güvenlik tedbiri olduğunu anladım ve bir şey belirtmedim. İki kilo baklava aldık aile için. Hazırlıklar tamamlandığında Seyitxan mutlu görünüyordu. Diyarbakır merkezden çıkmıştık. Bir ara çirkin beton binaların çevrelediği caddelerden

geçtik. Sonra yaklaşık yarım saat yemyeşil uzayıp giden tarlaların çevrelediği asfalt yoldan ilerledik. İrili ufaklı, yemyeşil tepeler ve ağaçlık bir alana girdik. Artık tepelere paralel giden yolda kahvemsi taşlara, esmer toprağa, yıkık toprak damlı evlere, asfaltı yer yer çökmüş yollara, hüznün işgal ettiği insan yüzleriyle daha sık karşılaşır olduk. Bakır tepeler, mor, kırmızı, sarı çiçekler, çayırlar, bir görünüp bir kaybolan ağaçlı yemyeşil tepeler, henüz yapraklarını dökmemiş ağaçlar göz alıcı renklerdeydi. Çok heyecanlıydım. Bir süre sonra karakola denk geldik. Gideceğimiz köyün girişi bu. Sakin gözlerle bakarak bana ‘Diyarın evine misafir gidiyoruz. Aile dostu ve uzaktan akrabayız.’, dedi sorulara karşı vereceğimiz olası cevapları hatırlatarak.

‘Tamam’ dedim ama içimde hiç bir korku yoktu. Arabayı durdurdu askerler

‘Kimliklerinizi verin!’

‘Nereden geliyorsunuz?’

‘Nereye gidiyorsunuz?’

‘Bagajı açın!’

‘Koltukları kaldırın!’ minvalinde uzayan sorulara kah Seyitxan kah Diyar cevap verdi fakat bana bir şey sormadılar.

Kontrol noktasından sonra köye girdiğimizde toz bulutu içinde tavuklar, çocuklar, ve bir kaç inek önümüzden kaçıştı. Köy yolu dar ve tozlu olsada manzara muhteşemdi. Güneşin batışının kızıl ışınları başka nerede bu denli güzel olabilirdi ki? Köyden çıkarken nasıl olduğunu anlayamadan sağanak bir yağmur yağmaya başladı. Çamurlu yolda ağır ağır hareket etmeye başladık. Önümüze ıslanmış bir kaç köpek çıktı. Yola devam ettik, daha on beş dakika dolmadan yağmur kesildi. Parlak bir gökkuşağı, yeşil çayırların kokusu, toprağın kokusu, açık bıraktığım camdan arabanın içine doluyordu. İçim kıpır kıpırdı. Bir an önce savaşçıları görmek ve Mirza’dan haber almak istiyordum. Havanın kokusu değişmişti, içime derin bir nefes çektim. Yeni dar bir yola girdik ve Diyar ‘ilerde çevirme var’ dedi. Tarlalar yolun her iki yanından çoğalmaya başlamıştı. Ağaçlar artmıştı.

‘Yeni bir köye giriyoruz’ dedi Seyitxan, ardından ‘Endişelenme’ dedi.

‘Ben iyiyim’ dedim.

Yeni kontrol noktasında da benzer sorular soruldu, benzer cevaplar verildi. Yolumuza devam ettik. Virajlı dar yollardan bir saat kadar daha yolculuğumuz devam etti. Sanki o daracık yollardan durmaksızın daha yükseğe doğru yol alıyorduk. Bir süre sonra yolda traktörler, bir iki küçük pikap ve binek hayvanlarının üzerinde gördüğüm insan sayısı artmıştı. Nihayetinde yeni bir köyün girişinde geniş bahçesi duvarlarla çevrili müstakil bir evin önünde durduk. Diyar arabadan inerek evin kapısındaki iki gençle kısa bir sohbet yaptı. Geri döndü ve köyün içine girdik. Kısa bir süre sonra çeşitli meyve ağaçlarının içinde kaybolmuş başka bir evin önünde durduk. Ev konağı andırıyordu. Kendine has bir havası vardı. Bakımlı olmakla beraber eski bir ev olduğu da anlaşılıyordu. Koca bir ceviz ağacı evin önünde büyük bir çardak gibi dallarını yaymıştı.

Silvan'daki dedemin konağını hatırlatmıştı bana. Manzaraya hayran kalmıştım. Ortalıkta bir kaç çocuk dışında kimse görünmüyordu. Saate baktım. Altıya geliyordu. Gökyüzü şehir merkezinden olduğundan daha yüksekte görünüyordu. Güneşin son ışınları insanın tenine tatlı dokunuşlar bırakıyordu. Kuş sesleri her şeyi içine çağırان bir müziğı andırıyordu. Diyar evin sağında kalan daha eski bir evin kapısını açarak içeri girdi ve çıktı. Bizi karşılayan kimse yoktu. Bu durumun sebebini soracağım sırada otuz yaşlarında dinamik görünümlü biri yanımıza yaklaştı. Selam verip Diyar'ın yanına gitti. Kısa bir görüşmeden sonra Diyar kapısını açtığı boş evde beklememizi istedi. Sorularla dolu gözlerime bakan Seyitxan

'Merak etme, herşey yolunda. Bir süre bekleyeceğiz, arkadaşlar karanlık çökünce gelebilir ancak.'

'Evde mi?' diye sordum.

'Evet burada beklemek doğru olmaz, köylülerin dikkatini çekmemek gerek' İçeri girdik. Eski bir kilimin üzerine bırakılan minderlere oturduk. Arada Diyar ve Seyitxan kısa cümlelerle konuşsada genellikle suskun geçirdik zamanı. Bir süre sonra Diyar'ın yanına gittiğı adam bir tepsi çayla geri geldi. Aç olup olmadığımızı sordu. Yola çıkarken yediğimizi söyledik. Çaydan apayrı bir tat aldık. Yada bana öyle gelmişti. Heyecan, merak, kaygı, korku, herşey belleğimi ele geçirmiş, beni suskunluğa gömmüştü. İkinci çaylarımızı içtiğimiz sırada dışarda bir hareketlilik olduğunu farketdim. Karanlık çökmüştü, bir kaç kişinin sesi geliyordu. Diyar dışarı çıktı ve gülümseyerek içeri döndü.

'Arkadaşlar gelmiş!' dedi heyecanla, gözleri parıldıyordu. Neredeyse heyecandan bayılacak gibiydim. İçeriye ikisi kadın, üç savaşıçı girdi. Hepsi aynı kumaştan kıyafetler giymiş, hepsi silahlıydı. Ayağı kalktık karşılamak için. Kısa cümlelerle hepimizin hal hatırını sorup tokalaştılar. Aralarında sorumlu olduğu her haliden belli olan kadın Diyar'a dönerek gülümsedi.

'Heval Diyar madem haftanın bir kaç günü buralardasın, seni hiç göndermeyelim'

'Heval Rengin izin varsa aha buradayım, gitmem bir daha' dedi heyecanla 'Şaka şaka heval, sana daha farklı yerlerde ihtiyaç var. Herkesin işi farklı' Rengin'in kocaman siyah gözleri vardı. Uzun boylu, dolgun bir yapısı vardı. Yüz hatları çok güzeldi. Beline kadar inen gür saçlarını örmüştü. Heybetli bir havası vardı. Varlığı, sesi insanı sarıyor, güven hissi ile dolduruyordu. Bize döndü sonra

'Buraya gelirken yol kontrolu yaptınız mı?' diye sordu.

'Ne kontrolü? Anlayamadım.', diye sordum şaşkınlıkla.

'Takip edilip edilmediğimize dikkat ettiniz mi yani? Güvenlik için!'

'Evet bir sorun yoktu anladığım kadarıyla'

'Sizi daha önce görmemiştım. İlk kez geliyorsunuz galiba'

'Evet heval, ilk kez geliyoruz' dedi Seyitxan. Ardından kısa bir sohbet sürdü. Bir an sonra Rengin ilgiyle gözlerini bana dikti. Meraklı ve inceleyen gözlerdi

bunlar. Bir genç yeniden çay ve tatlı ikramında bulundu. Diyar ve bir genç dışarı ıktılar. İki savaşçıda çay ve tatlılarını alarak dışarı ıktılar. Rengin'in isteği üzerine yalnız kaldık.

'Nasıl yardımcı olabilirim heval? ilk kez geldiğine göre acil bir durum'

'Evet aslında çok acil' dedim. Sonra garip bir duyguyla tüm karabasanlarımı, hayatımı ona anlatmak, arınmak, duygusuyla dolmuştum. Nereden ve nasıl başlayacağımı bilmiyordum fakat bu ilk kez gördüğüm bu kadın savaşçı içime güven ve huzur doldurmuştu. Anlatmak, uzun yıllardan sonra içimi boşaltmak istiyordum. Sanki içinde olduğum ruh halini gözlerimden okur gibiydi.

Gülümseyerek beni konuşturmaya çalıştı.

'Rahat olabilirsin Senem, madem buralara kadar geldin sorabilirsin kafandaki soruları, hatta Seyitxan'da çıksın biz daha rahat sohbet ederiz.'

Ben farketmez desemde Seyitxan çıkmak için hamle yaptı. Kapıdan çıkarken rahat olmamı fısıldadı kulakıma.

Her şeyi en başından itibaren anlatmaya başladım Rengin'e. O lanetli gecede yaşananları, Almanya'ya gidişimizi, oradaki yaşamımızı, Mirza'yı... Kısa ama etkili cümlelerle anlatıyordum. Rengin'in gözlerindeki ilgi giderek artıyordu.

'Almanya'da mülteci yaşamak o kadar da kolay değil Senem, size yardım eden oldu mu?'

'Seyit amcam Berlin'deydi. O da siyasi gerekçelerle yıllardır orada yaşıyordu. Burdan alelacele ayrılmak zorunda kaldık. Uzun süre göçmen kamplarında kaldık. Bizi öyle kolayca kabul etmediler. Sürekli insanların ötesiydik. Yurtlarına dillerine yabancıydık. Hayatın göçebeleri idik. O kamplar insanın inancını bitiriyor. Herkes sana acıyarak bakıyor, yardım ederken bile aslında bir sığıntı olduğun duygusunu sonuna kadar yaşıyorsun. Sonradan oturum izni verdiler, biraz düzeldi durumumuz'

'Nasıl geçindiniz? Yardım eden var mıydı?'

'Annem yatalaktı. Ben ve Mirza ocuktuk ama aslında zengin bir aileydik. Dedemden kalma arazilerimiz ve mülklerimiz vardı. Biz Almanya'ya gittikten sonra düzenli olarak amcam bize ay ay para gönderdi. Orada da Seyit amcam yardımcı oldu. Üniversiteyi bitirdikten sonra doktor olarak çalışmaya başladım. Sonra Seyit amcam kanserden öldü. Mirza ise tıp okuyordu'

'Hiç ülkeye geri dönmeyi düşünmediniz mi?'

Sessiz kaldım, ona yalan söyleyemezdim. Her şeyi olduğı gibi anlatmalıydım. Hislerim kolay kolay beni yanıltmazdı. şimdi bu büyük parlak gözlü kadının karşısında da beni yanıltmazdı.

'Ülkeye dönmek mi? Size açıkça anlatacağım Rengin heval. Ben herşeyi elinden alınarak sürgüne gitmiş göçebe bir ocuktum. Annem yatalaktı. Kardeşim henüz küçüktü. İçim öfke ve nefret doluydu. Bu kent, bana göre beni koruyamamış, bağrına alamamıştı. Bir lanetin bu topraklara bulaştığına inanıyordum. Sığındığımız yabancı bir ülkede tutunmak zorundaydım. Ben buna tüm belleğimi silerek dayanabildim. Hiçbir şeyi olmalıydım bu toprakların.

Orada yeni bir başlangıç için bu şarttı. Kendi ülkeme bir nevi inancımı yitirmiştim. Size olduğu gibi anlatıyorum. Buraya gelmeden önceye kadarda böyle düşünüyordum. Seyit amcamda ölünce tamamen ilgimi yitirdim. Son yıllarda Mirza'nın çabasıyla ev ortamımıza ülke ve yaşananlar üzerine sohbetler girdi. Açıkçası o anlarda da içten içe kendimi bu topraklara laik görmezken dilim halen lanet okurdu.'

'Bazı şeyler kötüleştikten iyileşmez Senem. Tıpkı her kışın bir baharı olduğu gibi en büyük felaketlerinde bir iyileşme anı vardır. Bizi bunlara karşı dayanıklı kılan inancımızdır. Salt inançta yetmez tabi, mücadele etmek, cesur olmak, risk göze almak gerekir.'

Kelimeler ağzından tane tane dökülüyor, içtenlikle konuşuyordu. Gözlerime baktı bir an. Bir sessizlik oldu. Birden konuşmadığımı anladım. Boğazıma kocaman bir yumru takılmıştı. Üzerine oturduğum minderi elimle sıkıyordum. Uzun yıllardır tüm bunlardan bahsetmemiştim. Şimdi ise karşıma çıkan insanlara patlamışçasına anlatıyor, yardım diliyordum.

'Peki çocukken buradaki yaşamınızı hatırlıyorsun değil mi?'

'Çocukluğum! Almanya'dayken her şeyi sildim. Aslında o lanetli akşamdan öncesini de. Fakat şu iki ay içinde her şey adeta yeniden beynime hücum etti. İnsan çocukluk anıları gibi kötü anıların da silinemediği. Bunu burada anladım.' derin bir soluk aldım, yutkundum.

'On üç yaşına kadar mutluydum. Evet, surdaki büyük avlulu evimizde yaşıyorduk. Bazalt taşlarla örülmüş büyük avluya çıkan sayısız odaların sıcaklığında mutluyduk. Annemin insanın içini hoplatan kahkahaları yeşil gözlerindeki parıltı, babamın, neşesi, coşkusu bizde yansırı. Babam paraya önem vermezdi fakat hiç bir zaman para sıkıntısı çekmemişti. Kitap okurdu. Bizde anlatırdı, masal gibi. Mirza ona çekmişti, çok okurdu ve özellikle Kürt tarihi üzerine. Babam bazen bizi Silvan'daki köyümüze götürürdü. Orada meyve ağaçlarının çevrelediği çiçekli bahçemizde dedemden kalan bir evimiz vardı. Evet mutluyduk o zamanlar. Fakat o lanetli geceden sonra her şey jiletle kesilir gibi koyu bir karanlığa bıraktı yerini.'

'Bak işte mutlu anılarında var. Bunun için şanslısın senem. Hiç olmazsa bunları senden alamamışlar' dedi ve ardından sordu 'peki biz sana nasıl yardımcı olabiliriz?'

Mirza'nın bıraktığı mektuptan ve Diyarbakır'a geliş amacımdan bahsettim. Rengin komutan tek kelime etmeden bir süre gözlerine baktı. Hiç bir şey için yargılamadı beni. Söylediğim bir şeyler, belki her şeyi olduğu gibi anlatmam onda olumlu bir etki bırakmıştı. Hissedebiliyordum bunu. Sakince güzel başını salladı ve tam olarak Mirza'nın hangi tarihlerde geldiğini sordu anlattım. Bir süre düşündü ve samimi, güven veren bir tınıyla gözlerime baktı.

'Seninle açık konuşacağım Senem. Bu koşullarda katılım yapan her yeni savaşçıya ulaşmak nerede olduğunu öğrenmek çok zor. Evet buraya gelme ihtimali vardır. Rojava'ya, güneye hatta başka eyaletlere gitme ihtimalide var.

Biz ancak buraya gelenlerden haberdar olabiliyoruz. Söylediğın tarihlerde yurtdışından bir tıp öğrencisi gelip katılım yapsa mutlaka akılda kalırdı.

Üzgünüm Senem kardeşin buraya gelmemiş anlaşılan.'

'Ama nasıl olur? Siz nerede olduğunu öğrenemez misiniz?' Boğazımda aynı yumru vardı yine.

'Çok üzgünüm, ama son bir yıldır yüzlerce genç katıldı. Öz yönetim direniş alanlarına direk gidenler oldu. Bazıları kendi ilişki ağını kurarak katılım yaptı. Biz bulunduğumuz alana gelenleri bilme şansına sahibiz. Öz yönetim kentlerinde yüzlerce genç direnerek şehit düştü. Bu bölgedeki tüm arkadaşların sicilleri bizde var. Zor ama bu durumda şehit düşse yine haberimiz olurdu. Demek ki bu bölgede değil yada katılımı farklı bir alanda yapmış.' Bir süre düşündükten sonra tekrar konuştu.

'Ama sana söz, ben tekrar araştıracağım. Diğer eyaletlere de sorarım. Eğer bir haber alırsam mutlaka Diyar ile size bilgi gönderirim.' dedi. O an Feride ile yaptığımız konuşmayı anımsadım ve onada anlattım. Benzer şeyler söylemişlerdi.

'Tamam o halde. O arkadaş mutlaka merkezden bir cevap alır. Eğer uygun koşullar olursa gidersin. Ama bilmelisin Senem bu mücadeleye binlerce genç katılıyor ve onların aileleri var. Seni anlıyorum ama inanılmaz trajediler yaşayarak gelen o kadar çok genç varki. Sen ancak kardeşinin kararından gurur duymalı ve öyle yaklaşmalısın.'

'Beni yanlış anlamayan heval Rengin. Kardeşimin kararını istesemde değiştiremem ve öyle bir niyetimde yok zaten. Onu görmesem hayatıma devam edemem yalnızca. Sadece ben de değil annem yaşayamaz. Evet gördüm iyiydi demesem annem çıldıracak'

'Tamam anlıyorum ve görüşmeniz için elimizden geleni yaparız. Ama bak bende yirmi yıldır bu dağlardayım ama henüz ailemden kimseyi görmedim. Yani insan alışıyor zamanla'

'Yirmi yıl mı?'

'Evet hayatımın en büyük ve isabetli kararı ardından kesintisiz geçen yirmi yıl!' inanılmaz bir şeydi bu benim için. Bir kadının bu dağlarda yirmi yıl savaşması. İçimde nasıl katıldığına dair inanılmaz bir merak vardı. Bir süre kadınların dağlarda nasıl yaşadıklarına dair sohbet ettik. Sohbetimiz ilerledikçe nasıl olupta bu denli radikal bir mücadeleye atıldığını anlattı bana. Gösterdiği güven ve samimiyet etkilemişti beni. Renginın ikiz kardeşi intihar etmişti. Yanlış insanla evlenmişti. İkizinin evlendiği erkek çevresindeki yüzlerce erkek gibi çarpık bir ruha sahipmiş. Kimse bu evliliğe engel olmamıştı. Renginın kendisi bile. Bu evlilik sadece babalarından onay almıştı. Kısa bir süre sonra rengin kaygılarında haklı çıkmış ve aile içi şiddet baş göstermişti. İkizi günden güne kendisine olan saygısını yitirmeye başlamış ardından yaşama sevincini kaybetmişti. Sonunda bir akşam onu bahçelerindeki büyük ceviz ağacına asılı bulmuşlardı. Otopsisinde ikizinin vücudunda şiddete maruz kaldığını gösteren

yüzlerce ize rastlanmıştı. Sigara söndürme izleri, yanık izleri, morluklar...Kocası emniyete çağrılarak sorgulanmıştı. Fakat çok geçmeden bırakılmıştı. Zira eşine şiddet kullandığını kabul etmemiş, eşinin psikolojik sorunları olduğunu belirtmiş, hatta kendi kendisine eziyet ettiğini söylemişti. Ardından hayatına hiç bir şey olmamış gibi devam etmişti. İşte o sırada Rengin onu adım adım izleyerek tanıdığı kimi gençlerinde yardımıyla onu mahvetme kararı almıştı. Cezasını kendi yöntemleri ile kesecekti. Dediğini yapmışta Rengin komutan. Adamı harabe bir eve çekip elini kolunu bağlamışlar. İkizine uyguladığı tüm şiddeti onun üzerine uygulayarak bir daha hiç bir kadına yaklaşmamasını sağlamışlar. Daha sonra bu tutumunu süreklileştirir ve benzer durumları yaşayan başka kadınlara da yardım eder. Bir ekip oluşturarak bir nevi cezalandırma timi oluşturur. Bir şekilde onlardan haberdar olan tüm kadınlara yardım ederler. Ama komutan Rengin'i en çok etkileyen on yaşındaki Berivan'ın hikayesi olur. Berivanı ilk gördüğünde küçük ellerini masanın üzerinde birleştirmiş halde oturuyormuş. İfadesiz gözleri sabit bir noktaya bakıyormuş. Berivanı getiren annesiymiş. Çaresizlik ve öfke içinde dedesinin tecavüzüne uğradığını anlatmış, hemde bir çok kez. Doktora götürmüşler, doktor vajina ağzı ve dış çeperlerde yırtılma olduğunu söylemiş. Döl yatağının büyük oranda tahrip olduğunu da eklemiş. Bu tecavüz hakkında hiç bir şikayet olmamış elbette, aile içinde üstü örtülmüştü bu vahşetin. Berivanı gördükten sonra Rengin ve arkadaşları sıradan bir cezayla yetinmemişler ve dedesini öldürme kararı almışlar. Kararlarının gereklerini yapmış ve onu öldürmüşler. Sonra dağa sığınmışlar. Rengin'in bu sığınışının üzerinden yirmi yıl geçmişti. Artık kadınların yaşadığı zulme karşı daha üst bir mücadele veriyordu. Tüm bunları anlatırken hayran gözlerle onu seyrediyordum. En son gülümsedi ve ekledi: 'Biz kadınlar açısından mücadele çok daha hayati bir mesele Senem. Her gün erkek şiddetiyle onlarca kadın katlediliyor. Kadınların kendini korumak için örgütlenmeye, öz savunmaya, mücadele etmeye ihtiyacı var. Kendini savunma kararlılığı edinmesi gerekiyor. Maalesef insan kesintisiz saldırılara maruz kalınca etrafında merhamet dileyeceği kimsede kalmıyor.'

'Yani bu durumun tek sebebi erkek şiddeti mi? Tek suçlu olan erkekler mi demek istediğin? Mesela ben bir avuç bilinçli farkındalığı olan kadın dışındaki çoğunluğun erkeklerle her koşulda yaşamayı seçtiğini görüyorum.' Sesim çekinikti.

'Elbette erkeklerin yine erkekler için dizayn ettiği bir dünyada yaşıyoruz binyıllardır. Yaşamak denirse tabii! Kadınların mevcut durumu bir sonuç Senem. Bu sistemin içine doğuyoruz hepimiz. Aslında erkekler içinde böyle durum. Fakat onlar içinde oldukları büyük hapishaneyi kendi elleriyle yarattıklarından kadınlar kadar bunun sonuçlarının farkında değiller. Kendi tutsaklıklarının bilincinde değiller yani. Kadınların köle statüleri daha görünür daha içselleştirilmiş halde. Dolayısıyla daha çok saldırılara maruz kalıyorlar. Bana göre bunca maddi ve manevi pislikten arınan zihinsel bir yapıya ihtiyaç var.

Bütün zihnimizi arındırmalıyız. Hepimizin zihni bu kirli dünyaya geldiğimiz andan itibaren kodlanıyor. Bize yüklenen tüm düşünce, rol ve davranışlar karakterimizi şekillendiriyor. Sonuçta tüm bunların sentezi hayatımızı belirliyor.’
‘Yani sadece elde silah savaşmak yetmiyor.’

‘Doğru elde silah savaşmak bu dağlarda da yetmiyorki Senem. Biz dünyadaki umursamazlık ve bencillik hastalığından kurtulmak için dağlara sığındık. Mesele sadece memleketi silahlı mücadaleyle kurtarmak meselesi değil. Hayatı, yaşamı, doğayı yeniden algılamak, bütünleşebilmek de bir tercih. Yaşıyormuş gibi yapmamak için savaşıyoruz.’

Rengin bu sözleri söyledikten sonra önündeki bardaktan bir yudum çay aldı. Derin bir soluktan sonra konuşmasına devam etti.

‘Erkeklerin kurdukları devletler, kurdukları sistemler kendi dışlarındaki tüm sistemleri yok ediyor. Yokettikçe insani değerleride yok ediyor. Mesela doğanın kendisi, diğer canlılar, sayısız felaketler hep bu yıkımın sonuçları. Oysa biz her bir canlının da değeri olduğunu ve buna saygılı olunması gerektiğini savunuyoruz. Bu dağlarda doğa bizim gerçek ülkemiz, bedenimiz gibi’
Sohbet devam ettikçe zihnim allak bullak olmuştu. Ona binlerce soru sormak istiyordum. Diğer taraftan soracağım her bir soruyla onların bu güne dek ne yaptığı niçin savaştığına ilişkin hiç bir fikrimin olmadığını anlaşılmaması da beni utanca boğuyordu. Üstelik bu güne dek kendi ülkemizi lanetli ilan etmiş, neredeyse nefret edecek düzeyde hastalıklı bir hal almıştım. Giderek daha berrak görebiliyordum herşeyi. Çok güçlü bir empati yeteceği vardı bu kadınların. Doğayla, bitkilerle, her bir canlıyla tek tek bağ kuruyorlardı. Onlar var oluşlarının amacına kilitlenmişlerdi. Özgürlükleri için savaş halindeydiler. Devlet sürekli Kürtlere ‘Sizin güvenliğinizi için’ diyerek her türlü zulmü uygulamıştı. Bu cümle tüm toplumu baskı altına almanın en kullanışlı, en verimli toprağıydı. Yağmalanan değerleri, aşağılanan varlıklarıyla onlar bunun karşısında ölümü göze almış, yaşamlarını hiçe saymışlardı. Rengin ‘yaşıyor gibi yapmamak için’ demişti. Oysa dünya yaşadığını sanan ahmaklarla doluydu. Bizlerde yaşıyormuş gibi, mutluymuş gibi yaşamıştık yıllardır. Düşüncelerimden renginin sesiyle sıyrıldım

‘Saat epey ilerledi Senem heval, malum köylerde kalamıyoruz. Çıkmamız gerek bizim. Ama seninle sohbet keyifliydi. İyi ki geldin’

‘Kusura bakmayın dalmıştım. Aslında anlattıklarınızı düşünüyordum. Sizi tanıdığım için bende çok mutluyum. Benim için bir ilkti’

‘Merak etme kardeşine ilişkin bir bilgiye ulaşırsak mutlaka sana haber ulaştırırız. Ülkeni, buraları daha sık düşünmelisin, ve umarım yollarımız yine kesişir.’

Bu kez tokalaşmayla yetinmedik, sarıldık. Birlikte kapının önüne kadar çıktık. Diyar ve Seyitxan’la ayaküstü kısa bir sohbet yaptı. Ardından diğer savaşçılarla birlikte atik adımlarla evin bahçesinden çıkarak karşıdaki tepeliklere doğru yürüdü. Gökyüzünde milyonlarca yıldız, ay ışığı onlara yol gösteriyordu. Feride,

Rengin ve daha tanımadığım diğer yüzlercesi...onlar bana farketirmeden yeni bir umut, yeni bir bakış açısı veriyordu. Rengin'in kısa sürede kaybolan görüntüsünü izlerken bunu düşünüyordum. Onlar olmasa ülkeme, insanlara inancımı tümünden yitirecektim. Bunca vahşetin, pisliğin, barbarlığın ve acının içinde bu insanların varlığı bir mucizeydi. Onlar battığımız karanlığın içindeki kutup yıldızlarımızdı. Lanetli karanlıklardan çıkmak için insanlık adına binlerce yıldır kendini feda edenlerin kutsallığını, ruhunu taşıyorlardı. O dağ köyünün doğasına sinmiş huzur banada bulaşmıştı bir anda. Bu ıssızlığın içindeki huzuru kopacak hiç bir fırtınanın gücü yok edemeyecekti.

Seyitxanın 'İyimisin?' diye seslenişi beni Rengin'in gittiği yoldan koparabildi. 'İyiyim hatta çok iyiyim' dedim. Bu sözlerimi Mirza'ya ilişkin olarak algılayan Seyitxan'a kısa bir izahat yaptım. Hak verdi Rengin'e. 'Eğer buraya gelmiş olsa mutlaka Rengin komutan bilirdi' dedi. Saat gece yarısını geçiyordu. 'Yola çıkmak sakıncalı olabilir' dedi Diyar ve sabaha kadar bu boş evde kalmayı önerdi. İkimizde onayladık. Rengin'le sohbet ettiğimiz odadaki minderlerin üzerine uzandık. Diğer evden yastık ve battaniye getirildi. Uyumaya çalışıyorduk fakat fakat bu mümkün görünmüyordu. Karanlıkta zihnimi ele geçiren binlerce soruyla meşguldum. Bir süre sonra kalktım ve ses çıkarmamaya özen göstererek evden çıktım. Onbinlerce yıldızın özgürce baktığı doğaya döndüm yüzümü. Rüzgarda dans eden yaprakların hışırtısını dinledim bir süre. Bir an Mirza'nın kahkahasını duyar gibi oldum. 'Peşimden lanetli topraklara geleceğini söylemişim abla. Kal buralarda, doktora çok ihtiyaç var' der gibiydi Mirza. Ardından ekliyordu, 'Kızma bana, hepimiz kalbimizin büyüklüğü kadar yaşıyor, anlıyoruz.' Nereden öğrenmişti bu büyük lafları kardeşim, gülümsedim.

Renginin hızla dalıp gittiği yola bakıyordum. Atik adımlarla ilerlediklerinde 'Bekleyin' diye bağırarak istemiştin. Onları durdurup tek tek hepsinden özür dilemek istemiştin. Ama sesim çıkmamış, konuşamamıştım. Öylece bekleyip uzaklaşmalarını beklemiştim. Rüzgarın tergisine binmiş gibi uzaklaşmışlardı. Yanı başımdaki kıpırtıyla döndüm. 'Korkma benim' dedi Seyitxan ve ekledi 'Merak ettim' 'Uyuyamadım sadece' dedim, hissedenden bir kalbe kalpten yanıt vermenin isteği ile.

Ertesi gün erkenden uyandık. Güneşliydi hava. Yakıcı bir sıcak tenime vuruyordu. Nar gibi kızardığımı hissediyordum. Minderin üzerinde uyuyakalmıştım. Seyitxan ve Diyar dışardaydılar. Seslerini duyuyordum. Toparlanıp dışarı çıktım. Bir ağacın köküne yaslanmış sohbet ediyorlardı. Beni gördüler

'Uyandırmak istemedik, biraz dinlenseydin Senem'

'İki saat deliksiz uyumuşum, yeter bana'

Önceki akşam renginin yürüdüğü yola ve hemen yanındaki yokuşa dikmişim

gözlerimi. Hemen döneceğimi söyleyerek hızla yürüyüp yokuşa tırmanmaya başladım. Damarlarımdaki adrenalin fazlalığıyla yükselmişti. Uzun süre görebileceğim en güzel manzaraya tanıklık ettiğimi o tepenin üzerinde çömelirken farkettilim. Bulutlar o eşsiz gökyüzünden tamamen temizlenmişti. O mükemmel mavilik derin oyuklara, ağaçlara, akan suya karışıyordu. Karşımda duran dereden akan su o kadar parlaktı ki sanki ışıktan bir akımdı. Etrafımdaki tüm hayatın detaylarını görebiliyordum. Bu iyileştirici doğanın, toprağın kokusunu içime çektilim. Mirza'yı düşündüm yine. En paha biçilmez bir yerde bile değerine paha biçemediğimiz birinin yokluğu kalbe vuruyordu. 'Mirza'yı bulmalıyım' cümlesine kilitlendim yine. Gözlerime hücum eden yaşları gerisin geri yuvalarına göndermek için çaba sarfettim. Etraftaki güzelliğe bakmaya devam ettilim. Gözlerim bir meyve ağacının dalından gökyüzüne hareket eden kartala takıldı. Evrende ki her şeyin bir gün göçedeceğini hatırlattım kendime. Bu doğa parçasında herşey olabilecek en güzel haliyle varolmuş, eşsiz bir uyum içindeydi. Ziyaretçilerini her şeyden koruyan derin oyukları yüksek kayaları, mağaraları, akan suları, nehirleri ile toprak, su ve hava bilinçliydi. Gülümsedim, kendimi güçlü hissetmeye başlamıştım birden. Oturduğum kayanın üzerinden kalkıp geri döndüğümde Seyitxan'ın bana doğru geldiğini gördüm.

'Hazırsan geri dönmemiz gerekiyor' dedi gülümseyerek
'Evet hazırım' dedim tazelenmiş bir enerji ile. Dönüp arabaya bindik. Diyar sürüyordu arabayı. İçimdeki acı azda olsa huzuru kapsama alanına almış gibi görünüyordu. Yol boyunca çok fazla konuşmadık ve çok fazla sorun yaşamadık. Diyarbakır merkeze girdiğimizde hepimiz kurt gibi acıkmıştık. Bir ciğerciye girip ciğer ısmarladık. Keyifli bir sohbetin ardından Seyitxan beni eve bıraktı. Akşam üzeri olmuştu. Nurcan yengem evde yalnızdı. Ayaküstü kısa bir sohbetle akşam neden dönmediğimizi anlattım. Duş alıp üstümü değiştirmek için odama geçtilim. Köydeki duygularımın zengin çeşitliliği ev ortamının huzursuzluğuna geri dönmüştü. Nurcan yengem akşam yemeğinde akrabaların geleceğini söylemişti. İçime garip bir sıkıntı dolmuştu. Yıllar önce o lanetli akşamda eğer babam evden alelacele çıkmasa akrabalar gelecek ve bizim evde yemek yenecekti. Sıkıntım buydu o anda. Bu düşünceler içinde yatağıma uzandım. Rengin'e kaydı düşüncelerim yine. Rengin'de kendine güven, asalet ve güç vardı. Onları görmüş olmak karşılıklı oturmak, gerçekdışı gibi geliyordu. Geçmişte onları hep ölümün üzerine atlayan, sabit fikirli fanatikler olarak düşünmüştüm. Sanki bir tür gerçek dışı varlıklardı. Onları normal insanlar gibi düşünmemiştim. Kendimden utanıyordum. Dünyada hayran olunacak insanlar bulmak çok zordu. Rengin'i kolaylıkla hayatımın en büyük kahramanına dönüştürebileceğimi farkettilim. Konuşmaları ustalıkla yönlendirmişti. Hiç bir zaman bir akşamı böyle bir dağ köyünde, savaşçıların içinde, mayıs ayının serinliğinde Mirza için duyacağım acı ve endişe içinde geçirebileceğimi hayal etmemiştim. Aramızda bir birimizi yıllardır tanıyormuşuz gibi bir yakınlık

doğmuştu. Onlarla bir akşam geçirdiğime inanamıyordum. Sonraki günler herşey eski rutinine döndü. Sık sık Rengin'i ve Feride'yi düşündüm. Onlara bir şey olmasını istemiyordum.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİRENİŞ

2016 Temmuz başındaydık ve ben hala bekliyordum. Ne Feride'den ne Rengin'den bir haber alamamıştım. Akşamları da hissedilen kavurucu sıcaklar vardı. Gece rüyamda Cristiyana'ı gördüm. Onu ne kadarda özlemiştim. Hayatın tüm acılarını oyuna çeviren ustalıklarını. Burada yanımda olsa kesinlikle dağlarda kalmayı tercih ederdi. Orada gerillaların portrelerini yapardı kesin. Annemin kutsallaştırdığı ve her daim başucunda sakladığı babamın tek fotoğrafını Cristiyana verdiği günü hatırladım. Sıcak bir Temmuz günüydü. Önce şaşırmış sonra mutluluğunu yansıtmıştı. Bir süre babamın suretini incelemişti. Atölyesine doğru gittiğimizde 'Derin bir tutku, sevgi, fedakarlık, gurur ve ihanete

uğramışlık' dedi sakince. 'İhanete uğramak mı?' diye sordum şaşkınca. 'Evet ihanete uğramışlık okuyorum' diyerek altını çizmişti okuyuşunun. Cristiyen atölyesini özel olarak yaptırmıştı. Spree Suyu'nun bir kaç yüz metre yakınındaydı. Yüksek tavanları, geniş pencereleri ve havadarlığı ile gereksindiği her şeye sahipti. Atölyesi için 'En önemli faktör ışıktır' demişti o gün. Suyun üzerinden yansıyan ve atölyenin penceresinden içeriye dökülen ışığı göstererek. Atölyesi onun için kutsal bir yerdi. Geniş salonunun bir köşesinde büyük bir ayna vardı. İçeriden terementin kokusu gelirdi her daim. Ahşap uzun bir masanın üzerinde çeşitli numaralarda ve çeşitlilikte fırçalar, karıştırma kapları, boya şişeleri ve paletler duruyordu. Atölyenin duvarlarına asılmış çeşitli çizimler vardı. Bir kısmı sade bir paravanla ayrılmıştı. Arkasında eski tuvallerin ve tabloların durduğunu görmüştüm. Paravanın sağında pencereye yakın bir şövalye konmuştu. Parmaklarımı üzerinde kaydırarak tahtanın dokusunu hissetmeye çalışmışım. Tuval yeni gerilmişti. Pırıl pırıl bir beyaz astar çekilmişti. Cristiyen çalışmak için hazırlık yaparken, ben atölyenin her köşesinde onun varlığını hissediyordum. Meşgul etmek istemesemde varlığı her an çekiyordu. Kendimi ateşin yakıcı kaynağından korumak istercesine bir şeylerle meşgul olamaya çalışıyordum. Cristiyen sessizce kendini işine vererek çalışıyordu. Şövaleden büyük tuvali kaldırarak ana hatlarının daha önce yapıldığı bir tuval koydu. Yukarısına ise renkler için notlar yazdığı ezkizlerini yerleştirmişti. Şövalesini biraz daha pencereye yakınlaştırdı. Odaya verdiği ışığı ayarlıyor, en iyi açığı bulmaya çalışıyordu. Sonunda tuvali hazırlamayı bitirmişti. Astar, boya ve tutkal kusursuzdu. Toz beyaz boyayı yağ ile kıvama gelinceye kadar karıştırıp fazla yağdan arındırdı. Fırçalardan birini alarak boyaya batırırken pencerenin kenarına ilişip onu izleyen bana baktı. Öylece kaldı bir süre, sonra çalışmaya devam etti. Pırıl pırıl beyaz fonunu bitirdikten sonra paletini bıraktı ve yanıma geldi. Akşam üzeriydi. Çıkıp Spree Suyu boyunca yürüdük. Akşamları yürüdüğümüz bu yolun her iki tarafında ağaçlar vardı. Ufak bir çim tepe vardı. Oraya vardığımızda oturup rüzgarın, ağaçların, kuşların şarkılarını dinler insan yüzlerini okumaya devam ederdik. O günde aynı çim tepede oturduk. Babamın portresini bitirdikten sonra benimkinide yapacağını söyledi. Ardından 'Oraya gitmelisin Senem' dedi. Şaşkındım. İlk kez hayatımın bu kısmına ilişkin bir fikir belirtmişti. Tüm o yıllar boyunca bir tek cristiyana anlatmışım yaşadıklarımızı. Cristiyen ise sadece iyi bir dinleyici olmuştu benim için. Beni yüreği ile dinlediğini, her bir kelimemin onun kalbinde yanki bulduğunu biliyordum.

'Neden?' diye sordum bir süre sonra

'İçindeki acıyı söküp atman için' dedi. Ardından babamın fotoğrafına bakarken, annemle birlikte otururken, Mirza ile konuşurken acı çektiğimi gördüğünü, bu acının kaynağı ile yüzleşmeden iyileşemeyeceğimi söyledi. Gerginliğimi farkedince kollarını omuzlarıma attı ve gülerek 'Göçebe kuşum önce kendi kalbini iyileştirmeli!' demişti.

Telefonum ısrarla çalıyordu. Arayan Seyitxan'dı. Hal hatır sordu. Ardından yanında bir müvekkili olduğunu, daha yeni cezaevinden tahliye olduğunu ve daha önce uzun süre Sur'da kaldığını söyledi. Benimle tanışmak istediğinide ekleyince içimde yeni bir umut ve heyecan dalgası kabardı. Beynime hücum eden sorular içinde kuşkusuz en belirgin olanı acaba Mirza'yı mı görmüştü sorusuydu. Sesim titreyerek hemen geleceğimi söyleyip telefonu kapattım. Hızla bir duş alıp üstümü giyindim. Dışardaki güneşin beni nar gibi kızartacağını biliyordum. Bolca güneş kremi sürdüm yüzüme. Nurcan yenge mutfakta kahvaltı hazırlıyordu. Israrı zerine hızla birşeyler atıştırıp Seyitxan'ın bürosuna gideceğimi söyledim. Seyitxan'ın bürosu genellikle tüm avukatların bürolarının bulunduğu ve adliyeye yakın Yenişehir'deydi. Adliyenin hemen yanında Büyükşehir Belediye'si vardı. Karşısında ise lise caddesi boyunca bir çok avukatın tuttuğu bürolar. Taksici caddede durduğuna hızla binaya girip asansöre bindim ve altıncı kata bastım. Kapıyı Seyitxan'ın sekreteri açtı. Kısa boylu, dolgun, sempatik bir geç kadındı. Ardından Seyitxan geldi hemen, hal hatır sorup çalışma odasına götürdü beni. Büronun mobilyası ahşaptandı. Büyük salonu çalışma odası olarak hazırlamıştı. Misafirlerini ve müşterilerini orada ağırlıyordu. İçeri girdiğimizde 'İşte Hivda' dedi deri koltukta oturan ufak tefek , sıska, uzun saçlı geç kıızı göstererek. Yanına gidip merhabalaştım. Seyitxan Hivda'nın tüm ailesi ile birlikte Sur yasakları döneminde 90 gün içerde kaldığını ve evini terketmediğini anlattı. Hivda'nın yüzünde acı ve korku gördüm. Yirmi yaşlarındaydı. Gzel gözlerine çöken hznde en değerlilerini, en sevdiklerini kaybedenlerin ızdırabını dehşetini taşıyan bir olgunluk gördüm. Yüreğini kavuran acıyla karışık korkuyu kendi yüreğime alabilmeyi istedim. Biraz donukluk biraz boşluk vardı tavırlarında. Mirza'yı tarif ettim ona, odaklanamıyordu. şaşkın gözlerini bana dikmişti. Sevgi kıvılcımları hissettim. 'Doktora çok benziyorsun' dedi. Yüreğim yerinden fırlayacaktı neredeyse. 'Mirza miydi ismi Mirza' diye sayıkladım 'Bilmiyorum abla onun ismi doktordu. Sana çok benziyordu. Senin kardeşin mi?' 'Evet ben de kardeşimi arıyorum. Kardeşim de doktor, Mirza!' 'En iyisi sen herşeyi en baştan anlat Hivda. Bana anlattığın gibi. Yasaktan önce ne oldu? Yasak boyunca neler yaptın? Kimler sizin eve gelip gidiyordu? Anlata bilir misin bize?' Gözleri doldu. İzin isteyerek lavaboya gitti. Geldiğinde daha sakindi. Sekreter kız çay getirdi, bir yudum çayından içti. Sigara içip iemeyeceğini sordu. Seyitxan iebileceğini söyleyince çantasından çıkardığı Winston paketten bir sigara yaktı, derin bir nefes çekti ve anlatmaya başladı: 'Evimiz Sur'un Hasırlı mahallesindeydi.  gözlüydü. Annem, babam, ablam ve ben kalıyorduk. Büyük abim İstanbul'da yaşıyordu. 1 Kasım seçimlerinden iki gün önce Azad ve Kemal arkadaşlar geldi bize. Azad Hevali ilk kez

görüydüm. Tanıştık. Bunun sıradan bir ev ziyareti olmayacağını hissediyordum. Çok geçmeden seçim günü tekrar gördüm Azad Hevali. 30 yaşlarında, uzun boylu, esmer tenli, atik bir arkadaşı. Yerinde duramayan hareketli bir yapısı vardı. O gün biraz düşünceli idi. Beni Kemal arkadaşı bulmam için bir eve gönderdi. Dönünce bulamadığımı söyledim. Kolundan çıkardığı saati vererek tamir etmemi istedi. Sohbet ettik bir süre. Bana 7 Haziran'da olduğu gibi seçimi kazanırsak büyük bir kutlama yaparız dedi. Ardından yanındaki havai fişekleri göstererek nasıl kullanıldığını bilip bilmediğimi sordu. Bilmediğimi söyleyince gülümsedi ve nasıl kullanmam gerektiğini oracıkta anlatmaya başladı. Ardından cebindeki silahı çıkararak nasıl kullanmam gerektiğini anlattı. Biraz şaşkındım. 'Savaşa mi hazırlanıyoruz' diye gülerek sordum. 'Zaten savaşın içindeyiz Hivda' dedi. Utanmıştım. Sonra tabancanın parçalarının nasıl söküldüğünü, nasıl temizlenip yeniden takıldığını sabırla anlattı. Şarjöre mermi takmada zorlandığımı görünce 'Alışırırsın' dedi gülümseyerek ve 'Kendini savunmayı öğrenmelisin' diye ekledi. Annemle babam gittikleri okuldan oy kullanıp geri dönünce birlikte yemek yedik. Çay içtik. Sohbet ettik. Akşam üzeri daha öncede evimize sık sık gelen Numan arkadaş geldi. Azad ve Numan arkadaşlar kısa bir süre yalnız sohbet ettiler ve çıkıp gittiler. Bir kaç gün kimseden ses soluk çıkmadı. Evde yalnız kaldığım başka bir gün daha kapı çalındı. Açtığımda sonradan isminin Zozan olduğunu öğrendiğim bir genç kız duruyordu. Bende ki tereddütlü duruşu farkedince 'Azad beni gönderdi' dedi. Ardından da annemin ismini telafuz ederek evde olup olmadığını sordu. Kusura bakmamasını, güvenlikten dolayı böyle davrandığımı söyleyerek içeri aldım. Aç olduğunu düşünerek hemen yemek hazırladım. Yemek masasına oturduğumuz sırada Azad ve Numan arkadaşlarda geldiler. Keyifli görünüyordlardı, bizimle birlikte yemek yediler. Bir süre seçim sonuçları ve halkın durumu üzerine konuştuktan sonra sözü hendek çalışmalarına getirdiler. Halkın bu konuda bilinçlendirilmesi gerektiğini eğer bir direniş hattı örülmese devletin topyekün bir yok etme stratejisi ile yöneleceğini söylüyorlardı. Zaten kendileride bu amaçla kente gelmişlerdi. Büyük bir direnişin adım adım işçiliğini yaparak öreceğiz diyorlardı. Azad 'Bizi yok olmaktan tek şey oda direnmek kurtarır' diyordu. Fakat kaygıları vardı. Halkın yeni döneme hazır olmadığını, aynı zamanda şehirlerdeki kadroların örgütlenme çalışmalarına oldukça zayıf yaklaştıklarını da ifade ediyordu. Ama her cümlenin sonunda halka olan inancını yineliyordu. Onları dinledikçe ruhumun aydınlandığını, bilincimin açıldığını hissediyordum. Onlar evden çıktıktan sonra uzun süre kullandıkları her bir kelimeyi tekrar tekrar düşündüm.'

Hivda derin bir solukla birlikte önünde duran çaydanda bir yudum aldı. Belli belirsiz bir gülümseme dudaklarının kenarlarında belirdi ve anlatmaya devam etti .

'O sohbetin üzerinden üç dört gün geçmişti. Arkadaşlardan bize uğrayan

olmamıştı. İçimde özlemle kaygılar vardı. Acaba bir şey mi olmuştu? Cevaplandıramadığım sorularla boğuşurken Azad ve Numan arkadaş çıkageldiler. Azad kolunu, Numan bacağını sardırmıştı. Neşeliydiler, ne olduğunu sorduğumda anlattılar. Bir evde kaldıklarını ihbar olduğunu ve bunun üzerine ikinci kattan atlayarak kurtulduklarını söylediler. Bir birlerine bakıp bakıp gülüyorlardı. Mahalledeki sağlıkçılardan birini çağırdık. Azadın kolunu, Numan arkadaşın ise bacağını tekrar açıp sardılar. Azad Hevalin daha kısa bir süre önce bir ameliyat geçirdiğini öğrendim. Dikişleri açılmıştı, ona da pansuman yapıldı. Tüm bunları çok sıradan, günlük rutin işler gibi yapıyorlardı ve ben şaşkındım. Gözlerinde her an ölümle burun buruna yaşamanın getirdiği bir korkusuzluk vardı. Ertesi gün Sur'da sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Sur'dan çıkan aileler vardı ama biz kalmayı tercih ettik. Haberi aldığımızda evde değildik bir akrabamızı ziyarete gitmiştik.

Balıkçılar başına geldiğimizde halkın toplandığını gördük. yaşlı, genç, kadın ve çocuklardan oluşan kitle giderek büyüyordu. İnsanlar öfkeliydi. Sokağa çıkma yasağına karşı tepkilerini dile getiriyorlardı. Biz daha oraya varmadan kısa süre önce güvenlik güçleri halkı taramıştı. Bu sokağın öfkesini tetiklemişti. Daha sonra arkadaşların kazıdığı mevzilere doğru ilerledik. Oraya vardığımızda tanıdığımız bir çok arkadaş mevzilerdeydi. Moralliydiler. Halk mevzilerdeki gençleri yalnız bırakmamaya çalışıyordu. Bu durum yaklaşık bir hafta sürdü. Çok ciddi bir çatışma çıkmasada tüm arkadaşlar büyük bir disiplinle mevzilerinde nöbet bekliyorlardı. Bu arada sorumlu komutanlardan biri gelerek bir evi yemekhaneye dönüştüreceklerini ve anneminde yemek işleri ile ilgilenmesini ve organize etmesini istedi. Annem tereddütsüz kabul etti. Zaten sonraki günler boyunca da bir devrim işinin ciddiyetiyle yanına iki kadın alarak o eve gitti ve yemek yaptı. Her öğlen ve akşam yemekleri hazırlayıp mevzilere dağıtıyor akşam yedi gibi eve dönüyordu. Bizim gibi mahallenin diğer sakinleride fırsat buldukça mevzilerde nöbet tutan arkadaşların yanına gidiyordu. Bir gün oraya doğru yürürken beş on annenin yüzlerini kapattığını ve ellerine keleş aldıklarını gördüm. Gazeteciler gelmişti. İçlerinden biri muhabirlerden biriyle konuşuyordu. Büyük bir öfke içindeydi. 'Çocuklarımız bu mevzilerde olduğu sürece bizde bu mevzilerde olacağız. Gerekirse işte böyle bizde elimize silah alırız' diyordu. Kendimi bir an daha önce gördüğüm film sahnelerinden birinde hissettim. Ama çok geçmeden bu sahnenin gerçek bir sahne olduğunu görecektim elbette. Bu sahne kanla canla beslenecek gencecik fidanların direnişini destanlaştıracak bir filmin başlangıcıydı. O gün annem Azad Hevalin beni çağırdığını söyledi. Dört ayaklı minarenin yanındaki mevzide buldum onu. Mevzinin yanında kalmak için kullandıkları boş bir ev vardı oraya geçtik. Azad Heval bu kezde bir fotoğraf makinası çıkardı. Nasıl kullanmam gerektiğini uzun uzun anlattı. Ardından nasıl video çekebileceğimi öğretti. Mevzilerdeki arkadaşları ve olası bir çatışma durumunda

yakalayabileceğim her kareyi çekmemi istedi. ‘Burda yaşananlar asla unutulmamalı’ diyordu. Duygularım yoğunlaşıp gözbebeklerimden akmaya hazır hale geldiğini farkındaydım. Kendimi kontrol etmeye çalışarak Azad helalin peşinden evden çıktım. Mevzilere gittik yeniden.

Bunları anlatırken gözleri nemlenmişti Hivda’nın. Pencereden yüzüne düşün güneş ışınları gözlerinin parlaklığını belirginleştirmiş, yaşları kristalleştirmişti. Önündeki tazelenmiş çaydan bir yudum daha aldı. ‘Tanrım nasıl bir cehennemin içinden çıkmış bu gencecik kız’, diye düşünüyordum. O soluklanırken sessiz kalmayı tercih ettim. Seyitxan’da öyle. Hivda nefes alışları normalleştikten sonra anlatmaya devam etti.

‘Yemekhanede altı anne yemek hazırlıyordu. Bazen ben ve ablamda yardım ediyorduk. Herkes kendi işini şevkle yapıyordu. Saat yedi dolaylarında tüm mevzilerde yemek dağıtımını tamamlıyor ve evlerimize geri dönmüş oluyorduk. Genellikle her akşam bir gurup arkadaş bize gelir ve ihtiyaçlarını giderirdi. O akşamda öyle oldu. Mütevazî evimizin cılız ışığı altında hep beraber oturur mücadeleden, anılardan, gelecek özgür günlerden bahs ederdik. Bu sohbetlerin ardından arkadaşlar bir süre uyurdu. Sonra şafakla beraber erkenden kalkar ve mevzilerine giderlerdi.

Ertesi gün komşumuzun kızı gelerek ablamı çağırdı. Ablam benden iki yaş büyüktü . Daha önce Rojava giderek DAİŞ’e karşı savaşmıştı. Ciddi sağlık sorunları gelişince tedavi olmak için geri gelmişti. Şimdi yeni bir savaşın içinde kalmıştı. Şevda ablam iki saat kadar sonra beni arayarak komşunun evine gitmemi istedi. Bunun bir mesaj olduğunu anladığımdan hemen gittim. Oturma odasında kanepede iki kadın arkadaşın oturduğunu gördüm. Bir tanesi adının Nuda olduğunu söyledi. Kocaman bir gülümsemesi vardı. Gözleride gülümsemesi gibi ıslı ıslıldı. O an Nuda bana güneş ışığının sudaki yansımasını anımsatmıştı. İçim titremişti. Sıradan biri olmadığı hemen anlaşılıyordu. Elleri sıcacıktı. Sarılışı serindi. Ablamı kimi ihtiyaçlar için alışverişe göndermişlerdi. Ek bir ihtiyaç listesi daha bana vererek ablamın yanına gönderdiler. Ablamla birlikte alış veriş yapıp eve döndük. Nuda ve Devrim Hevalde ardından geldiler. İki savaşçı aralarında ihtiyaçlarını paylaştılar. Bize teşekkür edip evden ayrıldılar. Sonraki günlerde Nuda ve Devrim Heval, Azad ve Numan Heval gibi sık sık bize gelmeye devam ettiler. Onlarla sık sık görüşmek bir ayrıcalıktı. Yaşama, hayata, mücadeleye dair herşeyi anlatıyor, bizi sohbetlerine hızla dahil ediyorlardı. H. Nuda her cümlemin ardındaki kocaman gülümsemesi ile adeta cesaret ve güven aşıyordu. O anlarda bir ışık gözbebeklerine yerleşirdi. Ne söylese bir daha sökülmemecesine yüreğime işliyordu. Heval Devrim’in ise içine kapanık bir yapısı vardı. Sürekli ciddi bir duruşu vardı. Az konuşurdu ama her konuşması apayrı bir moral aşıları.

Başka bir akşam Nuda Heval yeni iki arkadaşla birlikte eve geldi. Berivan ve

Zilan'dı isimleri. Bizde kaldılar. Hayatın ve mücadalenin binbir rengi üzerine uzayan yeni bir sohbete daldık. Onların her biri bir mucize gibiydi. Hayatları hakkında öğrendiğim her yeni bilgi bir hazine değerindeydi. Esasında her günümüz, her akşamımız bir masal gibi geçiyordu. O günün ertesinde Heval Devrim eve geldi. Kadın arkadaşların nöbet tuttuğu mevziye gitmek istiyordu. İkimizde yüzümüzü kapatıp dışarıya çıktık. Kadınların mevzisine gittiğimizde bir çok arkadaşın orada olduğunu gördük. Sivil halktan anneler kadınlar vardı. Mevzidekiler ziyaretçilerine mücadele ve direnişin anlamı üzerine konuşuyorlardı. Kadınların katmerli köleliğinden bahsediliyor, en fazla kadınların mücadeleye ihtiyacı olduğunu söylüyorlardı. Gidip bu sohbete dahil olduk.

Bir kaç gün sonra ablamla birlikte evdeydik. Annem yemekhaneye, babam dışarıya çıkmıştı. Kapı çalınınca vuruş biçiminden hemen Heval Nuda dedim. Açtığımda yanılmadığımı gördüm. Bir süre sohbet ettik. Sonra aniden 'Hadi dışarı çıkalım' dedi. Kıyafet değişikliği yapmaya karar verdik. Önceden ani durumlar için eve getirdiğimiz kıyafetler içinden uygun olanlarını seçtik. Nuda'nın beline kadar uzanan saçları vardı. Açık bırakıp, bandana taktık. Hafif bir makyajda yapınca tanınmaz hale gelmişti. Önce yemekhaneye uğradık. Anneler yemek yapmakla meşguldu. Kimse tanıyamadı onu. Annem yanımıza gelince Nuda Hevali tanıdı. 'İstersen bu kıyafetle Ofis'e gidebilirsin' dedi ve güldü. Yemek yedik ve çıktık. Önce Xançepek'e doğru yürüdük. Oradan da Hazreti Süleyman'a doğru yürüdük. Nuda Heval yolda sivil polislerin olduğu bir arabayı fark edince 'Geri dönelim' dedi. Dönüp yoğurt pazarının yanındaki mevziye doğrular yürüdük. H. Devrim ve H. Delil oradadaydılar. Ama ikiside H.Nuda'yı tanıyamadı. Bu durum çok hoşuna gitmişti. 'Yoldaşlarım bile beni tanıyamadı, ne yaptın sen bana Heval Hivda' dedi. Düşünceliydi. Öylesine söylediği bir cümle olmadığının farkındaydım. Kararlılık, azim, inat, savaşıma gücü, bu kelimelerin ifade ettiğinden daha fazlasını gözleri anlatıyordu. Akşam üstü eve vardığımızda Şenda isimli bir arkadaş daha geldi yanımıza. Öfkeli bir arkadaş benziyordu ama bu öfke geçiciydi. Çok geçmeden gözleri yumuşayı verirdi. Savaş ve düşman kelimelerini kullandığında öfke kıvılcımları kendini yansıtıyordu. O akşam H. Şenda'nın, H. Nuda'nın ve H. Doğan'ın mevzilerden sorumlu olduklarını anlamıştım '

Hivda bu cümlelerden sonra bir süre sessizleşti. Bir sigara daha yaktı. Çaylarımızı tazeledik. Seyitxan aç olup olmadığımızı sordu. İkimizde açlık hissetmediğimizi söyledik. Hivda sigarasından derin bir nefes çektikten sonra çantasından bir defter çıkardı. Elleri titriyordu. Bana baktı. 'Al' dedi. 'Bundan sonra yaşananları ablam anlatsın. Bu defterde her şey var abla. Kusura bakma abla benim anlatacak gücüm yok. Heval Nuda istediği için ablam o şehit düştüğü güne kadar bu defteri tuttu. O anlatsın sen dinle' dedi. 'Bilirsin bazı olayları anlatmak hep başka olayları hatırlatır' diye ekledi.

Anlıyordum. Defteri aldım elinden, kutsal bir eşyayı tutar gibi tuttum ellerimde. O erken çökmüş yüze, o nemlenmiş gözlere tüm cesaretimi toplayarak tekrar baktım.

‘Ablanın öldürüldüğünü söylememiştin, çok üzgünüm’ dedim. Sayıklarcasına konuşmaya başladı.

‘Evet öldürüldü ablam. Ben annem, babam hepimiz sığındığımız evdeydik. Evde su yoktu. Ablam su bulmaya çıkacağını söyledi. Annem ısrarla ‘Sevda kızım çıkma’ dedi. Ama o dinlemedi. Evden çıktıktan kısa bir süre sonra büyük bir gürültü ve patlama yaşandı. Sonra ablamın sesini duydum. ‘Ben arkadaşlarıma yanına gidiyorum’ dedi. Bu ses o kadar uzak, o kadar derin ve içliydiki ne yapacağımı bilemedim. Sonra avluya koştuk. Her yer darmadağındı. Yıkılmış, paramparçaydı herşey. ‘Abla abla ‘ diye bağırdım. Babamı gördüm sonra. Kollarında tuttuğu ablam kanlar içindeydi. Eve taşındık. Üstünü açtık. Sol memesinin üstünde büyük bir yara açılmıştı. Sirtında büyük bir parçalanma vardı. Kazağını sırtına bastırdım kan akmasın diye. Ama ablamı yaralayan bir havan topuydu. Bedeninin parçaları etrafa saçılmıştı. Duvarlara, pencerelere küçük parçacıklar yapışmıştı. İki aç kedi gördüm pencereden, o et parçalarını giyiyorlardı, çıldırmıştım’ dedi Hivda. Artık Hivda’nın gözlerinde dehşet büyümüş tamamen seçilir hale gelmişti. Sicim gibi yaş akıyordu. Gidip sarıldım ona. Bir süre öylece kaldık. Defter için teşekkür ettim. Konuyu değiştirerek sakinleşmesini bekledim. Ardından defteri iki gün sonra büroya gerireceğimi ve onun gelip gelemeyeceğini sordum. ‘Gelirim’ dedi. Bir süre sonra izin isteyip yanımızdan ayrıldı.

Elimdeki defterle hala aynı koltukta oturuyordum. İçimden bir his bu defterde Hivda’nın anlattıklarından çok daha fazlasının olduğunu söylüyordu. Bir an önce okumak istiyordum. Seyitxan’dan izin isteyerek eve döndüm, akşam üzeriydi. Bir süre Mizgin ve Nurcan yengemle sohbet ettim. Ama aklım defterdeydi. Akşam yemekte Bedri amcamla kısa bir hal hatır sormanın ötesine geçmedik. Onunla sohbet etmek gelmiyordu içimden. Bana bakarken acı çeker gibi bir hali vardı. Bunu ilk günden beri hissediyordum. O akşam sofrada aniden ‘Annene çok benziyorsun’ dedi. ‘Mirza’da benziyor muydu?’ diye ekledi. ‘Beni anneme, Mirza’yı da babama benzetirler’ dedim. Sustu, ardından salona her zaman oturduğu koltuğa geçti. Sanki kendi dünyasına çekilmişti. Ben izin isteyerek odama geçtim. Çantamdan kutsal emanetimi çıkardım. Ve okumaya başladım. Hivda doktora çok benziyorsun demişti. Eğer ablası yaşanan her şeyi anlatmışsa mutlaka doktordan da bahsetmiştir diye umut ediyordum. Mirza değilse bile bu doktoru çok merak ediyordum. Defterin ilk sayfasına H. Nuda için diye bir not düşmüştü.

.....
.....

'Tarih 27.11.2015'i gösterdiğinde Sur'da telaşlı ve heyecanlı bir hazırlık başlamıştı. Günün ilk ışıkları ile başlayan coşkuyu her kesin yüzünde görüyordum. Gün tüm ışığını sırtına alıp surdan çekilirken bu heyecan yerini coşkuya ve zılgıt seslerine bıraktı. Her mevzide ateşler yakıldı. Siviller, savaşılar, destek için gelen gençler herkes birlikte halaya durdu. Çadır kurulan bir alanımız vardı. Orada sinevizyon gösterimi yapıldı. Ardından Bakur filmini izledik. Dört ayaklı minarenin olduğu yerde daha büyük bir kutlamanın olduğunu duyunca kızkardeşimle birlikte oraya doğru koştuk. Gerçektende oradaki halay en büyük olandı. Kadınlar gülüşlerini kattıkları zılgıtlarını havaya savuruyor çocuklar sevinçle koşturuyordu. Her kes slogan ve alkışlarla tempo tutuyordu. Sonra coşkumuza ortak olsun diye havai fişekler patlatıldı. O gün ilk yasak birmişti, gece yarısına kadar coşkumuz devam etti. Bu ilk yasak dokuz gün sürmüştü. Ama 7 saatliğine kaldırıldığını kısa sürede öğrendik.

28.15.2015 sabahı tuhaf bir sessizlik vardı. Kardeşimle birlikte evden çıktık. Aradan çok zaman geçmeden dört minarenin bulunduğu yerde basın açıklaması yapıldığını ve Diyarbakır baro başkanı Tahir Elçinin orada vurulduğunu, ardından çatışma çıktığını öğrendik. Eve dönmek zorunda kaldık. Halk sokaklarda sloganlar atıyordu. Tahir Elçi halk içinde oldukça sevilen biriydi. Herkes basın açıklaması sırasında çıkan çatışmada Tahir Elçi'nin bilinçli biçimde hedef seçildiğini söylüyordu. Halk ertesi gün bu tepkisini Diyarbakır'ın gördüğü en görkemli cenaze törenlerinden birini yapıp onu sahiplenerek gösterdi. Halk onun vurulduğu yere gitmek istesede güvenlik güçleri buna izin vermedi ve çatışma çıktı.

01.12.2015 sabahı saat beş gibi yoğun çatışma sesleri ile uyandık. Sur'da tekrar sokağa çıkma yasağı ilan edilmişti. Halk Sur'un mahallelerine girmek istiyordu ama buna izin verilmiyordu. Öğleden sonra televizyonda Dağ Kapı meydanındaki polis noktasında bir kadının öldürüldüğü haberleri çıktı. Ardından görüntüler verildi. Kadın polis kontrol noktasına doğru gidiyordu. Polis onu durdurmak istediğinde hızla silahını çıkarıp ateş ediyor ve kaçımaya çalışıyordu. Ardından sırtından aldığı kurşunla yere yığılıyordu. Televizyonun başında adeta donup kalmıştık. Önce anlayamamıştık kısa süre sonra o kadının H. Devrim olduğunu anladık. Birbirimize baktık ama hepimizin yüzü acıyla çarpılmıştı. Daha bu acıyı sindirememişken daha 14 yaşında olduğunu bildiğimiz Şervan isimli gencin yaralandığını öğrendik. Arkadaşlar benden ve annemden onu acilen hastahane olarak kullandığımız eve taşımamızı istediler. Yarası ağırdı. Onu bir battaniyenin içine koyup taşımaya başladık. Bir süre sonra yolumuzu polis kesti. Annem 'Bu daha çocuktur bırakın hastahaneye taşıyalım' dediğinde ağza alınmadık küfürler etmeye başladılar. Annem ve bir kadını daha hırpaladılar. Öfkeyle 'Bu piç çocuk değil bizi öldürmek için buraya gelmiş' diye bağıyorlardı. Bir tanesi silahını Şervan'a doğrultup infaz etmeye çalışınca

annem ve diğer kadınlar kendilerini Şervan'ın üzerine attılar. 'Önce bizi öldürün' dediler. Orada epey tartaklanarak darp edildik. Sonunda 'Tamam burada bırakın biz ambulans çağıracağız' dediler. Akşam üzeri eve dönebildik. H. Devrim'in acısı yüreklerimizi yakıyordu. H. Nuda geldi. Bir süre kendi acısını bize yansıtmamaya çalışarak moral verdi. Tekrar mevzisine dönerken 'Tüm bunları yaz ki unutulmasın şenda' dedi.

Ertesi gün erkenden kalkıp annemle birlikte yemekhaneye gittik. Öğleden sonra bir arkadaş geldi. Çatışmaların arttığını ve Heval Zınar'ın göğsünden vurulduğunu söyledi. Onu mevziden alıp bir eve taşıdıklarını söylediler. Ağır yaralı olduğundan müdahale yapılamamıştı. Akşam üstü arkadaşın şehit düştüğünü öğrendik. Kadınlar arkadaşını bir battaniyeye sarıp dört ayaklı minarenin olduğu yerden dışarıya çıkarıp barış annelerine teslim ettiler. Bu arada yasaklı alandan çıkmak isteyen bir kaç kadına polis izin vermedi. 'Çıkan olursa vururuz' diye anons geçtiler.

Sokağa çıkma yasağının altıncı günündeyiz. Yoğunlaşan kesintisiz çatışma sesleri duyuyoruz. Bazen çatışmalar şafak vakti başlıyor gece yarısına kadar devam ediyor. Biz ara sokaklardan kendimizi koruyarak mevzilere yada yemekhaneye kadar gidip geliyoruz. Arkadaşlar telaşlı değiller. Soğukkanlılık ve kararlılıkla savaşıyorlar. Oysa onlar bir kurşun sıktığında karşı taraf tanklarla bombalarla saldırıyor.

Yasağın yedinci günü komşumuz yasağın bittiğini söyledi. Herkes evlerinden dışarı çıktı. Bizde çıktık. Zılgıt ve alkışlarla mevzilere gittik fakat arkadaşlar 'Bu bir oyun' deyip evlerimize geri gönderdiler. Sabah gurup gurup insanlar evlerini terk etmeye başladı. Bizim binada sadece iki ev kaldık. Ana caddedeki esnafın malzemelerini boşaltıp çıkmaya çalışıyorlardı. Sürekli anonslarla 'Eşyalarınızı alın ve evlerinizi boşaltın' çağrıları yapılıyordu. Korkunun esir aldığı her kes hiçbir şey demeden evlerini bırakıp kaçmaya çalışıyordu. Aynı gün saat dört gibi tekrar yasak ilan edildi. Bu sırada hala evlerinizi boşaltın anonsları geçiyordu. Bu anonsların bir vahşetin anonslarının başlangıcı olduğunu ilginç bir biçimde hissediyordum. Akşam yoğun çatışma sesleri geldi ve biz evimizde kaldık. Ölümümüz pahasına da olsa evimizi bırakıp kaçmama konusunda kararlıydık.

Şervan isimli arkadaşın yaralandığını duyduk. Annem gözlerinde acı, gurur, ve kaygılarıyla olayı anlattı. 'Şervan arkadaşını bir tabutun içine koyarak Yeni Kapı tarafındaki bir çıkış noktasından dışarıya çıkarmak istemişlerdi. Karşı taraf o çıkış noktasını tespit ediyor ve saldırıyor. Arkadaşlar tabutu bırakıp uzaklaşmak zorunda kalıyorlar. Bu arada Azad dürbünle onları izliyormuş. Şervan arkadaş başından ağır yaralı olduğundan bilinci gidip geliyormuş. Tabuttan çıkıp oradaki su birinkitisine düşüyor. Azad Heval silahını alarak bir kadınla beraber Şervan'ın

yanına gidiyor. Onu sırtlayarak koşar adım uzaklaşıyor. Arkalarından ateş ediyorlar ama yoldaşlığın gücüne erişemiyor kurşunlar. Aslında Azad arkadaş yoldaşını kurtarmak için kendi hayatını riske atıyor. Ardından Şervan Heval'i hastahane olarak kullanılan eve götürüyorlar. Tedavisi kıt imkanlarla da olsa yapılmaya çalışılıyor.

Yasak başlayalı neredeyse bir ay oldu. Savaş giderek büyüyor ve imkanlar daha kısıtlı hale geldi. Su depoları patlatıldığı için sularımız akıyor artık. Su ihtiyaçlarımızı alt katlardaki depolardan karşılıyoruz. Yemekhane bizim eve daha yakın bir yere taşındı. Annem asli görevini asla aksatmıyor. Bir savaşçı gibi çalışma saatlerine dikkatli yaklaşıyor. Sabahları kalkıyor, bomba sesleri içinde yemekhane evine gidiyor ve yemek yapıyor. Savaş keskinleştikçe bazı kararsız kişilerde ortaya çıkmaya başladı. Bunlardan biri Arin'di. Hafif bir yara alınca yanındaki yaralı arkadaşını bırakıp düşmanına sığınmıştı. Bildiği her şeyi anlatmış tabiki. Arkadaşlar bunu anladığından kimi tedbirler alıp, değişiklikler yaptılar.

Artık mevzilere ağır silahlarla saldırılar yapılıyor. Hedefledikleri bina yada noktayı önce bombalıyorlar. Bombalanan her evde her şey yanıp kül oluyor. Hayvanlar, kediler ve köpekler ya ölüyorlar yada yaralı bir şekilde sokaklarda geziniyorlar. Sokaklarda sık sık hayvan ölümleri ile karşılaşılıyor. Ekmek ve su sıkıntımız daha belirgin hale geldi. Bulduğumuz unla hamur yoğurup fırıncıların terkettiği fırınlarda pişirmeye çalışıyoruz. O ana dek arkadaşların çok fazla kayıpları olmadı ama karşı taraf büyük darbeler yiyor. Bunu gizlemeye çalışıyorlar. Yakıp yıktıkları binaların görüntülerini medyaya servis ederek psikolojik üstünlük sağlamaya çalışıyorlar. Çatışmaların en yoğun olduğu yerler kurşunlu cami ve mardin kapı tarafları. Buralardaki yollar geniş olduğu için düşman giriş yapmaya çalışıyor ama arkadaşlar yoğun bir şekilde karşılık vererek engelliyor.

Bizim evin penceresinden baktığımızda Class otel, Mardin Kapı ilk öğretim okulunda ve Surların üzerinde keskin nişancıların konumlandığını görebiliyorum. Balıkçılar Başı ve Gazi caddesinin ara sokaklarına açılan tüm noktalarda polis konumlanmış durumda. Son günlerde Kervan Saray Otel ve Hasan Paşa Hanınıda boşaltıp özel harekatı yerleştirdiler. Kayıpları arttıkça daha büyük askeri sevkیاتlar yapıyorlar. Artık Sura asker girişide yapıldı. Her gün teslim olun anonsları yapmaya devam ediyorlar. Çok sık ambulans sesleri geliyor. Sivillerden yada savaşçı gençlerden yaralanan olunca ambulans asla gelmediğine göre onların çok fazla yaralı olduğunu tahmin etmek zor olmuyor. Artık saatleride biliyoruz. Her sabah dört civarında silahları ve bombaları ile saldırıyorlar. 12.00 - 13.30 arası ara veriyorlar. Bu saatlerde yemek yediklerini tahmin ediyoruz. Ardından yine hedef gözetmeksizin şuursuzca saldırıyorlar.

Böylece günler akıp gidiyor, binlerce polis gelip gidiyor.

Sevda'nın, hayatının tanıklıklarının sayfalarını çevirdikçe ateşten, baruttan, kan ve ölümden bir zamanın içine fırlatıldığım hissi büyüyordu içimde. Mirzadan bir ize henüz yaklaşmamıştım ama ölümü küçümseyen inancın her şeye hükmettiği zamanda gencecik hayatların nasılda kurduğum o yalandan dünyamı alt üst ettiğinin farkındaydım. Bir zamanlar tutkuyla bağlı olduğum ama sonradan lanetlediğim o sokaklardan binlerce hayat akmıştı. Hasırlı mahallesinin en güzel eviydi bizimkisi. Şimdi yerle bir edilmiş anıların mezarlığı olmuştu. Dudaklarıma akan tuzlu suyu farkettim. Göz yaşlarıma engel olamıyordum, kalkıp banyoya geçtim. Yüzümü yıkayıp mutfığa geçtim. Bir bardak su içtim. O sıra Nurcan yengemin sesini duydum .

'Kızım uyumadın mı hala? Niye kendini yoruyorsun böyle?'

'Kitap okuyordum yengem, uykum kaçtı.'

'Kendine çok yükleniyorsun kızım, herşey olacağına varır. Bak geldiğinden beri epey zayıfladın, böyle giderse hastalanacaksın. O zaman Seyran'a ben ne derim!'

'Merak etme yengem. Bir şeyim yok. Hem buraya Seyran Sultan gönderdi beni, hastalansam fark ederim. Doktorum ben unuttun mu?' dedim gülümseyerek. Ve onu rahatlatmak için ekledim.

'Tamam kızım. Yine de kendini çok yorma. Hadi allah rahatlık versin'.

'Sanada' dedim ve odama döndüm. Günlüğü okumaya devam ettim.

Sur direnişinin 54. Gününde tanklarla, bomba atarlarla, havan, helikopter, keşif uçakları, SAS, bordo bereliler, JÖH, PÖH'lerle saldırdılar. İlginç şekilde bunlar değilde benim için suyun akmaması her şeyi çekilmez kılıyor. Sabah erkenden kalkıyor ve su taşıyoruz. Bulabildiğimiz malzemelerle arkadaşlara yemek yapmaya çalışıyor ve dağıtıyoruz. Hava giderek soğuyor. Silah ve bomba sesleri arasında hemen hemen hiç uyuyamıyoruz. Evimizin tüm camları kırılmış durumda. Kartonlarla kapatıp soğuktan korunmaya çalışıyoruz. Bu sabah su taşımaya çıktığımda H. Doğanın bir arkadaşın koluna girip, taşıdığını gördüm. H. Nuda'ydı bu. Kurşun bir ayağından girip öbür ayağından çıkmıştı. H. Zozan ise bir kaç gün önce topuğundan vurulmuştu. H. Doğana yardım ettim. İkiside hastahane haline getirdiğimiz binaya göürdük. Binanın dairelerinden birinde yaralı kadın arkadaşlar, birinde de yaralı erkek arkadaşlar kalıyor. Kadınların bakımı için Heval Xezal kalıyor. Hafif yara aldığından ağır yaralılara o bakıyor. Heval Doğan genç bir arkadaş. Tıp öğrencisi. Daha yeni katılım yapmış. Doktor diyoruz ona. Trabzonlu Türk bir arkadaş. Kıt imkanlarla yoldaşlarının yardımına koşturuyor. Herkes ona doktor diyor, o ise deli fatmaya doktor diyor. Deli fatma yakılmış yıkılmış bu binaların içinde hepimizin neşe kaynağı haline gelmiş

durumda. İlk geldiğinde ‘Ben cerrahım, sizinle kalacağım’ demişti. Herkes sevinç içinde onu hastahaneye götürmüş. Fakat kısa süre sonra deli olduğu hal hareketlerinden davranışlarından anlaşılmış. H. Doğan ayağından sıyrık alan bir arkadaşı zor ellerinden çıkardığını anlattı. Arkadaşın ayağını bıçakla kesmeye kalkışmış. Şimdi surun yıkılmış sokaklarında ‘Ben cerrahım gelin sizi iyi edeyim’ diye dolaşan birini görürseniz bilin o deli fatmamızdır ve tertemiz bir yüreği vardır.

Bu sayfayı okurken ellerim titremeye başlamıştı. Hivda’nın yüreğimde yaktığı ateş kadar ve umut sönümüştü ama başka gençlerin ateşi ile kavruluyordum. Doktor sana çok benziyor dediğinde farkına varmadan beni hem cennete hem cehenneme atmıştı. Cennetti çünkü Mirza’dan bir iz bulduğumu sanmıştım. Cehennemdi çünkü eğer Mirza orada ise o cehennemden çıkma şansı çok düşüktü. Şimdi Doğan’a ilişkin satırları okuyunca içimde ki ateşin sönmediğinin farkındaydım. Mirza olup olmaması o kadar belirleyici değildi. Orada Mirza gibi halkını, yoldaşlarını iyi etmeye çalışan devrimci bir doktor vardı. Kalkıp mutfağa geçip bir kahve hazırladım. Evin içine sessizlik çöksede içimde yüzlerce gencin çılgılığı ve acısı ses veriyordu. Saat ikiye geliyordu. Kahvemi alıp odama geri döndüm. Birazda sakinleşmiştim. Sevdanın defterini alarak okumaya devam ettim.

İkinci ay bitmek üzere. Zaman kavramını yavaş yavaş yitirdiğimi hissediyorum. Aralık ayının sonlarındayız. Hava iyice soğudu. Düşman dur durak bilmeden yakıp yıkmaya devam ediyor. Bu sabah uyandığımda her şafak ezan sesini duyduğumuz tarihi Kurşunlu camiisinden dumanlar yükseldiğini gördüm. Tarih de anılarımızda gözlerimizin önünde yanıp kül oluyordu. Ekmek yaptığımız fırınlar artık kullanılmaz hale geldi. Evimizin çevresindeki binalar ciddi saldırılar gördü. Arkamızdaki binaya roketatarla saldırıyorlar. Gece gündüz havanlar, bombalar atılıyor. Gece uyuyamıyoruz. Korkudan sobayı yakamıyoruz. Duman görülürse bomba atmalarından korkuyoruz. Elektirik sobasıyla idare etmeye çalışıyoruz ama o da yetmiyor. Camlarımız hala kartonlarla kaplı. Yorganlara sarınıp ısınmaya çalışıyoruz. Bir süre tüm riskleri göze alıp odunla sobayı yakmaya çalıştık ama o da bitti. Babam boşaltılan evlerde bulabildiği odun parçalarının bir kısmını bizim eve bir kısmını da H. Nuda’nın da kaldığı hasta evine götürdü. Hemen her gün onların yanına uğruyorum. Tüm saldırılara, yaralı hallerine rağmen bize moral veriyorlar. Birbirlerine takılıyor espiri yapıyorlar. Onlar hala umutlu ve dirençli. Mevzidekiler ise azimli ve kararlı.

Süleyman Nazif ilk öğretim okulunun yandığını gördüm. Onlar için hiç bir binanın, mekanın önemi yok, şuursuzca saldırıyorlar. Kiliseler, okullar, camiler, evler....Aralığın 22’sinde keskin nişancı olan H. Ararat şehit düştü. Sürekli

uğradığı bir bina vardı. O binada çok sayıda özel hareketçiyi vurmuştu ve deşifre olmuştu. Arkadaşlar gitme dediği halde inat edip bir kez daha gitmişti. Vurulduğu haberini aldık. Ertesi gün onu kefenleyip bir tabuta koyduk. Aynı saatlerde Yavuz Selim ilk öğretim okulunun yanında iki arkadaşın daha pusuya düştüğünü öğrendik. Hızla yardıma giden arkadaşlar olduysa da onlar şehit düşmüştü. H.Azad ve H. Delilin ismini verdiler. Sanki keskin bir bıçak kalbimi deşiyor. Savaşa lanet okuyorum. O pırıl pırıl yürekler böyle tek tek koparılacak mıydı bizden?. Arkadaşlar cenazelerini almaya çalışıyor ama alamıyorlardı. Annem çok etkilendi, onların ardından gözyaşlarını tutamıyor. Artık acının resmi gözlerimin önündeki annemdi. Evimiz yas yeri gibi. Bir hafta boyunca bu böyle sürdü. Kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Ne yemek yeniyor ne doğru dürüst uyuyoruz nede uzun uzun cümleler kuruyoruz. Ağlamak rutin sıradan bir hal aldı evimizde. Balkona çıkamıyoruz. Azad ve Delil sürekli orada otururdu çünkü. Babam saatlerce odasından çıkmayınca annem 'Git bak' dedi. Gittim baktım. Babamın içeride ağladığını gördüm. Babam ağlıyordu ve ben böyle bir şeye ilk kez tanık oluyordum. Siz hiç koca bir çınarın ağladığına tanık oldunuz mu? Ben oldum. Koca bir çınar ağlıyordu ve ben buna tanık oluyordum. Siz hiç bir dağın nasıl volkan püskürttüğüne tanık oldunuz mu? Ben oldum. Babamdı o. Kapıyı kapatıp salona geçtim. Anneme durumu anlattım. Oda pencereden dışardaki yıkıntılara bakıyordu. Sessiz gözyaşları akıyordu yanaklarından...

Ocak ayına girdik. H. Nuda onu görmeye gitmemiz için haber göndermiş. H. Delil ve H. Azadın şahadetinden sonra evden çıkmadığımızı duymuştu. Kalkıp yanına gittim. Gelip sarıldı. Söze gerek duymadık. Hissederek acımızı paylaştık. Bir süre sonra zorlukla bir kaç kelime çıktı ağzından. 'Böyle yapmayın Şevda Heval. Biz savaşıyız. Yaralanırız, şehit düşeriz. Hangimizin yasına yetişebilirsiniz ki?' dedi. Ve pencereye gitti. Dışarıyı kontrol etti. Yanlarından ayrılıp eve döndüğümde acım hafiflememişti ama daha sakindim. O sırada arkamızdaki binanın bir bölümünün tamamen yıkıldığını gördüm. Yıkıntılar her yerde her anda hissediliyordu. Hayat emareleri ise sokaklardan tamamen göçmüş gibiydi. Her gün yeni bir yara almaya devam ediyoruz. Paşa Hamamı'nın yaralandığını gördüm. Yaralandı evet bir hamamda yaralanır. Her tarihi yerin bir ruhu vardır! Buna inanıyorum.

Suların kesilmesi ve fırınların yakılmasından sonra trafolarda kullanılamaz hale geldi. Elektirikler sık sık kesiliyor. Ortaçağ karanlığı içindeyiz. Hemen hergün H. Nuda'nın yanına gitmeye devam ediyorum. Bugün gittiğim sırada H. Doğan, H. Ali ve hayallerimdeki kahramanın ete kemiğe bürünmüş hali H. Çiyager içeri girdi. Onu her gördüğümde izlediğim tüm kahramanlık filimleri bir şerit gibi akıyordu gözlerimin önünden. O bunu bilmiyordu. Öyle mütevazî ki! Öyle

cesaretli ki! Öyle moralli ki! Sur'a ilk geldiğinde kimse onu tanıyamamıştı. Herkes 'Biliyor musun komutan Çiyager buraya gelmiş!' diyordu. Herkes henüz onu görmemişti. Onun ismi dilden dile gezerken o sadece mütevazice gülümserdi. Böyle bir günde yine onunda içinde olduğu bir grup savaşçı oturmuş sohbet ederken yanlarına bir milis gelmiş . Heyecanla 'Ben Komutan Çiyager'i gördüm.' diye anlatmaya başlamış. Komutan Çiyager; 'Peki nasıl birisi?' diye sormuş sakince. Milis 'Fırtına gibiydi heval ' deyince herkes gülme krizine tutulmuş.

Yılın ilk karı yağmaya başladı. Maalesef bu bembeyaz kar sokaklarda hüküm süren karanlığı ve kötülüğü kapatmıyor. Binalarda tek tük kalan çocuklar sokağa çıktı. Ardından diğer kalan siviller ve biz çıktık. Kısa bir süre sonra bombalar patlamaya başladı. Bunun olacağını bildiğimiz halde çıkmıştık sokağa. Bir kaç kartopu ata bildik neyseki! İçeri girdiğinizde azda olsa neşeliydik.

Artık yiyecek sıkıntısı çekiyoruz. Derin donduruculardaki yiyeceklere öncelik vermiştik. Taşlardan yaptığımız bir ocak var. Üzerine bir sac bırakarak ekmek yapıyoruz. Büyük tenekelerde su ısıtıyoruz. Böylelikle arkadaşlar elbiselerini yıkayıp banyo yapabiliyorlar. Biz yine böyle su ısıtırken bombalar patladı. Baktım bir arkadaş aralıksız ateş açan bir Heronu kovalıyor. Heronu vurmaya çalışıyordu. Tam bir kovalamaca hali vardı. Bizi görünce 'Çabuk içeri girin' dedi, ve Heronun peşinden koşmaya devam etti.

Ne kadar zamanın geçtiğini bilmiyorum. Elektrik yok, takvim yok. Aylardan günlerden bi haberiz. Zamana dair bildiğim şey; gece ve gündüzün silah ve bomba sesleri içinde sürekli dönüştüğüydü. Bazen gecemizi gündüze çevirecek kadar aydınlatma fişeği kullanılıyor. Herşey kendisi olmaktan çıkmış durumda. Gece gece değil, gündüz gündüz değil. Hayat hayat değil. Kendimden bile şüpheliyim. Yaşıyor muyum? Ölü müyüm? Düşte miyim? Kabusta mıyım? Gerçekte var mıyım? Ben ben miyim? Gaz, bomba, yıkıntı, ölüm, yokluk, karanlık, aydınlık, sevinç, acı, gözyaşı, herşey bir belirsizlik sisi içinde... Bu düşüncelerle boğuşurken H. Doğan'ın, doktorumuzun yaralandığını öğrendim. Onun yaralarını kim saracak? Çıldırılmış gibi gülüyorum. Deli Fatma'yı çağırın, Deli Fatma'yı çağırın H. Doğan'ın yaralarını sarsın....

Heval Nuda'nın yanındayım. Yaralı kadın yoldaşların sesleri neşeli inadına. Arkadaşların arasında gülüşmeler var. Sonra Komutan Çiyager girdi içeriye. Arkasında bir ordu varmış gibi neşeliydi. Çünkü arkasından gelen H. Doğan'dı. Herkes 'Geçmiş olsun doktor' dedi. 'İyiyim, iyiyim. Abartmayın.' dedi ağız dolusu

gölüşüyle. Beni gördü. Gülümseyerek ‘Tüm siviller çıktı, siz hala burada mısınız?’ dedi. ‘Sizi bırakıp nereye gidelim?’ dedim. Bir şey demedi ama ciddileşti. Onlar Heval Nuda’ya doğru yürürken ben odadan çıktım. Dışarda yine bombalar, mayınlar, silahlar patlıyor, yetmiyormuş gibi biber gazı atılıyor. Sarı.. beyaz... mavi... evimizin etrafındaki tüm binalar harabeye dönmüş.

Arkadaşlar yaşlı bir amcayı getirdiler. Tüm ailesi çıktığı halde o inat etmiş evinden çıkmamıştı. Şimdi bile zorlayarak evinden çıkarmış arkadaşlar. Zaten hemen ardından da evi bombalanmış. Yemekhane olarak kullandığımız evin boş bir odasına yerleştirdik onu. Akşam Heval Nuda’nın yanına gittim. Bir çığlıkla kalktık yerimizden. Bir arkadaş bombalamada yaralanmış, bir arkadaşta şehit düşmüştü. H. Devran’ı bir nevi morg gibi kullandığımız eve taşıdık. Diğer arkadaşın bacağı parçalanmıştı. H. Doğan kıt imkanlarla müdahale etmeye çalıştı. Ertesi gün erkenden uyandım. Sabah işlerimi yaptığım sırada bir arkadaş babamı çağırdı. H. Devran’ın yıkanması için yardıma ihtiyaç vardı. Babam gidip bir teneke su ısıtmış ve onu yıkamıştı. Sonrada uygun gördükleri bir yere gömmüşlerdi. Yüreğim artık kaldırmıyor. Çıldırmanın eşliğinde olduğumu hissediyordum. Hatta çıldırmak istiyorum. Belki böylesi daha rahat atlatmayı sağlardı. Çocukluğumuzun geçtiği mahalle mezarlığımız olmuştu.

Yiyecek bulamıyoruz! Arkadaşlar mecburen boşaltılan evlerde buldukları yiyecekleri yemekhaneye getiriyordu. Bir gün annemle yaprak sarması yapalım dedik. Bir arkadaş geldi. ‘Yaralıların kaldığı evde yiyecek kalmamış’ dedi. Bir tencere sarmayı o arkadaşlara götürürken sevinçten uçar gibiydi. Duygulanmıştık. Gözlerime hücum eden gözyaşlarımı engelleyemedim. Akşam yine Nuda’ların yanına gittim. H. Doğan ve bir kadın yaralılara bitkisel ilaçlar yapıyorlardı. ‘En etkili ilaçlar bunlar’ diyor annem. Bir kaç kez yapmıştı. ‘Guruz’ denen otu biraz suda haşlıyordu. İçine un katıp katılaştırıyordu. Son olarak çörek otunuda iyice dövüp içine katıyordu. Bunu arkadaşlar akşam yaralarını üzerine iyice yayarak sargı bezi ile kapatıyorlardı. Sabahları ise yara açılıp temizleniyordu, böylece yaranın daha hızlı iyileşmesini sağlıyorduk.

Bir süre sonra daha önce hiç görmediğim H. Arjin’i gördüm. 20 yıllık bir geçmiş vardı mücadeleda. Sonra H. Doğan, H. Çiyager, H. Afat, Ali, Şenda, Zozan, Mustafa, Xezal, hepsi bir araya geldiler. Yanlarında şehit arkadaşların eşyaları vardı. H.Nuda’nın elinde Ş. Sarya’nın günlüğü vardı. H. Çiyager’in isteği üzerine sesli okumaya başladı. Ş. Sarya şehitlerden bahsetmişti. Herkesin gözlerinde inanç ve hüznün, dudaklarda ise hafif bir gülümseme vardı. H. Delil’in ve H. Azad’ın cenazeleri hala Yavuz Selim ilk Okulunun bahçesindeydi. Onları

oradan alamamanın acısını yaşıyordu yoldaşları. H. Nuda 'Onların üzerine soğuk bir kar yağıyor, bizim üzerimize ise acı' dedi sonradan.

Şubat'ın başlarında olmamız gerekiyor. H. Şenda'nın iki bacağından yaralandığını öğrendik ve zaman kaybetmeden yanına gittik. Yaralı kadın arkadaşların kaldığı eve getirilmişti. İki bacağı parçalanmış, kemikleri etinden ayrılmış ve ezilmişti. Tedavisi için ellerinden gelen herşeyi yaptılar fakat durumu ağırdı. Aynı gün H. Yılmaz başından ağır yaralandı ardından da H. Rojhat yaralandı. Onları da getirdiler. H. Yılmaz yatağın üzerinde acı içinde kıvransa da tuhaf bir dinginlik içindeydi. Sonra yataktan aşağı kaydı, gözlerini tavana dikmişti. 'Hayatı şerit gibi gözlerinin önünden akıyor' diye düşündüm. Bir kaç damla yaş kirpiklerine takılmış kalmış gibiydi. H. Rojhat ona seslendi ve uzun uzun baktı. Hayatım boyunca bu kadar derin bakan hüznü bakışlara bir daha tanık olmayacağımı biliyordum .H.Rojhat evliydi. Daha altı aylık evliyken ailesine İstanbul'da çalışmaya gidiyorum diyerek Sur direnişine katılmaya gelmişti. Ertesi gün her iki arkadaşta şehit düştü. Babam onları yıkayıp, kefenleyip yıkık bir evin içine gömdü.

H. Nuda iyileşmişti. Bize geldi. Evimizin güvenli olmadığını çıkmamız gerektiğini söyledi. Evden eve geçiş yapmak için duvarları yıkarak yaptığımız tüneller artık işe yaramıyordu. Bize daha güvenli bir ev bulacaklarını ve oraya yerleştireceklerini söylediler. Arkadaşların o cehennemin içinde hala bizi düşünüyor olması çok duygulandırdı. Gerçekten bu insanlar muhteşemdi! Kısa bir süre sonra hem bizim evi hemde yaralı arkadaşların kaldığı evi değiştirdik. Daha güvenli evlere geçsekte kısa süre sonra aynı tehlikeyle karşı karşıya kalacağımızı biliyorduk. Yanımıza sadece giyeceklerimizi aldık. Tünellerden geçerek dar bir sokağa çıktık. Oradan Class otel görünüyordu. Keskin nişancıların yerleştiği binalardan biri olduğundan arkadaşlar görünmez olmamız gerektiğini söylediler. Hepimizin üzerine bir hüznün çökmüştü. Kendi ülkemizde, kendi sokağımızda, kendi evimizin göçebesi olmuştuk. Yerleştiğimiz yeni evde sobayı yakamadık. Buz gibi havada bir birimize sarılarak uyuduk. Ertesi gün yiyecek almak için eski evimize gittim. Biz çıktıktan sonra iki havan isabet etmişti. Evden bir saat kadar çıkamadım. Her yerden silah sesleri geliyor, bombalar patlıyordu. Arkadaşların yardıma gelmesiye çıkabildim. Sonra su aramaya çıktık. Evimizin ilerisinde Hasırlı Camisi vardı. Su kovalarını oradaki sudan doldurmaya gittim. Orada başka sivillerle karşılaştım. Onlarda güvenli evler arıyordu. Fakat güvenli bir yer kalmamıştı. O sırada yan sokağımızdan şiddetli bomba ve silah sesleri geliyordu. Burada kalmak ölüm dahil herşeyi göze almaktı. Neyseki biz bunu baştan kabul etmiş ve kendimizi ona göre

ayarlamıştık.

Taşındığımız yeni mahalleye Sur'un mahallelerinde kalan son sivillerin hepsi taşındı. Yemekhane ve yaralılarda aynı mahallede güvenli evlere taşındı. Silah sesleri hiç durmuyor. Bir yerden bir yere geçerken koşarak geçiyoruz. Günler ağır ve ölümcül ilerliyor. Bazen ölen bazen yaralanan arkadaşların haberlerini almaya devam ediyoruz. Bugün babam tüm uyarılara rağmen dışarı çıktı. Çıkar çıkmaz da bir patlama sesi duyduk. Bir bomba atardan gelen parça önce duvara çarpmış sonrada bir parçası babamın kaburgasına denk gelmiş. Onu hastahaneye gönderdik ama ortada hastahane kalmamıştı. Arkadaşlar pansuman yapıp gönderdiler. Bir kaç saat sonra 'Cenaze yok! Cenaze yok!' çığlığını duyduk. Bir sivilin sesiydi. Şoktaydı. Hemen içeriye aldık. Sakinleştikten sonra daha önce arkadaşların getirip yemekhaneye yerleştirdiği Miho amcadan bahsettiğini anladık. Taşındığı yeni eve bombalar düşmüştü. Gidip bakmaya karar verdik, ama herşey yıkılmış ve yanmıştı. Miho amcanın kemikleri kalmıştı geriye. Onları bir torbaya koyduk ve oracıkta gömdük. Artık yaşanan zulmü ifade edebileceğim kelime kalmadı.

Evlerden çıkamıyoruz. Kaldığımız evlerin üst katları yıkılıyor. Dışarıya kim çıkarsa çıksın keskin nişancılar vuruyor. Heval Nuda haber göndermiş; su ısıtmamı istemiş. Akşam eve gelip banyo yapmak istediğini söylemiş. Hazırlık yaptım. Akşam gelmeyince çok telaşlandım. Gece yarısından sonra geldi, sarıldık. Banyodan çıkınca o upuzun siyah saçlarını taradım. Sobanın yanında kuruttu. Sabah erken kalktık. Yanımdan ayrılırken sımsıkı sarıldık. Her sarılışımızın son olabileceğini çoktan deneyimledik. Ayrılırken o kocaman gülümsemesi ile baktı bana. O gittikten sonra içimde anlaşılmaz bir sıkıntı ile evin içinde dolanıp durdum. Yerimde duramıyordum. Ruhum sıkıştıyordu. Balkona çıkmamam gerektiği halde çıkıp sigara içtim. Öğleden sonra bir komşumuz Heval Nuda'nın şehit düştüğünü söyledi. Önce dondum sonra tam bir sinir krizi geçirdim. 'Olamaz' diyordum. Sanki Heval Nuda ölümsüzlük için bana söz vermişti de sözünde durmamıştı. Öfke içinde bağırp çağırıyordum. Sonra annemin yüzüme attığı tokatla kendime geldim. 'Kalk' dedi 'Beyaz bir kefen hazırlayalım kızıma!' Beyaz bezi bulunca haberi getiren kadınla birlikte kurşun ve bombalar içinde evden çıkıp gittiler. Beni götürmemişlerdi. Kendi çığlıklarım ve gözyaşlarımın içinde boğulup kalmıştım. Sonra annem geldi. Duruşu tıpkı Sur'un duvarlarına benziyordu. Yıkıntı içinde ama ayakta, onurlu ve dimdik! Heval Nuda bir arkadaşı ile birlikte bir eve girmişti ve evi tank vurmuştu. Orada yıkıntı altında kalarak şehit düşmüşlerdi. 'Aklım başımdan gitti' dedi annem. O güzel yüzünün neredeyse yarısı yoktu. Bir bacağı parçalanmıştı. 'Cenazeyi akşam Heval Yılmaz ve Heval Rojhat'ın gömüldüğü yere gömecekler' dedi. Onun künyesinde hazırlanmıştı. Arkadaşlar şehit düşen her

arkadaşın adını, soyadını, nereden katıldığını ve kodunu yazıp bir kutuya koyuyordu. Nereye gömerlerse onların kutularını da başuçlarına gömüyorlardı ki bir gün cenazeler çıkarılırsa tanına bilinsinler. Nasıl dayanacaktım ki buna? Heval Nuda'nın kutusu hazırlanmıştı...

H. Afat'ın şehit düştüğü haberini aldık. Öldürdüğü bir kaç özel harekatçının silahını almaya giderken başından vurulmuştu. Bu haberler parça parça koparıyor yüreğimi. Akşam tünellerden geçerek camiye kadar gittik. Yaralı arkadaşların evi ile bizim ev arasında bir duvar kırıp tünel açtık. Şimdi sığındığımız yer tek evin odaları gibi. Yiyecek bulmakta zorlanıyoruz. İki gün çorba iki gün ise kuru fasulye ve pilav yiyoruz. Arkadaşlar mevzilerden değil binaların içinden savaşıyorlar. Heval Xezal hala yaralı arkadaşlarla ilgileniyor. Bazen espi yapıyor; 'Ben güya savaşımaya geldim, fakat durmaksızın çamaşır ve bulaşık yıkıyorum!' Şenda Heval 'Buda devrimci bir görev!' diye yanıtlayınca herkes gülmeye başladı. Çatışmaların şiddeti giderek artıyor. Aynı zamanda yıkımda artıyor. Hacı Hamit Camisinin minareleri yerle bir olduğu için panzerlerden ezan okutuyorlar. Anonslara hiç ara verilmiyor. En son 'Tüm siviller çıksın! Uçaklar bombalama yapacak!' diye anons geçtiler. Ertesi gün H. Zozan ve kıvırcık dediğimiz bir arkadaş yaralandı. Bir gün sonra ise kıvırcık şehit düştü. Daha 13 yaşındaydı. Heval Zozan sürekli kendini suçluyor ve onu koruyamadığını söylüyor. Sürekli yeni arkadaşlarla tanışıyorum. Mesela H. Amed; sarışın bir arkadaş. Sessiz ve durgun her daim. Çok düşünüp az konuşanlardan. 'Mayıncı' diyor herkes onun için. Küçük tüplerle sürekli mayın yapıyor çünkü. Heval Numan çıkageldi sonra. Bir çuval un getirmişti. Hamur yoğurup ekmek yapmamızı istedi. Arkadaşlar dağıtırsınız dedi. Biraz kalmasını istedim, 'Acele var' dedi. Dışarda üst üste bombalar patlayınca geri geldi. 'Aç mısın? yemek hazırlayayım!' dedim. 'Olur, madem kaldım iki gündür hiç bir şey yemedim.' dedi. Yemek yerken sohbet ettik. Bir sigara verdim. Derin nefesler çekerek içti. Bu onu son görüşüm oldu. Ertesi gün Kovboy Harun'u gördüm. Başına sürekli bir kovboy şapkası taktığından ismi böyle kalmıştı. Dizlerine kadar uzanan kaşe paltosunda hiç üzerinden çıkarmıyor.

Yaralıların sayısı çok arttı. Tedavi için hiç malzeme kalmadı. Geri çekilme için hazırlık başlattı arkadaşlar. Sivillerin sayısı çok az. Kalan son siviller biz ve bir iki aileydi. Arkadaşlar güvenli bir tünel bulup bizi çıkarmak istiyor. Öncelikle yaralılar, sonra biz çıkacağız. Emniyet fırınının yanındaki kilisede bir tünel olduğu söyleniyor. Fakat tünelin kapısı bir türlü bulunamıyor. Arkadaşlar gece kiliseye gidiyor ve kapıyı bulmak için çalışıyor. Birde gece yağmur yağarsa çıkabiliriz deniliyor. Fakat hala ne tünelin kapısı bulundu nede yağmur yağdı!....'

Sevda'nın defterindeki notlar burada bitiyordu. Neredeyse sabah olmuştu fakat defteri elimden bırakmamıştım. Bu defter içimde keskin bir bıçak gibi dönüp duruyor. Gözlerimden akan yaşlara engel olamıyorum. Hivda'nın yaşadığı zorlanmayı daha iyi anlıyordum. Ağlamak isteyipte karşımda ağlamaması beni kahretmişti. Hivda'nın ve Sevda'nın anlattıkları iliklerime kadar sarsmıştı. O cehennemde direnen o genç bedenler gerçekte kaç kişiydiler? Kimdiler? Nasıl bir yaşamları vardı? Neydi onları bu denli cesur kılan? Anlattıkları, bu günlüğe yansıyanlar dışında hiç bir şey bilmiyordum. Birbirimizi hiç görmemiştik. Öyle olsa da yüreğim onlarla dolup taşıyordu. Öylesine yakındılarki bana! Uzansam is duman içinde kalan tenlerine dokunacaktım. Yaralarını sağıltmak için kendimi parçalayacaktım. Kendime çekildiğim o anda, onların sohbetlerine ortak oluyor, kahkahalarını duyuyor, acılarını sevinçlerini paylaşıyordum. Tanrım bu nasıl bir güç? Nasıl bir inançtı ki, birbirlerini gömerken kendi sıralarının gelişini mağrurca bekleye biliyorlardı?.

Suluk soluğa bir mevziden diğerine, bir binadan diğerine ölümü küçümseyerek koşmuştu hepsi. Kanayan yaralarını inançları ve sevgileri ile sarmışlardı. Keşke o anlarda onların yanı başında olabilseydim! Keşke kanayan yaralarına merhem olabilseydim! Yağmur olup yağabilseydim geceye! Kendime inanamıyordum, Nasıl bu kadar duyarsız kalabilmişim. Nasıl olurda bu çılgınlara bu kadar sağır kalmıştım?. Belkide onlar bir yudum su bulmak için tünelden tünele giderken ben suyumu rahatça yudumluyordum evimde. Onlar bir avuç un için çırpınırken ben keyifle yemeğimi yiyordum. Onlar kuru otları merheme dönüştürürken ben her türlü imkanla hastalarımı caka satıyordum. Beynimin içinde o sokaklardaki insanların uğultusu vardı. Evleri yok ediliyordu, aileleri katlediliyordu, kuşkusuz onları bekleyen sonda benzerdi. Ama burası onların ülkesiydi, burası bizim ülkemizdi. Ölüm her köşesine sinmiş sayısız biçimde ve renkte karşıma çıkıyordu. Bu kentin acımasız ihtişamında bir tür bağımlılık etkisi yaratan yan vardı. Hewsel'i binlerce kez seyretmeme rağmen her defasında yeniden hayranlık yaratması gibi.

İçimde kabaran öfkeyle o sıcak yaz gecesinde gözlerimi kırpmadan sabahladım. Tüm o fedakarlıkların, kahramanlıkların cesaretin tanığı olan okullar, binalar, kliseler, sokaklar, evler yakılıp yıkılmıştı. Ama gökyüzü ama yıldızlar ama Sur'un her bir karışı tanıktı orada yaşananlara ve bunu kimse yok edemezdi. Bir milyon insanın yaşadığı bu kentin korkularında boğulduğu o anlarda sadece cesareti temsil etmişti o gençler. Kentin korkusunu yenecek kalabalıklar oluşmamıştı. Biliyordum kalabalıklar çoğaldıkça cesaret kazanılırdı. Bu gençler korkunun ve gizli bir suçluluk duygusunun yarattığı kahramanlardı. Onlar gibi olmak istemişti Mirza!. Önemli olan ölmek yada yaşamak değildi,

belki kazanmak yada yenilmek de değildi. Önemli olan onların onurlarını sahiplenmesiydi. Esir alınan toprakların onuru! Korkunun hüküm sürdüğü yüzbinlerce insanın içine cesaretin mümkün olduğu kuşkusunu yerleştirmiş, hayatları pahasına bunu ispatlamışlardı. Aslolan şeyi yapmışlardı, teslim olmamış ve direnmişlerdi. Evet, hiç kuşkusuz bu tavır Mirza'nın da hamurunda vardı. Ve ben içinde yaşananların yaşanacakların bilinmezliğine rağmen umudu büyütmeye kararlıydım. Mirza'yı bulacaktım! Onun ayak izlerine basacak, onun izlerinden yürüyecektim! Onun soluduğu havayı soluyacak, onun bakışlarını kuşanacaktım!

YÜZLEŞME

15 Temmuz’u 16 Temmuz’a bağlayan akşam Mızgin’in ‘Televizyonları açın!’ diye seslenmesiyle hepimiz salona koştuk. Tüm kanallarda savaş sahnelerini aratmayan görüntüler vardı. Bir süre sonra ‘Ordu darbe yapıyor! Çıldırmış bunlar!’ dedi amcam. Tv kanallarının basıldığını, havaalanları, stratejik köprülerin girişlerine askerlerin yığınak yaptığını izledik. Kimi emniyet binaları ve meclisin bombalandığını izledik. Cumhurbaşkanı telefonla bir Tv’i kanalına bağlanarak halkı sokağa çıkmaya çağırdı. Ardından bir çok merkezde kitleler sokağa döküldü. Çatışmalar vardı. İnsanlar ölüyordu. Ne olduğunun henüz farkına varamayan askerlerden erler, ölüm emri veren komutanlar, mecliste nöbet tutan vekiller, savaş uçakları... Sıkı yönetim korkusunu çokça yaşamış halk Diyarbakır’ın AVM’leri önünde, marketlerde uzun kuyruklar oluşturarak ihtiyaçlarını gidermeye çalışıyordu. ‘Acaba Seyitxan ne yapıyordur?’ diye geçirdim içimden. Bu sırada Nurcan yengem Mızgin’e seslendi. ‘Abini ara, eve gelsin!’ diye ısrar etti. Amcam evde diye gelmeyeceğini biliyordum ama Nurcan yengem Mızgin’in elinden telefonu alarak konuşmaya başladı. Ağlıyordu ve gelmesi için ısrar ediyordu. Sonunda ikna edince rahatlayarak yanımıza geldi ve oturdu. Bir süre sonra TRT’de sarışın bir spiker kız Yurtta Sulh Konseyi adını alan darbecilerin bildirisini okudu. Kimsenin yarın sabahtan itibaren dışarı çıkmaması gerektiğini ve bir darbe yaptıklarını söylüyorlar, mevcut hükümetin ülkeyi yönetemediğini idda ediyorlardı.

Saat gece oniki gibi Seyitxan eve geldi. Her zamanki gibi soğukkanlıydı. Amcamla göz göze gelmemek için özel çaba sarfediyordu. Ondaki öfkenin nefrete dönüştüğünü çoktandır keşfetmiştim. Yanımdaki koltuğa oturdu. ‘Adına

“Çökertme” denilen savaş konsepti devrede işte!’ dedi ve olabilecekleri anlatmaya başladı. Darbe girişiminin hükümetin elini güçlendireceğini keskin zekasıyla hemen kavramıştı. Bu plana göre bütün muhalif çevreler sindirilecek, basın denetim altına alınarak savaşa ilişkin gerçeklerin halktan gizleneceğini anlattı. Cumhurbaşkanlığı’nın, hükümet ve Genel Kurmay Başkanlığı’nın açıklamaları dışında bağımsız kaynakların haber ve bilgi paylaşımının önünün katiyetle kesileceğini, devletin yanında durmayan, yola gelmeyen basın kuruluşları ve gazetecilerin polis ve yargı yoluyla hizaya getirilmeye çalışılacağını ekledi. Devlet ve hükümetten bağımsız demokratik sivil toplum kuruluşları, özel üniversiteler, demokrat akademisyenler, sanatçılar, aydınlar, yazarlar, tarafsız ve özgür kalma iddiasında olan basın kuruluşları ve basın emekçilerinin tutuklanacağını, tehdit, işten attırma, olmadı kayyum atama yöntemiyle gazete ve televizyonlara el konulacağını konuşmasının devamında söylemeyi eksik etmedi. Birşey anlayamasamda Seyitxan kesinlikle kendinden emin konuşuyordu. Eğer baskılara dayanamaz da isyan etmek isteyenler olursa “Ezip geçme” kararını çoktan almışlar derken bunu gözlerinden okuya biliyordum.

‘Recep Tayip Erdoğan’lı Türkiye hızla diktatörlüğe doğru yol alacak. müttefiklerinin kaygıları da giderek derinleşecek kuşkusuz. ABD, AB hatta Rusya Kürt sorununda masaya yeniden dönülmesini, savaşın durdurulmasını, basın üzerindeki baskının kabul edilmez olduğunu, yargının bağımsızlığına müdahale edilmemesi gerektiğini bir kaç defa üst üste tekrar edip duracak ama kesinlikle köklü çözüm yaratacak bir strateji izlemeyecekler. Basit polemiklerle gerçeklik gizlenmeye çalışılacak. Bu darbe girişimi Fetullahçı cemaatin organize ettiği bir darbe. Ama belliki başarısız olacak.’ dedi en sonunda. Sakindi sesi.

‘Fetullah Gülen’i duymuştum. Amerika merkezli değil mi? ‘

‘Evet, Pensilvanya’da kalıyor. Son otuz yıldır bu ülkenin kılcal damarlarına kadar sızıp örgütlendiler. Bir zamanların yol arkadaşları şimdi iktidar kavgasına tutuştu anlaşılan. Bir taraftan hem İslam Dini’ni hemde Türk Milliyetçiliği’ni kendini kutsamak için kullanan bir cumhurbaşkanı bir taraftan da bu iktidarın esas yaratıcısı benim diyen bir cemaat lideri. Bu mesele çok büyüyecek!’

‘Nasıl farketmemişler hazırlandıklarını acaba?’

‘Farketmediklerini sanmıyorum Senem. Bu ülke geleneği darbe konusunda çok tecrübeli’ dedi Seyitxan ve AKP’nin 15 yıllık iktidarından bahsetti; 11 milyon üyeli bir parti olmakla övünen AKP aslında ona üye olmak dışında kimseye bir seçenek bırakmamıştı. 2001’de kurulduğunda devletin dışladığı bir siyasi hareketi devletin başına taşıyacağını idda ediyordu. Ama bugün AKP devletin ta kendisi olmuş ve terör estiriyordu. ‘Bana göre AKP’ye üye olmamak bile bir direniş biçimidir’ diye anlatmaya devam etti Seyitxan. İnsanlar direk yada dolaylı olarak ellerinden ekmekleri alınmakla yaşam hakkı tanınmamakla tehdit edilmişlerdi. Devletleşen bir partiden, partileşen bir devletten bahsetti Seyitxan

ve devam etti;

‘AKP artık klasik anlamda bir siyasi parti değil. Bir polis aygıtı bence. Bu partinin içinden herhangi bir fikir ayrılığı, bir renklilik, hele reise en ufak bir itiraz söz konusu bile olamaz. Kurucu ekiptende tamamen yollarını ayırmış durumdalar bana göre. Tek ideolojileri fayda tek referansları reisin sürekli değişen açıklamaları. Yolsuzluk ve çürüme her yanlarını sarmış durumda.’

‘Bunların hepsi zaten Fettullahcı değil miydi? Yani AKP merkezlerinde de yok mu o kanadı savunan?’

‘Bana göre Fetullahçı yapılanmanın en dokunulmamış en sağlam örgütsel çekirdekleri AKP merkezinin içinde. Fakat göreceksin onlar saldırı almayacak. Daha çok kullandıkları kesimler harcanacak. şu an AKP merkezi yolsuzluğun, rantın, dolandırıcılığın içine batmış durumda. Onları bile tasfiye edemiyorlar!’ Amcam arada bir hem gözlerini hem kulaklarını bize diksede hiç müdahale etmedi. Sanki karanlığın içinde boğulmuş, içten içe azap çekiyordu. İlk kez onun bu yanını bu kadar açık görüyordum.

‘İyiminin amca?’ diye sordum.

Önce duymadı. İkinci seslenişimde şaşkındı. ‘İyiyim iyiyim’ dedi.

Saat gece yarısını geçmişti. Darbecilerin etkisinin kırıldığını izledik. Halkın sokaklara dökölüşünü gördük. Ve hiç bir şeyden haberdar olmayan kimi erlerin kafalarının nasılda vahşice kesildiğine tanık olduk. Darbeciler başarılı olamamıştı. Annem, Margit, Miran abi, hatta Cristiyan’ın anne ve babası bile aradı. Dikkat etmemi istediler. Annem hemen geri dönmemi bile istedi. şaşkındım, ama anlıyordum onları. Kesin olarak Mirza’ya ilişkin bir iz üzerinde olduğumu ve onu bulmadan dönmeyeceğimi söyledim. Herkes şaşkındı. Geri dönmek için can attığımı sanıyorlardı. şimdi onlara dönmeyeceğimi söylüyordum.

Sonraki günlerde seyitxan’ia iktidarın yaptıkları üzerine fazla konuşmaz olduk. Kah nefretle kah şaşkınlıkla ard arda yapılan tehditleri ve açıklamaları izliyorduk. Daha bir hafta geçmeden ölkede olağanüstü hal ilan edildi. 15 Temmuz’da yapılmak istenen darbeyi neredeyse her gün bizzat hükümetin yaptığı darbeler izledi. Yapılan ve yapılacak herşey meşru bir hal almıştı. Ülkenin üzerine bir kabus gibi ökmüşlerdi. Ard arda çıkan kanun hükmünde kararnamelere herkes gibi bizde alışmaya başlamıştık. Bazen bir günde tek bir kararname ile binlerce insan işten atılıyordu. Kripto Fettullahılar gerekçe gösterilerek tüm muhalafet ve muhalafet yapabilecek en küçük bir sivil kuruma bile saldırıyorlardı. Tüm muhalif basın, gazetelerden Tv’lere kadar susturularak kapatıldı. Tüm dernek ve STK’lar kapatıldı. Her gün yüzlerce insan gözaltına alındı. Kürt belediyelerinin hepsine kayyum atanıyordu. Yasaklamalar sağanak yağmur gibi yağıyordu. Tam bir korku imparatorluğu oluşturuluyordu. İnsanlar iktidarın gözüne girmek için hısımlarını, göz bilediklerini ihbar ediyorlardı. Toplumsal bir ahlaksızlık giderek yaygınlaşıyor, kutuplaşma bölünme boyutlanıyordu. Bunun duyğuda bir bölünme hali olduğunun ve en tehlikelisi

olduğunun farkındaydım. Hükümet ve aslında başındaki reis böyle istiyor diye başka ülkelere; Suriye'ye, Rojava'ya operasyon hazırlıkları, savaş narası atanlar, idam isteyenler, TV başında insanların linç edilmesini alkışlayanlar artık sıradanlaşan rutin görüntülere döndü.

Seyitxan umudu kaybetmemek gerektiğini söylüyordu. Annem beni de kaybetmek korkusuyla artık geri dönmem gerektiğini tekrarlıyordu. Margit hastahanede sıkıntıların başladığını dönmemin iyi olacağını söylüyordu. Amcam bu kabusun içinde Mirza'yı bulamayacağımı başıma bir iş gelmeden geri dönmem gerektiğini ısrar edenlerdendi. Mirza sır olup kayıplara karışmıştı. İçimdeki yangın sürekli büyüyordu. 'Hayır bırakıp dönmeyecektim!' Bu kesin bir kararımıydı. Aramayı hızlanmam gerekiyordu. Hala Feride'nin bana bir haber vereceği konusunda umutluydum. İşte o umutla beklemeye devam edecektim.

Sonra bir akşam gece yarısından sonra herkes odasına çekildi. Seyitxan ısrarım üzerine babasının evinde kalmıştı. Uyku tutmamıştı. Uzun süre yatağında oyalanmaya çalıştım, olmadı. İçeriden iki kişinin sesi gelince yanlarına gitmeye karar verdim. Seslerin evin erkeklerine ait olduğunu anladığımda koridorda tereddüt içinde kaldım. Salondaydılar ve kapı yarı aralıktı. Seyitxan ve amcamdı. Tartışıyorlardı. Kısık sesle konuşsalarda arada bir Seyitxan'ın öfkeli sesi yükseliyordu. Konuşmalarına kulak kabartmıştım. Bu durumun utanç verici olduğunun farkında olsamda hem merak duygusu hem olup biteni anlama isteğim baskın gelmişti. Derin bir sessizlik içinde soluğumu tutmuştum. Dikkat kesilmiştim. Sonra sesler daha belirgin gelmeye başladı. 'Bazı şeyler hep göz önündedir kimse farketmese de. Sen neyi öğrenmek istiyorsun Seyitxan?'

'Herşeyi, bizden sakladığın herşeyi' dedi seyitxan tüm ömrü boyunca buna hazır olduğunu gösteren bir kesinlikle. Göz göze gelmişlerdi. Amcamın sesinde alaycı bir tını vardı.

'Neyi sakladığımı düşünüyorsun?'

'Oyun oynamayı bırak artık!'

'Senem Seyran'a çok benziyor' dedi amcam. Derin bir iç çekti. Sanki o iç çekişte tüm bedeni dağılacaktı. Konuşmanın ucu nasıl olmuşta bana ve anneme gelmişti? Şaşkındım!

'Senem ve Seyran yengeyi sormuyorum sana, gerçeği soruyorum. Sen biliyorsun neyi öğrenmek istediğimi.'

'Fakat öğrenmek istediğin gerçek Seyran! Bunca yıl sonra neyin peşinde olduğunu bilmiyorsun ama soruyorsun!'

'Gerçeğin peşindeyim, gerçeğin!'

'Gerçek ne biliyor musun? Deden benden hep çok utandı. Seyda ve ismail ise küçümsedi. Hiç bir zaman onlar gibi olamadım. Bak sende utanıyorsun benden, yalan mı?'

‘Konu ben değilim’

Öfke ve kinin belirginleştirdiği bir sesti şimdi kulaklarıma ulaşan;

‘Elimi attığım her işte başarısızdım ama abilerim başarılıydı. Çünkü ben hasta ve cılızdım. Abilerim güçlü ve sağlıklıydılar. Bu ailenin erkekleri başarıya mahkum edilmişti. Kurbanları bendim, çünkü en zayıf halkaydım. Utanç kaynağı bendim!’

Öfkesi bir yanardağ püskürmesi kadar keskindi. Bunca yıl öfkesi ile canlı kalmıştı amcam. Belli belirsiz kapı aralığından görüyordum onları. Oğlu karşısında ağzından çıkan her sözcük vücudundaki canlılığı emiyordu. Belliki yaşama gücünü bu hıntan almıştı. Seyitxan çok fazla araya girmiyordu.

‘Sen şimdi oğlum başkalarının kötölüğü ile mücadale ediyorsun. Emin ol bu en kolayı. Zamanı geldiğinde kendi içindeki kötölükle mücadale etmenin dehşetini tanıyacaksın!’

Amcam anlattıklarını yabancı birinin hikayesini anlatır gibi anlatıyordu. Bir yükten kurtulmak için! Ağzından çıkan bu ateşten kelimelerin başkasının canını artık yakacağının farkındaydı.

‘Gerçek yakıcıdır, seni yakmaması için sustum oğlum!’

Yıllardır dışa akıtıp tüketemediği zehrinin onu nasılda kemirip erittiğini anlatıyordu fakat hala tam olarak bir şey anlaşılamıyordu. Fiziksel olarak olmasa da ruhen öldüğünün farkındaydı. Geçmişi ilk kez dizginsizce birine anlatacak olan insanların ruh hali ve hafifliği içindeydi. Yaşanmış yılların bütün ağırlığı omuzlarına çökmüştü ama tuhaf bir şekilde onu konuştukça o ağırlık kayboluyordu. O rahatladıa benim tüm kanım damla damla damarlarımdan çekiliyordu. Cristianın içimdeki sesi ‘Hayatın acı oyunları kuşum!’ dedi.

‘Herşeyi berbat eden sensin baba!. O kahrolası hırsın yüzünden öz kardeşini ölüme gönderdiğin o gün herşeyi bitirdin. İçimi bulandırırıyorsun ve bu hep böyle kalacak. O gün kendi oğlunuda öldürdün.’

‘İnsanın kendi duyguları karşısındaki çaresizliği diğer aresizliklere benzemez Seyitxan. Anlamaya alış. Başka şansım hiç olmadı. Beynim ortadan kalkmıştı. Varsa yoksa herşey Seyran olmuştu. İsmail olmasa belki...’

‘Sus artık iyice irkefleşyorsun. Babam olduğun güne lanet olsun!’

‘Böyle olacağını düşünmemiştim oğlum. Ben ocukluğumdan beri hep dışlandım. Ailenin hastalıklısı, yüzkarası, hiçbir şey beceremeyen serserisiydim!. Böyle yaparak bir şey olduğumu ispatlayacağımı sanıyordum. Herşeyi mükemmel yapan, her işin ustası babama göre hep İsmail’di. Seyit’ti. Seyran’ı İsmail’den çok daha önce sevmeye başlamıştım. Ona hastalıklı bir tutkuyla bağlıydım. Defalarca yalvardım Seyran’a fakat başka birini sevdiğini söyledi. O başka birinin İsmail olduğunu öğrendiğimde yıkılmıştım. Kin, öfke dolmuştum. O anlarda İsmail’i değil babamı cezalandırmak, en sevdiğine zarar vermek istiyordum. ‘

Kapının önünde taş kesilmiş bir halde Seyitxan ve amcamı dinliyordum.

Duyduklarıma inanmak istemiyordum. Bir kabusun içindeyim ve birazdan uyanacağım sanıyordum. Keşke öyle olsaydı! Fakat gerçektir. Kapının önünde duyduklarım ve gördüklerim! Gerçektir!...

'Tüm gerçekler açığa çıkmalı! Sen yaptığın herşeyin hesabını ödemelisin!'

'Hangi gerçek Seyitxan? 20 yıl önce yapılmış, çocukça bir intikam alma isteğimi açığa çıkaracaksın? Yeniden herkesin hayatını mahvetmek mi istiyorsun? Et o zaman! Yazık değil mi Senem'e. Kardeşini bulmaya gelmiş, bununla hayatını nasıl zehir edeceğini anlamıyor musun? Hem kim inanacak sana? Benim abimi hizbullahçılar öldürdü unutma!'

Seyitxan hırıltılı bir ses çıkardı. 'Neden, neden yaptın bunu? Bu sevgi değil, değil işte!'

Bir süre cevap alamadı. Sanki düşüncelerin içinde kaybolmuş gibiydi. Silkenmiş ve sayıklar gibi çıkan sesini duydum;

'Seyran'dan çok kaçtım! Kendimden korkuyordum. Onu kendimden korumak istiyordum. Olmadı. Saplantım olmuştu. Hastaydım, Seyit hasta! Ve Seyran bunu bile bile İsmail ile evlendi. Üstelik benimle aynı eve geldi. Her gün işkence, azap içindeydim. Sonra evlendim, belki bir faydası dokunur diye ama değişen bir şey olmadı!.'

'Sen de gittin zehrini öz abine kustun!'

'Bahanem yok oğlum. Korkunç birisiyim! Zaten olacak olanı hızlandırdım! O lanet gece! Büyük bunalımdaydım. İsmail ve Seyitin çevresiyle hiç bir zaman ilişkim olmamıştı. Benim etrafımda okuldan tanıdığım ve dini için yaşadığını söyleyen bir kaç kişi vardı sadece. Beni anlıyorlardı. İsmail ve Seyit gibi dinsiz olmadığımı söylüyorlardı. O zamanki ruh halim buna inanmaya çok müsaitti. Uzun süredir İsmail'i tehdit ediyorlardı, izliyorlardı. O gece değil başka gece aynı sonucun yaşanması kaçınılmazdı! İsmail son günlerde Seyit'i arıyordu. Seyrani ve çocukları alıp gitmekten bahs ediyordu. Ben Seyran'ı bir daha göremeyeceğimi düşündüm. Eğer İsmail'e bir şey olursa Seyran'a ben bakacaktım.'

Bir süre öldürücü bir iksiri karıştırırcasına elindeki çay bardağını karıştırdığını farkettilim. Konuşmaya devam etti.

'İsmail bir kaç gün önce başına bir iş gelirse Seyran'ı ve çocukları Seyit'in yanına göndermemi söylemişti. Seyran'a olan hastalıklı tutkumdan habersizdi. Seyran İsmail'e benden bahsetmedi. Nasıl edebilirdi ki! Bu iki kardeşten birinin ölümü olacaktı biliyordu. Arkadaşlarım sürekli beni sıkıştırıyorlardı. İsmail'in bir kafir olduğunu, kendi evimin içini temizlemem gerektiğini, eğer yapamıyorsa bile onlara yardım etmemi istiyorlardı. Onu yalnız yakalayıp korkutacaklarını ve biraz döveceklerini söylediler. Yardım etmeyi kabul ettilim. Onlara o akşam gideceği yeri ve kaçta evden çıktığını haber verdim. Yemin olsun ki öldüreceklerini bilmiyordum. Seyran'ın da onun arkasından çıkacağını nereden bilebilirdim?'

'Sen bir katilsin! Onların ne yapacağını gayet iyi biliyordun, inkar etme!'

‘Beni affet oğlum!’

‘Artık bir önemi yok. Amcam öldü, Seyran yengem sakat kaldı. Çocukları eziyet içinde, evlerinden koptu. Ve sen! Bunca yıldır ellerindeki kanla yaşıyorsun!’ Duyduklarım karşısında kalbim kadar aklımda yaralanmıştı. Ne düşünmem ve nasıl davranmam gerektiğini kestiremiyordum. Sanki içimde herşey patlamış gibiydi. ‘Bu olamaz’ diye haykırıyordum. Kendi çılgılığımı kendim bile duymuyordum. Ağzımı kapattım ellerimle ama sesim zaten çıkmıyordu ki!. Duyduğum her sözcük hacim kazanıyor, kulaklarımdan beynime hücum ediyor, idrak etmem ise zaman alıyordu. Seyitxan öfke içinde konuşmaya devam ediyordu. O öz babası tarafından, ben ise öz amcam tarafından ihanete uğramıştım. Amcam kin, intikam, hırs içinde hareket etmişti. Çocukluğundan itibaren hastalıklı bir çocuk olmak, ruhunu karanlığa mahkum etmişti. Hayatın tüm güzellikleri paylaşılırken sanki ona kör bir hırs bırakılmıştı. Duygularını içindeki kötülüğü saklamada ustalaşmıştı. Çocukluğundan itibaren içinde biriken kötülük, annemin onu istememesi, onu kötülüğün ustası haline dönüştürmüştü. Bu rolü oynamakta hiç çekinmemişti amcam. Alabildiğince bencil ve kıskanç ruhu kolaylıkla rolünü içselleştirmesini sağlamıştı. O gece öğrendiklerimin dehşeti ile yere yığıldığımda her şey karanlığa boğulmuştu. Kendime geldiğimde odada yatağa uzatılmıştım. Seyitxan çıldırmış gibi üzerime eğilmiş ‘Üzgünüm, çok üzgünüm!’ diye sayıklıyordu. Ellerinde içimde açılan çıplak yarayı saracak hiç bir şey yoktu! Kimildayamıyordum. Öfke, acı hiç bir şey yoktu. Duygularımın şiddeti herşeyi yok etmişti. Katı bir donukluk sarmıştı her yanıma. Ne kadar zaman sonra bilmiyorum ama zorlukla ‘Beni bu evden götür!’ demiştim. O gece artık hiç bir şeyin benim için aynı olamayacağını bilgisi, yeni bir yüzleşmenin yorgunluğu, zamanı geriye çekememenin hüznü ve gözyaşlarıyla Seyitxan’a sarıldım.

Güneş ilk ışınlarını saldıığında geçek darbenin benim kalbime yapıldığını anlamıştım. Üstelik bu darbe oldukça başarılıydı. Nurcan ve Mızgin uyanmamıştı henüz. Evin geriye kalan üyelerinin uymadığı açıktı. Bir kez daha yanıbaşımdayken benimle birlikte gözyaşlarına hakim olamayan Seyitxan’a ‘Beni buradan götür’ dedim. Evden çıkmadan önce mezarlığa dönen salonda, gece oturduğu koltuğa yığılıp kalmış amcama baktım son kez. Sadece ölüm ve kanı çağırıyordu silueti. Seyitxan düşündüğümde daha dişli çıkmış üst üste sorduğu sorularla babasının tüm karanlık ruhunu ortaya sermesini sağlamıştı. Çok geçmeden Seyitxan’ın evinde Mızgin’in odasıdayım. Bedenimin tüm ağırlığı ile duvara yaslandım. Alnım duvardaydı. İçimde patlayan öfkem vardı. Duyduğum her şeyi zihnimden silip atmak istiyordum. Tutuk adımlar attım. Sanki yürümeyi daha yeni öğreniyordum. Yatağın üzerine yığıldım. Ağlayamıyordum bile. Donuktum. Gözyaşlarım aksın istiyordum, akmıyordu. Banyoya gittim, avuçlarıma aldığım suyu defalarca yüzüme akıttım. Neredeyse soluğum kesilmişti ve boğulacaktım. Huzursuz bölük pörçük bir gece geçirdim.

Alışık olmadığım her tıkırtıda uyandım. Kesik rüyalar görmüştüm. Bir sürü asker, polis, komando kıyafetli adam sokağı sarmıştı. Mirza'ya 'Teslim ol!' diye sesleniyorlardı. Hepsi Mirza'nın peşindeydi. Sur'un tüm sokaklarından kan akıyordu. Babam evimizin kapısından çıkarken gülümsüyor. Uyandım 'Gitme!' diye çığlık atarken. Kalbim olağanın çok üstünde çarpıyordu.

İkinci gün hastalanmıştım. Seyitxan gün ağarırken beni mutfak masasında zangır zangır titrerken bulmuştu. Bir kaç yıl birden yaşlanmış hissediyorum kendimi. Kimseyi görmek istemiyorum. Herşeyi Seyitxan'a bırakmıştım. Onun dışında kimsenin yüzünü görmek, görüşmek istemiyordum. Onunla da konuşmamıştım henüz. Uyurgezer gibi odadan odaya dolanıyordum. O gece üzerine, duyduklarım üzerine Seyixan'la konuşsam her şey onaylanacaktı.

Üçüncü gün bir anda amcamı karşımda buldum. Önce donuktum, sonra 'Katil! Katil! ' diye bağırmaya başladım. Ona saldırmış yumruklarımınla öfkemi hafifletmeye çalışıyordum. Seyitxan beni tuttu, yatıştırmaya çalıştı. Amcamın gözlerindeki ölümü gördüm. Ölecek bir adamın bakışlarıydı bunlar. Şekilsiz, dar kafalı amcamın ruhunda kopan fırtınayı hissettim. Yaşamayacaktı, belliydi. Bunu on yıllık doktorluk deneyimimle iç güdüsel olarak biliyordum. 'Hiç bir zaman öyle olsun istemedim sadece korkutacaklarını söylediler.', diye sayıklarken 'Affet kızım! Affet!' diye tekrarlıyordu durmaksızın. 'Çık git bu evden! Çık!' Bağıırıyordum, ağlıyordum. Arkasını dönüp çıktığında, eskisi gibi hastalıklı, cılız, yaşlı ve pişmanlık içinde çürümüş ve ölecek biriydi sadece!.

Günler aktı. Seyitxan'ın evine yerleşmişim. Herşeye karşın Nurcan ve Mızgin'in bu gerçeği öğrenmemesi gerektiği konusunda hem fikirdik. Onlara Seyitxan'ın yanında kalacağımı söylediğimde sevinmişlerdi hatta. Seyitxan sonraki günlerde babasından nasıl şüphelendiğini, yıllarca bu şüphenin içten içe onun yüreğini kemirdiğini anlattı bana. O gece babasının yaptığı bir telefon konuşmasını duymuştu. Babasının 'İsmail geliyor!' cümlesi ölümcül, lanetli, keskin bir hançer gibi kalbinde bilenerек büyülmüşü. Babasına olan öfkesi, babasının yaptığı her yeni hatada büyülmüş ve aralarında onarılamaz yaraların açılmasına, yıkılamaz duvarların örülmesine yol açmıştı. Ben ise artık herşeyi sırayla ele almaya karar vermişim. Önce mirzayı bulacaktım. Amcamla yüzleşecektim. Ve kabusu dönüşen bu gerçeği kabullenmenin bir yolunu bulacaktım. Sonraki günlerde çoğunlukla evde kaldım. Seyitxan eylemlere katılıyor, bürosuna gidip geliyordu. Benim eylemlere gitmemi bir şekilde engelliyordu. Ben onun yaşamımın merkezi haline gelmemesi için uğraşıyordum. Bana olan ilgisinin çocukluk günlerimizden beri farkındaydım. Bir gün bitkin halde eve geldi. Salonda kanapeye uzandı. 'Bunca yıldır akan kan,

şu sokaklarda canını veren gençler tüm bunlar sana ağır gelmiyor mu? Mesela bana ütöpik bir düş gibi geliyor. Memleketi kurtarmak! Çevremizdeki gençlerin hayatı daha önemli değil mi?’ diye sordum. Şiddetle karşı çıktı.

‘Hayır, memleketi kurtarmak düşsel bir ideal değil! İmkansız değil!. Gençlerin hayatı elbette önemli fakat o hayatın ne kadar anlamlı yaşandığı daha değerli! Yapılanların doğru olduğuna inanıyorum. Bunun bedeli çok ağır fakat gelecek kuşaklar için gerekli!’ dedi.

Haberleri izledik. Çıkan bir çatışmadan bahsediliyordu. Ardından üç gerillanın görüntüleri yansıdı ekrana. Gençeciklerdi. Bedenleri parçalanmış, çırlıçıplak soyulmuşlardı. Yıkıntıya dönmüş bir evin önünde kan içindeydiler. Görüntülerin yarattığı dehşeti iliklerime kadar hissetmiştim. Bu uzak bir acıma duygusu değildi. Görüntüler içime işlemişti. Dehşet içinde bu gençlerin ölüme nasıl atladıklarını izledikçe gözyaşlarına boğuldum. Seyitxan’ın soğukkanlılığı beni delirtiyordu. Ölüme bu kadar alışabilir miydi insan? Bu duygusuzlaşma değil miydi? ‘Tanrım bu gençlerin her biri bir ülkeye değer’ diye geçirdim içimden. Biraz daha dikkatli baktığımda Seyitxan’ın sapsarı kesildiğini farkettim.

Gençlerden birinin yakın arkadaşı olduğunu ve hukuk fakültesindeyken katılım yaptığını söyledi. Beni bırakıp odasına geçti. Bense bacaklarımı kendime çekip başımı yasladım. Kalakaldım oracıkta. Pencereye gittim. Seyitxan’ın odasından keskin hıçkırık sesleri duydum. Kendimden, düşündüklerimden utandım. Ertesi sabah yanıma geldiğinde kahvaltı hazırda. Hiç bir şey duymamış gibi davrandım. Gözleri kıpkırmızıydı. Kahvaltıya oturduğunda gülümsemesi beni rahatlatı.

‘Arkadaşın için üzgünüm’ dedim.

‘O bir kahramandı’ dedi. Yumuşak gözlerle bakıyordu. Gerçek gün ışııyla daha da can acıtıcı olmuştu. Hiç bir şeyin eskisi gibi olamayacağını farkındaydım. Dışarda herşey sakın görünsede kopan fırtınalar kolay dinmeyecekti. Ne yapmam gerektiğini düşünmeliydim. Önce banyoya gittim. Soğuk suyla yüzümü defalarca yıkadım. Bu gerilime, midemdeki kasılmalara, göğsümün ortasındaki acıya, bu boğulma hissine nasıl dayanacaktım. Kendimi çıplak, kırılgan hissediyordum. Seyitxan’ın yanına döndüm. Bakışlarına önceki gecenin öfkesi öyle derin sinmişti ki korkutucuydu. İlk kez onu böyle görüyorum. Gözlerinin altındaki halkalar belirginleşmişti. Gözünü gece boyunca kırpmamıştı. Yine de yumuşacıktı bakışları.

YOLCULUK

Sonunda Ağustos ortalarında Seyitxan beni Sülüklü Han'a çağırıldı. İçimdeki umut ve heyecanla erken çıktım evden. Hislerim yeni bir haber alacağımı söylüyordu. Geçen zaman zarfında Seyitxan'a ilişkin yeni bir şey keşfetmiştim. Ne olursa olsun, istediğini yapma, hedefine ulaşma hırsı vardı. Sert mizaçlıydı. Dişiyle tırnağıyla, toprağı kazırcasına sonuca ulaşacağını biliyordum. Seyitxan'ı tanıdıkça ne pahasına olursa olsun verdiği sözde duran insanlardan olduğunu anlamıştım. Mirzay'ı bulacaktık. Sonuç ne olursa olsun o yanımda olacaktı. Bindiğim taksiden inip Balıkçılar Başı'nın daracık sokaklarına girdim. İçimde büyüyen gerilimin farkındaydım. Kalp atışlarım hızlanmış, midem bulanıyordu. Korkuyor muydum? Stresli miydim? Çözememiştim. İzlediğim hissine kapıldım. Hızla arkama döndüm ama boş yoldan başka bir şey yoktu. 'Kafayı yemek üzereyim' diye düşündüm. Kurtulamadığım inatçı bir merakın pençesinde kıvrılırken onyediy onsekiz yaşlarında yüzünde yara izleri olan bir gence takıldı gözlerim. Boş sokakta, küçük bir dükkanın önünde oturmuş, sırtını duvara yaslamıştı. Kendine has üslubuyla türkü söylüyordu: 'Uyandım sabah ile, gözyaşım sile sile...

Ecel kapımı çaldı,

Ağlıyorum nafile,

Deryada feryada gam çekmişim dünyada.

Elimde yeşil fincan, içim kan ağlar hicran,

Yar gurbet ellerinde, dayanırım buna can,

Deryada feryada gam çekmişim dünyada...'

O kadar içli ve öyle yürekten söylüyordu ki adımlarımı yavaşlatıp bitmesini bekledim. Gözlerim nemlenmişti. Şarkı bittiğinde adımlarımı hızlandırdım.

Dönüp tekrar baksam gözyaşlarıma hakim olamayacağımı biliyordum. Hana girip gölgeli, serin bir masada oturdum. Seyitxan ile arada sırada buraya gelmeyi alışkanlık yapmıştık. Menengiç kahvemi istedim. ‘Erkencisin ‘ sese döndüm, Seyitxan arkamdaydı. Neşeliydi. ‘Hoşgeldin. Sende erkencisin.’ Karşımdaki sandalyeye oturdu. O da bir menengiç kahvesi istedi. Merak içinde kıvrandığımı görüyordu. Beklemeden konuya girdi. ‘Feride ile görüştük. Akşamı beklemeden seni çağırmak istedim. Merkezden haber gelmiş. Eğer imkanın varsa oraya, karargaha gitmeni istemişler. Seni tanımak istediklerini söylemişler’ İçimden sevinç çılgınlıkları atmak, Seyitxan’a sarılmak geliyordu. Sonunda beklediğim haberi almanın sevincini yaşıyordum. Yardımları için teşekkür ettim. Onun sayesinde bu olmuştu. Ama bu haberin Mirza’yı kesin olarak bulmak anlamına gelmediğinin farkındaydım. Gözlerime bakıyordu. Seyitxan’ın neşeli tavırları altındaki kaygıları görmem çok zaman almadı. ‘Biliyorsun ülkenin hali hiç iyi değil. Pasaportla Güney Kürdistan’a gitmen gerekiyor. Oradan arkadaşların yanına ulaştırırlar seni. Oraya yalnız gitmeni istemiyorum Senem. Fakat son kararname ile pasaportu iptal edilenlerden biriyim. Ancak sınırdan kaçakçılarla beraber geçebilirim. Yol çok tehlikeli ve seni böyle bir tehlikeye atamam.’ Seyitxan uzun uzun yol seçeneklerini ve tehlikelerini anlattı. Yalnız gitmeyi dayattım ama kesinlikle buna izin veremeyeceğini söyledi. Sınırdan kaçakçılarla geçme konusunda karar aldık. Böylelikle birlikte gidebilecektik. Seyitxan tüm hazırlıkları yapacağını ve merak etmememi söyledi. İki gün içinde yola çıkabileceğimizi söyledi. Doğrusu Seyitxan’ın yanımda olması beni daha güvenli kılıyordu. En hızlı biçimde gideceğim yere gitmek istiyordum. Hanın avlusundaki ağacın dallarından gökyüzüne uçan kuşları izledim. Özgürlüklerinin gururuyla uçuyorlardı. Bende özgürlüğe yürüyecek biri gibi heyecanlıydım. Her acıya, her duyguya katlanabileceğimi biliyordum. Üstelik bundan garip bir zevk alıyordum. Bu yolculuğun sonu ne olursa olsun benim için bir sınavdı. Kendi ülkemle karşılaşmak zorundaydım ve her gün başka bir keşifte bulunuyordum. En büyük keşfim bu yolculuk olacaktı kuşkusuz. Kayalık yamaçlara, sıcağa, soğuğa, açlığa, her türlü tehlikeye dayanmalıydım. Seyitxan’a baktım. Birbirimizi anlıyorduk, gülümsedik. ‘Bir sınır köyüne gidiliyor önce. Arabayla gideceğiz köye kadar. Köyde bizi geçirecek kaçakçı karşılayacak. Gece sınırı yürüyerek geçeceğiz. Çok fazla eşya alamayız yanımıza. Yol biraz sıkıntılı’ ‘Sorun değil, ben hazırım.’ ‘O halde iyice dinlenmelisin. Almanya’dakilere bir şey söylemek yok. Kesinlikle telefon üzeri konuşma. Onlara on onbeş gün telefonunun kapalı olacağını söyle uygun bir dille. Arayıp merak etmesinler. ‘ ‘Tamam sen merak etme, ben bir şekilde ayarlarım. Çok heyecanlıyım!’

Sohbete daldık. İktidarın yaptıklarından, ülkenin üzerine çöken kabustan bahsettik. Ardınan yasağın bittiği Sur mahallelerini gezdik. Sur içinde saklıydı çocukluğumuz. Hasırlıda, Xençepekte, Alipaşada, Hewsel Bahçelerinde, Keçiburcunda... Süleyman Nazif ilkokulunda okumuştuk ikimizde. Gezdik oraları, yerle bir olmuştu. Seyran tepeye gittik en son. Eskiden orada köhne bir otogar vardı. Şimdilerde ise yeni otogar yapılmıştı. Eski otogardan sağa döndüğümüzde 'Ofis, Koşuyolu, Cezaevi, Tesisler diye bağırان muavinin açtığı minibüs kapısını gördüm. Çocukken beklemeden atlardık içine. İnsan belleği çok tuhaftı. Yıkıma uğramış daracık sokakları gezerken böyle düşünüyordum. Yaşadığımız herşeyi belleğimizin diplerine kaydediyorduk. Aradan yıllarda geçse, fırtınalarda kopsa bir an geliyor hepsi en ufak ayrıntı bile yeniden canlanıyordu. Tüm renkler belirginleşiyor, ruhumuzu ele geçiriyordu. Unuttuğumuzu düşündüğümüz tüm o sesler, kokular, mekanlar, anılar, insan yüzleri tek tek çıkıp dikiliyordu karşımıza. Aslında hiç birşey yok olmuyordu. Kalbimizin belleğimizin bir yerlerinde yaşayıp hayatlarımızın ta kendisi oluyordu.

İki gün sonra Seyitxan ile birlikte arabanın içinde, yeni maceramıza doğru yola çıkmıştık!. Bu yolculuğun Lice'ye yaptığımız yolculuk gibi aynı manzaraları, aynı izlenimleri taşıyacağını fakat apayrı bir heyecanı barındırdığını hissediyordum. Tehlikelerinin ve sonuçlarının farklı olacağını hissedeceğim gibi. O hep övündüğüm soğukkanlılığımdan eser kalmamıştı. Belki atıldığım maceranın tehlikelerini görememektir asıl tehlike. Neyle karşılaşacağımı bilemiyordum ama korkmuyordum!.

'Nereye gidiyoruz şimdi?'

'Önce Şırnak Uludere. Orada bir arkadaş bizi bekliyor.'

Seyitxan'ın herşeyi en ince ayrıntısına kadar düşündüğünden hiç kuşku yoktu. Geldiğimden beri en ufak bir tehlikeye bile atmamak için elinden geleni yapıyordu. Aslında Cristiyan'dan sonra kimse bu güveni ve huzuru içimde yaratamamıştı. Yüzlerce aracın, değişik yüzlerce hayatı taşıyada benzer kaderin ağırlığı altında ana caddeden yol alışına bakıyordum bir taraftanda. Yeşilin her tonunun buram buram koktuğu yollardan geçiyorduk. Nehir kenarlarından, karanlık tünellerden, geçitlerden... Köylerden geçtik. Sırtlarına odun yükledikleri hayvanlarıyla yol alan kadınları gördük. Köylerden geçtik, çardaklı kahvelerinde dalgın adamların oturduğu... Dağ geçitlerinden geçtik. Küçük toprak evli ıssız köylerden. Hemen hemen geçtiğimiz her ilin, ilçenin, giriş ve çıkışlarında kontrol noktaları vardı. Seyitxan kısa konuşmalar, kısa cevaplarla sorunsuz geçmemizi sağlıyordu. Her defasında arabamız didik didik aranıyor, hep aynı rutin sorular soruluyordu.

'Kimliklerinizi verin'

'Nereden geliyorsunuz?'

'Nereye gidiyorsunuz?'

‘Bagajı açın’

Kamyoncu lokantalarında yemek yedik. Örtüsüz masalarda lezzetli yemekler, iskemleleri çimlerin üzerinde olan yol kahvelerinde durup çay içtik. Söğüt ağaçlarının yapraklarının hışırtısını dinledik. Beyaz, pembe, turuncu, mor, eflatun rengarenk çiçeklerle bezenmiş tarlalardan geçtik. Elma, armut, ceviz, fıstık, şeftali ağaçlarının çevrelediği yollardan geçtik. Kokuları arabanın camlarından içeri sızdı.

Benzin istasyonlarında durduk. Kısa molalarımızda bize çay ikram ettiler. Sıradan gözüken herşeyin, her ağacın, çiçeğin, dağın, nehrin, taşın, toprağın, ışığın ve insanların görünenin çok ötesinde apayrı anlamlarla yüklü olduğunu gördüm. Geçtiğimiz her köyde, ilde, yollarda, dönemeçte neyle karşılaşacağımızı bilememenin heyecanını yaşadık. Şırnak şehir merkezinden geçtik. Her tarafta çocuklar tozu toprağa karıştırarak koşuyordu. Gençleri, seyyar satıcıları, kahvehaneleri önünde taburelere oturan yaşlıları gördüm. Hepsinin yüzünde aynı bilinmezlik aynı ortak keder vardı. Bize yukardan bakan bir dağdan her yokuş bitiminde yeni bir uçurumla karşılaşarak kenarlarındaki daracık yollardan geçtik. Emin olduğum tek şey vardı. Oda daha önce asla görmediğim şeylere tanıklık edecek, yeni mucizevi insanlarla karşılaşacaktım.

Bir süre sonra düşüncelerin içinde uyuyakalmıştım. Seyitxan’ın sesiyle uyandım.

‘Yemek molası vereceğiz, seni muhteşem bir yere getirdim.’

Silkelenerek toparlandım; ‘Neresi burası?’

‘Kasrik Boğazı. Şırnak merkezin bir kaç kilometre dışındayız. Harika balık yapılır burada.’

Su kenarında ağaçlık bir alan, saklı bir cennetti Kasrik Boğazı. Güneşten korunmak için çardaklar yapılmış, tahtaların üzerine yöreye has kilimden yastık ve minderler konulmuştu. Siparişlerimizi verdikten sonra suyun kenarındaki çardaklardan birini seçtik. Ayakkabılarımızı çıkarıp üzerine çıktık. Serin hafif bir esinti vardı.

‘Çok güzel’

‘Öyledir! Sakin ve huzurlu!’ Sohbet ettik. Bir birimizi giderek daha iyi tanımaya başlıyorduk. Seyitxan’ın tertemiz bir yüreği vardı. Samimi, içten...Balıklarımız kısa sürede gelmişti. Büyük bir tepsinin içinde salata ve meze çeşitleri vardı. Önümüze konulanları iştahla yedikten sonra yola çıktık. Sessizleşmiştik. Seyrek ve yabani ağaçların yoğunlaştığı tepelerden geçtik yine. Hemen ardından yan yana dizilmiş toprak ve taş evler, ahırlar gördüm. Solgun tepeler çıplaktı. Tepeleri kaplayan otlar kısa ve solgun, yeşildi. Sağdan soldan koyun sürüleri tepelere yayılmıştı. Büyülediğim dağı gösterdim. ‘Kato Dağı’ dedi. insan yeryüzünün bu ihtişamlı görünümüyle sadece fiziksel değil içsel bir bağda kuruyor. Sevdaya düşmek, ihtişamı karşısında ufalmak gibi bir duygu . Seyitxan ‘Bu dağlar hem efsaneleri hem aşk hikayeleriyle anılır’ dedi. Zalım

hükümdarları, etrafında gezinen yağız atları, göllerinde yıkanan beyaz kuşları görür gibiydim. Akşamın ilk karanlığı çökmeye başlarken bir arabanın içinde ıssız yola bilmediğim bir köye belirsizliğe doğru hala yol alıyorduk. Arabamız durduğunda karanlık tamamen çökmüştü. Sık ağaçlar ve yüksek dağlarla çevrelenmiş bir sınır koyünde, iki katlı bir evin önündeydik. Kapıda ellili yaşlarda dinamik ve güleç yüzlü bir adam karşıladı bizi. 'Behzat' dedi Seyitxan. Yıllara dayanan bir dostlukları olduğunu, sevdiği, değer verdiği eski müvekkillerinden olduğunu anlattı bir çırpıda. Arkamızdaki kayalık zirveye sırtına dayayan ağaçlar serin bir rüzgarla fısıltılarını vaadediyordu. Rüzgar binbir güzel kokuyla kaygı ve korkuları karıştırarak içime dolduruyordu. Behzat'ın taştan üç gözlü evine girdik. Salonlarında yere serilen acem halıları, kilim desenli büyük yastık ve minderler ile bir televizyondan ibaretti eşyaları. Açık pencereden akan suyun serin esintiyle hareketlenen ağaç dallarının kuşların sesi geliyordu. Eşi Gülizar ve bir oğlu evdeydi. İki oğlu ve bir kızı ise evlenmişti. Behzat saçları beyazlamış, hayatta kalmayı başarmış profesyonel bir kaçakçıydı. Hayatı boyunca çok şey görmüş yaşamış, çok şeye maruz kalmış, tanık olmuştu. Hastalıklar, saldırılarla burun buruna gelmişti. Hapse atılmış, işkence görmüş, mahkum edilmişti. Hayatını anlatırken gülerek 'Bu devlete bir kuruş vergi vermedim' diyordu. Aç olup olmadığımızı sordu. Israr etti. Yolda yediğimizi söyleyince eşi Gülizar önce çay ardından meyve servisi yaptı. Oda dinç ve canlıydı. Sıcak kanlı, geniş yüzünü kaplayan kocaman bir gülümsemeye sahipti. 'Bu dağlarda kaçakçılık yapmak zor değil mi?' diye sordum. 'Bu bizim işimiz kızım, bu saatten sonra ne yapabiliriz ki?' 'Riskli değil mi? Bir ara Roboski olayı çok gündem olmuştu.' 'Yolda herşey olabilir. Mayına basabiliriz, yakalanabiliriz, bombalana biliriz, savaşın içindeyiz, herşey olabilir!' 'Her gün gidip geliyor musunuz?' Gülümsedi, acı bir gülümsemeydi. 'Olağan üstü bir şey yoksa her gün bir sefer yapıyoruz. Cuma günleri çalışmıyoruz. Tüm köy topluca dinleniyoruz' Sorularımın ardı arkası kesilmeyince Seyitxan gülümsedi. 'Burada tam bir organizasyon var Senem' dedi Uzun süre sohbet etmeye devam ettik. Yol hakkında bilgi aldık. Zorlu bir yolculuk olacaktı. Behzat dinlenmemiz gerektiğini söylediğinde saat gecenin onikisi olmuştu. Oturduğumuz salonda yer yatağı yaptı Gülizar ana. Uzandım. Heyecanlıydım. Uyumak için kendimi zorladım fakat kolay olmadı!. Kapının çalındığını ayırt ettiğimde daha yeni uykuya dalmıştım. Karanlıkta Gülizar ana belirmişti. Gözlerimi güçlkle açık tutuyordum. 'Yola çıkacaksınız' dedi. 'Saat kaç?' 'Üç buçuk' El yordamıyla rahat bir pantolon ve üzerine uzun kollu ince bir gömlek giydim.

Banyoyu bulup soğuk suyu yüzüme çarptım. Döndüğümde el pratikliği ile yatağım toplanmış, kahvaltı sofrası serilmişti. Yumurta, yoğurt, peynir, zeytin. Soframız zengindi. Seyitxan, Behzat ve Behzatın oğlu Mamo giyinmiş sofraya oturmuşlardı.

4.30 gibi yola çıktık. Üç hestır hazırlanmıştı. Behzat gülümseyerek; 'Buralarda hestır ile yolculuk yapmak jiple yapmaktan daha güvenli' dedi ve ekledi. 'Giderken bizi dönüşte aldığımız malları taşıyorlar'

Katırlardan birine binmem için ısrar ettiler. Hava aydınlanmadan binmeyeceğimi söyledim. Devam ettik. Bir süre yürüdükten sonra 'On metre kadar uzağımızdaki yüksek tepede karakol var. Koşarak bu mesafeyi geçmemiz gerekiyor' dedi Behzat.

Karakolun güçlü ışıkları yolu aydınlatıyordu. Önce Behzat koştu. Göz açıp kapatıncaya kadar karşı patikaya ulaşmıştı bile. Ardından ben ve Seyitxan aynı anda

koştuk. En son Mamo ve katırlar geçtiler. Derin soluklar alarak yürümeye devam ettik. Behzat çok rahat yürüyordu patikalarda. Aramızdaki mesafe açılınca sırtını bir kayaya dayıyor ve bizi bekliyordu. Yaklaştığımızda hızla kayadan kayaya sıçrayıp devam ediyordu. Çok daha dik yokuşlarda bile rahatça yürüyordu. Benim ise yokuşlar dikleştikçe bacaklarım titremeye adımlarım kaymaya başlamıştı. Ter saç diplerimden gözlerime akıyordu. Kalp atışlarımı duyabiliyordum. Gözlerimi hiç bir ayrıntıdan hiç bir şeyden kaçırmamaya çalışıyordum. Geniş ferah gökyüzünde güneş binbir ışınını üzerimize saldıığında biz hala yokuş tırmanıyorduk. Serin çam ağaçları, bodur ağaçlar arasında sürekli yukarıya doğru tırmanıyorduk. Bir sincabın koşarak geçtiğini gördüm. Arkamızdan yola çıkan kaçakçı köylüleri, katır sürülerinin çıkardığı toz bulutlarını görebiliyordum. Gördüğüm tüm renkler yüreğimi sıkıştırıyordu. İnsan yüzleri birbirine benziyor, herşey ölüme yakınlığı çağırıyordu.

Sinsi bir baş ağrısı tüm dengemi alt üst etmeye başlamıştı. Mide bulantısıyla öğürmeye başladığımda kafilemiz tedirginleşmeye başladı. Hepsini yatıştıran ise yine Behzat oldu.

'Korkmayın. Güneş çarpması bu. Birde yokuş çıkmaya alışık olmayanlarda bu etkiyi yapar.'

Ağzımdan soluk almaya başlamıştım. Sırt çantam ağır geliyordu. İpleri omuzlarıma batıyordu. Üçüncü yokuşu bitirdiğimizde mola verdik. Seyitxan bir yandan alnından gözlerinden akan teri siliyor bir taraftanda bana bakıyordu. Yolda karşılaştığımız yıpranmış ve bir dehşetten kaçıışı hissettiren çocuk, kadın eşyalarını, kamp artıklarını sorduğumda DAİŞ'in Şengal saldırısı sırasında bu yollardan geçen yezidilerden bahsetti Behzat. Binlerce hayatın canhıraş kaçıışı, buna dair Berlin'de yapılan eylemler, insanlığın ayaklar altına alındığı fotoğraflar canlandı belleğimde. O dönem ilk kez Kürdista'da yaşanan savaşa ve Rojava'da gerçekleşen direnişe içten içe ilgi duymuş, merak etmiş ve takip

etmiştim. Mirza bundan hiç haberdar olmamıştı. Kürtlerin Rojava'da ve özellikle Kobanê de görünür hale gelen direnişinin IŞİD'e ve onu taşıyan olarak kullanan devletlere karşı neredeyse bir milat olduğunun artık tartışmasız bir biçimde kabul gördüğü günlerdi. Rojava'da Kürt kentleri hem direnişiyile destanlar yazıyor, hem de farklı taraflar açısından atfedilen roller nedeniyle Kobane'de olduğu gibi konumundan çok daha ötede sembolik değerler yaratıyordu. Yinede Rojava'ya dönük saldırılar devam eden zaman diliminde IŞİD'in beli kırılmışsada hız kesmeden devam etmişti ve ben ilgimi yitirmeden takip etmiştim gelişmeleri. Tayyip Erdoğan yönetimi bu saldırıların öncülüğünü yapmakta oldukça mahir davranmaktaydı. Takip ettiğim kadarıyla öncelikle; Kürdistan'ın, Kürtlerin dört sömürgeci devlet tarafından bölünmesinin yarattığı parçalılık hali, Ortadoğu mezhepler savaşı, dünyanın büyük güçlerinin ve bölge ülkelerinin farklı mecralarda seyreden Ortadoğu politikaları, Kürtlerin, iki blok ve iki mezhebe bölünmüş bu karmaşık siyasi ilişkiler coğrafyasında bağımsız ve üçüncü bir yolu tercih etmesi gibi çeşitli etkenler Rojava'ya dönük saldırıların tarihsel temellerini oluşturunuyordu. Diğer önemli nedenlerden birinin Kürtlerin emperyalist güçlerin politikalarına katılmayı reddetmesi olduğunu düşünüyordum. Kuşkusuz bu reddiyenin farklı ideolojik ve siyasi argümanları olsada; Kürtler kendilerini yönetmek istiyorlardı. İdeolojik olarak Sünni-Şii mezheplerin çatışmasında taraf olmak istemiyorlardı. Ortadoğu'nun siyasi sınırları yeniden çizilirken, yüz yıl öncesine nazaran özne olarak yer almak istiyorlardı. Kısa zamanda Ortadoğu siyasetinin çetrefilli karakterine, ilkesiz ittifaklarına, vekâlet savaşlarına, tüm bu karmaşanın yarattığı insanlık suçlarına dair çok şey öğrenmiş, okumuştum. Türk devletinin ise açık saldırıları artık sır olmaktan çıkmıştı. Herşeye karşın Rojava direnmeye devam etmişti. Kürt tarihinde benzeri az görülür bir biçimde Kürdistan'ın dört parçasından ve dünyanın farklı alanlarından bu direnişe ciddi destek eylemleri gerçekleşmişti. Kürtler bulundukları her yerde Ortadoğu'da miadını doldurmuş sınırların yeniden çizilmesi sürecinde "biz olmadan hiçbir şey yapamazsınız" mesajını hem dört sömürgeci devlete hem de uluslararası camiaya iletmişti kuşkusuz. Tüm bu yaşananları merak etmemek, araştırmamak benim gibi geçmiş hayatını, ülkesini, belleğini sıfıra çeken biri için bile imkansızdı. İnsan kitlelerinin göç etmek zorunda olduğu o inanılmaz manzaralara TV kanallarından tanık olduğum zamanlarda bu yolları adımlayacağım söylende, 'Çılgınlık, imkansız' der geçerdim. Şimdi bu yollarda yürüdüğüme inanmak için daha zamana ihtiyacım vardı.

Behzat 'Önümüzde en zor yokuş var' dedi. Israrla en çok sevdiği katıra 'Gozel'e binmemi istiyordu.

'İyimisin?' Seyitxanın güven veren sesi yanıbaşımıdaydı. 'Evet iyiyim' dedim. Yokuşun batı yakasından gidecektik. Behzatın deneyimi ve Mamo'nun sempatik tavırları bizi yatıştırıyor ve neşelendiriyordu. Kısa süre sonra yine yorulmuştum. Çantamın ağırlığı ve uyluklarımdaki baskı kendini hızla hissettiriyor. Yinede hala

Gozel'e binmemiştim. Kayalıklara, toprağa, ağaç dallarına dokunmak hoşuma gidiyordu. Taşlar güneşin değdiği yerlerde sıcak, gölgeliklerde serindi. Otların toprağın kokusu doluyordu burnuma. Kısa bir mola daha verdik. Yüzümüz dağa dönüktü. Bacaklarımı dinlendirmek için uzatıp yüzü koyun uzandım. Soluk soluğaydım. Ağzımdan çıkan salyalar toprağa karışıyordu. Kalbim çok hızlı atıyor, ellerim etime saplanan kıymıklardan dikenlerden acıyordu. Hafif bir rüzgar terden sıırıslam olan bedenimi serinlettiğinde derin bir soluk aldım. Kendimi toparladım. Seyitxan'ın yanına oturarak çıktığımız yokuşa göz attım. Kendi kendimi kutlayarak sıırttım. Sıcak toprağın üzerinde yan yana oturmuştuk. Gökyüzünün parlaklığı çarpıcıydı. Kısa molamız Behzat'ın seslenişıyle sona erdi.

'Herkes katırlara binsin, hızlı geçeceğız. Karakol var önümüzde' Vefalı Gozel'den özür dileyerek Seyitxan'ın yardımıyla sırtına bindim. Behzat gülerek 'Gozel bu yolu geri döndüğünde senden daha ağır yükler taşıyacak, üzölme' dedi.

Behzat gün batımından sonra bu dağların yıldızlara boğulduğuna tanık olunur diyordu. Gökyüzünü saran tüm mavilik bir yıldız şölenine dönüşüyordu. muhteşemdi.

Seyitxanın katırı daha hırçındı. Belliki ne gökyüzünün maviliğı nede gece dönüştüğü yıldız şöleni onu ilgilendirmiyordu. Behzat kendi katırıyla Seyitxanın katırını değıştirdi. Gülümseyerek katıra tek zıplayışta bindi. İnanılmaz bir açıklıkla doğaya kilitlenmişim. Seyitxan ve Behzat sohbet ediyordu. Ben önde onlar hemen arkamdan geliyordu.

'Neden at değilde katır kullanıyorsunuz?' diye sordum.

'Atlar hızlı olsada katırlar daha dayanıklı ve daha fazla yük taşıyorlar' diye cevapladı.

Katırların sırtında hızla yokuşu tırmandık ve sınır taşını gördük. Katırlardan indik. Bundan sonrası inişe geçeceğız. Artık sınırın öbür tarafındayız ve iniş başlıyordu. Katırların dik iniş yolunda tehlikeli olacağını söyleyerek, yürüyüşe geçmemizi istedi Behzat. Çıktığımız yokuşa isteksiz bir hayranlıkla baktım. Manzara ender görünen türdendi. Gözlerimden bu sınır taşına yaklaşırken öldürölen Roboskili genç kaçakçıların görüntöleri bir kez daha canlandı. Öfke ve üzüntüyle Behzatı takip ediyordum. Bu dağlar bu yokuşlar korkutucu felaketlere tanıklık etmişti. Yine de ellerim bu toprağa, kayalara, otlara dokunmak arzusuyla titriyordu. Bu vahşı güzelliğı iliklerimde hissetmek istiyordum. Duygularım, düşüncelerim, bedenim çatışma içindeydi. Dağ güneşıyle yanmış, hemen hemen vücudunda hiç yağ kalmayan Behzatın atikliği ve rahatlığı olmasa belkide bu dağları aşmaya cesaret edemeyecektim. Yokuşu, ardımızdan inen köylü kafilesini ve toz bulutunu seçebiliyordum. Rahat ve alışık bir inişti onlar için. Benim içimde ise fırtınalar kopuyordu. Tanımlayamadığım büyük bir gerginlik ve heyecan Mirza'nın akibetini bilememekten duyduğum iç sıkıntıyla birleşiyor tüm benliğımi sarıyordu. İnişe

geçmek önce daha kolay gelsede kısa süre sonra zorlamaya başlamıştı. Birazcık olsun gücümü toplayarak yol arkadaşlarımla hızlanan adımlarını takip ettim. Mola yerinden 'Bu yokuşlara bakarken güzel yada çirkin olarak değil, sadece zor yada kolay, güvenli yada tehlikeli oluşuna bakıyorum' demişti Behzat. Yakalanmadan, üzerine bir havan bombası düşmeden, uçurumlardan yuvarlanmadan demek istiyordu kuşkusuz. Ardından da bir dağ filozofu edasıyla 'Katırların su içmek için durmadığı yerlerde bizde duramayız. Bu yolları bizden daha iyi bilir onlar. Hislerine güvenmeyi öğrenmeliyiz' demişti gülümseyerek.

'Kaçakçılıkta bir kaç yolu birlikte kullanmak bizim için önemlidir. Farklı yollar bulmak ve kullanılır hale getirmek bazen aylarımızı alıyor. Yeni bir yol bizim için hayatta kalmanıda yeni bir yoludur.'

'Anlıyorum' dedi Seyitxan.

Düşünceliydi, yanıbaşımıdaydı. Yorgun gözlerini bana çevirdi. Soğuk kanlıydı. 'İyi misin? İstersen sırt çantanı bana ver!'

'Taşırım, sorun yok!'

'Zorlanıyorsun Senem, ver taşıyayım' Israrcıydı. Çıkarıp verdim. Hafiflemiştim. Güneşin keskin ışıkları katırların çıkardığı toz bulutlarına karışmıştı. Toz ve ter içinde nefes nefese olduğumun farkındaydım. Dizlerim titriyordu. Yaklaşık bir saattir o dik yokuştan aşağı iniyorduk. Yarım saat daha devam edecek sonra platoya varacaktık.

Seyitxan arada bir düşüncelerini gizleyen gülümsemesiyle beni süzüyor ardından dikkatini yanı başımızdaki uçurumlara yada dağa yöneltiyordu. Ara sıra yüzümüzü yalayan esinti hayat kurtarıcıydı. Sinirlerim gerilmişti. Alnımdaki çatıklığı gidermek için kaslarımı olanca gücümle kullanmaya ağırlık verdim. O sıra bulunduğumuz yerin batısından gelen bir sesle irkildim

'Yakın bir yere havan düştü. Merak etmeyin, bizim yolumuz güvenilir.'

Behzattı. Tedirginliğini hissetmişti. İnmeye devam ettikçek diz kapaklarımdaki ağrı artıyor, kaslarımın yırtılırcasına ağrıdığını hissediyordum. Liflerim kopuyordu. Behzat sürekli katırlarla aramızda uygun bir mesafenin kalması için uyarıyordu. Aksi taktirde çıkardıkları toz bulutu içinde boğulabilir, dengemizi kaybedip düşebilir, uçuruma yuvarlana bilirdik. Nihayetinde yokuşun bittiği noktaya geldiğimizde tek bir adım daha atacak gücüm kalmamıştı. İki dağ arasındaki vadi kayalarla doluydu. Koruyucu bir açıklıkta bir ağacın etrafında örülen taştan duvarın yanında durduk.

Behzat 'İşte burası kaçakçı dinlenme tesisleri' dedi neşeyle.

Her yerim ağrıyordu. Seyitxan'ı takip ederek ağacın dibine çömeldim.

Acıkmıştık. Susamıştık. Kamp yerinin hemen kenarından akan ince su yatağını görünce yüzümüzü yıkayıp, su içtik. Mamo katırlara bizim bulunduğumuz bir kaç metre aşağısından su içirtti. Diğer kaçakçı kabileleri kamp yerine ulaştıkça uygun yerlere yerleşiyorlardı. Behzat hazırlıklı gelmişti. Katırların sırtındaki çantalardan birini getirdi. Bir bez serip ekmek, peynir, yoğurt ve domatesten

oluşan yiyecekleri bezin üzerine serdi. Yiyecekleri yavaş yavaş tadını çıkararak yedik. Biraz daha su içmek için su kaynağının yanına gittik. Buz gibi sudan içtik. Canlanmıştık.

Behzat katırlara binebileceğimizi söylediğinde özür dileyerek Gozel'in sırtına bir kez daha bindim. Vadinin içi kayalıklarla doluydu.

'Yaklaşık bir saat sonra gümrüğe varırız' dedi Behzat. Şaşkın, soru dolu bakışlarımı farkedince;

'Bu senin bildiğin gümrüklerden değil' diye ekledi. Neşeli bir sohbet başlamıştı aramızda. Gümrüğün aslında bir köy olduğunu, hevallerin orada giriş çıkışları kontrol ettiğini söyledi. Aynı zamanda sigara, telefon, benzin, kaçak olarak hangi mal alınacaksa oraya önceden getirilip bırakılmaktaymış. Bizi o köyde hevallere teslim edeceğini, kendisinin ise yükünü katırlara yükleyip geri döneceğini söyledi. Daha önce karşılaşmadığım muhteşem bir güzellik içinde güneşin son kızgın ışıkları altında yolumuza devam ettik. Heyecanlanmıştım. Yolculuğun bende bir farklılaşmaya yol açtığını hissediyordum. O patikalara tırmanırken ilkin ayaklarımın acısıyla karşılaşmıştım. Attığım her adım dayanılmaz acılar salmıştı bedenime. Ayaklarım, omuzlarım, kollarım sancılar içinde kasılmıştı. Nefes almakta zorlanmıştım. Bazen önümde uzanan dağlara bakınca başaramayacağım hissine kapılmıştım. Ayaklarım kayalara, taşlara çarpıp kanamış, elbiselerim çalılara takılıp yırtılmıştı. Dikenli otlar kollarımı çizmişti. Yorgunluk, bitkinlik hissi tüm bedenimi ele geçirmişti. Fakat tepeleri aştıkça geçmiş yaşamımdan uzaklaştığımı hissediyordum. Sanki bana ait olmayan tüm bagajlardan yüklerden kurtuluyordum. Aştığım her dağın ardında maskelerimden birini bırakmıştım. Herşey kendime yaptığım bir yolculuğa dönüşüyordu her adımda. Mirza 'Bu beton şehirler bizim değil! Bu parlak asfaltlı yollar bizim değil! Bizim olmayana gerçek anlamda ait olamıyoruz ablam!' demişti. Sakin bir Berlin akşamındaydık o vakit. öfkelenmiştim.

'Burada yaşıyoruz, burada büyüdük, burası bize kucak açtı' demiştim.

Cristiyan da sohbetimize dahil olmuştu. 'Mirza haklı, burası yüreğinde ki eksik tarafı asla dolduramaz, ben bile!' derken gördüğüm en kederli bakışıyla bakmıştı. Haklıydılar. Bilmediğim, ilk kez gördüğüm, kan ter içinde aştığım bu çetrefilli yolu kendime daha yakın hissediyordum. Sanki hep bu hayatın içindeydim...Köyün girişine vardığımızda tuhaf bir duygu içimi kapladı. Farklı bir dünyadaydım. Her yer katır kafileleri, öbek öbek kümelenmiş kaçakçılarla doluydu. Kaçak sigara bulmaları üst üste yığılmış çeşitli mallar, benzin bidonları ile doluydu her taraf. Köyün girişindeki evlerin önü meyve ağaçları ile kaplıydı. Çoğunluğunun elma ağacı olduğunu farkettim. Yeşil, sararmaya yüz tutmuş, sarılar boza dönüşmüştü. Evler boyunca uzanan ağaçların örtüsü içinde ellerinde keleşleriyle doğayla bütünleşmiş gibi duran iki savaşçının bize doğru geldiğini gördüm. Yirmi yirmi bir yaşlarında görünüyordlardı. Lice'de gördüğüm savaşçılar gibi hepsi gömlek, yelek, şalvardan oluşan, yeşil gabardin, savaşçı

kıyafetinin içindeydi. Şutuk denilen on metreye yakın tül kuşağı bellerine dolayarak kıyafeti tamamladıklarını Lice'deki savaşçılardan öğrenmiştim. Hepsinin silahı omuzlarındaydı ve neşeliydiler.

Kafilemiz yaklaştığında Behzata yöneldiler, tebessüm ederek. Kısa bir süre Behzatla konuştuktan sonra Seyitxan ile birlikte beklediğimiz yere geldiler. Selamlaşıp hal hatır sordular. Uzun boylu, iriyarı, esmer tenli savaşçı bizi araziye uygun Toyota marka bir pikapa bindirdi. Şöföre duymadığımız bir kaç sessiz cümle ile bilgi verdikten sonra bizimle vedalaştı.

'Arkadaşlar sizi bekliyorlar' dedi.

Yol boyunca pek konuşmadık. Yol arkadaşımız ketumdu. Köyden çıktıktan sonra bir kez daha görünen muhteşem coğrafyaya kilitlendim. Yüksek dağ ve tepelerden, geniş ovalardan, yemyeşil arazilerden geçtik. Beton yoktu. Toprağın ve yeşilin hüküm sürdüğü arazilerdeydik. Çıplak dağlarda gördüm, köy yollarınıda. Bazen yeşilden mahrum yollarda tozu toprağa katarak ilerliyorduk. Egzozdan yükselen mazot kokusu genzimi yakıyor, midemi bulandırıyor. Bazı köyler ağaçsız sefalet içinde metruk bir hal almıştı. Bazıları ise hayvanları bağ ve bahçeleri ile güzel ve verimli görünüyordu.

Yaklaşık bir saatlik bir yolculuğun ardından önce köpeklerin bizi karşıladığı bir köyün girişinde, kerpiç bir evin önünde durduk. Orada araba ve şöför değiştirdik. Dağlarda jipe bineceğim aklımın ucundan bile geçmezdi. Gözel'e alışmıştım. Bu kez gerilla olduğu her hallinden belli olan kırk yaşında biri sürüyordu arabayı. İsminin Azat olduğunu öğrendiğimiz arkadaş dağların yamaçlarında, uçurum kenarlarında daracık yollarda arabayı ustaca sürüyor adeta uçuruyordu. Ha devrildik ha devrileceğiz korkusuyla içim dışıma çıkmıştı. Son on dakika inanılmaz dar bir vadiden geçtik. Virajlı yüksek vadi asi ve hırçındı. Vadinin bitiminde düz bir alana çıktık. Saat dört civarı masmavi pürüzsüz bir gökyüzünün altında yemyeşil bol ağaçlı bir yolun kenarında durduk. Ağaçların içinden yirmibeş yaşlarında uzun boylu, kavruk tenli, güleç yüzlü bir savaşçı çıkararak yanımıza geldi. Azat ona bilgi verdi ve yanımıza geldiler.

'Hoş geldiniz!'

Güler yüzlü sıcak kanlıydı. Çevik adımlarla bir patıkaya girdi ve onu takip etmemizi istedi. Tek sıra halinde ilerliyorduk. Kısa mesafeli bir kaç yokuşu aştıktan sonra ağaç kümeleri ile kamufle edilmiş bir kaç barınağın yana yana olduğu alana girdik. On on beşe yakın savaşçı vardı barınakta. Hepsi gelip tokalaştı ve hal hatır sordu. 'Misafir mangası' dedikleri bir barınağa aldılar beni. Biraz soluklanmamı ve dinlenmemi istedi benden genç kadın savaşçı Dicle. Seyitxanı erkeklerin olduğu mangaya götürdüler. Burada barınaklara 'manga' deniliyordu. Askeri literatürden bir kelime olduğu anlaşılıyordu. Çok yorgundum. Barınak çok büyük değildi. Duvarları içten beyaz naylon ile kaplanmış barınakda, yerlere battaniyeler serilmişti. Duvarlara yaslanmış uzun yer minderleri ve yastıklar vardı. Bir tanesinin üzerine uzandım ve beş dakika sonra

derin bir uykuya daldım. Tanımlayamadığım, tuhaf bir huzur içindeydim. Bir süre sonra aynı genç kadın savaştının sesiyle uyandım.

‘Heval, yemek hazır’ dedi. Kalkıp toparlandım. Eğilerek barınağın dar kapısından çıktım. Karanlık çökmek üzereydi.

‘Kamelyaya gidereceğiz’ dedi Dicle. Burası yemek ve çay içilen, üstü ağaçlarla kaplı bir çardaktı. Seyitxan ve diğer savaşçılarda oradaydı. Beyaz plastik bir masa ve sandalyeler vardı. Pirinç pilavı, haşlanmış tavuk ve salata vardı masada. Yemek yerken karşımda oturan Berivanla konuştuk. Anlaşılan kampın sorumlularından biriydi. 1.70 boylarında oldukça atik ve enerji doluydu. Kırklı yaşlarında görünüyordu. Uzun kumral saçlarını ensesinde toplamıştı. Beyaz teni güneşten yanmıştı. Oval yüz hatları vardı. Açık kahverengi gözleri, kalkık burnu, dolgun dudakları hafif sivri çenesiyle güzel bir kadındı. Yemekten sonra büyük, kulplu kalın cam bardaklarda çay ikram etti. Artık yorgunluğumdan eser kalmamıştı. Seyitxan erkek savaşçılarla birlikte gitmişti. Kampı gezdik. Misafir mangası, yönetim mangası dedikleri barınakların hemen sağındaydı. Mutfak ve fırın yan yanaydı. Kampın hemen yanbaşıda küçük bir dere akıyordu.

Ardımızda ise ormanlık bir alan vardı. Beni mangama bırakırken ‘Yorgunsun, bu akşam dinlen, yarın sabah konuşuruz’ dedi Berivan. Bense beynimdeki binlerce soruya hemen cevap arıyordum. Dayanamadım ve sordum;

‘Mirza’ dedim, ‘iyi mi? Burada mı?’

Kederli anlamlı bir gülümseme yayıldı yüzüne. Elini omuzuma koyarak ‘Yarın Senem, yarın konuşuruz.’

Mirzaya dair tek kelime etmedi. İçime anlaşılmaz bir acı dolmuştu.

Açıklayamadığım bir keskinlikte içim yarılıyordu. Yerde iki kat halinde serilmiş battaniyenin üzerinde uzandım. Sonunda o meşhur dağlarıdaydım işte. Ne bulunduğum yeri nede orada yeni bir hayatı inşa eden insanları tanıyordum.

Ama içimde aynı huzur, aynı güven hissi ile dolmuştum. Tüm hayatım boyunca yaşamımın kontrolü sürekli kendi ellerimde olmuştu. Kaybolmaktan korkum beni son derece kontrollü biri yapmıştı. Şimdi beni saran tüm belirsizliklere, yüreğimi saran merak ve acıya rağmen kontrollü davranmak istemiyordum.

Tüm duygularım kaygı ve korkularıyla, öfkem ve sevincimle olduğum şey her ne ise öyle olmak istiyordum. Öyle davranıyordum. Büyüdüğüm o gösterişli kentlerde herşeyin nasılda hızla tüketildiğini düşündüm. Kimse kimseyi taşımıyordu. Kimse kalbini tereddütsüzce açamıyordu bir diğerine. Hiç kimseye,

hiç birşeye sonsuza kadar yer yoktu. Tadımlık ilişkiler, dostluklar, yiyecekler her şey gelip geçiciydi. O an ise üzerine uzandığım şu incecik battaniye etrafımı saran şu naylondan duvar, soluduğum her nefes bana değerli geliyordu. Burada en küçük taş parçasının bile değerli olduğunu hissetmiştim. Sanki yiyici, tüketici bir dünyadan herşeyin doğadan onun sunduklarından oluşan yeni bir dünyanın içine fırlatılmışım.

Burada en küçük taş parçasının bile değerli olduğunu hissetmiştim. Sanki yiyici, tüketici bir dünyadan herşeyin doğadan onun sunduklarından oluşan yeni bir dünyanın içine fırlatılmışım.

Dicle ekmekçi olduğunu söylüyor. Onu izlemeye gittim. Dicle Gever’li ve Gever

aşiretinden. ‘Çok güzel bir kadın’ diye geçirdim içimden. İnce uzun bir boyu var. Sohbet arasında Gever yani Hakkari’nin Yüksekova ilçesini kastettiğini anlamıştım. Kıyafetlerinin çok güzel olduğunu öğrendim. Herkese çok yakıştığını ve kızları alımlı kıldığını söyledi. Onu, tarif ettiği Gever kıyafetleri içinde düşündüm. İçim burkuldu. Gerillanın herşeyi çok pratik ve yaratıcı. 200 ekmeği iki saatte bitirdi. Taşlardan bir ocak yapmışlardı. Yüzeyi düz olan taşları kenarlara koyup ekmeğin bir yüzünü taşlara bir yüzünde sacın üzerine dayayarak ekmeği ustalıklarla pişiriyordu. Mangaya döndüğümüzde bir gurup arkadaşın Metina’da çatışmaya girdiğini öğrenik. Sesler bulunduğumuz noktaya kadar geliyordu. Tank top sesleri geldikçe Dicle ‘Bu havan, bu kazan, bu tank, bu roket’ diye tarif etti bana. Hiçbir şey anlamayan ben, sürekli ‘Bu neydi?’ diye sorup durdum. Hiç bir sesi ayırt edemiyordum. İlerleyen saatlerde gerillanın her sesi ayırt etme konusunda üstün bir yeteceğe sahip olduğunu anladım. Uzaktan tank sesleri geldi. Bir, iki, üç, dört...sayamıyorum artık. Şalım başıma çekip uzandım.

Sabah daha ‘Rojbaş’ çekilmeden uyandım. Alaca karanlıktı. Gece berrak olan ay kıpkırmızı bir topa dönüşmüştü. Tatlı, pembe kırmızı karışımı bir görüntüsü vardı. Bu haliyle güneşin batışına benzettim. Yavaş yavaş dağın öbür yakasına geçiyor. Utangaç birazda sıkılgan. Bir süre sonra güneş yüzünü gösterdi. Ardından gece nöbetçisi değişti ve yeni bir arkadaş Rojbaş’ını çekti. Gerilla için yeni bir gün başlıyordu. Sabah sorulan ve konuşulan ortak gündem Metina’da önceki gün yaşanan çatışma ve sonuçlarına ilişkindi. Yeniden mangaya doğru ilerlerken Seyitxan’ı gördüm. İyi olup olmadığını sordu. Metina’dan gelen haberleri ondan öğrendim. Cihazla konuşmuş arkadaşlar. Bir arkadaş yaralanmış. Ama ciddi bir kayıp yokmuş. Rahatladım. Tam karşımda duran Metina dağlarına baktım. Dağlardan dumanlar hala yükseliyordu. Üzerimizden devamlı uçaklar geçip duruyordu. Arkadaşlar ‘Ya TC yada ABD uçakları’ diyorlardı. Muhtemelen şimdi ‘Kuzey Irak bombalanıyor’ diye haber geçiyorlardır. Savaş ve ölüm...Yaşam ve direniş...Hepsi yanıbaşında duruyordu.

Öğleden sonra birkaç arkadaşın gerillaya katılım öyküsünü dinledim. Burada her hayat bir romandı... Herbirisinin inanılmaz hikayeleri vardı. Mesela ondokuz yaşında olan Zozan. Ailesinden sekiz şehit vardı. Daha oniki yaşında gerillaya katılmak istemişti. Ailesi farkediyor ve engelliyor. Daha sonra köylerinde baskı artınca Zaxo’ya taşınmıştı ailesi. İki kardeşi daha gerillaya katılmıştı. Onu iki yıldır yaşı küçük olduğu için çatışma bölgelerine göndermediklerini anlattı. Kuzey Karargahı’nda tutulması onu korumak amaçlıymış. Ardından Roni ile tanıştım. Diyarbakır’lı Roni’den çok etkilenmişim. Eğitim Fakültesinden mezun olmuştu. Diyarbakır’a Mirza gibi tutkuyla bağlıydı. Bir aşk gibi yaşıyordu özlemlerini. Gerillada hem komutan hem eğitmendi. Yaşadığı hayatın şiirini yazanlardandı. Şairliğinden çok etkilenmişim. Şiirleri gerilla içinde tanınıyor,

okunuyordu.

‘Edebiyata ilgin nasıl başladı’ diye sordum.

‘1987’de Rus klasikleri ve Fransız edebiyatından etkilendim. 1990’ların sonundan itibaren ise şiir yazmaya başladım. Pablo Neruda, A.Arif, Ritsos, Mayakovski ve Jose Marti gibi şairlerden çok etkilendim. Fırsat buldukça şiir ve şiir üzerine okuyordum. Elime para geçince hemen şiir kitabı alıyordum. Sanırım A.Arif’teki sevgiyi ve özlemi kendime çok yakın buldum. Onun gibi yazabilmeyi istedim.’

‘Savaş ve şiir... Nasıl bağdaştıra biliyorsun?’ diye sorduğumda gülümsedi.

‘Haklısın, zıt gibi ama hayatı ve ölümü derinliğine hissettiğin bu atmosferde şiir yazmak daha anlamlı. Avrupada ve çeşitli kentlerde yaşayan milyonlarca insan gerillayı tanımıyor. Ruhumuzu, amaçlarımızı, ideallerimizi bilmiyorlar. Birçok insan bizi sadece asan kesen, sert ve duygularını bitirmiş birileri sanıyor. Öyle miyiz peki? Biz insanların mutluluğu için kişisel herşeyden arınmayı gerekli kılan bir ahlakla yetiştiriliyoruz. Değerler ve iyilik söz konusu olduğunda kendinden feragat eden, en son kendini düşünen bir ahlak bu. Savaşın bir sanat ustalığıyla yürütülmesi gerektiğine inana bir ahlak!. Bireysel sevgiyi kollektif sevgiye dönüştürüyoruz. Yaşamlarımızı ortaya koyuyoruz ama özgürlük gibi üstün bir değeri de yükseltiyoruz. Özgürlüğü yaratmak ile sanatsal yaratıcılık içiçedir Senem heval. Dağ başında vahşi doğa ile iç içesin. Zamanla doğal koşullar içinde kendini biçimlendiriyorsun ama önemli olan duygularını nasıl biçimlendirdiğindir. Biz burada duygu ve düşünce gücümüzü köreltmiyor aksine derinleştiriyoruz.’

Roni’nin ince dudakları arasından, tane tane dökülüyordu sözcükler. Kır düşmüş saçlarına hiç boya değmemişti. İri gözlerinin siyahı parlaktı. Sert güneşte yanmış teni ona bilge bir hava katıyordu.

‘Doğa, peki doğa sizi nasıl etkiliyor?’

‘Doğayı insanlardan ayrı düşünmüyorum. Burada gördüğün her şey bana, bize estetik bir haz katıyor. Mesela ben doğayla iç içeyken, onu hissederken deşarj oluyorum. Dağlarda görkemi, karşı çıkışı, isyanı, yenilmezliği yaşıyor, hissediyorum. Yanımdaki insana bağlanmayı, sevmeyi öğreniyorum. Bir an sonra onu kaybedebileceğim hakikati kötü ve maddi olandan arındırıyor. Küçük hesaplar daha geri planlara kayıyor. Duygularım derinleşiyor. Herşeyden önemlisi burada doğa tüm zorluklarına rağmen beni koruyor, sığınağım oluyor. İç içe geçiyor, bütünleşiyorum.’

Haklıydı Roni. Başka hiçbir yerde burda olduğu kadar doğanın içine sinmiş hayatlar görmemiştim. Yaşamın da, ölümün de bu denli doğaya bağlı şekillenebileceğine tanık olmamıştım.

‘Arkadaşların şiirlerini çok beğeniyor. Bundan söz edildiğine çokça tanık oldum.’ Mahçupça gülümsedi. Ama söylediklerim hoşuna gitmişti.

‘Öyle olmasını umuyorum. Aslında herkes aynı tepkiyi vermiyor. Bu dağlara her sınıftan, her anlayıştan her sosyal yaşantıdan insanlar geliyor. Herkeste aynı

estetik hassasiyetleri bulmaya biliyorsun. Şiiri gerçekten seven ve derinliğini hissedenenler de var gereksiz ve anlamsız bulanlarda. Ben savaş koşullarının edebiyata engel olacağına hiç inanmadım. Aslında gerilla içinde şiir ve günlük yazmak oldukça yaygın. Fakat roman türü için aynı şeyi söyleyemem. Roman yazmak bizim pratik içinde yapabileceğimiz birşey değil.’

Günün mutfakçısı Hebon Heval içeri girince sohbetimize ara verdik. Yemeğin hazır olduğunu söyledi. Beni Roni ile sohbet ederken görmüştü. Şaşkınlık içinde hayata dönüş emarelerimi izledi ve kendi mutfakçılık gününde beni iyi gördüğüne çok sevindiğini söyledi. Keşif uçakları gitmişti. Hep beraber kamelyaya gidip plastik beyaz masanın üzerine konulmuş haşlama ve pirinç pilavından oluşan yemeği yedik. Masadayken Seyitxan geldi. Beni görünce gözleri parladı. Sevinç içindeydi. Her hareketine yansıyan mutluluk içinde onun nasıl çöktüğünü, zayıfladığını farkettim.

‘İyi görünmüyorsun! Hasta mısın?’ diye sordum. Günlerdir ölü bir hayat sürdürmemin onu nasıl etkileyeceğini bile bile.

‘Hayır, iyiyim’ dedi.

Yemekten sonra çaylarımızı içmek için büyük kulplu bardaklarımız ellerimizde etraftaki irili ufaklı taşların üzerine oturduk. Beni gören herkes oraya geliyordu. Büyük bir çember oluşturmuştuk. Karanlık çökmüş binlerce yıldız üzerimizde parıldamaya başlamıştı. Hebon Heval yanıma sokuldu.

‘Seni böyle görmek çok güzel’ dedi. Gülümsedik karşılıklı. Malatya’lıydı. Eşi ile birlikte gerillaya katılmış olduğunu duymuştum. Ona döndüm. İçimi kemiren sorular sormaya başladım.

‘Nasıl dağlara gelmeye karar verdin?’

Buruk bir gülümseme takıldı dudaklarının kıvrımların. Otuzlu yaşlardaydı. Uzun boyu, çekik gözleri ile tam bir esmer güzellikti.

’12 Eylül öncesi yaşadığımız bölgede hem Türk solu hem Kürt solundan devrimciler vardı. Yani devrimcileri zaten tanıyordum. Devletin uygulamalarının da farkındaydım. Solda teori vardı ama pratik düzeyleri beni tatmin etmiyordu. Birçok sorum vardı. eşimle isteğim üzere evlenmişim. Ama ailelerimiz bu evliliğe karşıydı. O sıra İstanbul’a gidip yerleşme fikri bize çok cazip gelmişti. Gittik. Esas olarak bu hayatımızdaki köklü değişimin başlangıcı oldu. İstanbul’a yerleştik. O zamanlar günlük gazete okuyor, TV seyrediyor, haberleri ise kaçırmıyorduk. Bir süre sonra İstanbul’daki cephe çalışanları ile bağlantı kurduk. Bir süre onlara yardım ettik. Bu bizi tatmin etmiyordu. Sonra gerillaya katılmaya karar verdiğimizizi söyledik. İstanbul’da pek bir şey yapamıyorduk ve ülkemize yapılanları izlemekle yetinemezdik. Bizi gönderdiler.’

‘Eşiniz şimdi nerede?’

‘Rojhat Heval Rojava’da, ben buradayım’ dedi gülümserken.

‘Peki katıldığınız vakit ayrı kalacağınızı biliyor muydunuz?’

‘Evet biliyorduk. Fakat bu evliliğimizin bittiği manasına gelmiyor. Ülkemiz hak ettiği özgürlüğe kavuşunca bizde kavuşacağız. Öyle sözleştik Rojhat ile. İnsan

bu zülüm karşısında birşeyler yapabilmeli Senem Heval. Yoksa huzur içinde nasıl başımız yastığa koyabiliriz ki? İşte bizde buraya gelmeyi seçtik. Tek başına bireysel mutluluk benim için bir şey ifade etmiyor.’

Bu sözleri söylerken muhteşem bir edası vardı. Gururlu olduğu anlaşılıyordu. ‘Peki mutlu musun şimdi?’

‘Evet burada mutluyum. Bir yıldır eğitim alıyorum. Siyasi askeri her açıdan. Okuma yazma bilmiyordum. Burada öğrendim. Ülkeme, kadın ve dünya tarihine ilişkin çok şey öğrendim. Geçmiş yaşamımda eksik olan herşey burada tamamlandı.’

‘Eski yaşamını özlemiyorsun yani?’

‘Nasıl söylesem amaçsız, hedefsiz bir hayattan kurtuldum. İstanbul’dayken Rojhat işe giderdi ve ben yapayalnız evde onu beklerdim. Ev işleri bir yerden sonra rutinleşiyor ve boğuyordu. Komşularımın ilgileri, çevremdeki herşey bir süre sonra anlamsızlaşmaya başlamıştı. Eskiden sadece evde eşime hizmet ediyordum şimdi ise tüm halkıma.’, dedi ve bir süre dalgınlaştı

‘Karargah komutanımızın izniyle bir kaç kez görüştüm tabi. Paylaşımlarımızın niteliğide değişti bizimle birlikte. Ama birbirimize sevgimizde bir azalma yok aksine daha da güçlendi. Yaptığımız hiç bir şeyden pişman değiliz.’

Pişman değildi gerçekten. Sesindeki inanç, kararlılık ifade eden tını, parlak gözleri zaten öyle olmadığını gösteriyordu. Bir süre daha sohbet ettik ve mangalarımıza geçtik.

Ertesi gün hafiften çiseleyen yağmurlu bir havada uyandım. Kısa sürdü yağmur. Toprakta bıraktığı baş döndürücü kokuyu bırakarak aniden kesilmişti. İsminin Sema olduğunu öğrendiğim Lice’li genç kadın savaşçı uyandırmıştı beni. Saat yediydi. Kamelyaya gidip zeytin, peynir, domatesten oluşan kahvaltımızı yaptıktan sonra elindeki çay kupasıyla Seyitxan yanıma geldi. Dinlenmiş görünmüyordu. Sonsuz bir keder, hüznün ve kaygıyla doluydu bakışları.

‘Dinlenebildin mi?’

‘Rahat uyudum. Yorgunluk değilse, hayatımın hiç bir döneminde karşılaşmadığım bir huzur var yüreğimde.’

Yaşlı bir ağacın dallarını üstüne sererek gölgesini sunduğu büyük bir kavgaya sırtımızı dayayıp oturduk. Seyitxan sessizdi. Bana söylemediği, söyleyemediği bir şeyler olduğunu yüzünden okuyabiliyordum. Kalbimi kavuran acıyla

‘Mirza’ya bir şey mi oldu acaba?’ diye geçirdim içimden. Akşam Berivan bu konuda oldukça ketum davranmıştı. Ne kadar zaman geçti bilemiyorum.

‘Ne düşünüyorsun?’

‘Hayatı, Mirza’yı’

Bir şey demedi. Sessizliğe bürünüp ayağa kalktı. Sırtını kayaya yasladı. Devam ettim

‘Tüm hayatım kendime oluşturduğum tüm dekorlar tek tek yıkılıyor Seyitxan. Su olup akıyor karşımızdaki şu ormana’

‘Bazen insan hiç beklemediği bir yaşamın içine düşer. Çok uzak dediğin hayat meğer kendi hayatınmış. Öyle hissedersin. Bazen olmaz dediğimiz olur, acı çekeriz. Dayanamayız dediğimiz olur dayanırız’

‘Daha üç dört ay öncesine Kadar çok farklıydı herşey. Doğrularım, hakikatlerim, inançlarım, zevklerim, kaygılarım korkularımla olgunlaştığımı kendimi bulduğumu sanıyordum. Yanılmışım. Üç dört ay içinde herşey tuzla buz oldu.’ Karşımızdaki ormanlık alanda ağaçlar ilk yapraklarını dökmeye başlamıştı. Yeşilin sarıya dönüşümünde sancılıydı. Beni içine çeken hüzne yenilmek istemiyordum. Sema’nın sesini duydum. Mangaya gitmemi istiyordu. Arkadaşlar beni bekliyordu. Seyitxan ellerini omuzlarıma koyarak gözlerimin içine baktı. ‘Burada olacağım, sen git’ dedi.

Yağmur yeniden başlamıştı. Hafifti. Derin bir soluk alarak mangaya doğru yürüdüm.

İçeride Berivan ve otuz yaşlarında genç bir erkek savaşçı beni bekliyordu. Selamlaştım. Berivan hemen yanında yer gösterdi, oturdum. Bir süre dinlenip dinlenemediğim ve yolculuğumuz üzerine sorular sordu. Kısa cevaplar verdim. Rengin ve Feride’nin notlarını okuduklarını, kim olduğumu, neden burada olduğumu kısacası hikayemi bildiklerini ve bundan dolayı çağırdıklarını, beni özellikle görmek istediklerini söylediler. Berivan önce ellerimi tutup bir süre sıktı ve sonra ‘Sidar arkadaşın sana anlatmak istediği şeyler var’ dedi ve sustu. Erkek savaşçının ismi Sidar’dı. Orta boylu, zayıf, esmer tenliydi. Büyük gözleri, ince bıyıkları vardı. Sıcacık, samimi sesini duydum.

‘Çiya yoldaşla yani Mirza ile birbirinize çok benziyorsunuz’

Bir anda alt üst olmuştum. Sevinç mi, heyecan mı, korku mu bilemiyordum ama sanki bir uçurumun kenarında görkemli bir manzaraya bakarken içime dolan kaygı ve heyecan karışımı inanılmaz bir merakla donup kalmıştım.

‘Demek tanıyorsun! Nerede mirza? Onu görmek istiyorum.’ Bağırıyordum ama sesim çıkmıyordu.

‘Mirza ile aynı dönemde dağlara geldik. Yeni savaşçıların devresinde birlikteydik. Avrupadan katıldığını, üniversite okuduğunu, doktor olduğunu öğrenmiştim. İlkın ukala kendini beğenmiş biri olacağını düşündüm. Açıkçası çevremdeki bir çok kişide aynı şeyi düşünüyordu. Zamanla benim olduğu kadar herkesin yargılarını kırdı, bununla da kalmayıp herkesin çekim merkezi oldu. Dağlara ülkemize resmen aşık olmuştu. Devremiz üç aylıktı. Yeni olmasına rağmen hem ideolojik teorik hem pratik askeri açıdan eğitimde on yıllık bir savaşçı gibi başarılıydı. Ondaki gücü, tutkuyu herkes farketmişti. Üstelik çok mütevazı ve fedakardı. Herkesin angarya gördüğü bir işi o istekle yapıyordu. Devrenin sonunda en başarılı seçilen arkadaşımız oldu. Havalara girmede ve olgunlukla karşıladı. Devre bitince hepimizin düzenlemesi açıklanacaktı. Çiya çok heyecanlıydı. ‘Mutlaka kuzeye Amed eyaletine gitmeliyim’ diyordu. Devre sonunda öz yönetim direnişleri başladı ve ikimizinde düzenlemesi kuzeye yapıldı. Küçük bir farkla Amed değil de Botana yapıldı düzenlememiz. Bu küçük

değişiklik keyfini bozmadı. Sonuçta kuzeye gidiyoruz deyip sarıldı bana.’ Duyduklardan çok etkilenmiştim. Küçük kardeşim hızla başarılı bir savaşçı olmuştu. Hayallerini gerçekleştirmiş ve bu dağlara gelmişti. Onun ayak izlerine basmışım tüm yolculuk boyunca. Berivan sözü Sidar’a bıraktıktan sonra hiç müdahale etmemiş bizi izlemek ve dinlemekle yetinmişti. Sidar bir süre düşünceli kaldı. Sanki doğru sözcükler arıyordu. Derin bir soluk aldı ve anlatmaya devam etti.

‘Kuzeyde öz yönetim direnişleri vardı. Herkes kendini öneriyordu. Ama hareket yönetimi zorlanmayacak başarıyı esas alacak gurupları gönderiyordu. İkimiz birlikte önce Kato dağına oradanda Şırnak Cizre’ye geçtik. Mirza tıp fakültesinde okuduğu için her açıdan faydalı olacaktı. Cesurdu. Açıkçası doktor olduğu için özel bir görevlendirme ile gönderilmişti. Bende sürekli onun yanında olacak, ona bir nevi rehberlik de yapacaktım. Çiya özel göreviyle sınırlı kalmadı. Çok iyi bir keskin nişancıydı. Hem savaştı hemde uzman bir doktor gibi yaralı arkadaşlarını tedavi etti. Sayısız insanın hayatını kurtardı o kısa zaman diliminde. O yokluk ve savaş koşullarında. Attığı hiç bir kurşun boşa gitmiyordu. Bazen sizden bahs ederdi. ‘Ablam bu halimi görse çıldırır!’ diyordu. Sizi çok seviyordu. Bir keresinde ise ‘benim iki büyük aşkım var biri ülkem biride ablam’ demişti. ‘

Dışardan rüzgarın yağmurun ağaç hışırtılarının sesi geliyordu. Sidar anlattıkça keskin bir bıçağın kalbimi oyduğunu, özlemin ve hasretin burnumun direklerini sızlattığını gözlerimin nemlenmeye başladığını hissediyordum. İçimden ‘Mirza çok kızar. Ağlamamalısın, güçlü olmalısın’ diyordum. ‘Mirza’yı yoldaşlarının yanında mahcup etmemelisin’ diyordum. ‘Çılgın fırtına, kardeşim ne yaptın sen?’ diye sayıkladım. İçime korkunç bir his doldu. Neden birinin arkasından konuşur gibi konuşuyorduki bu arkadaş. Sidar’ın ağzından kötü bir cümle çıkmasın diye dua ediyordum içten içe.

‘Cizre’de ablukanın yirminci günlerindeydik. Çiya büyük bir cesaret ve inançla üzerine düşen düşmeyen her şeyi yapıyordu. Her zaman çok moralliydi. En son sık sık gittiği bir binanın bombalandığını görünce ‘Orada yaşlı bir anne var. Onu çıkarmasak ölecek’ dedi. Gitmemesini çok tehlikeli olduğunu ve her yerde keskin nişancıların olduğunu söyledim. Dinlemedi. Ok gibi fırlayıp o binaya girdi. Her yerden bomba ve kurşun sesleri geliyor göz gözü görmüyordu. Yaklaşık yarım saat sonra yaralı yaşlı annenin kollarının altına almış başka bir binaya girerken gördüm onu. Anneyi bırakıp geleceğini düşünüyordum. Uzun bir süre oradan bir hareket gelmeyince merak etmeye başladım. Sonunda dayanamayıp o binaya girdim. Her yer toz duman içindeydi ve barut kokusu genzimi yakıyordu. İlk katta onu evin salonunda sırtını duvara yaslamış otururken gördüm. Önce bir şey anlamadım, dinlendiğini sandım. Ama yaklaştığımda göğsünden kan aktığını gördüm. Üç kurşun yemişti. Beynimden vurulmuşa döndüm. O kurşunlar ona sıkılmış değildi ben yemiştim o kurşunları. İnan abla aynen böyle oldu! ‘Seni buradan çıkaracağım, iyileşeceksin’ dedim.

Gülümsedi ‘Gel gel, sakın ol!’ dedi. ‘Unuttun mu? Ben doktorum. Yapacak bir şey yok. Gel otur yanıma kardeşim’ dedi. Hala gülümsüyordu. ‘Ablam bu halimi görse çok kızardı. öfkelenirdi. Yarasını saramayan doktor çırağı derdi’ dedi. Ne bir ah etti nede acı çektiğini yansıttı. Tüm bedeni kan içinde kalmıştı.

‘Duygusallaşma’ dedi. Gözyaşlarım sel olmuş akıyordu. Senden bir isteğim var, eğer buradan çıkarsan bir günlük yazdım. İç cebimde duruyor. Ona ulaştır. Çok önemli. Arkadaşlığımızın hatırına bunu mutlaka yap!’ dedi. ‘O beni aramaya gelecek, biliyorum’ dedi. Ağzından çıkan son sözler bunlardı. İşte o gün bu gündür kuzeyden bir çok arkadaşına haber bıraktım. ‘Eğer gelip, Mirza’yı, Çiya’yı soran olursa mutlaka haberimiz olsun’ dedim. Burada senin haberini bekledim.’ Gözlerimden fışkıran yaşlara engel olamıyordum. Bu kadar kısa bir sürede Mirza’nın ölmüş olabileceğini asla aklımın ucuna bile getirmemiştim. Ellerim titreyerek Sidar’ın verdiği üzeri sararmış defteri aldım. Kokladım. Öptüm, hıçkırıklarına engel olamıyordum. Berivan sessizce ellerimden tuttu.

Omuzlarımdan sardı beni. Uzunca bir aradan sonra

‘Çiya mükemmel bir gerillaydı, onun için hepimiz çok acı çektik. Ama o inandığı şekilde yaşamayı ve inandığı şekilde ölmeyi seçti. Huzurlu, gururlu ve gülümseyerek.’, dedi

‘Bu kadar erken ölmeyi kim ister? Bu kadar erken ölmeyi?’, sayıklıyordum. Berivan önüme düşen başımı kaldırdı. Gözlerimi silerken biraz su verdi. ‘İç’, dedi Sıcak gülümsemesi ile baktı yaşlı gözlerime.

‘Çok zor ama güçlü olmalısın’

‘Bu kadar erken mi? Bu kadar erken mi?’

‘Sema’yı görüyorsun Senem, geçen yıl yanımıza bir ay boyunca aç susuz yürüyerek geldi. Yanında kardeşi Siya vardı. Annesini babasını ve küçük kardeşlerini DAİŞ katletmişti. On yedi yaşındaydı henüz. Kavurucu güneş altında aç susuz bize ulaşmaya çalışırken arkadaşlarımız onları yarı ölü halde buldu. Kendine gelir gelmez ‘Ben savaşacağım’ dedi. Arkadaşlar alıp bize getirdiler. Sence nasıl göğüs gerdi o vahşete? Neden geldi bu dağlara? Neden savaşmak istiyor? Ben söyleyeyim; çünkü tüm ailesinin intikamını almak istiyor. Çünkü kendi topraklarından evinden kopmak istemiyor. Çünkü kendini savunmak istiyor. Çünkü çaresiz bir seyirci olmak istemiyor. Bir gün bile fazladan soluk alacaksa inandığı bu hakikatler için olsun istiyor. Mirza’nın da ondan bir farkı yok Senem. Oda inandığı değerler için, bir an olsun soluk alıyorsa savaşmayı daha değerli buldu. Bunu anlamak zor değil!’

Gözyaşlarıma engel olamıyordum. Metina’nın dağlarında, uçuruma yakın kurulan kamp alanının ormana bakan vadisinde, direnişçilerin kendi elleriyle yaptıkları bu barınağın bin acıya tanıklık etmiş atmosferinde, karşısında oturduğum kadın gerillaya ne söyleyebilirim ki ? Acımı hafifletmek istiyordu Berivan. Dışardaki kuş sesleri serin rüzgara kapılıp manganın içine kadar gelmişti. Berivanın sıcak sesini tekrar duydum.

‘Burada hiç birimiz bize sunulan hazır bir yaşamı yaşamıyoruz. Üzerimizde

savaş uçakları, heronlar dolaşıyor. Bize ilişkin sürekli İttifaklar kuruluyor, ittifaklar bozuluyor. Ordular bize karşı birleşiyor, üzerimize bombalar yağıyor, sınırları aşarak ölüm sevkiyatları yapıyorlar. En sevdiklerimizi kaybediyoruz kuşkusuz. En yiğitlerimizi, en cesurlarımızı. Bir an sonra onların yanına gidebileceğimizin farkındayız ama yinede mutluyuz. Kendi yarattığımız yaşamı, inandığımız değerleri yaşıyoruz. Bize sunulanlarla yetinmedik. Herşeye kendimiz karar veriyoruz. Hayat biçimimize de ölüm biçimimize de. Çiya işte bunu yaptı! Küçük kardeşin dediğin Çiya üç ayda büyüüp, usta bir savaşçı oldu. Kendi hayatının ve ülkesinin savaşçısı!’

Bütün gücümle Berivana sarıldım. Hiç bir şey demeden bir süre öylece kaldım. Dışardaki yağmur durmuştu, gözyaşlarım gibi. Günlüğü okumak istiyordum. İstersem beni mangada yalnız bırakabileceklerini söyledi Berivan. Dışarı çıkmak istediğimi söyledim. Onlar içerde kalırken ben izin isteyip çıktım. Manganın hemen yanındaki ormana baktım. Ormanda yüzyıllık ağaçlar her türden kuşlar rüzgarın esintisiyle salınıyordu. Başka hiç bir yerde doğanın bu saf ritmini duyduğumu hatırlamıyordum. Ağaçların yapraklarına dokunan esinti bir şarkıyı dillendiriyordu. Dağların tüm güzelliği kalbimi kavuran acıyla zıt yönde ilerliyordu. Doğanın sesi dışında derin bir sessizlik vardı. Volkanik bir kayanın üzerinde ayakta bekleyen nöbetçiye takıldı gözlerim. Yağan yağmur bedenini sıırılsıklam etmiş ve dinmişti. Etkilenmemişe benziyordu. Alnındaki su damlaları şakaklarına oradan hafif kirli sakallarına süzülerek çenesine boynuna ve ıslak kıyafetlerine iniyordu. Patikadan yürüyerek uçurumun kenarındaki kayalığa kadar yürüdüm. Seyitxan sıırılsıklam halde hala orada bekliyordu. Önceki gece mirzaya ilişkin her şeyi öğrendiğini anlamıştım. Yağmur yağarken gitmemiş beni beklemişti. Yanına gittim. Sarıldı. ‘Çok üzgünüm’ dedi. Sırtımı kayaya dayadım günlüğü açıp okumaya başladım:

ÇİYA’NIN GÜNLÜĞÜ

ABLAM SANEM İÇİN

14 ARALIK 2015

Sevgili ablam;

Güneş yandı
Su tuza döndü
Ben yine çölde seni aradım
Uzaklardan çağrını duydum
Ama yüzünü göremedim
Bin yıl güneşin etrafında döndüm
Yıldızların arasında kayboldum
Kendime nehirlerden elbiseler diktim
Senin ülkeni benzemek için
Ya sen kimsin?

Hatırladın mı bu şarkıyı? Dassi Elad'ın o çok sevdiğimiz şarkısının sözleri. Cristiyân'ın kadifemsi sesinden dinlemeyi tercih ederdin hep. Benim sesime tahammül edemezdin. Günlerdir bu şarkıyı mırıldanıyorum. seni düşünüyorum sonra. Annemi, Cristiyânı, bu şarkının derinliklerinde yeni anlam katmanları buluyorum. Yeni hayatımı biçimliyorum. Yeni hayatlara tanık oluyorum. Bunun için pişman olmadığımı peşinen yazmak istiyorum, çünkü eğer sen bu günlüğü okuyorsan ben yokum demektir. Geçen bir sohbette 'Ödeyeceğimiz bedel ne denli ağır olursa olsun mutlaka kazanacağız dedi komutanımız. Yürekten katıldığım bir cümle. Sakın annemle kafa kafaya verip benim için üzülüp hüzünlenmeyin. Bu günlük size ulaşırsa bilinki yaptığım her şeyi inanarak, büyük bir haz alarak yaptım ve gözlerimi yumdum. Bunun için üzülme. Mutlu olun.! Ülkemizin toprakları için 'lanetin toprakları' diyordun ya ablam, peşimden gelersen öyle olmadığını anlayacaksın! Ki geleceğini biliyorum. Sedece seni buralarda karşılayamayacağım için üzülüyorum. ihtişamın ve görkemin toprakları dediğim bu topraklarda. Yani sınırsız ve sonsuz acıların yurdunda, yani ölü babaların, annelerin, kardeşlerin, sevgililerin, ve ölü çocukların ülkesinde!... Direnişin ve onurun ülkesinde!...Cizre'ye gidiyorum. Yazabildiğimce tanıklık ettiğim herşeyi sana da anlatmak istiyorum.

Ve işte Cizre'deyim ablam. Görkemli bir direnişin işçileri olmaya geldik buraya. Eğitim dönemimi başarıyla sonuçlandırdım. Sanırım tıp okuduğuma en çok şimdi mutlu oldum. Direnişin, direnişçilerin doktoru olacağım. Yoldaşlarımın kanayan yaralarını saracağım. Ha böyle diyorum diye savaşta beceriksiz olduğumu düşünme sakın. En iyi keskin nişancılardan sayılıyım. Tüm sınavlarda bunu kanıtladım. Komutanlarımız direniş başladığında en çok ihtiyaç duyulacak görevlerden birinin sağlık hizmeti olduğunu söyledi. Özel görevimin savaş alanında doktorluk olduğunu söylediler. Burada neler olacağını kimse bilemez ama keskin bir direnişin olacağını, bu daracık sokaklara adım attığım andan itibaren hissettim. Bilirsin hislerim hep güçlü oldu. İşte bu hislerime dayanarak sana bir günlük yazmaya karar verdim. Bir daha görüşmesek bile burada yaşanan her anımdan haberdar olmanı istiyorum. Nihayetinde baskı ve

karanlığa karşı direniş hiç bitmeden sürdü, sürüyor. Her yanıyla dünyamıza sefalet, açlık, ölüm ve savaşın yıkıcı ortaklığını baki kılmak için uğraşan iktidar sahipleri yanında umudu her dilden ve her renkten ilmek ilmek ören insanlarda var. Ben onlarla birlikte olacağım. Geleceğimizi birlikte ve insanca kurmak için direnişin sesine yakın ya da uzak ses katarak büyüten, umut yolculuğunda yoldaşlık edenlerin tanıklığıyla geçireceğim kalan zamanımı. Çünkü ne olursa olsun “sol yanımızdaki cevahir” umudu büyüterek atmaya devam ediyor.

Bugün gece on birde sokağa çıkma yasağı başlayacak. Öncelikle doktor kimliğimle halkın arasına karışacağım için rahat hareket edebileceğim. Şanslıysam bir çok direniş noktasını gezebilecek ve yoldaşlarıma, halkımıza yardım edebileceğim. Sana anlatabileceğim yaşadıklarımızı. Yasaklar başlamadan önce Halk Meclisine gidip Valiliğin açıklaması hakkında bilgi almayı ve meclisin planlamasını öğrenmek istedim. Meclis bu yasaklar karşısında ne yapmayı düşünüyor? Kendisini nasıl planlıyor? öğrenmem gerek. Halk Meclisine ulaştığımızda Asya Yüksel ve KJA’dan Berjin Demirkaya ile tanıştık. Asya Yüksel ile kısa bir sohbetimiz oldu. Yasak boyunca Bejinle birlikte Nur Mahallesinde olacağını söyledi. Halk Meclisinin diğer eş başkanı Mehmet Tunç’un ise Cudi Mahallesinde olacağını ve ihtiyaç duyduğumda onlara ulaşabileceğimi söyledi. Burada bir kaç mahallede sağlık ekipleri görev yapacak ama ben hareketli olacağım. Onlar sabit mahallelerde kalacak. Nerede ihtiyaç varsa ve sağlıkçı ekibin ulaşamadığında ben müdahale edeceğim.

Bugün bir yandan Halk Meclisi yönetiminin aldığı cesur kararlar karşısında duygulandım, bir yandan da cesaretin cisimleşmiş hali olan Asya Yüksel’i izledim. Asya yüzünde bir gülümsemeye yürüyen kadınlardan. Gözlerinin içi gülüyor. Çocuksu olduğu kadar anaç bir gülüş. Nur mahallesinde görev yapacak. Direnişin en etkili geçeceğini ve saldırıların en yoğun olacağını düşündüğümüz mahallelerden biri. Bu ikinci yasakta devletin mahalleye çok yükleneceği herkesin ortak kanısı. Hemen herkes Nur mahallesinde yaşayanlar için kaygılı. Ama Asya Yüksel oraya gideceği için sevinçliydi. Cizre’yle nefes alıp vermek, Cizre’yi içinde hissetmek bu olsa gerek.

“Yasaklar başlamadan görev alanımıza gitmenin zamanı geldi. Bu gece yasaklar başladığında halkımız sokağa çıkacak. Cizre halkı sokağa çıkma yasağını meşru görmedi, görmeyecek. Bu nedenle halk yasaklarını dikkate almayacak, takmayacak. Direnecektir. Yasak başlar başlamaz, kadınlar sokaklara çıkacak ve stranlar söyleyip gürültü eylemi yapacak. Gençler halaya duracak.” böyle dedi yanımda duran Sidar. Sidar dağlarda edindiğim ilk dostum. Can yoldaşım. Devre arkadaşım.nBirlikte hareket edeceğiz. Onu tanımalısın ablam. Ve biliyorum bu günlük eğer senin eline ulaşırsa Sidar’ın eliyle ulaşacak.

Asya ve Berjin akşama doğru Nur mahallesine gitmek için yola çıktılar. Yasak başlamadan oraya ulaşmaları gerekiyordu. Her ikisi de oldukça kararlı ve coşkulu Nur mahallesinin yolunu tuttu. Biz bir süre öylece arkalarından baka kaldık. Bir daha birbirimizi görebilecek miydik? Bunu ne biz ne de onlar biliyordu. Sidar ile birlikte sokakları dolaşmaya başladık. İnsanlar alış veriş yapıyordu. Un, şeker, yağ, bulgur, pirinç, kuru fasulye, mercimek, süt tozu, tuz, bebek maması, bebek bezi gibi dayanıklı temel tüketim ürünlerini stokladıklarına daha Cizre'ye geldiğimizi gün tanık olmuştuk. Kürtler mülteciliği, sürgünü, ambargo altında yaşamayı, savaşı çok deneyimlemiş bir toplum. Zor günlerde nelerin eksikliğini duyabileceklerini çok iyi biliyorlar. Yüz on bin nüfusu olduğu söylenen Cizre'de yediden yetmişe herkes zor günleri göğüsleme hazırlığı yapıyor. Sokaklara perdeler asılıyor, barikatlar kuruluyor. Kurulmuş barikatlar pekiştiriliyor. Sivil halkın keskin nişancılara karşı kendilerini, çocuklarını, ailelerini korumak için barikat kurma ve bezlerle sokaklarını perdeleme dışında elinden gelen bir şey yok. Bir insanın geçebileceği büyüklükte bahçe duvarlarında delikler açmışlar. Herkesin tek gündemi sokağa çıkma yasağı. Bütün tartışmalar, sohbetler, öneriler, fikirler, tedbirler, hazırlıklar yasağın başlayacağı saate ayarlı. Cizre'ye polis gücü dışında on bin asker getirildiği söyleniyor. Ancak orduların savaşta birbirlerine karşı kullanabildiği ağır silahların, yüzlerce tankın, topun, zırhlı aracın Cizre'ye ulaştırıldığına dair bilgiler geliyor. Korucuların da operasyona katılacağı söylentisi ortalıkta dolanıyor.

Burada çocuklar sadece çocuk değil ablam. Çocukların gündemi de tamamen yaşanan gelişmelerle ilgili. Hatta gündeme en çok hakim olanlar çocuklar. Her olay, gelişme, haber hakkında bilgi sahibiler. Yorum yapıyorlar. Çocukların yasağa karşı gürültü eylemi oldukça etkileyici. Boylarından büyük sopalarla, ellerine sığmayacak kadar iri taşlarla sokakta metal namına ne görseler vurarak gürültü çıkartmanın gerçekte kendilerinin işi olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Eğer Diyarbakır'a dönersen mutlaka Cizre'ye gitmelisin ve oradaki çocukların azametini görmelisin ablam. Burada çocuklar için savaş, çatışma, direniş, tank, top, silah oyun gibi. Cizre'de yediden yetmişe herkes politikleşmiş. Kırk yıllık savaş bu topluma muazzam bir politik bilinç ve siyasi olgunluk kazandırmış.

Akşam saatlerinde sokaklar çok sakindi. Tek tük Cizreli sokaktaydı. Ortalık sakin görünüyordu. Yasak saati yaklaştıkça sokaklardaki insanların sayısı çoğalmaya başladı. Cizre halkı sokağa çıkma yasağını meşru görmediğini, tanımadığını anlatmaya çalışıyor. Direnen halk 'Kendimizi de, kentimizi de biz yönetebiliriz' mesajı vermek istiyor. Türk Devleti Cizre'de öz yönetimi meşru görmüyor, Kürtler de devletin buradaki uygulamalarını ve statüsüz yaşamayı meşru kabul etmiyor. Yerel yönetimlerin yetkilerinin sınırlandırılmasını ve

seçtikleri belediye başkanlarına yapılanları iradelerini tanımama olarak görüyorlar. “Bizim irademizi tanımıyorlarsa biz de onların atadığı vali ve kaymakamları tanımıyoruz” diyorlar.

Sokağa çıkmak yasak, fakat Cudi mahallesi sokakta. Biz de sokakları gezmeye devam ettik. Sidar ile birlikte sokakların nabzını tutuyoruz. Keskin nişancılardan korunmak için çekilen perdelerin gölgesinde Halk Meclisine yakın bir sokağın başına geldik. Kadınlar ateş yakıp etrafında oturmuş direniş türküleri söylüyorlar. Geç saatlere Cizre’nin yüksek tepelik noktalarına, yüksek binalarına mevzilenen keskin nişancılar başında toplandığımız ateşin yakıldığı noktaya kurşun yağdırmaya başladılar. Saat sabahın üçünü bulmuştu. Mahallenin nöbetçileri dışında herkes evine gitmeye başladı. En son biz de duvar diplerinden yürüyerek orayı terk ettik. Gece boyunca her hangi bir çatışma olmadı. Sokağa çıkma yasağının ilk gecesi Cudi’de böyle geçti.

Nur mahallesinde direnişe Asya ve Berjin ile birlikte bir erkek arkadaş öncülük ediyormuş. Bizim şimdilik görev yaptığımız Cudi mahallesinde ise Mehmet Tunç, Feride Yıldız ve Mehmet Yavuzel halka öncülük ediyordu. Kadın yöneticilerin ve kanat önderlerinin çabalarına rağmen buradan göç sürüyor. Herkes devletin geçen yasakta onurlu duruş gösterdiği için Nur mahallesine çok şiddetli saldıracağını düşünüyor. Göç edenler Cizre’den çıkmıyor, daha çok Cudi, Şah ve Konak mahallesine gidiyor.

15 Aralık 2015

Sokağa çıkma yasağının ilk sabahı. Günün ne tür olaylara gebe olduğunu, neler getirip götüreceğini, bilmek mümkün değil. Sidar ile birlikte hazırlanarak sokağa çıktık. Keskin nişancıların pusuda, iş başında olduğunu dün gece sokakta yakılan ateşin başındayken görmüştük. İlerlediğimiz yol sanki birkaç gündür gidip geldiğimiz yol değildi. Daha dün kadar bana çok dar görünen yollar şimdi sanki genişlemiş ve uzamıştı. İnsanlar sokak ve caddelerin ortasında değil de duvar diplerinde oturduğu veya yürüdüğü için ortaya çıkan boşluk daha geniş görünüyordu. Yaşamın boyut değiştirdiğine tanık oluyoruz. İlginç değil mi? Hayat algılarımız değişiyor giderek. Belkide insanların ruhlarında, kalplerinde neler yaşadığı hiç anlaşılmayacak ama ben biliyorum; acı, çok derin bir acı var ablam. Artık benim için hayat burada yeni bir keskinlik kazanıyor. Yeni yüzler, yeni deneyimler ve yeni sancılar filizlendiğini biliyorum. Belki de zamanla herşey bir hiç olmaya mahkum ama ben o hiçliğin burada anlamla derinleştiğine tanık olacağım. Herşey farklı pencerelere açılıyor nede olsa. Didem Madak diyor ya; ‘İnanma pencerelere bayım. Geceleri hepsi ayna oluyor.’ Burası insanlığın aynası oluyor.

Keskin nişancıların hedefi olmamak için cadde ve sokaklarda karşıdan karşıya geçişte çok hızlı hareket etmek gerekiyordu. Çoğu kez çok kısa zamanda gidebileceğimiz kısacık bir yolu zikzaklar çizerek uzatmak zorunda kalıyoruz. İnsanlar gidiş gelişler için kullanılan yeni yollara yapmışlar. Halkın kendisinin açtığı yeni yol bildiğimiz yollara hiç benzemiyor. Evlerin, avluların, bahçelerin içinden, duvar diplerinden geçiyor bu yollar. Her geride bıraktığımız sokaktan sonra gireceğimiz yeni sokağın yolunu bana Cizreliler gösteriyor. Bir evin bahçesinden diğer evin bahçesine, oradan bir başka evin avlusuna girip çıkıyoruz. Kaç bahçe, avlu geçtik hatırlamıyorum. Duvar diplerinden tek tek mesafeli yürümeye dikkat ediyoruz. Sokak aralarına çekilen mavi, beyaz brandaların kenarından geçiyoruz. Cudi mahallesinin Nusaybin Caddesine bakan cephesinin üç tarafı mavi-beyaz brandalarla, bir tarafı barikatla koruma altına almıştık çok önceden. Buraları aklıma kazımak istiyorum. İlerde zorlu anlarda hayati olacağına eminim.

Meydanın keskin nişancılar için kör nokta dediğimiz tarafında gençler müzik yayını yapan cihazlar yerleştirmiş. Kürtçe direniş marşları Cizre'nin her tarafına yayılıyor. Kendimi birlikte izlediğimiz flim sahnelerinden birindeymiş gibi hissediyorum. Ama bu kez herşey ürkütücü olacak kadar gerçek. Mahalle sakinleri alana toplanmış halaylar çekiyor. Halaya girmeyenler duvar diplerinden onları seyrediyordu. Halayın başını çeken bir kadın. Kenarda seyredenler birer ikişer halaya giriyor, yorulup halay çemberinden kopanların yerini onlar dolduruyordu. Demek ki insanlar halaya durarak ölüme koşabiliyor, direnebiliyor. YDGH yani Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi üyeleri de gelip tek tek halaya katılmaya başladığında bende katıldım. Sanırım insanlar en çok üzerimizdeki askeri teçhizatlara rağmen halaydaki çevik ve canlı hareketlerimize hayranlıkla bakıyordu. Bu gözlerdeki gururu, güveni, inancı görmek büyük bir güç veriyor. Kendimi hiç bu kadar güçlü hissetmedim ablam.

Kışın başı, her geçen gün hava biraz daha erken kararıyor. Berlin'deki keskin soğuk yok burada. Belkide insanların yüreğindeki ateş ısıtıyor sokakları. Bilemiyorum, herşey efsunlu geliyor, sihirli! Karanlık çöktü. Keskin nişancıların gece görüş dürbünü kullandığından haberimiz var. Tedbiri elden bırakmadan bulunduğumuz yere yakın sokaklara daldık. Gençlerin yürüyüş yapacağı haberi gelince Sidar'dan bizi yürüyüşün yapılacağı sokağa götürmesini istedim. Sidar Cizre'de büyümüş. Her bir sokağı avucunun içi gibi tanıyor. Yürüyüş havai fişekler atılarak başladı. Gençler "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak", "Biji Berxwedana Cizire", "Be Serok Jiyan Nabe", "Terörist Devlet Kürdistan'dan Defol", 'Jin, Jiyan, Azadi!' sloganları atarak yürüyor. Onlara tüm yüreğimizle eşlik ediyoruz. Halkın bir kısmı evinin kapısına çıkmış bizlere zılgıtlarla, alkış çalarak, aynı sloganları atarak destek veriyor. Sesi güzel olan kadınlar türküler

söylüyor, diğerleri tempo tutuyor. Her türkü bitiminde sloganlar atıyoruz.

16 Aralık 2015

Her cepheden şiddetli bir savaşın hazırlıkları var. Havada direniş kokusu! Cudi'nin karşısındaki tepelere, yani korucuların mahallesindeki tepelere tanklar yerleştiriliyor bilgisini aldık. Emin olmak için gidip kontrol ettik. Yanlış değildi. Halk Meclisi kaldığımız evin hemen karşısındaydı. Halk Meclisinin oradan tepeler görünüyordu. Gözlerini tepelere diken kalabalığın biriktiği noktaya ulaştık. Tepelere yerleşen tankları görünce Sidar 'direniş, yaşam ve ölüm bizi bekliyor' dedi. 'Direniş kazanacak!' dedim. Gülümsedi. Birkaç saniye önce terk ettiğimiz nokta doçka denilen uçak savar silahlarıyla vuruldu. Şans eseri kurtulmuştuk. Yerimizi değiştirmemiş olsaydık vurulabilirdik. İkimizde umursamıyoruz. Ölüm her an karşımıza çıkabilir, biz buna hazırlıklıyız. Zaman bizi iyleştirmese de yaralarımızın ne için olacağını bileceğiz. O yaralardan yaşam damıtmayı öğreneceğiz. Zaman sırtımıza taşıyamayacağımız kadar ağır sorumluluklar yüklüyor ablam ama o yükün bizi mutlu edeceğini kim bilebilirdi ki?

Bugün Feride yıldız isimli, kültür çalışmaları yapan bir kadın arkadaş ve ismi Mehmet Yavuzel olduğunu öğrendiğim ve DBP yöneticisi olduğunu söyledikleri zayıf, orta boylu sarışın adam ve yine gençliklik ve kültür çalışması yürütüyor dedikleri İslam'da halk meclisi çevresindeydi. İslam meclisin bulunduğu sokağın vurulmasıyla kendisini duvar dibine atmış ve çömelerek uzun menzilli silahların yayılım atışından korunmaya çalışıyordu. Feride çalışma arkadaşı İslam'ı korumak için, uzaktan bağıra çağıra komutlar veriyordu. " Orada kal!" diye bağıırıyordu. Aniden silahlar patladı.

Devlet güçlerinin Cudi Mahallesindeki Halk Meclisi çevresine yönelik, hedef gözetmeden rastgele yaptığı silahlı saldırı bir süre sonra hafifledi. Yanımdaki sivillerle Hacı Osman Camisi Bostancı sokağa ulaştık. Ama sokak hala keskin nişancılar tarafından ateş altında tutuluyordu. Evlerin birinde bir kadın yaralanmıştı. Ona yardım etmek için ani ve çevik bir hareketle fırlamam gerektiğini hissediyordum. Öyle de yaptım. Yoğun yayılım ateşi vardı. Ama şans eseri kurtuldum. Yaralı kadına yardım edebilmek gidişim herkesi çok etkilemişti. "İşte doktor dediğin budur, böyle olmalıdır", türünden değerlendirmeler yapılıyordu. Yapılan övgüleri fazlasıyla hak ediyorum değil mi ablam? Kardeşin bir kahraman oldu o anda. Kızdığını eminim. Ama kızma, sen de olsan aynı şeyi yapacaktın. Burada yaşananlar insanları kahramana dönüştürecek kadar motive edici. Bu koşullarda doktorluğun bize emrettiği de bu!. Evin içindeyim. Merakla bekleyen kalabalık içinde herkes bir yorum yapıyordu. Bu curcuna içinde yaralının olduğu evin biraz aşağısındaki başka bir

evden bir erkek sesi geliyordu. Bağırarak konuşuyordu. Ne söylediği anlaşılmıyordu. Sonunda ne dediği anlaşıldı. Bulunduğu evden çıkıp yanımıza gelmek istiyordu. Geçmek için durumun uygun olup olmadığını soruyordu. Sanki anlaşılmış gibi herkes birden “Orda kal!” diye bağırdı.

Bostancı Sokağı giderek karanlığa battı. Sanki Cizre’nin göğüne kara bir çarşaf çekilmişti. Yaralıya ilk müdahaleyi bitirdikten sonra evin bahçesine çıktım. Dışarda merakla bekleyen herkes benden bir açıklama bekliyordu. "Kadın, bacağından yaralanmış. Biz kendisine müdahale ettik kanamasını durdurduk. Şu an durumu iyidir" dedim kısaca. İnsanlar yatışmıştı sonunda. ‘İlk görevini başardın’ dedi Sidar. Mutlu olduğumu hissettim. İnsanlara yardım etmek insanı mutlu ediyor.

Devlet güçlerinin sokağa yönelik silahlı saldırısı kesintisiz devam etti. Bir süre sonra silah sesleri kesildi. Bir kez daha bahçeye çıktım. Bir süre öylece bekledim. Kulaklarını pür dikkat açarak çevreyi dinledim. Sonunda Nur, Yafes, Cudi ve Sur mahallelerinin elektriğini kestiler.

Halk Meclisi üyesi Cudi Mahallesi Caferi Sadık tepesine konuşlandırılan tanklardan atılan topun bir eve isabet ettiğini ve Hediye Şen adında, otuz yaşındaki bir kadının yaşamını yitirdiğini söyledi. Olay yerine nasıl ulaşabileceğimizi sordum. ‘Tehlikeli ve uzak’ dediler. Ardından ‘Gitseniz de bir şey yapamazsınız’ yorumu geldi. Hediye Şen evinin bahçesinde vurulmuştu. İki çocuk annesiymiş. Genç bir anne olmalıydı. İki çocuklu bir ana evinin bahçesinde, kente dışardan gelen yabancılar tarafından katledilmişti. Burada yaşanan böyle bir savaş. Devlet Cizre halkına karşı savaş açmış. Bu kentte yaşamakta ısrar eden, evini, toprağını terk etmek istemeyen herkese düşmandı. Biz hala bunun pek ayırdında değildik, ama yaşlı Cizreliler günler öncesinde bu tespiti yapmıştı. Cizre’de en küçük haber anında yayılıyor, herkese ulaşıyor. Olay yerine gitmekte ısrar ediyoruz. Sokağımızdaki insanlar ise o bölgeye gitmemizin çok riskli olacağı konusunda ısrarlı. Sonunda ikna oluyoruz.

Burada herkesin anlatabileceği bir hikâyesi var ablam. 12 Eylül darbe yıllarında, 1990’lı yıllarda ve sonrasında yaşadıkları olaylardan örnekler vererek Türk devletinin onlara yaptıklarını birbirlerine anlatıyorlar. Herkes bizzat kendi yaşadığı veya doğrudan tanık olduğu olayları, tecrübelerini birbirine aktarıyor. Dizlerinin dibindeki çocuklar onların gerçek yaşam hikayelerini dinleyerek büyüyor. Analar ateş başında sohbet ederken onları dinliyorum. Ateş başında bazen çok acıklı, bazen şen şakrak, bazen çok duygusal hikayeleriyle, yaşamın ne kadar dizginlenemez, durdurulamaz olduğunu, kendilerinin yaşam denilen bu şeyin ne denli çetin olduğunu anlatıyorlar. Karşı tepelerden kendilerine ölüm kusan tankların yaşama düşmanlığını da aynı doğallıkla karşılıyorlardı. Devlet,

düşman ve ölüm sözcükleri Kürt kadınlarının dilinde bir ve aynı anlama geliyor. Onlar bunları birbirine anlatırken Cudi mahallesine yoğun top atışları yapılmaya devam etti.

17 Aralık 2015

Her yeni güne yeni ölüm ve saldırı haberleri ile uyanıyoruz. Ruhuma yerleşen acının katlanarak büyüdüğünü hissediyorum. Ulaşamadığım her yaralı içimde yeni bir yara açıyor. Her yeni kayıp yaralarımı deşiyor. Kaçamayacağımı biliyorum. Kaçsak dahi asla kurtulamayacağımız yaralar bunlar. Bu tanıklıklardan sonra devam etmek çok daha büyük bir yara olur belki de! Yine bir cana kıymış devlet güçleri. Adı Abdulaziz Aslan'mış. Henüz otuz üç yaşında genç bir baba ve eşi. Daha önce vurulan Hediye Şen'in cenazesi bile ancak onaltı saat geçtikten sonra evinin bahçesinden alınabildi. Hasan isimli bir adam ile karşılaştık. Yanında birkaç kadın ve erkek direnişçi vardı. Sidar'a el sallıyordu. Onların bulunduğu noktaya ulaşmamız çok zordu. Bizim kendi yolumuza devam etmemiz en doğrusuydu. Sidar'a Hasanı sordum. 'Bir kanaat önderi, yerel bir halk önderi. Burada insanlar onu sever, saygı gösterir.' dedi.

Mahalle arasındaki küçük meydana girdiğimizde Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Mehmet Tunç Kasaphane mahallesindeki halkla miting yapıyordu. Etrafına yüzlerce insan toplanmıştı. Eşbaşkan onlara gür bir sesle Kürtçe hitap ediyordu. Topluluğun içine daldık. Halkın toplanması ne zaman başlamıştı bilmiyoruz, ama başını kaçırmıştık. Daha önce Eşbaşkanla birkaç kez görüşmüş, sohbet etmiştik. O ana kadar halk topluluğuna konuşmasını dinlememiştik. Farklı bir Mehmet Tunç vardı karşımızda. Kendini dinleten bir hitabı var. Kürtçesi çok akıcı. Topluluk büyük bir ilgi ve dikkatle onu dinledi. Cizrelilerin demokratik seçimle Halk Meclisi Eşbaşkanı yaptığı Mehmet Tunç, devlet güçlerinin son iki gündür giderek yoğunlaştırdığı saldırılara ilişkin duruşlarının ne olması gerektiğini, halkın kendini nasıl hazırlaması gerektiğini anlatıp, gelişmelere ilişkin bilgi verdi.

"Biz Kürtler" dedi Mehmet Tunç, "Halk olarak yüz yıllardır zalimlerin zulmüne karşı onurlu bir şekilde direndik. Mezopotamya'nın hegemon güçleri tarih boyunca, her dönem Kürtleri tarihten silmek istedi. Asur imparatorluğu gibi nice cihan imparatorluğu bunu denedi, başaramadı. Her defasında kaybedenler onlar oldu. Arkalarında kötü bir şöhret bırakarak yıkılıp gittiler. Bugün de onların torunları aynı umutsuz hayalin peşinde. Ermeni, Asuri, Süryani, Pontus halkları gibi bizi de topraklarımızdan söküp atmak, başarabilirlerse tarihten silmek istiyorlar. Bunun için saldırıyorlar. Bizi ülkemizden, Kürdistanımızdan asla söküp atamayacaklar. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Başaramayacaklar! Dün

halkları tarihten silmek isteyenler nasıl ki kendi sonlarını hazırlamışsa bugün de olacak olan budur. Asla halklar yok edilemez. Tarih, zülüm eden devletlerin yıkılıp gittiğini yazar. Tarihin çöplüğüne bakın binlercesine rastlarsınız. Ecdatları gibi kaybeden yine onlar olacak. Kazanan, direnen onurlu Kürt halkı olacak! Faşizmin saldırıları ne kadar çığrından çıkar, ne kadar akıl almaz boyutlara ulaşır ve ne kadar çirkinleşirse halkımızın direnişi de en az o kadar büyüyecek! O kadar güzelleşecek! O kadar itibar kazanacaktır. Son sözü faşizm değil, direnen halkımız söyleyecektir!” İşte böyle konuştu Mehmet Tunç. Bu halk önderine karşı içten içe bir hayranlık büyüyor içimde. Çok renkli bir kişiliği var. Her koşulda halkıyla birlikte direnecek bir yüreğe sahip. Gerçek bir cesaret timsali.

Doğan Aslan isimli bir sivilin vurulduğu haberini aldık. Onu yerden alanlar YDGH güçleriydi. O bölgeye ateş açılması sonucu Doğan Aslan'ın evinin yanına ulaşan YDGH güçleri yaralanan Doğan Aslan'ı gördüklerinde mahallede bir eve getirmişlerdi. Haberi alır almaz oraya koştuk. Yaralıyı taşıyan YDGH güçleri arasında bir de kadın vardı. Daha önce de mahallede gördüğüm bu kadının yüzü sararmıştı. Belki de yanında yada yakınının da ilk kez biri yaralanmış ve kan kaybediyordu. “Doktor” diye bağıırıyordu. Bu kadın ile birlikte Agit adında sıska bir genç ve biraz daha heybetli görünen bir kişi daha vardı. İsmi öğrenemedim ama elinde ki silahdan savaşçı olduğu anlaşılıyordu. Daha önce görmemiştim bu hevali. Hevi (Muazzez Moğul) Heval de yanımıza gelmişti. Biz Doğan'a müdahale ederken, ara koridorda bekledi. Doğan Aslan'ın yarası çok ağır görünüyor. Bu koşullar içinde tedavi etmemiz çok zor. Ambülansı aramalarını istedim. Ambülansı çoktandır aramalarına rağmen ortada geleceğine dair her hangi bir işaret görünmüyordu. Doğanı kaybettik ablam. İlk kez ellerimde bir insan can veriyor. Bunu asla unutmayacağım. Ruhumda açılan yaralara bir yara daha eklendi. Doğan Aslan'ın kaybedilmesi herkesi hem üzmüş hem de öfkeye kesmişti. İnsanların gözünde acı kadar hınç, öfke, kin vardı. Biz daha bu ölümü sindirememişken yeni acı haberler geliyor. Tanklar, toplar Cizre'yi rastgele vuruyor, içindeki insanlarla birlikte sivil halkın evini, yuvasını başına yıkıyordu. Tank, top, havan topu gibi ağır silahların patladığı gürültü altında yanan, yıkılan evlerden yükselen dumanlar ve barut kokusu genzimizi yakıyor.

Girdiğimiz bir sokakta, mahalleli bir yağ tenekesi içinde ateş yakıp etrafında halka olmuş sohbet ediyordu. Yanlarına yanaştık. Sohbet konuları yasakların ne zaman bitebileceği, daha kaç gün sürdürülebileceği üzerineydi. Kısa süre sonra Yafes mahallesinden bir haber geldi. Mahallelerinde bir aile sofrada yemek yerken, devlet güçlerinin attığı bomba atarlardan biri evlerine denk gelmiş. Yemek sofrasında olan Halime Çömlek ve oğlu Aras çömlek yaralanmış. O mahallede sağlıkçılar vardı. Sidar onların müdahale

edebileceğini söyleyerek gitme isteğime engel oldu. İçimde inanılmaz bir isyan boy veriyor. Burada yaşananlara tahammül edemeyeceğimi tahmin edersin. Haklı bir tercihim olduğunu bilerek nasıl dayanılırki bu yaşananlara. Çıldırılmamak elde değil. Cristiyan'ın Nietzsche için söylediği kelimeleri hatırladım; Düşünsene Nietzsche babası öldüğünde değil, Wagner'le bozuştığında değil, Salome tarafından reddedildiğinde değil, bir atı kırbaçlanırken gördüğünde çıldırmış. Başkasının acısıyla çıldırmış bir Nietzsche. Bunu şimdi daha iyi anlıyorum. Burda insanların yaşadığı acılar insanı çıldırtabilir ablam. İnsan başkasının acısıyla çıldırabilir!

18 ARALIK 2015

Bu gece hava biraz soğuk! Cizre'nin göğünü kara bulutlar kaplamış. Puslu, insanın içini karartan, basık bir hava var. Bakalım ertesi gün hangi acı olaylara, insanı şaşırtacak hangi direniş duruşuna tanıklık edeceğiz. Sabaha kadar soğuktan donduk. Battaniyenin altından burnumun ucunu bile çıkartamadım. Dün gece sabaha kadar devlet güçleri Cizre'nin Yafes, Nur, Sur ve Cudi mahallelerine tank, havan ve roketlerle saldırmıştı. Uyandığımda dışardan yoğun silah sesleri gelmeye devam ediyordu.

Sabah koridordan geçerken birisinin yaralandığını öğrendik. Sidar çevreyi iyi tanıyor. Bu mahallenin, Cizre'nin çocuğu, neyi nerde, kimde bulabileceğini biliyor.

Birkaç dakikalık yolumuz saatlerce sürüyor. Bir koridordan bir başka koridora, bir evin bahçesinden bir başkasına, oradan bir yukarı ya da aşağı sokağa geçerek eve ulaşmaya çalışıyoruz. Sonunda aşına olduğumuz, kaldığımız eve yakın bir sokağa çıktık. Özel hareket polisleri Cizre'den İdil'e çıkan yolun çıkışında bulunan su vanalarını kapattığı için açmaya giden Cizre Belediyesinde çalışan İrfan Uysal'ı vuruyor ve İrfan Uysal yaralı olarak hastaneye kaldırılıyor. 'Neyseki hastahaneye götürülmüş' diye geçiriyorum içimden, ama bu telkinim beni rahatlatmıyor. Hastahanede gerekli tedaviyi alabilecek mi emin olamıyorum. Top, roket, havan, makinalı tüfek sesleri yeri göğü inletiyor. Toplar daha çok evlerin damlarına düşüyor. Damların üstündeki su depolarını özellikle hedef aldıklarını anlıyoruz. Suları çoktan kesmişler. Gözleri depolanmış sulara. Halk tamamen susuz kalsın istiyorlar. Susuz kalınca evini, barkını bırakıp gider sanıyorlar. Bir adam sırtında yaşlı babası, sürekli arkasından gelecek kurşunların korkusuyla keskin nişancılara hedef olmamak için sürekli arkasına bakıyor ve hızla daha güvenli olan başka bir sokağa geçmeye çalışıyordu. Birden bire üç kadın bağırış çağırışlarla, devlete küfürler savurarak karşımızdaki ara sokaktan çıktılar. Ayakları çıplaktı. Bulduğum yerden yüksek sesle kadınlara seslendim;

“Ne oldu anne, yaralanan var mı?” En arkada yürüyen kadın bize bakarak; “Evimiz vuruldu, daha ne olsun!. Biz alt sokağa gidiyoruz. Ölen, yaralanan yok!” Kadının sesi titriyordu, açılmış gözlerinde öfke ve korku vardı. Ölen ve yaralananın olmaması aldatıcı bir rahatlama yaratıyor içimde. Beklediğimiz sokak çok hareketli. İnsanlar koşuşturmaya devam ediyor. Yoğun top atışından korunmak için daha güvenli sokaklara geçmeye çalışıyorlar. Top mermileri en fazla on, yirmi, otuz bilemediniz kırk metre yakınımıza düşüyor. Sokakta görebildiğimiz insanlar da evi vurulan ve can havliyle top mermilerden kaçan insanlardı. Onları durdurup “Olay nasıl oldu? Yaralanan var mı?” demek kadar saçma ve tehlikeli bir şey olamazdı. En iyisi top atışlarının dinmesini beklemektir. Öyle de yaptık.

Burada her şey bir anda, birkaç saniye veya bilemedin en fazla dakikalar içinde olup bitiyor. Ölüm ve yaşam, direniş ve ihanet, korku ve cesaret, kaçmak ve kalmak... Birkaç saniye önce karşınızda duran o geniş balkonlu ev, birkaç saniye sonra bir moloz yığınıydı. İnsanların bir ömür çalışıp yaptığı evleri birkaç saniyede başlarına yıkılıyordu. Her şey inada bindi sanki. Cudi halkı adeta yerine çakılmış gibi, yıkılmış olsada evini terk etmiyor. Biraz önce korku, panik ve öfkeyle canını dışarıya atanlar yıkılmış evine geri dönüyor. Dışarda, birkaç yüz metre ötede kendi öz evlatları mevzilerde direnirken yakınmayı kendilerine yakıştırmıyorlar, yedirmiyorlar. Burada yaşananları asla unutabileceğimi sanmıyorum ablam. Burada yaşananları yapılanları unutsam dahi burada hissettiğim hissettirilen şeyleri unutmamın imkanı yok. Bilincimi yok edebilir miyim ki? Bu imkansız. Peki onlar burada yaşattıklarını gelecekte nasıl unutturacaklar? Bilinç yok edilemez ki!

Akşama doğru ortalık biraz sakinleşti. Evleri yıkılanlar, evleri sağlam kalanların yanına yerleşmişti. Bodrum katı olan evler daha güvenliydiler. Evsiz kalanlar nispetten daha güvenli olan bodrumları tercih ediyor. Akşamüzeri Mehmet Tunç’dan bir mesaj geldi. Halkın Kasaphane’de toplandığı, saldırıyı, cinayetleri ve sokağa çıkma yasağını protesto etmeye başladığı bilgisini veriyordu. Gelen haber üzerine Sidar ile birlikte hızla Kasaphane mahallesine doğru yola çıktık. Bizi gören insanlar zafer işareti yaparak “Biji Berxwedana Cizir’e” sloganları atıyor, sırtlarındaki bebekleriyle anneler zılgıt çekiyor, kimi kadınlar Türk devletine ve Erdoğan’a beddualar ediyor ve hepsi de Kasaphane eylemine yetişmeye çalışıyordu. Kasaphane’ye vardığımızda halk mahalle meydanında kadınlı erkekli halay çekiliyordu. Sana çılgınlık gibi gelecek manzaraların buradaki adı direniş abla. Direniş burada bir yaşam biçimine dönüşmüştü!

Mehmet Tunç yine konuştu. Halka hitaben yaptığı konuşmasında şunları söyledi; “ Yirmi yıl önce Botan halkı nasıl direnmişse, topraklarını korumuşsa bu günde aynı şekilde direnecektir. Tarihte Cizira Botan’da teslim olmuş Kürt

geçmeyecektir. Yıllar önce ‘İyi Kürt, ölü Kürt’tür’ diyorlardı. Bu gün ise iyi Kürt teslim olan Kürt’ür diyorlar. Sonuna kadar malımızı, şerefimizi, gençlerimizi koruyacağız. Bu savaş onur savaşıdır!”

Halk Mehmet Tunç’un gür sesi ile yaptığı bu konuşmayı keserek alkışlayıp sloganlar atıyordu. Mehmet Tunç konuşurken saldırılar devam ediyor. Tank, top, makineli tüfek seslerinin kulakları sağır eden etkisi altında kapıdan içeriye girdik. Birkaç parça odun atıp sobayı yaktık. Çevresinde halka oluşturup oturduk. Cizre Devlet Hastanesinden Sur mahallesinde bir eve bomba atarlar ile ateş açıldı. Şaşırdın değil mi ablam? Fakat yanlış okumadın, burada hastahaneler ya işkence merkezi yada bomba atılan merkezlere dönüştü. Ondört yaşındaki İbrahim Ayhan adında ki çocuk vurularak yaşamını yitirdi. Devletin silahlı kuvvetleri delirmiş gibi mühimmat yakmaya devam ediyor. Tank, bomba atar, makinalı tüfek sesleri altında kimsenin gözüne uyku girmiyor. Bir ara tuhaf bir koku evin içine doldu. Dışardan gelen bu acayip, garip kokunun ne olabileceği üzerine tartışıyorduk. Gerisini hatırlamıyorum. Ne zaman tartışmayı bitirdik, ne zaman, nasıl, kim daha önce uyudu? Bilmiyorum.

19 ARALIK 2015

George Orwell 1984 isimli kitabında çok haklı olarak yapmış tespitini; ‘Aslında hiçbir şey yasadışı değildi, çünkü artık yasa diye birşey yoktu.’ Bu çağ, bu zaman nefret edilecek kadar zülüm dolu ablam. İnsanlar nefes almak için zifiri karanlığın içinde yaşamak için direniyor. Her yeni işkence uygulamasına her yeni ölüm planına yeni bir irade ile karşılık veriyor. Gelemeyen güzel günlere kırgın değiller ama mutlaka o günleri getireceklerine inanıyorlar. Onlar olmasada, getirenler olacak bunu biliyorlar. Ve yorulmuyorlar. Yorulmak onlar için ölümle eşdeğer, biliyorlar.

Halk kendi evini ve bahçe duvarlarını bir insanın elinde yüküyle geçebileceği kadar delerek kendisine güvenli geçiş koridorları açıyor. Bütün mahalle bu yolu kullanarak gündelik hayatına devam ediyor. Bu koridorlar olmadan hedef gözetilerek açılan ateşlerden korunmak, hatta hayatta kalmak, günlük ihtiyaçları karşılayabilmek mümkün değil. İnsanlar bu koridorlardan geçerek su, ekmek, yemek gibi ihtiyaçlarını karşılıyor. Bir tandırda pişen ekmek, komşuda pişen yemek, bir kuyudan çekilen su, ilaç veya bebek bezi bile bu koridorlar kullanılarak paylaşılıyor.

Biz bu yeni koridordan geçiyoruz. Koridorun nereye kadar gittiğini, nereye çıktığını bilmiyoruz. Yolu Sidar, o şaşırdığında sokakta yaşayanlar gösteriyor. Nereye gitmek istediğimizi söylememiz yetiyor. Birkaç dakika içinde

ulaşabileceğiniz mesafe uzuyor da uzuyor. Bir koridordan bir başka koridora, bir evin bahçesinden bir başkasına, oradan bir yukarı ya da aşağı sokağa geçerek Taziye Evi, Kasaphane Meydanı gibi belirlediğimiz bir yere ulaşmaya çalışıyoruz. Çok uzun sürse de insan bu koridorlardan geçerken kendisini güvende hissediyor. Halkın içindesin, selamlaşarak, hal hatır sorarak ilerliyorsun. Sidar ile bu günkü amacımız vurulan yerleri gezmek ve yaralı insanlara daha hızlı yardım etmek.

Keskin nişancılar yattıkları pusularında gördükleri herkesi hedef alıyorlar. Hareket eden her şeye ateş ediyorlar. Çocuk, yaşlı, kadın, erkek seçmiyorlar. Görüntü aldıklarında kim olursa olsun vurmak için silahlarını ateşliyorlar. Ve bugün de bir çocuğu katlettiler. Adı Lütfü Aksoy, on altı yaşında bir çocuk. Vurulacak insan göremediklerinde sokak kedilerine, köpeklerle, tavuklara, kimi Cizrelilerin evlerinin avlusunda beslediği koyun veya keçilere ateş ediyorlar. Öldürülecek hiçbir canlı görmediklerinde ise dükkânlarını, evlerini, çatılarındaki su tanklarını, klimaları, avlusundaki arabaları hedef alıyorlar. Geçtiğimiz her avluda kadınların bir işle uğraştığını, iş yaparken sürekli olarak sohbet ettiklerini, her konuda tartıştıklarını görüyoruz. Kadınlar tandır başında, çamaşır leğeninin üstünde, yemek tencerelerinin kaynadığı ocağın önünde, elinde çorap örerken, sökülük dikerken politika konuşuyor, politika yapıyorlar. Çocuklar, özellikle kız çocukları annelerinin, yengelerinin, komşu teyzelerin yanında, yöresinde oturmuş dikkatle konuşulan, tartışılan meseleleri dinliyorlar. Ve bu arada karşı yamaçlardan atılan top mermileri, sıkılan ağır makinalı silahların mermileri devam ediyor. Keskin nişancılar yirmi dört saat insan avcılığına devam ediyor. İşte, iki ölüm haberi daha geldi. Bir günde üç ölüm herkese ağır geliyor. İnsanlar tepkili. Tanıyanların öfkesi daha büyük! Vurulanlardan biri yetmiş yaşında bir dede. Adı Selahattin Bozkurt. Diğer hayatını kaybedenin Yılmaz Erez adında, kırkiki yaşında bir baba olduğunu öğreniyoruz.

Atılan topların, bombaların sesi bodruma kadar ulaşıyor. Sadece biraz daha derinden geliyor. Yakına düştüğünde hem sesi hem oturduğumuz zemindeki sarsıntı daha iyi hissediliyor. Fatma ana; “ Bunlar Müslüman değil. Erdoğan’ın Müslümanlıkla hiçbir alakası yok. Cizir’de yaptıklarının yanlarına kalacağını, unutulacağını sanmasınlar. Biz haklıyız, mazlumuz, onlar haksız ve zalim!” diyor. Bombalar patlamaya, ağır makinalı silahlar takır takır çalışmaya devam ederken yola düşüyoruz.

20 ARALIK 2015

Şimdilik Cudi mahallesinin sokaklarında bildik manzaralar var. Kadınlar küçük gruplar halinde öbek öbek evlerinin önünde toplanıp sohbet etmeye devam

ediyor. Onlara selam vererek geçiyoruz. Evlerinin önünde oturan bir kadın topluluğuna yaklaştık. Yanımda oturan bir anaya savaşın nasıl ilerleyeceğini sordum. Verdiği cevap, kullandığı kelimelerin anlamı çok derindi. “ 90’lı yıllarda da devlet bize defalarca gözünü karartarak saldırdı. Biz kendimizi ve çocuklarımızı korumak için ta o yıllarda bodrumlar yapmıştık. Hala o yıllardan kalan bodrum katlarımız var. Bu saldırılar karşısında kendimizi ve çocuklarımızı koruyacağız ve mahallelerimizi, evlerimizi terk etmeyeceğiz.” İnsanlar burada her an ölme, öldürölme korkusuyla yaşamış bunca yıldır. Hazırlıklılar her türlü zulme de, direnişe de!

Sokaklar ve yollar birkaç gün öncesine göre çok daha tehlikeli ve ölüm saçıyor. Mahalle yine rast gele vuruluyor. Anlayanlar ellerindeki patlamış top mermilerinin şarapnel parçalarını göstererek obüs topu olduğunu söylüyorlar. Duvar diplerinden yarı belimize kadar eğilerek ilerlemeye çalışıyoruz. Yeni bir haber aldık. Nur mahallesindendi. Keskin nişancılar sekiz aylık hamile Güler Yamalak’ı vurmuş. Bebek ölmüştür muhtemelen ama anne hala yaşıyor. Otuziki yaşındaki genç anneyi kurtarmamız gerekiyor. Ne pahasına olursa olsun oraya gitmek istiyorum.

Nusaybin caddesine bağlanan yolun üzerinde açılan hendeğin ardına vardığımızda oradaki arkadaşlardan, Nur mahallesine daha yakın bir sağlık ekibinin müdahale ettiğini öğrendim. Tahmin ettiğim gibi bebek ölmüş ama anneyi kurtarmayı başarmışlar. Hendeğin ardındaki çocuklar hep bir ağızdan ‘Kobani iro xemgine’ türküsünü söylüyordu. Sokak hala keskin nişancılar tarafından vuruluyordu. YDGH’lı, dört genç karşı sokağa geçmek için, köşe başında pusuda bekliyordu. Bacakları gerilmiş birer çift yay gibi, dizlerini hafifçe kırmış ileri atılmak için fırsat kolluyorlar. Ellerindeki kalaşnikof tüfekleriyle çok bütünleşmişler. ‘Hızlı olun!’ dedim gür bir sesle. Vurulmalarından korktum. Keskin nişancıların açtığı ateş altında dört silahlı genç yıldırım hızıyla karşı sokağa ulaştı. Bende onları atışlarımla korumaya çalıştım. Bu sokak farklı. Diğer pek çok sokağın aksine tepelerden görünmüyordu, keskin nişancıların görüş alanı dışında kalıyor. Bu sokağın bir farkı da daracık olması. İnsanlar rahatlıkla gezinebiliyor, volta atabiliyor. Çocuklar kaygısızca oyunlarını oynayabiliyorlar. Ama otuz metre ötede amansız çatışmalar yaşanıyor. Tankların vurup yıktığı bir evin içinden sağ çıkan Yusuf bir başka eve götürülürken yolda vurulmuş. YDGH’lılar kurtarmış Yusuf’u. Annesi top atışları kesintisiz devam ettiği için diğer tarafta mahsur kalmış. Biz gittiğimizde Yusuf hala ilk defa gördüğü direnişçilerin elinde, onların koruması altındaydı. İlk tedavisini yaptık. Aradan dört saat geçtikten sonra dedesi kapıdan girdi. Arkadaşlar aileyi arayıp bulmuş, dedesini alıp getirmişti.

“Doktor’ dedi, ‘Sizi görmek isteyen biri var, acil bir durum” dedi gençlerden biri. Beklemeden ardından gittim. Zeynep Yılmaz adında kırk beş yaşlarında bir

kadının vurulduğu ve durumun ağır olduğunu öğrendim. Taziye Evine geçtik. Burası Taziye Evi olmaktan çok Halk Hastanesine haline gelmişti. El çabukluğu ile hasta getirilmeden önce yapılması gereken hazırlıkları yaptık. Hazırlıklar bitmişti ki yaralı kadın bir battaniye içinde getirildi. Fakat yaralıya bakar bakmaz hayatını yitirdiğini anlamıştım. Öldüğünü bile bile bir ceseti diriltmeye çalıştım bugün. Bağırmanında çığlık atmanında her zaman ses çıkarmadığını içimde olup bitenden anladım bugün. Kalpte bir bıçakla nefes almanın ne demek olduğunu anladım. İnsanların umutla bana bakan gözlerinin ısıltısı sönmesin istedim. Oysa Zeynep Yılmaz son nefesi çoktan vermişti. Ne kadar zaman geçti bilmiyorum ama Sidar beni oradan uzaklaştırdığında insanlar ölü kadının bedeninin bir battaniyeye sarıyorlardı. Kimseden çık çıkmıyordu. Herkes üzgündü. Sessiz çığlıklar havaya asılı kalmıştı.

Ağlarken yanında omuzuna yaslanabileceğim koca bir mahalle halkı vardı. Ama ben idara yaslanmıştım. Utanmadan yoldaşımın omuzunda gözyaşı döktüm. Şimdi sana yazdığım bu geç saatte gecenin karanlığı vargücüyle abanmış Cizre'nin üstüne. Tankların namlularından, keskin nişancıların uzun menzilli silahlarından ölüm kismaya devam ediyor. Boğucu, basık, iç titretecek kadar soğuk bir hava, adeta ruhumu bir mengene gibi sıkıyor. Çalışıyorlar hayatları, ömürleri, gülüşleri! Bugünü daha fazla yazamayacağım. Zira kelimeler hissettiklerimi anlatmama yetmeyecek.

21 ARALIK 2015

Sabah Mehmet Tunç'un bizi araması ile uyandık. 'Zeynep Yılmaz'ın cenazesi hastaneye kaldırılacak' diyordu. Zeynep ananın cenazesini taşıyacak olan kamyon hazır bekliyordu. Ambulansa kadar bu araçla götürülecekti. Beş altı kişi battaniyeye sarılmış cenazeyi dışarıya çıkarttı. Sanki incinirse hissedermiş gibi özenle, sarsmadan arabanın arka kasanına yatırdılar. Mahallenin yaşlı erkeklerinden biri eline beyaz bayrak alarak arabanın kasasına, Zeynep ananın başucuna geçti.

Yaşlı dede Devletin katlettiği sivilleri taşıma görevini gönüllü olarak kendisi üstlenmişti. Yaşlı amca aynı görevi yaralananlar içinde yerine getiriyordu. Her gün yaşamını yitirenleri veya yaralananları elinde beyaz bir bayrakla ambulansa yetiştiriyor, görevini tamamladıktan sonra elindeki beyaz bayrağı indirerek geri dönüyordu. İnanılmaz değil mi? İnsanlar cenazelerini, ölümün eşiğindeki yaralılarını bile büyük bir eziyetten sonra aşağılanarak taşıyor. Ölüm öyle ucuz, öyle sıradan ki! Ölüm her nefes alışlarında insanların ensesinde. Fakat yinede onurlular, ölümleri pahasına onurlarından vazgeçmeyen insanlar var burada. Cizre'nin ruhu bu işte. Herkesi sarmalayan ruhu bu...

İçine girdiğim bahçenin sokağa açılan kapısına doğru yöneldim. Henüz bir kaç adım atmıştım ki, bahçesine girdiğim ev top mermisiyle vuruldu. Evin duvarına isabet eden top mermisinin söktüğü siva, parçaladığı tuğla kırıkları yoğun toz bulutu içinde tepeme yağıyordu. Beyaz toz yığını içinde kalmıştım. Duvarı atlarken gözüme ilişen evin kapısına doğru koştum. İçeriye girmek için kapı kolunu bastırıp ittim. Aynı anda ıslık çalarak gelen ikinci bir bomba evin damına düştü. Patlayarak kırılan cam sesleri, parçalanan metal, beton, siva, tuğla parçaları önce ıslık çalar gibi, ardından gürültüyle savrulup saçılarak etrafıma dökülüyordu. Kapı açılmıyordu, ev sahipleri kapılarını kilitleyip terk etmişlerdi. Toz bulutunun dağılmasını beklemeden yerimden fırladım. Top mermileri yağmaya devam ediyor, bitişikteki, yakın çevredeki evlere düşüyordu. Gökten üstüme üstüme taş, tuğla, metal parçaları, moloz yığınları yağamaya devam ediyordu. Esen rüzgârın savurduğu toz bulutunun arasından bahçesinde olduğum evin yıkıldığını gördüm. Biraz ötemde, rampa biçiminde eğimli girişi olan, kapısız dışardan girilebilen bodrum gözüme ilişti. Koşarak kendimi oraya attım. İçine girdiğim bodrum bir odunluktu. İçinde istif edilmiş odunlardan başka bir şey görünmüyordu. Bildiğim kadarıyla Taziye Evine yakın bir yerdeydim. Oraya nasıl varabileceğimi düşünürken Sidar'ı gördüm. Kaldığımız evden yalnız çıktığımı anlayan Sidar arkamdan gelmişti. Çevreye toplar düşmeye devam ediyor. Mahallenin bu mıntıkasında çok insan yaşıyor. Yakın çevremize düşen toplar seyrekleşince Sidar yolu gösterdi. Sonunda yeri göğü inleyen, evleri binaları sarsıp sallayan patlama, gürültü, patırtı gitmiş, yerini derin bir sessizlik almıştı. Ev hala alevler içinde yanmaya devam ediyordu.

Devlet, düzenli orduların sahip olduğu ağır silahların her çeşidini kullanarak Cizre'yi aralıksız yakıp yıkmaya devam ediyor. Tank ve top atışlarıyla her gün başka bir sokağı veya aynı sokağı ikinci, üçüncü kez döverek Cizrelilerin evlerini harabeye çevirerek yıldıracağını sanıyor. İnsanlar artık evlerinin bodrumlarında yaşıyor. Onlar güvenli tek sığınakları. Günlerinin çoğunu bodrumlarda geçiriyorlar. Bina altı sığınakları giderek esas yaşam alanları haline geldi. Bodrumlar ev gibi döşenmiş, Cizre'de yaşam yerin altına inmişti. Her bombardıman başladığında bodrumlarına çekilen Cizreliler, saldırılar durduğunda tekrar sokağı dolduruyordu. Neresi, kimin evi, ne kadar yıkılmış, kendi evinin başına neler gelmiş ona bakıyor, adeta hasar tespit çalışması yapar gibi gözden geçiriyordu. Bu bodrumlara ilk girdiğimde nedense Berlin'deki ilk evimizin bodrumunu hatırladım. Nasılda büyük bir heyecanla keşfetmiştik içinin her bir santimini. Hatırlıyor musun abla, 'Belki de Nazilerden kaçan Yahudiler burada saklanmıştı' demiştin içindeki gizli bölmeleri gördüğümüzde. Şimdi haklı olduğuna daha çok inanıyorum. O bodrum kesin zülümden kaçan birilerine sığınak olmuştur. Tıpkı buradaki gibi...

Yıkıntıların arasından ellerini geniş kalçalarına dayayarak, ağır ağır ve başı dik çevresini süzerek çıkagelen kadına bakınca ‘Bütün dünya bir araya gelse bu kadını yıkamaz’ dedim. ‘Geçmiş olsun ana, sizin evde vurmuşlar galiba’ dedim, demez olaydım. ‘Savaşdır!’ dedi ‘olur olur!’ dedi. İşte böyleydi Cizreli kadınlar. ‘Direniş nedir?’ diye sorsalar ablam, ‘Cizreli kadındır’ derim. Şunuda farkettim; mahallelerin doğrudan vurulduğu, evlerin yakılıp yıkıldığı, kadınlara suikast yapılmaya başlandığı günden sonra Cizreli kadınların gözlerindeki ifade çok değişti. Konuşurken kullandıkları üslup, vurgu, vücut dili ve seçtikleri kavramlar da öyle... En soğukkanlı, nice büyük felaketlere tanıklık etmiş, güngörmüş bilge kadınlar bile ‘Bu devlet, Erdoğan ne yaptığını bilmiyor. İstedikleri olmayınca kırıp döküyorlar. Sen benim evimi yakarsan, gün gelir bende seninkini yakarım. Neyle uğraştıklarının farkında değiller. Artık onlar bize de memleketimize de düşman’ diyordu.

22 ARALIK 2015

Bugün mahalleler daha canlı ve umutlu. Umut kaybolmadan hiçbir şey kaybolmaz. Bunu burada öğrendim. İnsanlar zifiri karanlık içinde yüzlerini güneşe dönmüşler, umutları var çünkü. O umut dışardan gelen eylem ve destek haberleri ile apayrı bir güç kazanıyor. Bugün Cizre’de ki ablukayı kırmak için Şırnak ve çevre ilçe ve köylerinden halk Cizre’ye ikinci kez yürüyecek. Kimse yürüyüşçülerin Cizre girişinde kurulan barikatları aşabileceğine ihtimal vermiyor. Ancak Şırnak’ın çevre köylerin ve ilçelerin Cizre’ye sahip çıkması moral veriyor. Kesilen yolları, kurulan barikatları aşmak için halkın dağlardan tepelerden yürüyerek Cizre’ye ulaşma çabasını çok değerli buluyorlar. Sahiplenilmek Cizrelilerin direnme gücüne güç katıyor. Ayın ondokuzunda bir yürüyüş denemesi olmuştu. Ama bu seferkini Cizreliler daha fazla önemsiyor. Zira sabahtan beri Cizreliler sokakta, kendi bahçesinde, avlusunda direniş türkülerini söyleyip halaylar çekerek yürüyüşü selamlıyorlar. Şırnak’tan yürüyüşe geçenlere devlet güçlerinin saldırdığına dair telefon ve internet üzerinden haberler geliyor. Yürüyüşe katılanlar haber veriyor; ‘Yürüyeceğiz, sizi yalnız bırakmayacağız!’ diyorlar.

Devletin bugünkü yeni hamlesi zırhlı araçlardan yapılan anonslar oldu. Polis ‘Beyaz bayraklar taşıyarak kenti terk edin!’ çağrısı yaptı. Cizreliler bunu ‘Saldırıların şiddeti artacak. Ağır silahları kullanacaklar!’ biçiminde yorumluyorlar. Çok geçmeden bir çok evin vurulduğu haberini aldık. Yaralılara yardım etmek için çıktık. Kadınlar evlerinin damlarında bulunan su depolarını

göstererek, ‘Devlet bilinçli olarak su depolarımızı vuruyor. Susuz kalırsak evimizi bırakır kaçarsınız sanıyorlar doktor’ diye sesleniyorlar. Cahide Çakıl adında bir kadın yoğun top atışları sonucu kalp krizi geçirerek yaşamını yitirmişti. Bu kadının babası da 1990’lı yıllarda devlet tarafından katledilmiş. Yıkılan evleri tek tek geziyoruz. Kimi evler ocağın üstünde yemek pişerken vurulmuş, kimi sofrasını kurmuş çocuklarıyla yemek yerken, kimi evini temizlerken... Hepsi de ciddi hasar görmüştü. Bombalar düşmeye başlayınca herkes can havliyle fırlayıp bodrumlara inmişti. Onları görmeye gittik. Bodrumlar döşenmiş, perdelerle bölmeler oluşturulmuştu. Bir kadın Kasaphane’de iki gün önce yaralanmış, ama korktuğu için hastaneye gitmememişti. Görmek için yanına gittik. Göğsüne bir şarapnel parçası isabet etmişti. Durumu giderek ağırlaşıyordu. Nefes alıp verirken göğsünden çatal çatal birkaç hırıltılı ses birden geliyordu. Bizim müdahalemizle kurtulamayacağı neredeyse kesindi. ‘Ölsek de bari senin elinde ölelim doktor!’ dedi. İçimde çoğalan yaralara bir yara daha ekledi. İlk müdahaleden sonra nihayet hastaneye gitmeyi kabul etti.

Yolda iki kadın arkadaşla karşılaştık. Cizreye gelirken aynı ekipteydik. Hevi (Muazzez Moğul) ve Bermal (Hezne İnan). Yan yana yürüyoruz. İkisi de üzerine sivil, ama rahat kıyafetler giymiş. İlk etapta tanıyamayacağım kadar değişmişlerdi. İkisi de saçlarını atkuyruğu örmüş. Her ikisinin de omzunda kalaşnikof silahları, ellerinde telsiz var. Adımlarını sanki alışkanlık haline gelmiş gibi, doğal biçimde aynı anda birlikte atıyorlar. ‘Doktor nasılsın?’ dediler. ‘Keskin nişancılığın burada işlemiyor mu?’ diye eklediler. Beni kızdırmaya çalışıyorlardı. ‘Onunda sırası gelecek!’ dedim gülümseyerek. Bir süre sohbet ettik. Bu gün kesinlikle doktorluk dışında silahımı kullanacağıma dair kendime söz verdim. Sidar anlamış gibi ruh halimi. O zaten dünden razı. Pusuya yatacak ve birkaç düşman askerini hedef alacaktık. Birbirimize bakarak anlaştık. Maalesef ölüm haberleri gelmeye başladı. Toplam dört Kürt daha devlet terörünün kurbanı oldu. İkisi kadın, birisi çocuk, ikisi erkek. Hepsi de sivil. Hepsi de silahsız, savunmasız insanlar. Cahide Çikal otuz beş yaşındaki bir anne. Emine Duman yetmiş yaşında bir nine. Doğan İşçi henüz on sekiz yaşında bir genç. Mehmet Tekin otuz beş yaşında bir baba. Yine Mehmet Saçan otuz sekiz yaşında bir baba.

Akşam üzeri Zeynep ana ile tanıştım. Hikayesini dinleyince içim burkuldu. Zeynep ana çok çekmiş, acıların en baş edilmezini yaşamış, ama hala dimdik ayakta ve direniyor. “İki çocuğum 1990’lı yıllarda JİTEM tarafından katledildi. Köyümüz yakıldı, göç edip yollara döküldük, Cizre’ye geldik. Üstünden yirmi beş yıl geçti. Yirmibeş yıl boyunca çalışıp çırpınarak zar zor bir arsa alıp kendimize ev yaptık. Şimdi devlet Cizre’ye gelmiş bizim onca zor zahmet yaptığımız evleri tankları ile yıkıyor. 90’lı yıllarda köylerimizi boşalttık, şimdi de şehirlerinizi boşaltın diyorlar. Bunu kim kabul edebilir? Böyle bir zulüm görülmüş

müdür? Bizden ne istiyorlar? Artık devlet topta atsa tankta gönderse evlerimizi boşaltmayacağız!” sözleri aklıma kazındı. Çok sevdiğin Sartre’nin cümlelerini hatırladım ardından: Şimdi dönem canilerin dönemi. Ama ben, kurbanlar arasında olmayı arzuluyorum. Burada ölmek istiyorum abla. Bu inançlı ve onurlu insanlarla birlikte, direnerek ölmek istiyorum. Bu anlam denizinde yok olmayı tercih ediyorum ablam. Üzülme, yaşamaktan vazgeçtiğim için değil, bilirsin ruhumun her an nasılda uçmaya hevesli olduğunu. Ama korkuyorum ablam, bir gün burada yaşananlardan sonra gidenlerin değilde kalanların içinde olmak yüküyle baş başa kalmak zorunda kalırım diye. Yara bere içinde kalmış bir ruhla yaşamak zordur...

23 Aralık 2015

İçimde tarif edemediğim bir burukluk ruhumu sıkıyordu. Cizre’de elektrik, su, internet, benzin, temel gıda maddeleri, çocuk maması ve neredeyse bütün insani gereksinimlere ulaşmak imkansız hale geldi. İnsanlar beni herşeye gücü yeten biri olarak görüyor. Bazen bu bakışlara dayanamıyorum. Sık sık yer değiştiriyorum. Bu gün bir sağlık ekibi geldi. Bizim Şah mahallesine gitmemiz gerektiği bilgiside.

Sidar yollara, koridorlara hakim. Ama burdaki mahalleli için çok endişeliyim. Nusaybin caddesini kullanarak Şah mahallesine ulaşmaya çalışacaktık. Yolumuz uzun değildi, riskliydi. Kısa yolu hızla geçmemiz gerekiyordu. Nusaybin caddesine çıkan sokağın sonuna gelip etrafı kolaçan ettik. Cadde iki yönden de çıplak ve açıktı. Suikastçıların görüş alanına gidiyordu. Ama biz bu konuda ustalaşmıştık. Aylarca bu anlar için eğitim almıştık.

Şah mahallesine ulaştık sonunda. Bu mahalle de hendekler, barikatlar yok. Ablukanın içinde, barikatların olmadığı bir mahalle. Kendisini savunma hazırlığı da yok. Hendekler, barikatların olmaması devletin bu mahalleye saldırmayacağı anlamına gelmiyor. Bu nedenle komutanımız bizi buraya görevlendirmişti. Hiçbir sağlıkçı ve doktorun olmadığı bir mahalleydi. İnsanlar kaygılıydı. ‘Devlet’ diyorlardı, ‘Her kayıp verdiğinde acısını bizden çıkartacaktır. Bizim ne savunmamız, ne barikatımız, ne hendeğimiz var. Bizim durumumuz Cudi, Nur, Yafes’ten daha riskli.’ Doğruydı. Onların hiç değilse kendilerini savunma imkanları var. Şah mahalle sakinlerinin en az yarısı kendilerini güvende hissetmedikleri için evlerini terk etmişlerdi. Çok göç verdiği için Şah mahallesinin sokakları Cudi’ye göre virane sayılırdı. Ortalıkta pek kimsecikler gözüküyordu. Sokakları gezdik. Yine kötü bir haberlerin gecikmeyeceğini biliyorum. Bir kadın ve bir çocuğu katlettiler. Dikran Sayca daha on dört

yaşındaymış. Azime Aşan elli yaşında bir anne ve anneanne. Bu gün yaralı sayısı fazla, bütün mahallelerde ki bilançoyu çıkartmak çok zor. Çünkü yaralanıp hastaneye gitmeyenlerin sayısı da epeyce var. Yaşamını yitiren yurttaşların isimleri ise şöyle, Mehmet Tekin, Adile Karaduman, Azime Aşan ve Dikran Sayacan.

24 Aralık 2015

Sabah uyanır uyanmaz hazırlanıp yola çıktık. Nusaybin caddesini koşarak geçip ilk hendeğe ulaştık. Giriş yaptığımız noktada bulunan hendek sürekli olarak toplarla vuruluyordu. Bir evin kapısına kendimizi attık. İçeriye girmek için kapıyı zorladık, ama kapı bir türlü açılmıyordu. Bu arada bir kaç arkadaşımızı gördük. Uzun boylu olanı; “Ne oldu doktor?” dedi, “Neden kapıyı bu kadar sert vuruyorsunuz?” “Mahalleye gideceğiz” dedik. Hendeklere yakın evin korunaklı tarafında ateş yakmış hem ısınıyor, hem de közün üstünde, isten kapkara olmuş çaydanlığın içinde demledikleri çaylarını içiyorlardı. Yanlarında birkaç ana da vardı. Bizi de çay içmeye davet ettiler. Teşekkür edip acele işimiz olduğunu söyleyerek yanlarından ayrıldık. Hepsi de Cizre’nin çocuklarıydı. Mahallenin kadınları onlara kahvaltı hazırlayıp getirmişti. Tepsideki yiyeceklerin bitmesini beklerken kendi çocuklarıyla sohbet ediyorlardı. Oradan ayrılıp bir başka sokağa girdiğimizde Mehmet Tunç ile karşılaştık. Bize bu sabah Sur mahallesinde bir kişinin daha yaşamını yitirdiğini, kendisinin aileye ulaşarak görüştüğünü, eğer istersek bizi de oraya ulaştırabileceğini söyledi. Ama biz Sidar ile birlikte savaşın ön cephesine Kasaphane mahallesine gitmek istiyoruz. Yukarıya tırmandıkça sanki kurşun sesleri daha yakından geliyordu. Silah seslerinin geldiği yerde neler olup bittiğini tahmin ediyorduk. Bir süre sonra arkadaşlarımızı gördük. Bize ‘burada ne işiniz var’ diyerek çıkıştılar. Biz görevimizi yaptığımızı, yaralı var mı ihtiyaç vardı diye bakmaya geldiğimizi söyledik. Buranın görev yerimiz olmadığını söyleyerek bizi geri göndermek istediler. Bir türlü ikna edemiyoruz, ‘olmaz’ diyorlar, başka bir şey demiyorlar. Kendileri ateş altında ama onlar bizi korumaya çalışıyor...

Nihayetinde dönmek zorunda kaldık. Cudi mahallesinin tepelik bir noktasında bulunan sarı renkli bir elektrik trafosunun olduğu sokağa girdik. Sokakta bulunan ne varsa hemen hemen hepsi tamamen yıkılmıştı. Bütün evler, cami ve elektririk trafosu tam bir enkaza dönüşmüştü. Sidar bu sokakta kısa bir süre önce çok yoğun çatışmaların yaşandığını söyledi. Silahlar artık neredeyse kulağımızın dibinde patlıyordu. Ayrılıyorduk ki, yaşlı bir amca bizim terk etmeye çalıştığımız noktaya geldi. Nereden, hangi yıkıntının arasından çıktığını

görememiştik. Yanına gittik “Hayırdır baba, nereye gidiyorsun?”
“Dokuz gündür, hayvanlarım orada aç, susuz. Açlıktan, susuzluktan ölecekler. Gidip onlara yem ve su vereceğim” diye ısrar etti. Yaşlı amcayı ikna edebilmek için epeyce bir dil döktük. Gitmek istediği yerin çok tehlikeli olduğunu, onu koruyamayacağımızı anlatmaya çalıştık. Yaşlı amca çok üzgün görünüyordu. Hayvanları aç, susuz kalmaya devam edecekti. Belki de açlık ve susuzluktan öleceklerdi. Noktayı terk edip koşmaya başladığımız anda devlet güçlerinin atışları yoğunlaştı. Her tarafımızdan vızır vızır ısıklık çalarak kurşunlar geçiyordu. Nereden geldiğini göremiyorduk. Yayılım ateş altındaki koşumuzda aklımda sadece ulaşmak istediğimiz nokta vardı. Daha güvenli olan sokağa nihayet ulaştığımızda nefes nefeseydik. Sidar’ı durup onlara karşılık vermek konusunda ikna ettikten sonra en etkili olacak yere yerleştik. Bir süre sabırla bekledik. Mutlaka fırsatını bulacak ve onlardan birini indirecektik. Sabır, sabır bir keskin nişancı için başarının da başarısızlığında ölçüsü olabilir abla. Bir saniye öncesi yada bir saniye sonrası sonucu belirleyebilir. Öyle yaptık ve sonunda sokağı pervasızca kurşun yağmuruna tutan katillerden birini vurduk...

Biz yoğun ateş altında kaldığımız ve çatıştığımız süre boyunca Yafes de devlet cinayetler işlemiş ve mahallede halk yürüyüş yapmıştı. Hendek ve barikatların olmadığı mahallerde ise Cizre halkı yasağı protesto etmek için yürüyüş yapmıştı. Yaşamını yitiren Lütfü Aksoy’un ailesine topluca taziye ziyaretine gitmiş. Bu önemli bir gelişmeydi. Halk yasağı ve kuşatmaya rağmen evlerinden çıkarak acılı ailelere destek vermeye, acılarını paylaşarak azaltmaya gitmişti. Devletin tepeden tırnağa silahla donattığı on bin kişilik operasyon gücüne boyun eğmiyordu. Gözü dönmüş kıyıcılıkla yürütülen saldırılarına aldırış etmeden toplum kendi evlatlarına sahip çıkmaya devam ediyordu. Sadece bugün Yafes, Cudi, Sur ve Nur mahallelerinde toplam sekiz sivil yurttaş yaralandı. Feride Kalkan adında genç bir kadın top mermisinin evlerine düşmesi sonucu Cudi mahallesinde yaşamını yitirdi. Cudi mahallesinde yaralanan Suat Afşin ve Cotkar Kavak yurttaşların yardımı ile Nusaybin caddesine getirilerek ambulansa konularak Cizre Devlet hastanesine kaldırıldı. Gelen her ölüm haberini içi yanarak karşılayan Cizre’liler yas tutmuyordu. Zaman yas tutma, ağlama zamanı değildi, direnme zamanıydı.

Şırnak’tan Cudi dağı üzerinden Cizre’ye ulaşmaya çalışan halkın da Cudi dağında saldırıya uğradığı haberi ulaştı. Zor bir gündü, ama her yer Cizre’ydi, her yer direnişti. Mahallede ateş etrafında toplanarak sohbet eden halkın tek gündemi bu idi. Zaman zaman sokağa çıkma yasağının daha ne kadar süreceği de tartışılıyor, ortak görüş olarak uzun süre devam edeceği yorumu öne çıkıyordu. Cudi mahallesi Cudi dağı kadar heybetli, yürekli insanların olduğu bir mahalleydi. Bizi kucaklayarak bağrına basmıştı. Ellerinden geldiği kadar korumaya, vurulmaktan kurtarmaya, yaşatmaya çalışıyordu. Aç, susuz,

sigarasız, uykusuz kalmayalım diye ellerinden geleni yapan bir halk var. Zaman zaman bizleri eleştiriyorlar. Uyguladığımız strateji ve taktikler konusunda yorumlar yapıyorlar. Oldukça politik ve bilinçli bir halktan bahs ediyorum sana. Her denileni ölümü pahasına sineye çeken bir halk değil buradaki halk. Sorgulayan, görüş belirten, eleştiren ve yeri geldiğinde özgürlüğü için ölmeyi onurluca göğüsleyen bir halktan bahs ediyorum. Haklı eleştirilerini doğru temellerde anlamaya ve yanıt olmaya çalışıyoruz. Bu da daha çok çalışmak, her zorluğu aşarak dünyayı ve kamuyu haberli kılmak anlamına geliyordu. Elimizden geleni yapmaya devam etmekte.

25 ARALIK 2015

Geride bıraktığımız on iki günlük süreç bir film şeridi gibi gözlerimin önünden akıyor. Cizrelilerin olaylara yaklaşımındaki hızlı değişimi görünce, şaşırımdan kendimi alamıyorum. Bir süredir insanların sokağa çıkma yasağını artık hiç tartışmadıklarını hatırladım. İlk günler insanlar ‘Barış istiyoruz, çözüm istiyoruz, sokağa çıkma yasağının kalkmasını istiyoruz!’ diyorlardı. Şimdi artık hiç kimse barıştan, çözümden söz etmiyor. İnsanlar öfkeli ve bu öfke ile artık barış istemiyorlar. Türk devleti ile aralarında kocaman bir uçurum var. Hiç bir beklentileri kalmamış. Sanki bakarken ‘Bizi başkalarının anlaması mümkün değil!’ der gibi bakıyorlar. ‘Bizi ancak kendimiz anlarız.’ Daha da ilginç olan hiçbirşeyin değişmeyeceğini anladıkları anda bile yani ölüm kusan tekniğin karşısında kaçmaktansa savaşmayı ve kalmayı yeğliyorlar. İnsanlar kötülerle ve kötülükle baş edemiyor diye suskun kalmıyor. Burada yaşanan her şeyin tarihe bir utanç notu olarak düşeceğini biliyorlar. Sık sık ‘Kürtler eski kürtler değil, sahipsiz değiliz. Bizimde artık kendimizi izah edecek gücümüz, bizi koruyacak ordumuz var. Burada ne yaşanırsa yaşansın intikamımızı alacak çocuklarımız var!’ cümleleri ile karşılaşıyorum.

Cizre’ye geldiğimiz günden beri kendisini YDGH olarak tanımlayan, gençlerle bir çok kez karşılaşmıştık. Zaman zaman orta yaşlı birilerinin elinde de silah gördüğümüz oldu. Bu gün farklı bir gelişme yaşandı. YDGH kendisini dönüştürme kararı aldı. Şimdiye kadar YDGH olarak kendisini tanımlayan gençlerin artık bunun ihtiyaçları karşılamadığını, top yekün bir halk direnişine ihtiyaç duyulduğu konusunda tartışmalara tanık olduk. Bu gün Cizre’de YPS (Sivil Savunma Birliği) Cizre kendisini ilan etti. Şöyle bir bildiri yayınlandı: “Yurtsever Kürdistan Halkı ve Tüm Kamuoyuna Kürdistan Coğrafyasında yüzyıllardır hüküm süren işgalci, asimilasyoncu faşist

güçlere karşı Kürt halkı amansız ve kararlı mücadelesini uzun yıllardır sürdürmektedir. (.....)

(.....) 14 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Kürdistan'da açık bir katliam ve fiziki soykırım süreci başlamıştır. Açık ki bu soykırım operasyonuna karşı halkın kendini savunma hakkı doğmaktadır. Bu sürece kadar Kürdistan gençliği örgütü mücadelesini YDG-H adı altında yürütse de gençliğin oluşturduğu bu direniş cephesini bir adım daha büyütme ihtiyacı vardır. Gelişen saldırılara karşı sadece gençliğin değil bir bütün olarak Botan halkının kadını ve erkeğiyle yürüttüğü bir direniş. Yapılan soykırıma karşı özyönetimlerimizi ve varlığımızı korumak için öz savunmayla güçlendirme her türlü fiziki, siyasi ve kültürel soykırıma karşı Kürdistan halkını korumak en temel ve tarihi bir görevdir. Botan halkı olarak en temel ve meşru hakkımız olan kendini savunma hakkımız temelinde YPS (Yekineyen Parastina Sivilan), yani sivil savunma birlikleri olarak mücadelemizi daha da büyüteceğimizi ilan ediyoruz(.....)”

Bu yeni bir durum, tüm sivillerin katılacağı bir mücadelenin başlangıcı olarak yorumlanabilir. Bundan sonra nelerin yaşanacağını kestirmek zordu. Ama Cizre halkı çocuklarına güveniyor. Tüm Cizre halkı bu ilanı sevinçle karşıladı. Herkesin dilinde YPS, ezberlemek için sürekli tekrarlanıyor.

Türk devletine duyulan öfkenin giderek Türkiye'den kopuşa dönüştüğü günleri yaşıyoruz. Cizreliler artık bir süredir devletin zulmünü de eleştirmiyorlar, 'Düşmandır, düşmanlığın gereğini yapıyor' diyorlar. Ama diğer Kürt kentlerinin tepkisizliğini içlerine sindiremiyorlar. Cizre bugüne kadar hak ettiği ve ihtiyaç duyduğu dayanışmayı göremedi. Cizreliler dünya gündemini de çok yakından takip ediyor. Özellikle konu Rojava olunca kendi durumlarını unutuyorlar. Yürekları Rojava devrimiyle birlikte atıyor. Özlemini duydukları sistemin orada inşa edildiğini görmek bile onların heyecanlanmasına yetiyor. Umutlarını Rojava devrimine bakarak büyütüyorlar. "Bu savaş aslında Rojava'nın durumundan kaynaklanıyor, oradaki gelişmelerden dolayı burada bize saldırıyorlar" diyorlar.

Lanet olsun! Üç aylık Miray bebeği ve dedesini gece vurmuşlar. Miray bebek ile dedesi Ramazan İnce Sur'da katledilmişler. Bu haber içimdeki en derin yara olma özelliğini kazandı. Miray henüz üç aylık bir bebekmiş. Evinin merdiveninde halasının kucağında, zırhlı bir aracın içinden ateş açan keskin nişancılar tarafından vurulmuş. Dedesi ve nenesi ambulans ve polisi aramışlar. 'Beyaz bayrakla yola çıkın' demiş polis. Beyaz bayrakla ambulans gelecek umuduyla sokağa çıktıklarında polisler tarafından taranmışlar. Miray'ın dedesi Ramazan İnce'de hemen oracıkta kanlar içinde son nefesini vermiş. 'Yola çık' diyen polisler tarafından katledilmiş. Gecenin bu saatinde böyle bir haber almak ve bunu kaldırmak mümkün değil. İçimden bir şeylerin koptuğunu, eksildiğini ve asla yerinin dolmayacağını derinden hissediyorum. Bu kez aklıma Fıruğ düşüyor. Acılarımızın şairi yani!. Ne güzel demiş: 'insanı sessiz kalmaya

zorlayan acı, onu bağırmaya zorlayan acıdan çok daha derindir.' Şu an susarken o derin yaramın kanadığını ve dayanılmaz sancılar verdiğini biliyorum.

26 ARALIK 2015

Dün Cudi mahallesine yapılan saldırının bir hedefi de evlerin üstündeki su tanklarından sonra bilinen mahallelere giden su şebekesini patlatmak olmuştu. Tahrip edilen su şebekesinin taşıdığı sular küçük sel parçaları olarak sokaklardan akıyordu. Kadınlar caddeye döşenmiş olan kilit taşların ortasındaki arktan akıp giden suları taslarla plastik bidonlara dolduruyorlardı. Kahverengi kirli suyu ne yapacaklarını sorduk, kaynatıp banyoda, çamaşır yıkamada kullanacaklarını söylediler. 'Ya içme suyu?' diye sorduğumuzda ellerini havaya kaldırarak işlerinin Allaha kaldığını anlatmak ister gibiydiler.

Bugün tepelere yeni askeri sevkiyatta yapıldı. Görüntülerini uzaktan gördük. Cephane ve asker takviyesi olduğunu tahmin ediyoruz. Anlaşılan Cizre'yi yakıp yıkmaya devam etmekte ısrarlıydılar. İşin esası devletin bilanço olarak verdiği "Şu kadar terörist öldürdük" açıklamaları doğru değildi, bu kadar bomba sivil halka kullanılıyor, insanlar katlediliyordu. Cizre halkı sokağa çıkma yasağını tanımıyor, tüm bombardımanlara rağmen sokaklarını terk etmiyor ve burada vuruluyorlardı. Gerçek olan bu. Bugünün çalışmasını biraz geç saatlerde bitirebildik ve dinlenmeye çekilip uyuduk.

27 ARALIK 2015

Sabah kalkar kalkmaz, kahvaltı bile yapmadan Şah Mahallesinin yolunu tutuk. Nusaybin Caddesinden geçiş maceramız yeniden başlıyor. Suikastçıları gözeterek geçmek durumundayız. Artık eskisi gibi değiliz, bu işin sırrını çözdük. Önce biz gidip pusuya yatıyoruz. Katilleri temizleye temizleye yolumuza devam ediyoruz. Bizi gören gençler 'Doktor seninde keskin nişancı olduğunu bilmiyorduk!' diyorlar. Kardeşin hiç hedefini şaşmıyor abla. Bu arada yarın Şah Mahallesinde sokağa çıkma yasağını protesto etmek için tekrar bir yürüyüşün yapılacağını öğrendik. Bu önemli bir haberdi. Sokağa çıkma yasağının uygulandığı saatte, sokağa çıkarak, sokağa çıkma yasağı protesto edilecekti. Bu geceyi burada geçirip, sabah yapılacak olan yürüyüşü izleme, ve ihtiyaç halinde yardım etmeye gideceğiz. Zira hastaneler polis ve askeri güçlerin abluka ve işgali altına alınmış, hiçbir hasta sağlık hizmeti alamıyor, insanlar

ölümcül yaralanma olaylarında dahi korkularından hastanelere gitmek istemiyorlar. Okullar tümünden kapandı, öğrenciler okuluna gidemiyor.

28 ARALIK 2015

Sabah uykulu gözlerle doğrudan Belediye'nin önüne gittik. Yürüyüş buradan başlayacaktı. On kişilik küçük bir topluluk vardı. Faysal Sarıyıldız ve yanındaki bu küçük grup yürüyüşe geçince insanlar grup gurup yürüyüş kortejine akmaya başladı. Hep birlikte Yafes Mahallesi'ne doğru yürüyüşe geçtiler. Yürürken 'Biji Berxwedana Cizire' sloganı atıyorlardı. Daracık yollardan geçerek ilerliyordu yürüyüşçüler. Dağkapı Mahallesi geçildi. Sokakların yüreği yürüyüşçülerle birlikte atıyordu, ama çok kalabalık ve taşkın da değildi. Sokağa çıkma yasağında uygulanan vahşetin yarattığı öfke insanların yüzlerinde asılı duruyordu. Mütevazı yürüyüş Yafes Mahallesi'nin girişine ulaştığında keskin nişancılar genç bir yürüyüşçüyü bacağından vurdu. Halk yaralı gencin etrafına toplandı. Hastaneye göndermek için ambulans çağrıldı. Vurulduğu yer eski Cizre de denilen Dağkapı Mahallesi. Merkezi bir mahalle olduğunu biliyoruz. Biz ilk müdahaleyi yaptık fakat ambulans çabuk geldi ve yaralı genç hastaneye kaldırıldı. Oysa dün Yafes'te vurulan gençler için ambulans son nefeslerini verene kadar bırakılmamıştı. Miray bebeğin dedesi istediği ambulansa ulaşmak için beyaz bayrakla yola düştüğünde vurulmuştu. Faysal Sarıyıldız yaralının gönderilmesini sağladıktan sonra silahlı saldırının olduğu noktada miting düzenleyip sokağa çıkma yasağını ve katliamları kınayan, halka yönelik her türlü ambargo ve saldırıyı protesto eden açıklamasını yapmaya başladı.

Cizre'de ölüm olayları durmuyor. Her an, her saat, her gün ölüm haberleri gelmeye devam ediyor. Bu tür haberler artık kimseyi şaşırtmıyor. Ölüm haberleri o kadar üst üste gelmeye başladı ki insanlar acılarını bile yaşayacak zaman ve koşul bulamıyorlar. Ne olup bittiğini anlamaya yetecek zaman yok, herşey çok hızlı ve sürekli. Devletin Kürtlere dönük on bin kişilik ordusuyla ve polis özel kuvvetiyle yürüttüğü saldırıların hızına yetişemiyoruz. Birçok mahallede birden aynı anda savaş sürüyor. Bizim aynı anda bütün mahallelerde olabilmemiz imkansız. Neredeysek artık orada yaralananları kurtarma imkanlarıyla tedavi etmeye çalışıyoruz. Cizre'nin pek çok mahallesine yetişmek şurada kalsın, konumlandığımız Cudi mahallesinde yaşanan olaylara bile yetişmekte zorlanıyoruz.

29 ARALIK 2015

Bu gün bir kez daha Cudi mahallesinin yolunu tuttuk. Taziye Evinin yakınından geçerken küçük bir topluluğun biriktiğini görünce oraya yöneldik. Mahalle sakinleri ile belki de bu mahalleden katılmış bir grup YPS'li genç kendi aralarında sohbet ediyorlardı. Bizde yanlarında oturduk. Hangi mahallede nelerin yaşandığı, nerelerin vurulduğu, dün gece itibariyle ölen veya yaralananlar olup olmadığını öğrenmeye çalıştık. Son birkaç gündür adım adım dozu yükseltilecek tanklı toplu saldırılarda Cudi mahallesinde de oldukça fazla sivil yaralanmıştı. Bu yaralıların yanına gidip onlara yardım etmeye karar vermiştik. Cudi halkı evlerini yaralılara açmıştı. Yaralı sayısı ciddi rakamlara ulaşmıştı. Devlet hastanesi asker ve polis tarafından karargâh haline getirildiği ve sivillere kapatıldığı için yaralıları evlerde gönüllü doktorlar tedavi etmekteydi. Gönüllü doktor ve sağlık emekçileri bir araya gelerek bir ekip kurmuş, sadece yaralılara değil, sağlık sorunu olan her yurttaşa hizmet vermeye başlamışlardı. Biz onların ulaşamadığı yaralılara ve daha tehlikeli alanlara ulaşmaya çalışıyoruz.

Buradakilerin çoğu şarapnel parçalarıyla yaralanmıştı. Keskin nişancı kurşunlarıyla yaralananlar da vardı. Enkaz altında kalarak yaralananların sayısı daha azdı. İçlerinde durumu kritik olan yaralılarda vardı. Fakat hepsinin de tedaviye olumlu tepki verdiğini öğrendik. İyileşiyorlardı. Doktorlarından ve bakıcılarından çok memnundular. Oldukça yorgun, bitkin bir görünen doktorun yanına yanaşıp kendisiyle konuşmaya başladık. Zorlanıp zorlanmadığını soruyoruz. Kendisine ihtiyacı olan insanlara yardım elini uzatıp hizmet etmenin kendisini mutlu ettiğini, ancak evden çıkıp buraya gelirken çocuklarıyla vedalaşma anının kendisini her seferinde zorladığını söylüyor. Ardından "Fakat yardımına ihtiyacı olan çocukların yanından ayrılmak daha ağır geliyor. İnsanın bir yarısının burada, bir yarısının orada olması çok kötü! Tam değılsin, parçalanmış hissediyorsun. Buraya gelince yüreğinin yarısı orada kalıyor, oraya gidince burada... Gelde dayan! Dayansan olmuyor, dayanmasan hiç olmuyor. İşin ucunda koca bir toplumun geleceğı, insanlarımızın yaşamı söz konusu olunca dayanıyorsun. Çocuklar yaralanınca anne, babalarından daha çok bize ihtiyaçları var. Bir kurşun veya şarapnel yaralanması karşısında ne yapacaklarını nereden bilecekler. Bazıları ağır yaralı geliyor. Bu çocukları belki kurtarabilirim, yaşatabilirim diyorum, ama bazı yaralıların durumu çok ağır oluyor. Yeterli donanım, imkân olsa kurtarılabilecek bir yaralıyı kurtaramamak insana çok dokunuyor. Elimizden geleni yapsak da kurtaramıyoruz. Hani sormuştunuz ya... Sizi en çok zorlayan şey ne diye. Beni zorlayan bu işte!" 'Anlıyorum' dedim 'Bende doktorum anlıyorum.'

Doktorun gözleri doldu. Sustu. Ölü bir sessizliğe gömüldü.

Doktorun bu hali bana ağır yaralanan Doğan isimindeki evli ve çocuklu bir hastayı kurtaramayınca dizinin bağı çözülüp çöken bir başka doktoru hatırlattı.

Halbuki elinden gelen, gelmeyen her şeyi yapmıştı. Bir yandan ‘Hemen hastaneye yetiştirmek gerekiyor, ambulans acil gelmeli, bir daha, bir daha arayın’ derken, diğer yandan adeta çırpınarak yapılabilecek her şeyi yapıyordu. Yaralı kaybedilince sanki suçlu kendisiymiş gibi yıkılmıştı. Kurtarılıp yaşatılabilecek bir yaralıyı kaybetmenin acısını galiba bir doktordan daha fazla kimse yaşayamazdı. Sende anlıyorsun değil mi abla? Burada olsan neler yapacağını tahmin bile edemiyorum. Büyük ihtimalle yaralı bir çocuğu kurtarmak için keskin nişancılara meydan okur ambulans olmadan da düşerdin yollara. Ama bunlar katil abla. Yaşatmazlardı seni. Katillik ruhlarına sinmiş, düşünce güçleri dumura uğratılmış. Nefret ve kin öyle ele geçirmişki benliklerini kendi çocukluklarını, kendi ailelerini de tamamen unutmuşlar. Cristiyan ‘Çocukluğunu unutan bir insan asla iyi bir insan olamaz’ demişti bir sohbetimizde. İkimizde ona katılmış ve öyle olması gerektiğini düşünmüştük. Buradaki katiller çocukluğunu tamamen yitirmiş abla.

Nasıl ki çocukları babasız kalmaktan korkuyorsa, yaralı ve yakınları da en az onlar kadar doktorsuz kalmaktan korkuyorlar. Kol kanat gererek evine götürüp getiriyorlar. Bir şeye ihtiyacı olup olmadığını soruyorlar. En güzel yemekleri onun için yapıp getiriyorlar. ‘Artık benim kahramanımda doktorlar’ diyor Sidar. Gülüyorum. ‘Keşke bende doktorluk okusaydım, belki Cizre halkının acılarını dindirmede, yaralarını iyileştirmede daha fazla yararım dokunurdu. Hem gece gündüz demeden çalışan doktorların yükünü bir nebze olsun hafifletmiş olurum’ diye ekledi can yoldaşım.

Bugün de hedef yine kadınlar. İki kadının canını almışlar. İkisi de anne. Zeynep Demir ile Bese Zırığ. Halk toplanmış Mehmet Tunç’un ne diyeceğini merakla bekliyordu. Cudi mahallesinde izleyebildiğimiz kadarıyla halk kendi Meclis Eşbaşkanlarını çok seviyor, onun olayları ele alış biçimini, değerlendirmelerini çok önemsiyor ve benimsiyordu. Büyükle büyük, küçükle küçük olabilen, yeri geldiğinde espiriler yapan, yeri geldiğinde resmi ve ciddi olan, çekici Kürtçe hitabetiyle insanları etkileyebilen bir halk önderiydi. Tek tek herkesin halini, hatırını soruyor, bir ihtiyaçları veya sorunları olup olmadığını öğrenmek istiyordu. Halk yeterince toplanana kadar etrafında kim varsa herkesle şaka, espiri yaparak kendi insanlarına moral veriyordu. Yaptığı şakalara etrafındakiler kahkahalarla gülüyordu. Kitlenin yetirince toplanmış olduğunu değerlendirmiş olmalı ki, esprilerine son verip gırtlığını temizledi, bütün ciddiyetini takınarak konuşmaya başladı. Mehmet Tunç, Türk devletinin, Saray rejiminin Cizre’ye dönük operasyon amacının ne olduğunu, bugün itibarıyla saldırıların hangi aşamada olduğunu, Cizre halkının neden kendi özgücünü esas almak zorunda olduğunu, onurlu duruşunu ve direnişini neden sonuna kadar götürmesi gerektiğini bu saldırıların en nihayetinde hangi sonuçlara yol açabileceğini değerlendiriyordu. Konuşmasını bitirince dinleyenler onun düşüncesine

katıldıklarını zılgıtlar ve sloganlarıyla ifade ediyorlardı.

30 ARALIK 2015

Kalabalık dar bir sokaktayız. Çocuklar silah seslerine aldırış etmeden oyunlarını oynamaya devam ediyorlar. Sokağın dar olması burada yaşayan ailelerde biraz güven duygusu yaratmış olmalı ki, çocukların sokağa çıkmalarına izin vermiş olmalılar. Nur mahallesinde bir kişi daha ağır yaralanmış. Haberi aktaran arkadaşlar adının Kazım Tong olduğunu söylediler. Elli bir yaşındaymış. Hastaneye kaldırılmış. Cizre’de hayat buna dönüşmüş durumda. Keskin nişancılar tarafından vurulan bir çok sivil terörist olarak yansıtılıyor. Taziye Evinin yakınındaki Doktorların yanına gittik. Yüzleri asıktı, moralsiz görünüyorlardı. Yaralılarından birisini daha kaybetmiş olabilecekleri aklımıza geldi. Ne olduğunu sormaya kalmadı Nur mahallesinde halka Sağlık hizmeti veren, sağlık çalışmalarını bizzat organize eden Aziz Yural’ın hayatını kaybettiğini söylediler. Keskin nişancıların vurduğu yaralı bir kadını sokaktan almak isterken, aynı keskin nişancılar tarafından tek kurşunla kafasından vurularak katledilmiş.

Doktor Aziz’in vurulmasından dolayı üzgün görünen doktorlar onu birbirlerine anlatıyorlar. Doktorlardan biri, “Aziz, Eylül ayındaki ilk sokağa çıkma yasağının ardından bir araştırma yapmış, birçok yaralının aşırı kan kaybı ya da yeterli ilk yardım müdahalesi yapılmadığı için yaşamlarını yitirdiklerini görünce çok etkilenmiş. Bundan dolayı olası bir yasağa hazırlıklı girmemiz gerektiğini söylüyordu” dedi.

Bir başka doktor, “14 Aralık yasağı ilan edilince, ‘Nur mahallesinde yaralıları kurtararak ilk yasakta yapamadıklarımın özeleştirisini vereceğim” diyordu.” Bir başkası ‘Nur halkı hekimsiz kaldı. Şimdi mahalledeki hastaların, yaralıların acısını, yarasını kim iyileştirecek?’ diyordu. Sidar’la birbirimize baktık. ‘Biz burada kalırız’ dedik . Zaten Aziz’in vurulmasının ardından, ağır yaralılara ilk yardım müdahalesini yapacak donanıma sahip ikinci bir doktor da yoktu. Başka şansımın olmadığını biliyordum.

Akşam Yafes mahallesinden de ölüm haberi geldi. Yine vurulan bir ana. Yine bir kadını vurdular. Hediye Erden sivil bir kadın. Hediye Erden ve bir kaç yaşlı evde mahsur kalmışlar, onlardan haber alınamıyormuş. Çatışmalardan dolayı kimse bilgi alamıyor, eve gidemiyordu. Şimdi anlaşıldı ki aslında haber alınamamasının nedeni katledilmesiydi. Aziz Yural’ın kurtarmaya gittiği kadın da bombardıman sonrası evinin haline bakmak isterken vurulmuştu.

31 ARALIK 2015

Bugün 2015 yılının son günü yarın yeni bir yıla gireceğiz. Sokağa çıkma yasağının on sekizinci günü. Bugün Cizre için ölümlü günlerden herhangi biri. 2015'in son günü olmasının, yeni yıl arifesi olmasının hiçbir önemi de değeri de yok. Yılbaşı Cizrelilerin ölmeye devam etmesinin önünü mü alacak? Aslında tek yoğunlaştığımız konu devletin ve direnişçilerin yeni yılda nasıl davranacaklarıydı? Burada direnenler ve saldıranlar vardı, yeni yıldan tek temennimiz ancak sabah olunca bu saldırıların durması, cenazelerin kaldırılması, yaralıların hastahanelere ulaştırılı bilinmesi olabilirdi.

Sidar ile birlikte bugün yönümüzü YPS mevzisine çevirdik. YPS-JIN' savaşılarının mevzilerine uğrayacaktık. YPS'lilerin mevziisine vardığımızda bir odun sobasının etrafında oturmuş ısınyorlardı. Yanan sobanın üstüne bir çaydanlık vardı. Bizi görünce hepsi birlikte ayağa kalktılar. Teker teker tokalaşıp selamlaştılar. Yerlerini bize vererek oturmamızı istediler. Tekliflerini kabul edip sobanın etrafında onların yerine oturduk. Isındıkları sobayı ve kendilerini yağmurdan korumak için mavi bir branda çekmişlerdi. Altı kişiydiler. Çaylar bardaklara dolduruldu. Bir yandan çaylarımızı yudumluyor, bir yandan sohbet ediyoruz. Ayrılırken Çavreş isimli savaşçı "Nergisler açana dek direniriz, gerisi kolay doktor..." deyince herkesin yüzüne bir gülümseme yayıldı. Bizde gülümseyerek oradan ayrıldık. 'Sahi nergizler ne zaman açılıyordu?' diye sordum Sidar'a' 'Baharda Baharda' dedi gülererek...

Mehmet Tunç'tan bir mesaj aldık yolda. 'Bir yaralı var, hızlıca taziye evinin oraya gelebilir misiniz?' diyordu. Yönümüzü o tarafa çevirdik. Kapıyı çalıp içeriye girdik. İçeride birçok YPS'li vardı. Yaralı arkadaşına ilk müdahaleyi yaptıktan sonra onların yanına döndük. Biz konuşurken iki genç kadın daha salona girdi. Onsekiz ondokuz yaşlarındaydılar. Bizimle selamlaştılar, halimizi, hatırımızı sordular. Adlarını sorup tanıştık. Birinin adı Tekoşin'di, 'Mücadele' anlamına geliyor. Ne zaman YPS'ye katıldığını sordum. Başka bir arkadaş cevap verdi. "Tekoşin aynı zamanda bir anne, iki de çocuğu var." dedi. İki çocuk annesi genç bir kadın elinde silahıyla devletin saldırıları karşısında mahalle halkını korumak için sokaklardaydı. Karşımdaki genç kadının kendine güveni olan, iradeli, sağlam karakterli biri olduğu ilk bakışta anlaşılıyordu. Çok genç yaşta evlenmiş. İki çocuğunu evde bırakıp gelmiş. Dışarda hafif bir yağmur çiseliyor. Hava diri tutacak kadar soğuk. "YPS'ye katılmadan önce, Mersin'de yaşıyordum. Ev kadınıydım. Olayları, gündemi, gelişmeleri, yaşananları televizyonlardan izliyordum. Devletin bize yaptığı haksızlıkları görüyordum.

Bende gönüllü olarak katıldım. Bir kadın olarak daha fazla sessiz kalamazdım. Burada ki arkadaşlar, “senin iki çocuğun var, sen gelme” dediler. Vicdanım kabul etmediği için Cizre'ye geldim. Şu an çocuklarımı göremiyorum, babalarında kalıyorlar. Bir anne olarak kadınların ezildiğini ,çocukların hor görüldüğünü gördüm, çocukların devlet tarafından vahşice vurulduğunu gördüm. Bir kadın ve insan olarak vicdanen büyük rahatsızlık yaşıyordum. Bir kadın olarak onuruma insanlığıma sahip çıkmak için buradayım” diye konuştu Tekoşin sohbetimizin ilerleyen zamanlarında. Zihnime kazınan bu konuşmayı sende öğren istedim ablam. Çünkü biliyorum sende asla vicdanınla düşünmeyi unutmadın. Seninle tüm kavgalarımızda inkarına rağmen ben senin asla çocukluğumuzu unutmadığını biliyordum. O anıların ruhuna ve beynine sindiğine ve asla silinmeyeceğine hep inandım. Birgün mutlaka bir vesileyle ülkeneye dönecek ve insanlarına yardım edeceksin. Senin Berlin’de gittiğimiz Kobane eylemlerine geldiğini biliyorum ablam. Saklanarak, uzaktan beni takip ettiğini bilmediğimi mi sanıyorsun? Seni hiç bir zaman duyarsız ve bencil biri olarak görmedim ablam. Sen insanların gözüne sokmadan onlar için ölüme koşacak kadınların soyundansın. Tıpkı buradaki belkide adı hiç bilinmeyecek sayısız kadın kahraman gibi!

1 OCAK 2016

Cizre’de zülüm kadar direnişlerin damga vurduğu bir günlerin ardından yeni bir yılın ilk günündeyiz. Her an yeni vahşetlere tanık olduğumuz bu zamanda kutlama yapılır mı? Umut edilir mi? Hele hele kendimizi giderek kendi zamanında sürgün, kendi ülkesine yabancı, dışlanmış, horlanmış görüyorken? İnsana ve insanca olana dair ne varsa, güzelliğe ve umuda dair ne varsa, dayanışmaya ve ortaklaşmaya dair ne varsa ona düşman iktidarlar varken, bombalar altında yeni yıl kutlanır mı? Savaşın en acımasız, ölümlerin en ağır, karanlık dersek en zifirisi varken...Kutlanmaz deme ablam, kutlanıyor!. Elbette ki umut varoldukça yeni bir zaman düşü kutlanıyor. Dünya savaşları sürerken de kutlandı, Nazilerin işgal ettiği kentlerde de kutlandı, iç savaş karanlığının kuşattığı ülkelerde de. İnsanlar yeni bir zamanın gelişini, kötülüğün en koyu haliyle insanlığın üzerine çöktüğü zamanlarda bile ayakta kalmak, umudunu yitirmemek, hayata ve birbirlerine tutunmak için kutladı. Bazen yalnız ve sessizce, bazen hep birlikte kutladılar. Bizler bugün birbirimizin gelecek yeni zamanlarını kutladık, dileklerde bulunduk.

Geçen yıl seninle birlikte girmiştik yeni yıla. Yeni yılın bir anlamı vardı o zaman benim için. Tüm ısrarına rağmen sana söylemediğim dileğim benim için gerçek oldu. Ülkemizin dağlarına ulaştım ve şimdi sonunda halkımız için birşeyler yapabilmenin huzuru var içimde. Birşeyler yapamasam dahi onlarla aynı acıyı ve sevinci yaşıyorum ablam. Öğrendin işte. Tüm kalbimle ülkemize dönmeyi

dilemiştim yeni yıldan. Şimdi ise ülkemizdeki bu ilk yeni yılın ilk gününde devletin tankları yıkım, ölüm kusmaya devam ediyor. Yeni yılın ilk gününde Tier Parkın o içimize hüzmün döken yollarında seninle yürüyüş yapamıyorum. Havada yeşil bir koku değil, her yerde ölümün kirli kokusu var. Çevremdeki insanlar ölüm kaygısından uzak gülümsemiyorlar, direnip yaşamaya devam edebildikleri için gülümsüyorlar. Burada tutulan dileklerin oradakilere hiç benzemediğine eminim. Tüm dileklerin yaşamak için, nefes almak için, belkide cenazelerinin yerde kalmamasına dönük olduğunu söylersem şaşırma. Dün gece de Cabbar Taşkın adında bir sivil Cudi mahallesin de vurulmuş, ambulanslar almaya gitmemiş, sabah Cizreliler ancak onun cansız bedenine ulaşmışlar. Bardaktan su damlarcasına yağmur yağıyor. Kürt kadını bütün tahminlerin ötesinde bir aydınlanma, irade, bilinç kazanmış. Devlet belki herşeyle ve herkesle baş edebilir, ama Kürt kadınıyla bu mümkün görünmüyor. Cizre’de başlattığı askeri savaşı kazansa bile toplumsal, ahlaki, politik olarak şimdiden kaybetmiş görünüyor.

Sidarla erken başladık güne. Yolumuzun üstünde dar sokaklar var. Yağmur artık daha hızlı yağmaya başladı. Yılın ilk gününde en azından bir sokaktaki katilleri temizlemek istiyoruz. Sidar ‘Kaç tane katil öldürürsek o kadar insan yaşayacak demektir!’ diyor. Ona katıldığımı söyledim. Bir saatlik bir pusudan sonra yolumuzdaki üç kişiyi temizledik. Anlamakda zorlanıyordun değil mi ablam? Bir yerde hayat alırken bir yerde yaşam veriyorum. Bir insanın hayatını kurtarmak için kötülükle kirlenmiş olsa da başka bir hayatı almak tam bir trajedi değil mi?

Bir sokakta karşıdan karşıya geçeceğiz. Yine ben geriye doğru sayımı başlatıyorum. Bir deyince yine fırlayacağız. Şaka gibi! Ben bir dediğim anda sokağın orta yerinde kol kola giren gençlerin türkü söyleyip yaralı taşıdığını gördük. Hiçbir şeye aldırış etmeyen bu gençler yağmurun altında yaralı taşıyıp Şervanen Azadiye –Özgürlük Savaşçıları- parçasını söylüyordular. Biraz yaklaşıncaya yaralının zafer işareti yapıp yüzünde büyük bir gülümseme ile aynı şarkıya eşlik ettiğini farkediyoruz. İtiraf etmeliyim ki bu gençler de deli cesareti var. Onların peşine takılarak yaralılara ilk müdahaleyi yaptık. Dar sokaklardan bazen koşarak, bazen duvar diplerinden yürüyerek ilerliyoruz. Nihayetinde eve ulaştık. Saldırıları çok yoğundu. Hem yaralı tedavi ettik hemde üç katil temizledik bu dünyadan. Vurulmadan eve ulaşmanın tadını çıkartamadık ne yazık ki!. Ulaşıp ulaşmaz başka yaralıların haberini alarak onlara ulaşmaya çalıştık. Geç saatlere kadar işimiz bitmedi. Yeni yılın bu ilk gecesinde buradaki yaraların en iyileştirilemez yaralar olduğunu anladım ablam. Kendini sürekli tekrarlayan yaralar sargı tutmazmış öğrendim.

Gece boyunca defalarca top seslerinden uyandık. Tanklar, toplar, bomba atarlar, ağır makinalı tüfekler hiç susmadı. Kim bilir bu gece kaç eve bombalar düştü? Kaç çocuk, kaç kadın, kaç yaşlı evinde yatağında uyumaya çalışırken öldürüldü ya da yaralandı? Sabah erken çıktık. Günlerdir Cizre'nin sokaklarındayız. Devlet şiddetine karşı iman gücüyle direniyor Cizreliler. Elllerinde kalaşnikof olan bir grup YPS'li birkaç barikat ve hendekle kendilerini korumaya çalışıyorlar. Aslında ellerindeki en etkili silahları iradeleri! Top, bomba atar, keskin nişancı atışları altında Taziye Evine doğru ilerlemeye çalışıyoruz. Tanıklık yapabilecek buradaki insanların sesi olabilecek bir kaç gazeteci, televizyon muhabiri, haber ajansı çalışanı dışında hiçbir basın üyesi yok. Onlarda geçen yıllarda Kürtlerin kendi oluşturduğu basın yayın kurumlarından bir kaç genç ve fedakar insan. Ölüm saldırılarına rağmen hala Cizre mahallelerinde çalışıyorlar. 'Ne kadar çok hayatta kalabilirsek o kadar tanıklık yapabilme şansımız var. Cizre'de olup biteni dünya kamuoyuna duyurmak her şeyden önemli! Keşke kanatlı görünmez insan kılığına girip, her an her yerde olabilseydik' dedi onlardan biri. Bir çok insan burada yaşananların tarihe bir insanlık ayıbı olarak geçmesini kendi yaşamından daha çok önemsiyor.

Duvar diplerinde top ve bomba atışlarının dinmesini beklerken mesaj geldi. Bir yaralı olduğunu öğrendik. Yaralının kim olduğunu, ismimin ne olduğunu öğrenmeye çalışıyoruz. İki saat önce önünden geçtiğimiz bir mevzinin yoğun top atışı altında olduğunu, yaralının orada olabileceğini öğrendik. Ne pahasına olursa olsun oraya gitmeliyiz. Burası bizim kaldığımız mahalle. Tekrar düştük sokaklara.

Bu sabahki saldırılarda, dün uğradığımız YPS mevzisinde karşılaştığımız, Cizrelilerin Çavreş dediği Murat Ekinci'nin keskin nişancılar tarafından vurulduğunu öğrendik. Her şey ne kadar hızlı oluyordu. Daha henüz gördüğünüz insanın vurulduğunu öğrenmek çok kötü hissettiriyor. Duyguların yoğun basıncı altında kalıyor insan. Çavreş'in noktasından ayrılalı daha yirmi dört saat bile olmamıştı. Son söz olarak 'Nergisler açana dek direniriz. Ondan sonrası kolay!' demişti. 'Cizreliler nergisi baharın müjdecisi olarak kabul eder' dedi Sidar. Çavreş Nergislerin açtığını göremeden gitti, ama 'Nergisler açana dek direniriz!' sözü kalplerimize kazındı.

Ellerinde beyaz bayrak taşıyan ailelerin arasına katılarak, Şah mahallesine geçmeyi, oradan yukarıya çıkarak tekrardan Cudi mahallesine girmeyi planladık. Tepedeki keskin nişancıların göremeyeceği kör bir noktadan teker teker çıkmaya karar verdik. Hava kararmak üzereydi. Dışarda yağmur yağıyordu. Takıldığımız ve sanki bir parçasıymış gibi hareket ettiğimiz ailenin yürüyüş temposuna ayak uydurarak ilerliyoruz. Sokağın başına doğru ilerliyoruz. Oraya kurulmuş olan barikat yoğun ateş altında. Barikatın arkasında

nöbet tutan YPS'liler sokağın başındaki bir duvarın dibine geçmiş, elde silah önlerinde uzayıp giden yolu gözetlemeye devam ediyorlar. Kim bilir kaç saattir buradaydılar. Yağmurun altında sırıl sıklam olmuşlardı.

Soğuktan morarmış minnacık ellerinde beyaz bayraklarla duvar diplerinden yürüyor çocuklar. Anneleri acele yürümeleri için sürekli uyarıyor. Hava kararmadan Nusaybin caddesini aşmaları gerekiyor. Yol uzuyor. Keskin nişancılar hemen karşıda ve onlar duvar diplerine girip dolana dolana yürümek zorundalar. Nihayet hep birlikte Nusaybin caddesine ulaştık. Esas kritik nokta burası! Keskin nişancılara görünmeden geçmek mümkün değil. El kadar çocuklar bile biliyor burasının ölüm kavşağı olduğunu. Büyükler yanlarında sohbet ederken, kim bilir kaç kere duymuşlar bu kavşağın ününü. Titreyen çocuğun elinden tuttum. Güvenli bir yere geçtik. Bir ara durmalarını istedik. Önlerine geçtik. Orada ciddi anlamda vurulma tehlikeleri vardı. Beklemelerini istedik ve aralıksız ateş açılan bir noktayı farkettilik. Hedefimi belirlemiştim ablam. Kesinlikle ıskalamak bu çocukların vurulması demekti. ıskalamadım. Birlikte güvenli bir biçimde geçtik. 'Doktor bu kadar iyi silah kullandığını bilmiyorduk' dediler. Gülümsedim. Nur mahallesini de çok kötü vurdular. Tanklar, toplar, bomba atarlar, makineli silahlar susmadı. Sezai Burçin adında kırk üç yaşında biri ağır yaralandı, kurtaramadık.

3 OCAK 2016

Özgürlük ve eylem ya da direniş... Bunlar Cizre'de birbirinin yerine geçebilen terimler kardeşim. Bu terimler sadece uçuşan harfler ve ses tınları olmanın ötesinde hissedilen ve kalbte eriyen bir güç içeriyor burda. Kendi varoluşunu eylem ve direnişle gerçekleştiren ve anlamlı kılan insanlarla birlikteyim şimdi. Bu nedenle özgürlüğün bilinci burada hakkaniyetli düşünmenin, hakkaniyetli davranmanın ve bunu hücre hücre direnmenin ifadesi oluyor. Zorlanıyoruz ama vazgeçmiyoruz!

Bugün Cudi mahallesine ulaştık. Buraya alıştık mı desem, sevdik mi desem bilemiyorum. Galiba her ikisi de doğru. Buradaki herkesi tanıyoruz artık, en azından yüzlerine aşınayız. Bizi benimsediler, bağırılarına bastılar. Hayatlarının bir parçası olduk sanki. Bizi tekrar görünce, sanki çoktandır görmedikleri ve çok özledikleri yakınlarını görmüş gibi sevinçten boynumuza atıldılar. Çünkü saldırının gözle görünür tahribatlarını gördüm. Mahallenin görünümünü oldukça değişmiş. Enkaz haline gelen evlerin sayısı tahmin ettiğimizden de çok. Birkaç yaralanma dışında can kaybı olmadığını öğrenince çok şaşırdık. Kadınlara sorduk. 'Bodrumlara sığındık' dediler. Hemen yaralıları tedavi etmek için tüm

hazırlıklarımızı yaptık. Kaybedecek zaman yoktu. Hastahanemiz veya kliniğimiz yoktu. Sırt çantamızda taşıdığımız ilk acil müdahale malzemelerimiz azalıyordu. Ağrı kesicileri bile artık dikkatli kullanmak zorundaydık. Bazen daha önce eczane haline getirdiğimiz evlere ulaşmak her zaman mümkün olmaya biliyordu. Birçok ailenin sığındığı Mala Gel, yani Halk Evinin bir üst sokağındaki bodrumu yöneldik. Sokağa girdiğimizde çok iyi bildiğimiz, tanıdığımız bu sokağın çok değiştiğini gördüm. Vurulmadık ev bırakmamışlardı. Hepsi de az ya da çok zarar görmüştü. Özellikle hemen hemen bir tane olsun sağlam su deposu bırakmamışlardı. Bu keskin nişancıların işi. Bulunduğumuz evin avlusu bir anda kalabalıklaştı. Bizi gören gelmişti. ‘Doktor ve Sidar gelmiş’ diye birbirlerine haber ediyorlardı.

İşimiz bitince bodrumlarda yaşayanları görmek istediğimizi söyledik. Orta yaşlı bir amca ‘Beni takip edin’ dedi. Peşine takıldık. Bizi en güvenli yolu kullanarak götürüyordu ki çocuklar yine peşimize takıldılar. Ne kadar ‘Gelmeyin, yapmayın, tehlikeli!’ desek de kar etmedi. Döne dolaşa güvenli yollardan bodrumun olduğu noktaya ulaştık. Binanın bulunduğu sokak daracıktı. Kadınlar burada da patlatılan su şebekesinden sokağa taşan suyu, ellerindeki küçük taslarla plastik bidonlara dolduruyordu. Sorduğumuzda günlük temizlik ihtiyaçları için bu suyu kullandıklarını söylediler. Kadınlar bir yandan bidonlarına sokağın ortasından akan suyu dolduruyor bir yandan devlete veryansın küfür ediyor. Çok öfkeliydiler. Kaldıkları yeri sorduk. Bir kadın önümüze düştü. Onu takip ettik. Binanın önüne ulaştık, bodruma inen merdivenleri aşağı indik.

İçeriye girdiğimizde gözlerimize inanamadık. İçerde yüzlerce insan vardı. Ortaya bir odun sobası kurmuşlardı. Etrafında yaşlı nineler, dedeler ve çocuklar çember oluşturmuş oturuyor. Bodrumun bir köşesini evlerinden getirdikleri döşekler ve battaniyeleri üst üste yığdıkları yüklük yapmışlar. Bir köşesini odunluk yapmışlar. Duvarın dibinde aşağı yukarı doksan, doksan beş yaşlarında bir nine ellerini çenesine dayamış düşünceli düşünceli oturuyor. Birkaç kadın gurubu kendi aralarında sohbet ediyor. Erkeklerin bir kısmı sandalyelerde, bir kısmı da yere serilen halının üzerine bağdaş kurmuş oturuyor.

Kış iyice bastırmaya başladı. Cudi’nin, Gabar’ın üstünü kar bürümüş. Ayazı Cizre’ye düşmüş. Rüzgârın dağlardan önüne katıp getirdiği ayaz jilet gibi insanın derisini kesiyor. Hava erken kararıyor. Kararan havayla kara kışın ayazı Cizre ovasına çöküyor. Uzun ve soğuk kış gecelerinde nemli bodrumlarda yaşıyor insanlar. Yakacaksız, sobasız. Sohbetlerle, Kürtçe anlatılan masallarla, söylenen klamlarla, en çok da direnişte öne çıkan olay ve kişilerle ilgili anıları paylaşarak ısınıyor Cizreliler. Soğuk, ellerimi ovuşturarak ısıtmaya çalışıyorum. Isınan avuç içlerimle yüzümü kavırıyorum, burnumu, kulaklarımı ısıtmaya

Çalışıyorum. Yaralıların durumunu kontrol etmemiz gerekiyor. Sonra bir kaç saat uyumayı düşünüyoruz.

4 OCAK 2016

Hayatlarımızda ki en ufak karanlığın, en ufak zalimliğin, en ufak adaletsizliğin bile direnme yoksunluğuyla kesinlikle yakından bağı olduğunu şimdilerde daha iyi anlıyorum. Kendi varlığını inandığı idealler için feda edebilen insan iradesinin büyüklüğü kadar, direnmediği için insandaki değer yitiminin büyüklüğünün de dehşet verici ve gerçek olduğunu gördüm. Her insanın hayatında kaçmakla direnmek arasında bir seçim yapmak zorunda olduğu anlar vardır. Bunu iyi anladığından kuşkum yok. Sende biliyorsun ablam bir insanın yaşayıp yaşamadığını, sadece atan nabzından değer; direnip direnmediğine yada bir duruş sahibi olup olmadığına bakarak da anlayabiliriz. Hayatı dizleri üstünde yaşamayı tercih edenler soluk alışlarının anlamını hissetmezler. Direnişten vazgeçenler vazgeçtiği oranda ölüme yakınlaşırlar. İşte bunun için diyorumki; direniş bir yaşam biçimidir, kimi zaman yaşamın kendisidir. Bunu burada bu küçük ama yüreği büyük kentte yeniden anlıyorum! Bu güne başlarken hep bunları düşündüm.

Gece boyu susmayan top, bomba, silah sesleri günün ışmasıyla dozunu arttırdı. Özellikle bulunduğumuz mahalle yani Cudi Mahallesi çok yoğun top atışı altına alındı. Onlarca ev harabeye çevrildi. İnsanlar bodrum katlarına sığınmış durumda.

Bodrumlar Cudi halkının yaşamını kurtaran tek sığınak. Mahalledeki sinem ana bize 90'lardaki tecrübelerinin kendilerine bunu öğrettiğini söylemişti. 'Her evin bir bodrumunun olması o dönemdeki saldırılardan kalan bir tedbir doktor' derken acıklı bir tebessüm yayılmıştı yüzüne. Akşama doğru saldırılar nihayet biraz seyreldi. Kendimizi sokağa attık. Tek tük insana rastlıyoruz. Kimseler gözükmüyor. Duvar diplerinden mümkün olduğu kadar hızlı hareket ederek, habire değerşen yaşam koridorunu izleyerek, ilerlemeye çalışıyoruz. Denk gelirse g etmekte olan ailelerin arasına karışarak şah mahallesine geçeceğiz. Geçtiğimiz koridorda dhil, mahallenin genel görünümü hızla değerşmeye devam ediyor. Bir gün önce gördüğümüz sağlam evlerin yerinde molozlar yığını görmek artık bizi şaşırtmıyor. Bir gün önce Cudi'ye dönüş yaptığımız yolu kullanmayı daha uygun bulduk. Nusaybin Caddesi tarafı çok daha tehlikeli olmaya başladı. Geçtik, şimdi şah mahallesindeyiz.

5 OCAK 2016

Sabah Sidar'ın telefon sesiyle uyandık. Sidar tek kelime söylemeden karşıdakini dinliyordu. İri gözleri kocaman açılmış, adeta şok olmuştu. Ne söyleyeceğini, ne yapacağını bilemez halde öyle dona kalmıştı. Şoktaydı. Telefon kapandı, Kolu kanadı kırılmış gibiydi. Endişeli bir merak içindeyim. Ama bir şey soramıyorum, sormaya korkuyorum. Sadece 'Ne oldu?' der gibi gözlerimi onun gözlerine dikmiş bakıyorum. En sonunda 'Bir arkadaşımı katletmişler.' 'Seve!' dedi, 'Seve'yi Silopi'de vurmuşlar' Seve Demir Cizrelilerin yakından tanıdığı ve sevdiği bir Kürt kadın siyasetçi. Cizre halkı buna çok üzülecek. Arayan milletvekili Leyla Birlik'in morga giderek Seve'yi teşhis ettiğini söylemişti. Sidar bunca zaman boyunca hiç soğukkanlılığını kaybetmemişti. Hiç gözlerinden yaş aktığına tanık olmamıştım. Ama şimdi Sidar'ın ilk kez ağladığına tanık oldum. Sanki gökyüzü ağladı.

Tıpkı hayranlık duyduğun Rosa Luxemburg gibi. Kendi yaşamının seçimini yaparken "Görev başında, bir sokak çarpışmasında ya da zindanda öleceğini" yazmıştı Rosa Luxemburg. Öyle de olduğunu anlatmıştın bir keresinde. Hiç unutmadım. Spree Suyunun kıyısındaydık. 'Lenin'in deyimiyle, "devrimin kartalı" Rosa, 1919'larda acımasız bir senaryoyla öldürüldüğün de, ölüsünden bile korkularak Spree Nehri'nin derinlerine bırakılmıştı. Onun ödediği bedel onun inançlarının gereklerine uygun yaptığı seçimde uygundu.', diye anlatmıştın sohbetimizin devamında. Katledilen Seve Demir, Fatma Uyar ve Pakize Nayır da tıpkı 9 Ocak 2013'te, Sakine Cansız ve arkadaşları gibi aynı onurlu seçimi, yaparak pervasız bir vahşetin hedef tahtasında, aynı onurlu bedeli ödediler. Onlarda kendi hayat seçimlerini yaparken aynı zulmün tezgahından geçeceklerini biliyorlardı kuşkusuz.

Açıktır ki, Seve Demir, Pakize Nayır ve Fatma Uyar yoldaşların, özgürlük iradeleri teslim alınmaya çalışılmış ve onlar nezdinde bütün kadınlara mesaj gönderilmişti. AKP de, Latin Amerikalı faşist general gibi "Önce Kadınları Vurun" şiarına sıkı sıkı sarılmış ve sarsılan iktidarını kadınları susturup, biat ettirerek sağlamaya çalışıyor. Lakin unuttukları bir şey var: Bu kadınların özgürlük seçimleri ve üstlendikleri büyük sorumluluk çekecekleri acılardan ve ödemeleri gereken bedelden daha büyüktü. Koparılan karanfiller, katledilen kelebekler kara kışın sonsuz kılınmasına izin vermemekte inatçıdır, iradeleriyle bu topraklara, kadınlara ve insanlığa bahar getireceklerinden kuşkuları yok. Zaten bu tutum AKP iktidarının savaş ve katliam siyasetine, savaş politikalarına karşı mücadelede öncülük eden kadın siyasetçilerin neden hedef alındığını açıkça gösteriyor. Kadın siyasetçiler katledilerek bütün kadınların sesi kısılmak isteniyor. Sokağa çıkma yasaklarının başladığı günden itibaren Cizre'de, Silopi'de, Sur'da erkek ve devlet şiddeti ile beslenen AKP ile mücadele eden, itaati değil, direnmeyi seçen kadınlardı onlar... Onların katledilişi, kadın özgürlüğüne ve kadın kimliğine yapılmış bir saldırı aynı zamanda. Üç devrimci

kadının adım adım özgürlüğü işlediği Cizre sokaklarında şimdi miraslarını devralan binlerce kürt kadını mücadeleye devam ediyor.

Sidar ilk şoku atlattıktan sonra çok değer verdiği ‘İlk komutanım’ dediği yoldaşını şöyle anlattı ablam; “Seve; doğru bildiğinde ısrarın ve iradenin sembolü idi. Amaca bağlılık, özgürlüğe adanmışlık, özgür yaşamda sonuna kadar ısrar, Kürtlük bilincinin kadınlık bilinciyle harmanlanmış sentezi, boyun eğmezlik ve son derece soylu bir devrimci duruş, sevgi çağlayanı bir yürek, hayranlık uyandıran bir canlılık, hareketlilik ve akışkanlıktı. Kürt Kadın Hareketinin kıvrırcık Sevesiydi o... 2012’de hapishanelerde ki Süresiz Açlık Grevinin öncü eylemcilerindendi...Kadın duruşunu ve ilkelerini, ısrarla değdiği, dokunduğu her yere yayan, toplumun tüm feodal kadınlık öğretileriyle aile kurumundan başlayarak hesaplaşan ve bunu bizlere öğreten ilk komutanlarımdandı.”

Kadınların mücadeleye katılımına önem veren Seve, Fatma ve Pakize yoldaşlar, inşa ettikleri kadın kimliği ile Botan’da kadınlarda büyük bir cesaret ve güven yaratmışlardı. Bunu onların şehit düştüğü haberini alan tüm Cizrelilerin sohbetlerinde, bakışlarında görmek mümkündü. Zaten tarih boyunca Kadınların özgürlük mücadelesinde varoluşları, imha edilmesi gerekli bir tehdit olarak görülmedi mi?. En önde mücadele eden kadınların hoyratça ve hunharca katledilişin soğuk yüzünün ve tehdidinin arkasında yatan egemenlerin o büyük korkusu değil midir zaten? Paris Komünü izlenimlerinde, bir İngiliz gazeteci, kadınların cesaretinden dehşete kapılmış halde: “Aman Tanrım bir de Fransız ulusunun tümü kadın olsaydı, ne olurdu?” diye yazar. İşte böyle ablam; Seve, Fatma, Pakize yüreklerimize akan bir hüznün olurken düşmanlarının ise yüreklerine akan korku oldular. Bu hüznün bizim isyanımızı büyütüp, öfkemizi çoğaltırken düşmanlarının korkularını çoğalttı. Namluların, topların, zulmün hedefinde olmayı umursamadan, “Botan düşerse tüm insanlık kaybeder” diyen kadınların sesiydi onlar. Her gün ölüm haberleri gelirken, her gün ağıtlar yükselirken, savaşı ve direnen kadınlardı onlar. İşte bu kadınlar egemenlerin yüreklerine korku salan kadınlar!. Öncüleştikçe ateş çemberinin ortasına yerleşen direnişin ve var olmanın ete kemiğe bürünmüş isimleri! İşte bu kadınlarla vitrinlik kadın resimlerine sığmayan koca bir tarih var karşımızda. Tüm devrimci kadınlara can veren, güç veren bir tarih. Kadın iradesi ile yazılmış vede yazılacak olan bir tarih. Nede güzel demiş devrimin ustası Che: ‘Bir, iki, üç çiçek koparabilirsiniz ama baharın gelişini asla engelleyemezsiniz’

Seve ve yoldaşlarına ilişkin uzun sohbetimizden sonra daha güçlü daha direngen çıktık sokaklara. Nur Mahallesinde dün gün boyunca ve gece süren saldırıların ne kadar can yaktığını, ne kadar yıkıma yol açtığını merak

ediyorduk. Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Asya Yüksel'in, bir evde bir araya getirdiği kadınlarla toplantı yaptığını gördük. Evini, mahallesini terk etmeyen, direnen, var güçleriyle direnişe omuz veren, çaba gösteren kadınlar bir araya gelmişti. Dışarda patlayan bombaların, silahların sesi yakından geliyordu. Direnişin ve devletin saldırılarının ulaştığı düzeyi tartışıyorlar Seve ve yoldaşlarını anıyorlardı. Asya tankların ve topların saldırısı altında yaşam mücadelesi verdiklerini söyleyerek, Cizre'deki durumun bir devletin bir başka devletle girdiği savaştan farksız olduğu tespitini yaptı. 'Devlet ağır silahlarla Cizre'yi yakıp yıkıyor, ama ilerleyemiyor. Bizi bitireceklerini sanıyorlar ama biz bitmeyeceğiz. Hepimizi öldürseler dahi bizim ruhumuz burada kalacak. Tıpkı Seve'lerin ruhu gibi!' diyor.

6 OCAK 2016

Bu gün herkesin konuştuğu tek konu dün devletin katlettiği DBP PM üyesi ve kadın siyasetçi Seve Demir, Silopi meclis eş başkanı Pakize Nayır ve Kadın hareketi aktivisti Fatma Uyar. Herkes hala şokta! Onları tanıyor herkes. Bütün Cizre'de bu kadınlar konuşuluyor. Bunu hissedebiliyorum. Gerçekten kadınlar özel olarak hedefleniyor, bu üç kadının katledilmesi tesadüf değil, düpedüz hedeflenerek vurulmuşlar. Üstelik önce yaralı oldukları, yerlerini ambulansın gelmesi için tarif ettikleri, bunun üzerine devlet güçlerinin giderek onları katlettiği haberi verilmişti.

Seve tam bir halkçı kadın öncü, Cizre'de ulaşmadığı, konuşmadığı, dokunmadığı kadın bırakmamış. Neredeyse herkesin onunla bir anısı var. Seve hakkında kimin ne anısı varsa onu dinledik. Sokağa çıkma yasağının yirmi dördüncü gününü de Seve ve arkadaşlarının anısıyla bitirdik.

Kadın gazetecilerin onlar için en makbul hedef olduğunu biliyoruz. Dikkatli olmalarını söylüyoruz gördüğümüz arkadaşlara. Beritan haber kovalarken bir kez bacağından sıyrık almış. Başka bir seferinde mermi ağzının tam kenarından geçmiş. 'Hala barut kokusu ağzımda' diyor. İki kere vurmak için ateş etmişler, ama başarılı olamamışlar. Artık üçüncüsünde ne olur bilemiyoruz. "Özellikle kadınları vuruyorlar" diyor Beritan "kadınlar direnişe öncülük ediyor, zılgıtlarıyla bu direnişin önünde yürüyorlar. Kadınları vuruyorlar çünkü Kürt hareketinin en çok değer verdiği şey kadın özgürlüğü. Bu nedenle Cizre'de en çok kadınlar hedef olarak seçiliyor. Ve en çok kadınlar vuruluyor.' Cizre Belediye Meclis üyesi Berivan, belediyenin halka erzak yardım çabasını devletin ölümle tehdit ederek engellemeye kalkıştıklarını söylüyor. Sınırsız bir kinle Cizrelilere diz çöktürmek istediklerini anlatıyor. Devlet Berivan'ın babasını 1990'lı yıllarda katletmiş. Berivan benzer bir durumun yeniden yaşatıldığını söylüyor. Binalar yıkılıyor. Özellikle bizim mahalleyi çok şiddetli vuruyorlar. Cudi

gibi Yafes, Nur, Sur mahalleleri de ağır saldırı altında. Biraz önce Cudi Mahallesinde evi yıkılan bir aile çocuklarını da alarak bizim bulunduğumuz Şah mahallesine geçmek isterken keskin nişancıların saldırısına uğradı. Henüz on iki yaşında olan Bişeng Goran başından vurulup katledildi. Bişeng'in elinde beyaz bayrak varmış. Annesinin gözleri önünde katledildi. Beyaz bayraklı bir çocuğa bile tahammülleri yok abla.

7 OCAK 2016

Defalarca gidip geldiğimiz yollar eskisi gibi değil, daha tehlikeli. Mahalle eski mahalle değil, sivil insan sayısı oldukça azaldı. Devletin saldırıları eskisinden daha acımasız ve kesintisiz! Gecesi, gündüzü kalmadı. Bizimle birlikte iki kişi de Cudi'ye gelmek istiyor. Gelmek isteyenlerden birisinin evine uğradıktan sonra yola çıkmaya karar verdik. Gerçekten de bir daha birbirimizi görebilme imkânımız, şansımız olmayabilirdi. Bir daha karşılaşamama ihtimali üzerinden vedalaşınca salona ağır bir duygusal hava çöktü.

Nusaybin caddesinden karşıya geçtik. Yönümüzü Taziye Evine çevirdik. Cudi mahallesinin sokakları gizemli bir ıssızlık içinde. Cudi hüzünlü bir sessizliğin kollarına atılmış gibi. Taziye Evine yakın bir evin bahçesinde daha önce tanıdığımız birkaç insan vardı. Oraya yöneldik. Cizre Halk Meclis Eşbaşkanı Mehmet Tunç oradaydı. İçeriye girdik. İçeride Mehmet Yavuzel, Feride Yıldız ve ismini bilmediğim bir kaç kişi daha vardı. Bir kısmı yanan sobanın etrafında çember oluşturmuş, ısınmaya çalışıyordu. Bir grup da yer sofrasında kahvaltı yapıyordu.

“Devlet özellikle Kürt direnişçilerini hedef alıyor. Halka ‘onlara sahip çıkma’ mesajını veriyorlar. Bırak dedikleri Cizre’nin çocukları, halkın kendi çocukları. Kim çocuğunu yalnız bırakır ki? Devlete karşı bir halk direnişi var. Bu sisteme köle olmamak için direnen bir halk var. Antalya’nın sahillerinde ve barlarında en tortu işlerde çalışıp köle gibi yaşayacağımıza Cizre’nin çamurlu sokaklarında bir özgürlük savaşçısı olarak şehit düşelim daha iyi. ” dedi Mehmet Tunç ve devam etti;

“Cizre’nin bir serhıldan ruhu var. 1989’dan beri Berivanların çaktığı kıvılcım, gürr bir ateş olarak burada yanıyor. Biz devlete savaş açmadık, o bize açtı. Biz savunmadayız. Her çiçeğin bir öz savunması vardır. Nasıl ki bir gülün diken varsa, burada da saldırıya uğrayan halkın kendi gençleri var. Biz öldükten sonra kimse gelip yıkılan evlerimizi onararak, çocuklarımıza bakarak vicdanlarını rahatlatmasın. Halk ayağa kalkacaksa şimdi kalksın! Herkes özgürlük için, kurtuluş için ayağa kalkmalı.”

Mehmet Tunç konuşmasının bu noktasında biraz duygusallaştı. Gözleri doldu.

Böyle bir halk önderi tanıdığım için kendimi şanslı hissettim abla. Böyle cesur insanlar sadece sinema sahnelerinde değil gerçek hayatta da var.

Elli yaşındaki bedensel engeli Osman Tekin, Cudi Mahallesi Yokuşlu Sokak'ta, evinin önünde keskin nişancılar tarafından vurulmuştu. Hala yaralıydı, kimsenin yanına yanaşp yardım etmesine izin vermediler. Bizde tüm çabamıza rağmen ulaşamadık. Kan kaybından, acı çeke çeke ölmesini istediler herhalde. Osman Tekin'in artık yaşamıyor. Yine bugün içlerinde bebek, kadın ve çocukların bulunduğu, otuz kişinin sığındığı bir evi top atışına tutmuşlar. Saldırıda Hüsniye Bağdur, Hezni Tekin ve Rabia Dadak yaralanmış. Yine vurulanlar ağırlıklı olarak kadınlar. Onlara ilk müdahaleyi yaptık. Osman Tekin aklımdan çıkmıyor abla. Delileriniz bile yaşayamaz diyorlar. Deli kim akıllı kim bilmiyorlar. Sidar 'Kürdistanın her kentinde deliler var. Bizim delilerimiz bile onları korkutuyor' dedi. 'Delirttikleri bir halk olduğunun farkında bile değiller!' dedim...

8 OCAK 2016

Sabah erkenden kalktım. Yol ölümcül derecede tehlikeliydi. Cizre'yi çok iyi tanımayan birisiyle yola çıkmak ölüm getirebilirdi. Neyseki Sidar yanımda, içim rahat. Cizre'yi ve Sümer ailesinin kaldığı mahalleyi iyi biliyor. Cizre'nin Dağkapı mahallesine yürüyoruz. Tıpkı Diyarbakır Sur İçi'ne benzeyen dar sokaklardan, duvar diplerinden geçerek ilerliyoruz. On dakikada ulaşabileceğimiz eve bir saatlik bir yürüyüşten sonra ancak ulaşabildik.

"Cizre'de insan bırakmadılar, ama Cizre yaptıkları bu zulmü onların yanına bırakmayacak. Halitimi öldürdüler önce. Altı çocuğu babasız kaldı. Sonra kızımı ve ortanca oğlum öldürüldü. Tek istediğim Tayyipin acı çekerek öldüğünü görmek. Üç cenazemiz var, üçünü de hala gömmedik. Düşünebiliyor musun doktor, ölümüzü bize vermiyorlar! Dünyada böyle başka bir millet, devlet var mıdır? Cizre halkının, benim, altı yavrumun ahı onları kahredecek. Dünya bunu görecek" diyor bir yaşlı anne. Acının dimdik ayakta durabildiğini de görmüş oldum böylece. Acı bazen bir kadının gözlerinde bakışında kutsal bir anlam kazanabiliyormuş. Acı bazen ete kemiğe bürünebiliyormuş. Acı hiç bu kadar gururlu olmamıştır abla! Cizreliler bu devleti çok iyi tanıyorlar. Devlet aklını okuma güçleri çok gelişmiş. Bugüne kadar yaptıkları yorum ve değerlendirmelerin bir teki yanlış çıkmadı. Ne dedilerse öyle çıktı. Diğer Kürt kentlerinin yetersiz desteğini bile nerdeyse hoşgörüyü karşılayacaklar. Kendilerini, bütün Kürt kentleri ve Kürtler adına direnen öncü, özne, fedai olarak görüyorlar. Devletin saldırıları şiddetlendikçe bu anlayış, düşünüş ve bunun yol açtığı duruş gerilemek bir yana dahada güçlendi. Cizreyi savunmanın onur

meselesi olduğunu söyleyen gençlere ‘300 Cizreli’ ismi verilmiş. Kendilerine bu isim verilirken Pers imparatorluğunun işgaline karşı sonuna kadar direnen ‘300 Spartalı’ya atıf yapılmış.

Asya Yüksel ise Silopi’de katledilen üç kadın için ‘Se Jinen Azad’ diyor. Sevê Demir’in öldürülmesinden çok etkilenmiş. ‘Gözyaşlarına hâkim olamamış, ağlamış’ dedi bugün Sidar. Son telefon görüşmesinde Sevê, ‘Eğer şehit düşersem moralinizi yüksek tutun ve bayrağımı yerden kaldırın’ vasiyetinde bulunmuş. Asya uzun yıllar birlikte çalıştığı Sevê’nin vasiyetini yerine getirmek için de direniyor. ‘Direnmek dışında bir ihtimal yok’ diyor. Direnerek ölmek yada kazanmak onun için tek seçenekler. ‘Eğer biz de vurulursak bize de Se Jinen Azad derler herhalde’ demiş Sidar’a, birlikte çalıştığı Berjin ve Hacer arkadaşlarını ima ederek. ‘Önüne ne gelse, ne ile karşılaşsa yapmaya, çözmeye yeminli gibi’ dedi Sidar. Bir kadının ne denli mütevazı ve fedakar olabileceğine burada tanık oldum abla.

9 OCAK 2016

Bugün yine Cudi mahallesine geçeceğiz. Her taraf harabeye çevrilmiş, viran bir sessizlik vardı. ‘Hadi şu koridoru deneyelim’ diye karar vermiştik ki üç silahlı YPS direnişçisi yanı başımızda belirdi. YPS’lilerin ikisi çok gençti. Her ikisi de yirmili yaşlarda gençlerdi. Üçüncü kişi nispeten daha büyüktü. En az yirmi beş yaşlarında etine dolgun birisiydi. Bizi aniden karşısında görünce merak dolu bakışlarıyla;

“Merhaba dedi, galiba yolunuzu şaşırmış olmalısınız.”

“Biz Taziye evine gitmeye çalışıyorduk.” dedim

“Hadi takılın peşimize sizi oraya doğru götürürüz. Sizin gitmeye yeltendiğiniz yol artık kullanılmıyor. Orası çok tehlikeli” dedi. Bozuntuya vermeden arkasından yürüdük. Çok geçmeden YPS’li gençlerin yanındaydık. YPS’liler kendi aralarında sohbet ediyorlardı. Tanıdık arkadaşları gördük. Bir süre sohbet ettik. Mahallede daha çok yaşlılar kalmıştı. Çok az sayıda aile hala göç etmemişti. Kalanlar da bodrumlara yerleşmiş. Kimse evlerde kalmayı göze alamıyordu. Yaşlı nine ve dedelerin ihtiyaçlarını YPS’li gençler karşılıyormuş. Yaşlı bir amca ‘Kendi yedikleri ekmeği ve yemeği, içtikleri suyu, çayı bize de getiriyorlar’ diyor. Her öğün gençler yemek getiriyormuş. Kendileriyle oturup sohbet ediyorlarmış.

Nur mahallesinde bugün iki sivili daha katlettiler. İsimlerini aldık. Tayfun Yaşlı ve Şivan Mungan’mış isimleri. Cenazelerini alabilmiş halk. Sabah vurulmuşlar. Zaten burada özellikle Nur’da tanklar, toplar, havanlar, ağır makinalı silahlar hiç susmadı. Halk bodrumlara sığınmış durumda. Bodrumlarda ortak sofralar kuruluyor. Yemekler bir kazanda pişiyor, birlikte yeniyor. Elde, avuçta ne kaldıysa herşey ortak tüketiliyor. Hala insanlar ‘Berxwedan Jiyane” diyerek

onurlu, başı dik duruşundan taviz vermeden direniyor.

10 OCAK 2016

İnsanlar sokaklarda kalan cenazelerini alamamanın gerilimini yaşıyor. Böylesi bir vahşetin yaşanabilineceğini inanmam mümkün değildi daha bir kaç ay öncesine kadar. İki, üç gündür sokakta kalan cenazeler herkesi derin bir acıya mahkum etmiş. Bugün Şah mahallesinden halk gidip cenazelerini almaya çalışacak. Biz de orada olacağız. Kararı akşam duyduk. Sabah erkenden kalkıp hazırlıklarımızı yaptık. Sabah silahlar patlamaya devam ederken Sidar ile Belediye'nin önüne gittik. Milletvekili Faysal Sarıyıldız ile DİHA muhabiri Beritan oradaydılar. Bir süre bekledik. Ortalıkta kimse yoktu. Cenazeleri alıp getirecek insanlara ihtiyaç vardı. Saldırıların olduğu mahallelerde çok az aile kalmıştı. Diğer mahallelerden halk kalkıp gelmedikçe cenazeleri alabilmek imkânsızdı.

Cudi'de üç cenaze var. Sokağın başına geldik. Orada beklemekte olan insanlar arkamıza takılıp, bizimle birlikte yürümeye başladılar. Nusaybin caddesine ulaşana kadar sayımız sürekli olarak arttı. Nihayet Nuseybin caddesine ulaştık. Burası artık tehlikeli bölgeydi. İnsanlar Cudi mahallesine geçiş noktası olan bu caddeyi koşarak geçmeye başladılar. Keskin nişancılar ateş açmadı. Kitleyle birlikte cenazelerin bulunduğu noktaya ulaştık. Üç cenazede battaniyelere sarılmış vaziyette duvarın dibine konulmuştu. Başlarında da Cudi mahallesinden çıkmamakta ısrar eden ailelerden üç kişi vardı. Cenazeleri vuruldukları yerden kaldırıp buraya kadar onlar taşıyıp getirmiş olmalıydı. Cenazeler mahallenin ortasındaydı.

Cenazeler bir evin duvarının dibinde, üç kişi de nöbetçi olarak başlarında bekliyordu. Zaman kaybetmeden cenazeleri omuzlayarak Şah mahallesine doğru yürümeye başladılar. Her bir cenazeyi neredeyse on kişi taşıyordu. Koşar adım ilerliyorlardı.

Cenazeler bir dükkânın önüne getirildi. Sanırım dükkânda soğuk hava deposu olduğu için buraya getirmişlerdi. İnsanlar cenazelerini derin dondurucularda saklıyor abla. Dükkânın kapısı açıldı. Cenazeler içeriye taşınacaktı ki, halk birden 'Şehit namirin!' sloganı atmaya başladı. Slogan sesi sessizliği bıçak gibi kesmişti. Sokakta yankılanıp dalga dalga yayıldı. Adeta sokak çınliyordu. Açılan bahçe kapılarından çıkan insanlar koşarak cenazelerin konulduğu dükkânın önüne geldiler. Kalabalık birden bire çoğalmış, slogan sesleri Cizre'nin göğünde yayılmaktaydı. Slogan seslerine anaların ağıtları, ağlayan akrabalarının sesi karıştı. Slogan ve ağıt seslerine burada zılgıt ve alkışlar karışıyor.

Cenazelerden birisi Ahmet Ziriğ'e aitti. Ahmet Ziriğ Cizre'de, Mezopotamya

Yakınlarını Kaybedenler Derneği MEYADER’de yöneticilik yapmış bir yurtsever. Ahmet’te Kürdistan’daki savaşta birçok yakını kaybetmiş birisiydi. Yakınlarının sicim gibi gözyaşları herkesi çok etkiledi. Ama ardından alkışlar duyuldu. Böyle Cizre’nin insanları. Ölümleri alkışla karşılayan kocaman yürekleri var onların. Cenazeleri alması için ambülans çağırılmıştı. Çocukları giderken arkalarından son bir kez bakabilmek için bekliyordu halk. Nice bir zaman geçtikten sonra geldi ambülans. Halk zılgıtlarla ambülansa taşıdı cenazelerini. Zılgıtlarla uğurladılar çocuklarını.

Yarın saat sabah onda Cudi mahallesine gitmek için karar aldılar. Medresa Sor’un önünde toplanmak için sözleştiler. Ve sessizce dağıldılar.

Acı haberler gelmeye başladı maalesef. Cudi mahallesine üç ayrı noktadan sızmak istemiş devlet güçleri. Altı YPS’linin karşı koyuşuyla bu girişim başarısız kalmış. Cudi mahallesini ağır silahlarla bombardımana tabi tutmuşlar. Ve maalesef onaltısında ki Nebi Katlav ile yirmi yaşındaki Şükrü Coşkun adındaki genç yaşamını yitirmiş. Bunlar da Cudi mahallesini terk etmemekte ısrarlı olan siviller. Her iki genç insanla Cudi sokaklarında birçok kez karşılaşmış olduğumuzdan eminim. Nur Mahallesinden de öldürölme ve yaralama haberleri geldi. Onaltı yaşındaki çocuk Mehmet Şirin Erdinç ile yirmibeş yaşındaki Ali Bağdur katledilmiş. Onyediy yaşındaki engelli çocuk Hacı Elçi ile ondördündeki Selahattin Gündüz ağır yaralanmış. Umarız kurtarabiliriz. Hızla o alana gittik.

11 OCAK 2015

Sabah erkenden kalktık. Cudi mahallesine halkın bir kez daha yürüyüş yapacağına dair haberleri önceden almıştık. Savaş devam ediyor. Cudi ve Nur Mahallesi tankların, topların, havanların saldırısı altında. ‘Bu durumda nasıl yürüyüş olabilir?’ diye endişe ediyoruz. Kitleseölüm ve yaralanmalar olmasından korkuyoruz. Ama halk karar vermiş yürüyecek. Ölümü göze alıp yürüyecekler. Dün cenazeler alınırken gördüğümüz öfke halkın herşeyi göze aldığını zaten izah ediyor. Artık yaşamak veya ölmek kimsenin umurunda değil. Bugüne kadar kırk kadar Cizreli hayatını yitirdi.

Belki daha fazla! Cizrelilerin yaşama imkanı giderek zorlaşıyor. Kendi evlerinden çıkıp diğer mahallelere sığınan aileler üst üste yaşıyor. Bazı evlerde dört-beş aile birlikte kalıyor. Abluka nedeniyle insanlar zorunlu gıda maddelerine erişimde ciddi sıkıntı yaşıyorlar. Elektrik ve su neredeyse yok. Kuyular olmasa insanlar susuzluktan ölecek.

Cudi ve Gabbar dağından esip gelen ayaz ile birlikte Sidar ile yola çıktık. Güneş yüzünü bir gösterip bir kayboluyor. Yürüyüş için seçilen buluşma noktasına

gidiyoruz. Medresa Sor'un önüne vardığımızda yüzlerce insan toplanmış dağınık biçimde beklemeydi. Bizi Cudi mahallesinden tanıyan insanlar görür görmez yanımıza geldiler. Faysal Sarıyıldız'ın gelmesiyle kitle yürüyüşe geçti. Yürüyüş korteji ara sokakları kullanarak Cudi mahallesine doğru ilerliyordu. Ciddi bir sorun yaşamadan Cudi Mahallesine ulaştık. Hendeklerin önünde halk sloganlar atıyor, zılgıtlar çekiyordu. Daracık sokaklarda yankılanan slogan ve zılgıt sesleri mahalleyi zangır zangır titretiyordu. Kortejin önünde yer alanlar Sur mahallesine doğru ilerleyerek sesini oradakilere ulaştırmak istiyordu. Orada direnen ve kalanlara moral vermek istedikleri anlaşılıyordu. Cudi mahallesinde oturan ve mahallesini hala terk etmemiş olan insanlarda slogan ve zılgıt seslerini duyar duymaz bodrumlardan çıkıp dışarıya fırladılar. Eski mahallelileri ile kısa olsa hasretlerini gideriyorlardı. Birini bırakıyor, ötekine sarılıyorlardı. Taziye Evine doğru akan kalabalık burada durdu.

Mehmet Tunç ve Mahmut Duymak yürüyüşçüleri karşılamak için kapıya çıkmış bekliyorlardı. İkisinin de yüzü gülüyordu. Sanki biraz da heyecanlıydılar. Bizi selamlayan Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Mehmet Tunç'a bakarak; "Merak etmeyin" dedim, "halkınız geldi" Herkesin gözünün içi gülüyor, cesaret eden, ayağa kalkan halkın bütün ablukaları kırabileceğinin umudunu, sevincini ve gururunu yaşıyorlardı. . Cizre Halk Meclisi üyeleri kendi halkını karşılamak için öne çıkmışlardı. YPS'liler de alana, halkı karşılamaya gelmişti. Feride, Mehmet, Axin, Bermal, Agit, Mahmut, İslam ve adlarını bilmediğim bir sürü direnişçi halkla kucaklaşıyordu. Selamlaşma ve kucaklaşmalarda herkes birbirine sadece bir tek söz söylüyordu: 'Serkeftin!' Yani 'Başarılar!'. Herkes birbirine zafere kadar direneceğiz sözü vererek kucaklaşıp ayrılıyordu. Mehmet Tunç o gür sesiyle bir konuşma yaptı. Feride Yıldız ve Mehmet Yavuzel bir araya gelmiş sohbet ediyorlardı. Yanlarına gittim. Halkın gelişi hepsini çok mutlu etmişti. Güleç yüzlü Feride ile Selamlaştık.

İsyan daha Cizre'ye ilk geldiğim günlerde tanıştığım bir kadındı. Uzun boyu, iri gözleri vardı. İsyan omuzunda silahı elinde telsiziyle Cizre sokaklarını, mevzileri baştanbaşa durmadan gezen, Cizre'yle bütünleşmiş, kaynaşmış bir kadın direnişçi.

Bahara kadar direnişi sürdürmeyi kafalarına koymuş görünüyor herkes. Bahar beklentisi bütün Cizre'yi sarmıştı. Çavreş 'Nergisler gelinceye kadar!' demişti. Bahar başarının, direnişin zaferle sonuçlanmasının sembolü olmuş. Kararlılığın ve iradenin sonuca ulaşmasının sembolü.

Dünden beri yaşananlar bizi kaygılandırıyor. Bu barbar devlet saldırmadığında bile daha büyük bir vahşetin yaşanmasından korkuyoruz. Dün Cudi mahallesinden cenazeleri alırken saldırmadılar, bugün yürüyüşe saldırmadılar. Yine bugün içlerinde Sevêlerin de bulunduğu Cizre ve Silopi'de katledilen on iki

Kürdistan'ının Şırnak'ta Nalaro mezarlığına defnedilmesini engellemediler ve saldırmadılar. Ha keza yine bugün katledilmesinin üzerinden tam on iki gün geçtikten sonra Aziz Yural'ın naaşı da Cizre'de toprağa verildi ve yine saldırmadılar! Tüm bunlar olumlu gelişmeler olarak yorumlanmıyor ablam. Benimde içimde kötü bir his var. Kesinlikle daha kötü bir vahşetin yaşanmasından korkuyorum. Bunun kamuflajı olabilir bu yaklaşım. Cizre halkı çok sevdiği Aziz Yural'ını bugün nihayet toprağa verebildi. On iki gün önce katledilmişti. Cesedi soğuk hava deposunda tutuluyordu. Daha bugün toprağına kavuştu. Normal koşullarda olsa yediden yetmişe bütün Cizre'nin cenaze törenine katılacağından eminim. Ben bir insanın bu kadar sevebileceğini Aziz vurulduktan sonra gördüm, öğrendim. Herkes aileden birini yitirmiş gibiydi.

Bizim de kaldığımız Şah mahallesinde devlet bir cinayet daha işledi. Sabahın erken saatlerinde devlet güçleri keyfi olarak tarama yaptı ve bir insanın daha canını aldı. Katledilenin adı Veysi Elçi. Şah mahallesinde ne barikatlar var, ne hendekler, ne de YPS'liler var. Silah taşıyan güç olarak sadece devlet güçleri var. Ve onlar da sokakta gördüklerini öldürmeye ayarlı.

13 OCAK 2016

Şah mahallesindeyiz. Hazırlanıp sokağa çıkmamız ve yaralılara ulaşmamız gerekiyor. Tam çıkmaya hazırlanırken bizim evin çok yakınında bir patlama oldu. Daha ne olduğunu sorup öğrenemeye kalmadan ambulans sesi gelmeye başladı. Dağkapı mahallesine açılan sokakta üç çocuğun atılan havan topu ile vurulduğunu öğrendik. Olay yerine koştuk. Bizim sokağa girmemizle altlarındaki zırhlı akrep tipi araçlarıyla polislerin girmesi bir oldu. Halk toplanmış yaralanan çocukları telaş içinde hastaneye kaldırmak için yardımcı olmaya çalışıyordu. Zırhlı araçlarından inmeden halka biber gazı bombası atıldılar. Biber gazının etkisiyle nefesleri kesilip gözleri yaşaran insanlar hala çocuklarını kurtarabilmenin telaşındaydı. Onları önce güvenli bir eve taşıdık. İlk müdahaleyi kıt imkanlarla yaptık. Ardından hastahaneye gönderilmesini istedik.

Nur mahallesi de sürekli olarak tank ve top atışlarıyla dövülmüş. Silahlar hemen hemen hiç susmamış. Topun isabet ettiği evlerden birinde ellibeş yaşındaki Abdulsalam Yılmaz adlı sivil hayatını kaybetti. Doksan yaşındaki Hayriye ana ise yıkılan evin enkazı altında kaldı. Mahalle halkının müdahale etmesini engellemek için keskin nişancılar eve kimsenin yaklaşmasına fırsat vermiyor. Abdulsalam Yılmaz'ın cenazesi vurulduğu yerde kalmış. Ambülansın cenazeyi almaya gitmesi polis tarafından engellendiği için cenaze alınamadı. Yaşlı ananı yanına ulaşmak için Sidar ile beraber çabaladık ama ulaşmamız imkansız.

İçimde yeni bir yara daha açıldı. Cudi mahallesinden de iki ölüm haberi geldi. Tank ve zırhlı araçlardan açılan ateş sonucu iki sivil insan daha hayatını yitirmiş. İsimlerini tespit edememişler. Mahalle halkının cenazeleri almasına, Nusaybin caddesinin başına kadar taşımaya izin vermişler. Belediyenin Cenaze arabası cenazeleri bırakıldıkları yerden alıp morga götürmüş.

14 OCAK 2016

Üç dört gündür kendisinden haber alınamayan Mahmut Şahin ve eşinin akıbetini bugün öğrendik. Cudi mahallesi Yayla sokaktaki kendi evlerinde infaz edildikleri ortaya çıktı. İkisi de yetmiş sekiz yaşındaydı. Türk silahlı güçleri yetmiş sekiz yaşındaki karı kocayı kafalarına kurşun sıkarak öldürmüşler. Dün kaldığımız evin arkasındaki sokakta, evlerinin önünde havan topuyla vurulan üç çocuğun isimlerini öğrendik. Büşra Akalın on yaşındaymış. Yusuf Akalın on iki, Dilan Akalın ise onlardan daha küçük, sadece sekiz yaşında! Elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalıştık. Fakat halktan iki kişi daha yaşamını yitirdi. Yusuf ve amca kızı Büşra artık yaşamıyor. Dilan'ın kurtulup kurtulamayacağı ise hala belirsiz. İlaç stokumuz bitmek üzere. İçimde kopan fırtınalar dinmiyor. Biliyorum ki Türk basını bu insanları 'Eli kanlı teröristler' olarak gösterecek. Erdoğan hükümeti algı operasyonlarına son hız devam ediyor. "Yalan söyleyecekseniz büyük söyleyin; gerçek ortaya çıksa bile büyük yalanların izi baki kalır" diye boşuna söylememiş Hitler. Kanımca bu bakımdan Erdoğan'ın yalan söyleme ve manipölasyon yapma mahirliğinin ve isteğinin neye dayandığını anlamak, Türkiye'de yaşadığımız gerçeküstü ortamı bir nebze anlamlandırabilmek için totaliter yalanın ne olduğu kadar karşısında nasıl mücadele edileceğinin anlaşılması hayatidir. Totalitarizm tarihsel bakımdan bitmiş görünse de, ablam, her an yeniden hortlayabilecek bir potansiyele sahip olduğuna burada tanık oluyoruz.

15 OCAK 2016

Kaldığımız mahalleye havan saldırısı yapıldı. Mahalledeki insanlar ihtiyaçlarını gidermek için bulunduğumuz semtte bir market sahibini ikna ettiler. Market açıldı. Ama kısa süre sonra marketin önünde biriken insanlara havan saldırısı oldu. Bir çok sivilin yaralandığını duyduk. Hemen marketin olduğu sokağa gittik. Dehşet verici bir manzarayla karşılaştık. İnsanlar zorunlu ihtiyaçlarını bile ölümü göze alarak karşılamak zorunda bırakılıyor. Bu mahallede ne hendek, ne barikat, ne de YPS'liler var. Saldırı doğrudan halka, sivil insanlara hedef gözetilerek, yapıldı.

Her taraf Akrep tipi zırhlı araç kaynıyor. Biri gidiyor biri geliyor. Cizre’de savaş gerçekten de iyice çığırından çıktı. İki yaralıya ulaşabildik. Onların ayaküstü tedavisi yapıldı ama durumu ağır olan bir sivilin yaşamını yitirdiğini öğrendik. Otuzüç gün oldu. Dört beş mahallede su yok, elektrik yok, internet yok, Cizre’nin genelinde dükkânlar kapalı, alış-veriş yok. Cizrelilerin iradesini kırabilmek için devlet akla gelebilecek bütün insanlık dışı ve psikolojik savaş yöntemlerini uyguluyor. İnsanların her türlü insani ve zorunlu ihtiyaçlarını engellemek artık sıradan hale gelmiş durumda. Bugün asker ve polisler Cudi mahallesine girmeye çalışmışlar. Sanırım YPS’lilerle aralarında çatışma çıkmış.

16 OCAK 2016

Bu gece Nur mahallesine ki ablukanın giderek daraldığını öğrenen YPS güçleri halkı korumak için Cudi mahallesine girmiş. İdil caddesinden geçip Cudi mahallesine ulaşmışlar. Yaklaşık kırk kişi olduklarını öğrendik. Kafile derin bir sessizlik içinde yürümüş. Kırk kişi az bir kalabalık değil. İçlerinde kadın ve çocukların da bulunduğunu düşünürsek kolay bir şey değil. Neyseki herkes Cudi mahallesine ulaşabildi. Cudi’ye geçtiğimizde Cizre direnişiyle dayanışmak için dışardan gelmiş olan Dem-Genç’li öğrencilerle karşılaştık. Taziye evinin olduğu yer tehlikeli olduğu için oraya geçemedik. Dem-Genç’li öğrencilere misafir olduk. Öğrencilerin uzun süredir sıcak yemek yemediklerini sohbet içinde onlardan öğrendik. AsyaYüksel kalkıp onlara makarna yaptı. Azıcıkta turşu vardı, öğrenciler için onu da çıkarttı. Öğrenciler buna çok sevindi. Uzun bir aradan sonra ilk kez sıcak yemek yiyorlardı.

Nur mahallesin de Hüseyin adında onaltı yaşındaki bir çocuğun yaralı olduğu, yurttaşların yaralıyı alması için ambulansa haber verdiğini ve Ambulans gelmezse çocuğun kan kaybından yaşamını yitireceği haberi geldi. Oraya gittik. Tehlikeli bir yolculuktu. Geri döndüğümüzde Cizre Belediye Başkanı Leyla İmret’te Nur mahallesinden çıkmış, kaldığımız eve gelmişti. Leyla çok etkilenmiş olmalı. Savaş gerçekliğiyle daha çocuk yaşta tanışmış bir kadın. Tıpkı bizim gibi! Çocukken babası devlet tarafından katledilenlerden sadece biri. Bir ay Nur mahallesinde halkın yaşadığı bütün zorluklara tanıklık etmişti. Almanyada büyüdüğünü öğrendim ablam. Biraz Berlinden konuştuk. Sen ve Cristiyan ile yaptığımız sohbetleri özlediğimi farkettilim. Cristiyan o bencillik atmosferinde bir istisnaydı ablam. Çok şanslıydık aslında. Onun gibi insanların varlığı çok anlamlı. Şu an ne yaptığımı bilse eminim destekleridi beni. Yine bilgece cümlelerinden birini kurardı. Seni yalnız bıraktığımızı düşünüp üzölme sakın. Yalnızlık fiziksel bir şey değil biliyorsun. Büyük kalabalıklarda en büyük yalnızlıkların yaşandığını çoktan deneyimledik seninle. Bizim birlikteliğimiz hep ruhsal, kalben güçlendi. Ben de Cristiyan’da hep seninle olacağız. Bunu zaten biliyorsun.

17 OCAK 2016

Dün akşam karar aldık. Sabah erkenden Cudi mahallesine geçeceğiz. Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Asya Yüksel şimdi orada. Cizre’de ki direniş 34. günün de devam ediyor. Her gün insanların ölümüne tanıklık ediyoruz. Sınırlı koşullarda kurşun ve şarapnel parçalarının arasında, aldığımız ölüm ve yaralanma haberleriyle olay yerine gitmeye çalışıyoruz. Şimdi de bir kez daha Cudi mahallesine gideceğiz. Ölümlerin en çok yaşandığı mahalleye.

En son geçtiğimiz yolu kullanarak Cudi mahallesine girdik. Yoğun tank ve havan saldırısı altında ilerlemeye çalışıyoruz. Saldırıları giderek daha çok şiddetlenince mecburen, daha önce vurulmuş harabe bir evin korunaklı cephesine sığınmış insalar gördük. Epeyce beklemek zorunda kaldık. Saldırıları yumuşayıp, ortalık biraz sakinleşince Taziye Evinin bulunduğu bölgeye geçtik. Taziye Evinin çevresinde halk meclisinde yer alan kadınları görmek istediğimizi söyledik. Sokakta gördüklerimizden biri parmağıyla bir evi işaret etti, ‘Oradalar’ dedi. Kapı açıktı. İzin isteyerek içeriye girdik. Yere serilen bir döşekte yaralı bir kadın uzanmış yatıyordu. Savaşçı olduğu her halinden belliydi. Uzun saçlı, narin birisiydi. Herkesle selamlaştık. Yerde yaralı yatan kadını ‘Nalin’ diye tanıştırdılar.

Demek halkın dilinde efsane haline gelen Nalin’di o. Yaralarını kontrol ettik. Biz sohbet ederken içeriye uzun boylu, uzun saçlı bir kadın girdi. Ayağından yaralıydı. Hemen kontrol ettik. Sardık. Aksayarak yürüyordu. Yaralı olmalıydı. Yeşiller içinde bir kadındı. Pantolonu da, hırkası da yeşildi. Gülümseyerek Nalin’e doğru yöneldi ve;

“Heval Nalin’ dedi, ‘Bak artık yere basabiliyorum. Ayağım iyileşti. Bir iki güne kalmaz tekrardan savaşa katılabilirim”

“Üzerinde çok fazla yürümesen iyi olur” dedi Nalin.

‘İyileşmesini geciktirebilir. Arkandan düşman geliyormuş gibi neden ayağa kalktın ki? Doktorların sözünden çıkmamalısın.” dedi devamında. Ona Arjin diye hitap ediyorlardı. Daha önce Kobane savaşına gönüllü olarak gidip katılmış, Kobane özgürleştikten sonra çıkmış oradan. Silvan’daki direnişte de yer almış diyorlar. Hala Diyarbakır’a dair en ufak konuşma hızla ilgimi çekiyor.

Sohbetlerine kulak kabartmaya devam ettim. Bir aile gibi burada herkes. Birbirlerine takılıyorlar, birlikte gülüyorlar. Bazı iç burkan olayları birlikte anıyor, birlikte üzüyorlar. İlişkileri çok samimi, aralarında sanki hiçbir gizli saklıları yok. Her şeylerini içtenlikle konuşuyorlar.

Bu sırada Berjin’de gelip hepimizi tek tek selamladı, bizi yaralandığına ikna etmeye çalışan esmer savaşçıyla selamlaşırken;

‘Nasılsın Agit?’ dedi.

Berjin ona adıyla hitap edince esmer savaşçının Agit olduğunu öğrenmiş olduk.

Halkın hakkında en çok konuştuğu savaşçılardan biriydi Agit. Hakkında pek çok kahramanlık söylentisi duymuştuk. Agit Cizre'nin birçok efsaneleşen kişiliklerinden birisiydi. Defalarca yaralandığını duymuştuk. Son yaralandığı olaydan bir öncekinin izleri karşımızda duruyordu. Kolundan girip çıkan mermi dudağını yarıp geçmişti.

Aklıma Halk Meclisi Eşbaşkanlarının ve Feride'nin son hali takılmıştı. Onlarda bizim gibi direnişi sonuna kadar götürecekti. Ölüm gelip kapılarına dayansa direnmekten vazgeçmeyeceklerdi. Artık bundan emindim. Onlarla konuştuklarım, duruş ve tavırları ben de şu gerçeği belirgin hale getirmişti; bu insanların özgürlük uğruna şehit düşeceklerini biliyordum. Son nefeslerine kadar diktatörlüğe karşı direnmekte kararlıydılar.

Nur mahallesinde yaralanan Hüseyin Paksoy'un üç gün sonra cenazesi çıkartılabildi. Ambulanslar gitmediği için yaşamını yitirenlerden biri de o oldu. Yine Kale mahallesine havan topu atan devlet güçleri şex Seyda camisini vurdu. Cudi, Yafes, Nur, Sur'dan çıkıp bu mahallelere yerleşen insanların bir kısmıda camilere yerleşmişti. O sırada camide olan on yaşında ki Hayrettin şınık yaşamını yitirdi. Annesi ve bir kardeşi ise yaralandı. Onların yaralarını sarmaya çalıştık.

18 OCAK 2016

Cizre'de insanlar inanç ve irade ile bir direniş destanı yaratıyor abla. Bu gerçeğin temel uygulayıcılarından ikisi Mehmet Tunç, Asya Yükseldi. Onlar iki gerçek insan ve Cizre'nin kalbine yerleşmiş iki direniş sembolü. Kan kokan bir zamanda böyle halk öncülerini tanımak büyük şans. Böyle insanların varlığından haberdar ol istedim ablam. Onları tanımanı ve anlamanı istedim. Böylece yüreğine gömdüğün tüm acıların onların acılarından farklı olmadığını anlayacaksın. Onların acılarını nasıl bir direnişle anlamlı kıldığını ve katlandığını öğreneceksin. Ülkemizle kalbin arasına koyduğun setleri kıracaksın. Buna inanıyorum.

Bugünkü saldırılar dünkünden de şiddetli. Özellikle Cudi Mahallesine çok şiddetli saldırılar oldu. Artık bir katliama doğru gidildiği açıkça belli oluyor. Bu gerçeği görmek ürkütücü. Bu ürküntü kendime dair değil. Buradaki siviller herşeyi göze alsada karşılaştıkları karşılaşabilecekleri zülüm düşündükçe kalbim parçalanacakmış gibi hissediyorum. Çökertme Planı her açıdan devrede. Cizre'de her saniye bu planlama çerçevesinde ilerliyor. Sadece bugünün savaş bilançosu çok sayıda yaralı ve üç ölü. Yaralananlar arasında Orhan Tunç'ta varmış. Orhan, Mehmet Tunç'un kardeşi. Onu keskin nişancıların vurduğu söylendi. Otuzbeş yaşındaki Mehmet Rıdvan Kaymaz ve

otuzüç yaşındaki üç çocuk babası Mehmet Kaplan hayatını kaybedenler arasında. Orhan dahil pek çok yaralının durumunun çok ağır olduğu, yaralıların alınamadığı bilgisi ulaştı. Şu ana kadar Cizre’de elli kişiden fazla sivil yaşamını yitirdi.

19 OCAK 2016

Cudi mahallesine yönelik tank, top ve havan saldırıları giderek şiddetlendi. Makinalı tüfek sesleri giderek şiddetleniyor. Yarın Cudi mahallesinde hayatını kaybedenlerin cenazelerini ve yaralıları almak için halk yürüyecek. Bizde oraya gedeceğiz. Halktaki öfke kadar endişe de çok yüksek.

AIHM aslında yaşananlar karşısında ciddi, engelleyici bir tutum içine girmedi. Politik kararlar aldığı yönünde tüm kamuoyunun görüşü ortak. İnsan ve hakları konusunda ilkeli olması gereken kurumlar maalesef Kürt halkının, Cizre’nin yaşadıkları karşısında sessiz. Kürt sorununun uluslararası boyutlara sahip olduğu, sadece bölge devletlerinden kaynaklı olmadığı, Kürt statüsünün şu anki durumundan Lozan anlaşmalarına kadar giden uluslar arası hukuk ve sözleşmelerin sorumlu olduğu bilinen bir gerçek. Avrupa Kürt Halkı için yine üç maymunları oynuyor. Burada kullanılan silahların çoğu Almanyadan satın alınmış. İkinci ülkemiz diye bellediğimiz ülkenin silahları ile insanlarımız katlediliyor. Cristijan bu durumu bilse ne kadar da üzüldü!. Ama biliyorum şu an yaşasa bize moral verir, Hannah Arendt’in kitaplarından örneklerle faşizmin çözümlemesini en iyi tarzda yapardı. Cristijan ile yaptığımız Faşizim üzerine sohbetleri sık sık hatırlar oldum son zamanlarda.

Burada her gün canlı olarak tanık olduğum şey; demokratik işleyişi yok sayan faşist yönetim biçimlerinde olduğu gibi, en kıt akıllı yöneticinin bile bu ülkede halkı kandırabileceğidir. Bu ülkede devlet sırrı geleneğinin varlığı, kamusal alanın kısıtlanması, şeffaflığın yok edilmesi, kararların kapalı kapılar ardında alınması, bağımsız medyanın yok edilmesi, hukukun işlevsel olmaması gibi birçok faktör gerçekleri kocaman bir yalana dönüştürürken en büyük yalanları ise gerçek haline getiriyor.

20 OCAK 2016

Verili olan içindeki değişim olanaklarını görmek, eylemde bulunmak ve farklı bir dünyanın mümkün olabileceği inancını, azmini ve umudunu kaybetmeden soluk almak insanlığımız için önemli bir çıkış noktası olabilir diye düşünüyorum.

Burada direnen insanlar bana öğrettiki; yeryüzünün tümünde insanın direnme kapasitesi yok edilmedikçe, vicdanları tamamen kurutulmadıkça umudu büyütmek bir direniştir. Sonuçta direniş anlayan ve hisseden yüreklerin başarabileceği bir erdemdir. Buradaki insanlar bu erdemin en yalın özeti gibi. Benjaminin kelimeleriyle geçmişin tüm çirkinliklerinin geleceğin güzelliklerinin kışkırtıcısı olduğunu unutmadan daha fazla mücadele, daha fazla cesaret, daha fazla eylem diyen insanların içindeyim. Bu insanlar kararlılıklarını ölümüyle ispat eden iradeye sahip. Tüm sessizliğin yankısına rağmen hemde!

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin, yaralıların hastaneye götürülmesi için tedbir kararı vardı. Bu karar bir türlü uygulanmadığı için yaralılar hayatını kaybetti. Dünden beri yaralıları alınması için 112'yi aramamıza rağmen yaralılar hastaneye taşınmadı. Durumları ağır olduğundan bizim müdahalemizle kurtulma şansları yok. Üç cenaze ile dört yaralıyı yanına alarak hastaneye doğru yola koyuldu halk. Elleri beyaz bayraklarla. Ancak Nusaybin Caddesi'nde polis üzerlerine ateş açtı. Biri gazeteci oniki kişi yaralandı. Ağır yaralılar hastaneye kaldırıldı. Yaralı ve cenaze taşırken kendi cenazelerini ve yaralarını onlara eklemeyi göze alan bir halkımız var.

Ben ve Sidar onları takip ediyoruz. Nusaybin caddesinde yaralanan üç yaralıyı yanımıza alarak bir binanın merdiven boşluğuna kendimizi zor attık. Toplam üç cenazeyi almaya gidenlerden dört kişi daha hayatını yitirmiş, dokuz yaralıyı getirenlerden on ikisi daha Cizre yaralılar ordusuna katılmıştı. Gerçekten de Cizre'de sokağa çıkma yasağı başladığından bu yana bir ordu kadar insan yaralandı veya hayatını kaybetti. Cenaze kaldıracığım deyip cenazesi gelenlerin isimleri gelmeye başladı. Cizre 1993 yılında da benzer bir olay yaşamış. O yıllarda Newroz kutlamak isteyen insanlar Nusaybin caddesinden yürüyüşe geçiyorlar. Devlet güçleri Newroz bayramını kutlamak isteyen halka silahla saldırınca yaklaşık elli kişi yaşamını yitirmiş. Şimdi aynı yerde benzer bir saldırı gerçekleşiyor. Devlet 1993 yılında yaptığını tekrarlıyor. Nusaybin caddesi yine sivillerin devlet tarafından vurulduğu bir yer, adeta sırat köprüsü.

Devlet resmi haber ajansı Anadolu Ajansı (AA) aracılığıyla, devletin tankları ile bugün öldürüp yaraladığı, cenaze ve yaralı taşıyan sivilleri ve kameraman Refik Tekin'i terörist ilan etti. Totaliter yalanlar burada da tekil bir olguyu değil gerçeklik algısının kendisini hedef alıyor ve gerçek ile yalan arasındaki ayrımı giderek muğlaklaştırıyor.

Sürekli tersyüz etme, beyaz olanı kara gösterme, kara olanı aklama, dün ittifak kurulan grup veya kişileri yarın rejim düşmanı olarak hedef gösterme ve müthiş bir ideolojik propaganda sayesinde gerçeğin ne olduğu hakkındaki algıların mutlak surette bulandırılması. İşte şu an Türk hükümetinin tüm çabasıyla büyüttüğü algı operasyonlarının esas amacı bu!

21 OCAK 2016

Yola çıkmadan önce Cudi mahallesinden bir telefon aldık. Cudi'de devlet güçlerinin yaraladığı Helin Öncü'nün büyük zorluk içinde hastaneye kaldırıldığını öğrendik.

Helin Öncü Cizre halkının direnişine destek vermek için Ege Üniversitesindeki eğitimine ara verip gelen genç kadın öğrencilerden birisiydi. Yarası ağır olduğu için AİHM'e başvuru yapılmıştı. Tedbir kararı da alınmıştı. Ama Helin'i ambulansa götüren Asya Yüksel ve beraberindeki üç kadını devlet güçleri taramış. Ölümden dönmüşler. Kendilerini güç bela tankların yıktığı bir evin enkazına atmışlar. Burada yaralıyı ambulansa taşıyabilmen için ölümü göze alman gerekiyor! Cizre'de tek tek ev aramaları başladı. Kaldığımız ev artık güvenli değil. Terk etmemiz ve kalacak başka bir yer bulmamız gerekiyor.

22 OCAK 2016

Dışarda bombalar patlıyor, ağır makinalı tüfeklerin sesi dinmek nedir bilmiyor. Şimdi buna sokak aralarında turlayan zırhlı araçlardan yükselen mehter marşları eşlik etmeye başladı. Yüksek sesle savaş ve cihat marşları çalıyorlar. Devlet gerçekten Kürtlerin bu ülkenin vatandaşı olmadığını, onları düşman gördüğünü, yaptığının açıktan bir işgal olduğunu, bu nedenle böyle davrandığını gizleme gereği bile duymuyor. Devletin cenaze ve yaralı taşıyan Faysal Sarıyıldız ve beraberindekilere karşı geliştirdiği katliam girişimi bunun işaret fişeği gibi. Sokaklarda artık asker, polis zırhlı araçlarla cirit atıyor. Gördüklerini ya tarıyor ya da gözaltına alıyorlar. Herşey o anki isteklerine bağlı. Kimi vuracakları, kimi gözaltına alacakları o anki ruh hallerine bağlı.

Cudi mahallesinden YPS'lilerin ve ailelerin çıktığına dair duyum aldık. Bütün sivillerin çıktığı da söylendi. Ama çok sayıda hastaneye gitmek istemeyen yaralı vardı. Onların yanında kalanların olduğu bilgisini de aldık. En azından yaralılara bakmak için Hacer ve Sakine gibi gönüllü sağlıkçıların kaldığından eminiz. Onlara güvenerek biz başka alanlara odaklandık. Asya Yüksel, Feride ve Arjin'de öyle. Onlar da yaralıların yanından ayrılmamışlardır. Ama ne Asya Yüksel'e, ne de Mehmet Tunç'a bir türlü erişemedik. Devlet Cudi mahallesini tank, top atışı ile yakıp yıkmaya devam ediyor.

23 OCAK 2016

Son birkaç gündür haber alamadığımız Mehmet Tunç'tan bugün haber aldık. M.vekili F. Sarıyıldız'ı aradı. Düşündüğümüz ve tahmin ettiğimiz gibi çıktı.

Yaralıların bakımı için bir grup sivil direnişçi onların yanında kalmıştı. Mehmet Tunç kaldıkları bodrumda toplam yirmi sekiz yaralı olduğunu söyledi. ‘Cihan Karaman ve Mehmet Yavuzel’in durumu çok ağır’ dedi. Yine, sanatçı Feride Yıldız ile Azadiya Welat Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Rohat Aktaş’ta yaralanmışlar. Tanıma şansına sahip olduğum insanlar. Mehmet Tunç bu yaralıların alınması için ambülans gönderilmesi gerektiğini söylüyordu. Ama devletin silahlı güçleri ambülansın yaralıları almaya gitmesine izin vermiyor. Tanklar ve silahlı zırhlı araçlar, artık Nusaybin caddesinden Cudi mahallesini bombalıyor, vuruyor. Bu yüzden Mehmet Tunç ve beraberindekiler, yaralı arkadaşlarını ambülansın girebileceği ve ateş altında olmayan bir mıntıkaya ulaştırabilme şansına sahip değiller. Elllerinde hiç pansuman malzemesi, ilaç ve su kalmamış. Bu durumda yaralılar için ne yapabilirler ki? Sadece susuz kalmaları bile ölümlere yol açabilir. Oraya gitmek için ısrar ediyoruz ama imkan yok diyorlar. Komutanlarımız kesin olarak gidemeyeceğimiz talimatını verdi. Genel olarak ortak düşüncemiz, devletin yaralıları ve onlara bakmak için kalan insanları katletmeye karar verdiği idi. Bu çok açık!. On dakika, bilemediniz yarım saat tankları, silahları sustursalar hepsine ambülans erişebilir, alıp hastaneye kaldırabilir. Akşam 21.30 civarında Cihan Karaman’ın yaşamını yitirdiği haberini aldık. AIHM istediği kadar tedbir kararı alsın, yaralının acilen hastaneye kaldırılmasını söylesin. Devlet öldürmeye devam ediyor. Cudi mahallesinden Mehmet Tunç aradı, yaralıların durumu giderek ağırlaşıyor. Müdahale edecek koşullar yok, bir an önce bu yaralıların buradan çıkartılması gerekiyor. Halkımıza, dünya kamuoyuna ve insanlığın vicdanına çağrılar yapılıyor. Görünen o ki dünya kamuoyu bir kez daha kürt halkının katliamına seyirci kalacak. Tıpkı Halepçe soykırımı gibi!

Halepçe soykırımını kürt halkı henüz unutmamışken, Kürtler için, dünyanın dilsiz, sağır ve kör olduğu bir katliam daha yaşanacak diye korkuyorum. Halepçe’nin yaşandığı dönem insanlığın utandığı, itibarını yitirdiği ve kınandığı bir gün olarak dillendirilmeye başlanmıştı oysa. Ama biliyoruz ki Saddam Hüseyin, Halepçe soykırımı için hiçbir zaman yargılanmadı. 1982 yılındaki Dujail Katliamı davasında yargılandı, ölüm cezasına çarptırıldı ve idam edildi. Takma adı “Kimyasal Ali” olan, Saddam Hüseyin’in kuzeni Ali al Hasin al Majid, soykırımın esas sorumlusu olarak Halepçe soykırımı davasında yargılanmış, ölüm cezasına çarptırılmıştı. Hiç bir dünya gücü ne Saddam Hüseyin rejimini bu insanlık suçu nedeniyle kınadı, ne de soykırım yapılırken herhangi bir tepki dile getirdi. Amerikan medyası tek bir haber yapmadı. Avrupa Birliği, sesini yükseltmedi; Birleşmiş Milletler hiçbir açıklama yapmadı. Hiçbir ulus bu soykırım karşısında tepkisini dile getirmede. Felaket, 1988 yılında Kürtlerin başına geldi; 1993’te Ruandalıların; 1930 ve 1940’lı yıllarda Yahudilerin; 20. yüzyılın başında ise Ermenilerin... Ne yazık ki soykırımlar karşısındaki sessizlik; insani değerlerden çok siyasi çıkarların hükmettiği politika nedeniyle

hala sürüyor. Bugün ise Cizre’de bir soykırım yaşıyor! Bugün hala karanlık dehlizlerde organize edilmiş; Kürt halkının varlığına, özgürlüğüne, bağımsız geleceğine yönelik haksız, hukuksuz ve ağır saldırı ve imha savaşları yaşanmaya devam ediyor. Zira hala İran, Türkiye ve Suriye’nin Kürtlere yönelik yürütmekte oldukları fiziksel, kültürel ve dilsel soykırıma dünya yine tepkisiz, yine seyirci...

24 OCAK 2016

Mehmet Tunç’un verdiği açık adresi HDP heyetleri devlete ulaştırdıktan sonra devlet bu adresi hedef gözeterek ağır top atışına tutmaya başladı. Adresi verilen bodrumun bulunduğu eve atılan top mermisinin basıncıyla adı bilinmeyen genç bir kadın, iç kanama geçirerek son nefesini vermiş. Şu an itibarıyla toplam yirmi beş yaralı ve üç cenaze Bostancı Sokaktaki beş katlı kırmızı binanın bodrumunda bulunuyor.

HDP ve F. Sarıyıldız’ın yaralıların ve cenazelerin alınabilmesi için gösterdiği çabayı devlet kendi amaçları çerçevesinde kullanmaya başladı. ‘Adresini verin, ambulans gönderip aldıralım’ demişler. Cizre kaymakamına adres verildikten sonra yaralıların bulunduğu beş katlı kırmızı binaya özel operasyon düzenlemeye başladılar. Daha önce bir tek merminin isabet etmediği çok az sayıdaki sağlam binalardan birisi olan Cudi Mahallesi Bostancı Sokak no:23 adresi insanlığın tarihine kara bir leke gibi geçecek. Bu hissi ruhumu sıkıştırıyor ama karanlık bir vahşetin o adreste yaratacağı sonucu düşünmek beni delirtiyor. Nitekim bu adres, beş katlı kırmızı bina özellikle ateş altına alındı. Bir tek mermi izi olmayan binanın üst katlarının yıkıldığı bilgisi geldi. Adresi vermeden önce Cudi Mahallesi hala rastgele vuruluyordu. Ama adres AKP hükümet yetkililerine, kaymakama ve hastaneye verildikten sonra nokta atışlarla beş katlı kırmızı bina özellikle vurulmaya başlandı. Ve toplanlar, havanlarla yıkıldı.

Aldığımız bir duyuma göre YPS gücünü organize edip bodrumda katledilmek istenen yaralı ve sağ sivilleri korumak için harekete geçmiş. Cizreli sivillerden oluşan YPS’nin bodrumların birkaç kademe ilerisinde savunma hattı kurdukları bilgileri geliyor. Yaya olarak bodrumlara ulaşmak, yaralıları ve sağ kalanları infaz etmek isteyen Türk devletinin infaz birimlerinin önünü kesmişler. Sokak aralarında, enkazların arasında onlarla çatışmaya girmişler.

25 OCAK 2016

Devlet koordinatlarını aldığı, Bostancı sokaktaki beş katlı kırmızı apartmanı üç

gündür havan toplarıyla vurmaya devam ediyor. Özellikle adres verildikten sonra hedef gözeterek isabetli vuruşların yapıldığı bilgisi gelmeye devam ediyor. Binanın tavanı çökmüş bulunuyor. Üçüncü ve ikinci katlar da yıkılmış. Bodrumun dışarıya açılan pencerelerini moloz yığını kapatmış. Mehmet Tunç 'Nefes almakta bile zorluk çekiyoruz' diyor. Mehmet Tunç yaralıların yaralarına pansuman yapabilmek için gerekli olan sıhhi malzeme kalmadığı için yastıklardan çıkarttıkları pamukları kullandıklarını söyledi. Steril olmayan pamukla kanamaları durdurmak için çırpınıyorlar, ama bazılarının yarası çoktan dönülemez aşamaya gelmiş. İçimde fırtınalar kopuyor ama oraya ulaşma şansım neredeyse yok. Sidar ile kaç plan kurup, kaç girişimde bulunduğumuzu hatırlamıyorum ama ulaşamıyoruz onlara. Yanlarında tuttukları üç cenazenin de kokmaya başladığını söyledi Mehmet Tunç. Yeniden organize olarak dönen YPS'lilerin zırhlı araçlar dışında açıktan bodrumlara yönelen PÖH ve JÖH'ün önünü keserek, göğüs göğüse çatışmalara girdiği bilgileri de geliyor. Onlar olmasa bodrumlara girip silahsız sivil yaralı ve sağ insanları infaz edecekler.

Bodrumdakilerin yaşam mücadelesinde Cihan Karaman gibi AİHM'nin tedbir kararı aldığı yaralı Selami Yılmaz'da bugün son nefesini vermiş. Böylece bodrumların üçüncü gününde hayatını yitirenlerin sayısı dörde çıktı. Cudi Mahallesi'nden bugün yine genç bir delikanlının cesedi sokaktan alınıp devlet hastanesine kaldırıldı. Henüz yirmibeş yaşındaymış, adı Rızgar Yıldızgörer. Büyük ihtimal bodrumlara ulaşip infaz yapmak isteyen PÖH ve JÖH'ü engellemeye çalışan YPS'lilerdendir. Vurularak düşen 300 savaşçıdan birisi yani!

26 OCAK 2016

Faşizmin maskeli binbir yüzüyle ölüm taşıdığı hayatlarımızda özgür ve umutlu olmak öyle kolay değil. Bunun değişmesini istemekte yetmez, kararlı bir mücadeleye ruhu, direniş cesareti göstermek şart. Bir yandan içinde yaşadığımız dünyadan kendimizi sonuna kadar sorumlu hisseden, diğer taraftan her gün canice edimlerin kol gezdiği dünyamızda hakikat diye sunulanı radikal bir eleştiriden geçirip hissiyatımızı kaybetmemek aslolandır. Şimdi Cizre'de direnen insanlar bunun en güzel pratiğini sergiliyorlar. Dalga dalga gelen ölüm saldırıları onları yıldırmıyor. Dün olduğu gibi bugün de yirmi dört yaralı ve dört cenazenin bulunduğu apartman yoğun tank, havan atışlarıyla kesintisiz vurulmaya devam etti. Mehmet Tunç beş katlı binanın üçüncü ve ikinci katlarının yıkıldığını, binanın yerle bir edilmek istediğini söylemişti. Üst katlar yıkıldı. Bugün aldığımız habere göre yaralılar içinde bulunan Sultan Irmak adındaki genç kızın durumu ağırlaşmış. Sultan henüz on altı yaşında. İsim listesi verilen yaralılar içinde onaltı yaşlarında en az yedi sekiz çocuk daha var. Görünen o ki bu çocukların

hepsi katledilecek ve dünya bunu izleyecek.

Faysal Sarıyıldız Şırnak Valisi Ali İhsan Su ile görüşmüş. ‘Ateşi kesin, biz belediyenin ambulanslarıyla gidip yaralıları alıp getirelim ve İpekyolun’da hastanenin acil servis ambulanslarına teslim edelim’ demiş. Vali ‘Ben sorumluluk alamam, yaralılar yürüyerek çıksın’ demiş. Sarıyıldız Valinin bu akıl, mantık ve vicdan kabul etmez yaklaşımına ‘Eğer akşama kadar o yaralılar oradan alınmazsa ben gideceğim. Beni de vursunlar’ cevabını vermiş. Faysal Sarıyıldız ve anneler bodrumdaki yaralıları alıp gelmek için Akdeniz caddesi, Bostancı sokakta ki beş katlı kırmızı binaya yürümek istediler. Onbeş ana bodrumlara doğru yola çıktı. Ancak devletin devlet güçleri yolları panzer, tank ve zırhlı araçlarla kapatarak gitmelerine izin vermedi.

Bugün Mehmet Yavuzel’den de bir açıklama geldi. DBP PM üyesi Mehmet Yavuzel, ‘Şu an bir bodrum katında en az yirmi yaralı var’ dedi. Mehmet Yavuzel akşam katıldığı Tv’ye şunları söylüyordu, “Bu yaralıların içinde çocuklar var. KJA’lılar, DEM -GENÇ aktivistleri var. PM üyeleri var. Onüç yaşında bir çocuk var. Yarası çok ağır ve sürekli bağıyor. Bizim tek çağrımız bu çocukların ve kadın hareketi üyelerinin buradan çıkarılması. Tüm insanlar böyle tarihi bir süreçte direnişlerini birleştirerek, bu vahşetten bu çocukları kurtarabilirlerse tarih yazacaktır. Bir an önce, ne pahasına olursa olsun herkes Cizre’ye akın etmeli. Burada küçük çocukların ağıtları, çığlıkları var. Eğer biraz insanlık değeri taşıyorlarsa bu vahşete dur demeliler’ dedi.

M. vekili Faysal Sarıyıldız’da Yavuzel’in bahsettiği o çocukla telefonda görüşmüş. Çocuk ona ‘Baba’ demiş, ‘Bana su getir! Beni kurtar!’ demiş. Durum bu derece korkunç! Henüz on üç yaşında bir çocuk. Ağır yaralı. Düşünün ağır yaralı ve belki de sabaha çıkmayacak, fakat doktor değil, hastane değil su istiyor su!

Bugün sokağa çıkma yasağının 44. Günü. Bodrumlardan bir ölüm haberi daha geldi. Adı Nusret Bayer. Yaralı sayısı azalırken hayatını yitirenlerin sayısı artıyor. Mehmet Tunç’ların bulunduğu bodrumdaki yaralı sayısı yirmi üçe düştü, yaşamını yitirenlerin sayısı beşe çıktı. Hayatımın en zor anlarını yaşıyorum. Hayatımda ilk kez böyle bir vahşete tanıklık ediyorum. Bodrumda katledilen benim bedenim. Yakılan benim ruhum. Hiç bir yere sığmıyorum ablam. Etrafımdaki herşey üzerime saldırıyor. Nefes almakta zorlanıyorum, su boğazımdan geçmiyor, yemeğe dokununca ellerim titriyor, kaşık elimden düşüyor.

27 OCAK 2016

Cudi mahallesinden bize kadar ulaşan yüksek megafon seslerinden anlıyoruz ki devletin infaz birimleri bodrumların yakınındalar. ‘Teslim olun!’ çağrısı yapıyor devlet güçleri. Her açıdan zülüm kuşatması yapan devlet, içerdeki yaralı ve ölü insanlara ‘Teslim ol!’ diyor. Havuz medyası bodrumdakilerin üst düzey PKK’liler olduğunu propaganda etmeye başladı. Bundan da anlıyoruz ki, katliamın zeminini örüyorlar. İnsanlık tarihine kara bir leke olarak geçecek olan katliamlarına ‘meşruiyet’ yaratmanın telaşındalar. O bodrumlarda onüç yaşından altmış beş yaşına kadar siviller olduğunu ispat etmek çok zormuş gibi. Birşey yapamamanın inanılmaz acısı yüreğime kök salıyor. Bundan asla kurtulamayacağım. Bir ihtimal yaşarsam dayanamam. Burada bu insanlarla beraber direnerek ölmek isteğim giderek daha fazla keskinleşiyor. Mehmet Tunç’dan beş saattir haber alınamıyor. ‘Acaba telefonun bataryası mı bitti?’ diye düşünüyoruz. Eğer yanlarında bir jeneratör yoksa bu en yüksek olasılıklardan birisi. Diğer olasılığı aklımıza bile getirmek istemiyoruz.

Cizre Belediyesinin ambülans ve cenaze arabasını bodrumların bulunduğu adrese göndermişler. Ama devlet güçleri ikisini de tutup Konak mahallesindeki polis karakolunun önünde bağlamış. Devletin gösterdiği her refleks katliama karar verildiğini haykırıyor. Kimse ama hiç kimse bu katliama durduracak kadar gür ses çıkaramıyor. Mehmet Tunç’tan geç saatlerde haber geldi. Kaldıkları bodrumun bulunduğu evin bacasından içeriye bir havan topu girmiş. Bacanın içinde infilak etmiş. Toz, duman, barut kokusu içinde nefes alamaz hale gelmişler. Mehmet Tunç’u can kulağı ile dinliyoruz. Mehmet Tunç’un anlatımlarından bir başka bodruma geçtiğini anlıyoruz. Verdiği bilanço biraz daha farklı. “Bodrumdaki arkadaşlar infaz edilmekle karşı karşıya. Yirmi dört yaralı, beş cenaze var yanımızda. Durumu ağır olan arkadaşlar var. Biz artık panzeri görüyoruz. Yakınımızdalar. İnsanların infaz edilmemesi için YPS güçleri de devrede. YPS günlerdir bu insanların katledilmemesi için çaba harcıyor. Şu anda panzerden binaya ateş açılıyor. Binanın kapısı kırılmış, sokak tamamı ile görünüyor. Buraya halk gelmezse polis girecek. Ben kapıdan çıkıyorum. Siyah bir kirpi on metre yakınımızda ambulans göremiyoruz. Kalan yaralıları bırakalım sağlam arkadaşlar çıkalım, ama çıkarken infaz edilme durumu da var. İki şans var. Ya bodruma girip infazı bekleyeceğiz ya da sağlam olan arkadaşlar çıkacağız en azından kurtulma ihtimali var. Burada bulunan devlet güçleri tamamı ile infaz etmek için saldırıyorlar. Bu saatten sonra ne görüşmesi yapacağız, altı gündür oyalıyorlar” dedi ve telefonu kapattı.

28 OCAK 2016

Artık uykuyu, yemeği, suyu, çayı günlük yaşamımızın zorunlu bir parçası olarak görmeye bile utanıyoruz. Bodrumdaki insanlarımızın içemediği suyu, yiyemediği yemeği yemek bize işkenceye dönüyor. Herşeye karşın umut etmek istiyoruz.

Onları oradan kurtarma umudunu yitirmek istemiyoruz.

Sabah erkenden sağlıkçılar olarak bir araya geldik. Belediye ambulansına binerek Cudi mahallesine doğru yola çıkıldı. Biz gidemedik. Burada kalmamız gerekiyor. Nusaybin caddesinde devletin tankları namlularını mahalleye çevirmiş, bodrumları vurmaya devam ediyor. Ambulans ve gönüllü sağlık ekibi Nusaybin caddesine giderek yaralıları alacak. Öğleden sonra giden sağlık ekibi geri geldi. Cihan isimli arkadaş adeta şoktaydı, ağzından tek bir cümle çıktı; “Onları öldürecekler!”. Olayı oturup sakince bize anlatmalarını istedik. Cihan zorlukla anlattı yaşadıklarını; “Biz Nusaybin caddesine ulaşım tankların olduğu yere doğru verilen adrese gittik. Tanklardan birinin namlusunu ambulansa çevirdiler. Devletin komutanlarından bir askere ‘Ankara hükümetinin de onayladığı şekilde buraya geldik’ dedik. Bize sert bir ses tonu ve asık bir suratla, ‘Hemen buradan gidin’ dediler. Sağlık heyeti ile muhatap olan komutan, ‘Bakan da kim? Burada devlet biziz! Bakanınızı da tanımıyoruz! Hemen buradan gidin, yoksa sizin için de kötü olacak!’ dedi. “Bizim mahalleye gitmemize izin verilmedi. Israrla biz Ankara tarafından görevlendirildik, cenazeleri ve yaralıları almadan dönemeyiz dediysek de bizi dinlemeyerek gözaltına aldılar. Telefonlarımız inceledi, kimlik tespitimiz yapıldıktan sonra bize ‘evinize gidin’ diyerek geri gönderdiler.” Cihanın anlattıkları ateş gibi kalplerimizi kesiyor.

29 OCAK 2016

Türkiye’de otoriter devlet sistemi son yılların en derin yapısal krizini yaşıyor. Üstelik çift taraflı keskin bir bıçak üzerinde dans ederken bu bıçağın her an kendisinin de kesebileceğinin farkında. Sömürü sistemini derinliğine ve genişliğine geliştirmek için kriz hali sisteme muazzam zemin sunuyor. Unutuyorlarki yaşanan kriz, toplumu zorbalıkla yönetmenin en verimli toprağı olurken diğler taraftan faşizm için toplumsal muhalefet ve devrimci gelişmelere olanak sağladığından ölümcüldür. Bu nedenle Türkiye’deki faşist iktidar bu dönemi ikinci kurtuluş savaşı, ölüm kalım süreci olarak nitelendiriyor. Çareyi milliyetçiliğı kışkırtmakta, gündemi tamamen savaş yaparak halkın nabzını kontrol altında tutmada görmektedir. Halihazır da gücü kontrolü elde tutmanın en kolay yolu olarak kendi yurttaşını kandırmak, hınç ve öfkeyi yükselterek kitleleri yönetmek bir geleneğe dönüşmüş durumda. Dikta rejim hayatlarımıza hakim kılınırken; düzen ve iktidar tiranik emirlerle, itaatla sağlanmak isteniyor. Biat eden, onursuzlaştırılan insanlardan bir toplum korku ile yaratılırken, buna karşı duran ve durma potansiyeli olan herkes sorgusuz sualsiz etkisizleştiriliyor, sürgüne mahkum ediliyor veya Cizre’de her an tanıklık ettiğimiz gibi katlediliyor. Nihayetinde buradaki yaşamışlıklarımızdan da iyi biliyoruz ki bu ülke ne ölüm

oyunlarına nede zulme yabancı olmayan, vahşete ve ölüme alıştırılmış bir hayat yaşıyor. Çok yönlü sonuçları; çokça acı, çokça ıstırap ve gözyaşı, çokça kin ve nefret olarak yansıyor.

Yaralı sivillerin sığındığı bodrumun açık adresinin verildiği 23 Ocak tarihinden bu yana tam bir hafta geçti. Artık olağanüstü bir değişiklik yaşanmazsa yaralı sivillerin infaz edileceğine dair en küçük bir kuşku kalmadı. Bugün Mehmet Yavuzel bir mesaj atmıştı. Sığındıkları binaya yedi havan topu atmışlar. Arkadaşlarının sesini duyamıyormuş. Anlaşılan ya kulak zarları zarar görmüş ya da arkadaşlarına bir şey olmuştu. Mesajı F. Sarıyıldız'a göndermişti. Mehmet Yavuzel, Türkiye Cumhuriyetinin Anayasa ve partiler kanununa göre kurulan ve bu belgelerde demokrasinin güvencesi olarak nitelenen bir partinin, DBP'nin parti meclis üyesi. Bir başka mesajında, 'Kendimi öldüreceğim, artık su haykırışları duymak istemiyorum. Artık kimse aramasın beni, öldüreceğim kendimi! Su diyorum, heval su! su!su!...' Kalbimin patlamasından korkuyorum ablam. Hem Rilke'nin dediği gibi 'Kim korkmamıştır, otururken kendi kalbinin perdeleri önünde.' Kalbimin perdeleri önünde otururken çıldırmanın eşiğine bir adım daha yaklaştığımı hissediyorum.

30 OCAK 2016

Bugün belediyenin ambulansları, cenaze aracı ve F. Sarıyıldız'ın organize ettiği sağlık ekibi bir kez daha yaralıları ve cenazeleri almaya çalıştı. Bir bodruma yüz, yüz elli metre kadar yaklaşmışlar. Ama bodruma ulaşmalarına izin vermek şurada kalsın, o binaya tanklarla yeni bir saldırı başlatmışlar. Toplarla binayı tamamen yıkmışlar. Yıkılan bina bodrumun üzerine yığılmış. Oradakiler 'Biz çıkıyoruz!' demişler ama devlet güçleri ağır silahlarla taramış. Üzerlerine bombalar yağdırmış. Bina bodrumun üzerine çökünce nefes alamaz hale gelmişler. Ciddi bir ekipmanla dışardan yardım gitmeden artık onların bodrumdan çıkabilmeleri imkansız hale getirildi. Bugün ısrarla su isteyen genç kadın Sultan Irmak hayatını yitirdi. Onun su çığlıklarından sonra su içmek bana işkenceye döndü. Biliyorum ki artık yaşadığım süre boyunca her su içtiğimde, o çığlık aldığım her yudumu zehir haline getirecek.

İçişleri Bakanlığında açlık grevi başlatan Milletvekilleri bodrumlarda durumun ne olduğuna dair bir bildiri yayınladılar. Devlet ve hükümetle bu konuya ilişkin görüşmeleri bizzat yürüten onlar. Bodrumdakilerle telefon görüşmesi yapıp onların sesini bu devleti yönetenlere de dinletmişler. HDP'li milletvekilleri onay kararını beklerken bodrumdaki yaralıları aramış. Hala telefonlarının hafızasında kayıtlı olduğunu söyledikleri bu aramada bodrumdakiler kelimesi kelimesine

şunları söylemişler; ‘Bize ateş açılıyor, içeriye bomba atıldı, bizi öldürecekler, yardım edin...’

Niyetlerinin ne olduğu o kadar belli ki! ‘‘Çok tehlikeli dediğiniz yere Cizre Belediyesinin ambulans ve cenaze arabaları, bizim belirlediğimiz sağlık heyeti bizzat gidip alıp gelsin. Siz sadece kısa bir süre oradaki devletin silahlı unsurlarının ateş etmemesini sağlayın’ demiş HDP’liler. Fakat ‘Biz güvenlik görevlilerinden bunu isteyemeyiz’ yanıtını almışlar.

31 OCAK 2016

Yaralı sivillerin ‘Biz falanca adreste bodrumlardayız’ dedikleri günden bugüne dokuz tam gün geçti. Dün öğlen saatlerinden bu yana bodrumdaki sivil siyasetçi Kürtlerden, kadın hareketi ve Dem-Genç aktivistlerinden hiçbir haber yok. Son kez telefonla aradıkları zamanın üstünden bir gün geçti. Hala onlardan ses seda yok.

Dışarda top sesleri, ağır makinalı silah sesleri gelmeye devam ediyor. Silah seslerinin tek taraflı olduğu, çatışma olmadığı çok net anlaşıyor. Devler güçleri hedeflerini aralıksız vuruyor. Vurdukları yerler bodrumların bulunduğu binalar. Bodrumlardaki yaralıları kurtarmak için Ankara’dan yola çıkan gönüllü dokuz doktor, dört hemşire ve bir ambulans şoförü Şırnak valisinin talimatıyla İdil girişinde durduruldu. Cizre ilçe sınırlarına yaklaşmalarına dahi izin verilmedi.

1 ŞUBAT 2016

Cudi mahallesinin her tarafında yangın var. Ölümcül bir duman göğe yükselip duruyor. Rüzgârın savurup getirdiği yangın dumanı ve kokuda bir tuhafılık var. Sanki yanık et ve saç kokusu alıyoruz. Aklıma bodrumdakiler yakılmış olması ihtimali takılıyor. Bu ihtimal keskin bir bıçak olup bedenimi kesiyor. Bodrumlara ulaşabilmenin mümkünü yok. Devlet polis ve askerler dışında kimsenin oraya gitmesine izin vermiyor. Orada olup biteni kimsenin görmemesi, bilmemesi için büyük bir çaba sarfediyor. Orada ağır insanlık suçu işlediği her yaklaşımda öyle bariz ki!

Akşam aldığımız haber maalesef benim hissettiklerimi, tahminlerimi doğruluyor. Bodrumdaki yaralıların kurtulabilmesi için İçişleri Bakanlığında açlık grevi yapan üç HDP milletvekili bugün mecliste bir basın toplantısı düzenleyerek, basın mensuplarına bodrumdaki yaralılarla yaptıkları telefon görüşmelerinin kayıtlarını dinletmişler. Yaralılarla yaptıkları sondan ikinci görüşmeye ait kayıtlarda bomba ve silah sesleri, bodrumdakilerin çığlık ve bağırma seslerini dinlemiş insanlar. Ardından telefon kesilmiş. Tam bir saat sonra yaralılarla bir kez daha irtibat kurabilmişler. Bu son aramaları olmuş. Bu aramanın kayıtlarında bodrumdakiler ‘Enkaz altındayız’ diyorlarmış.

Cizre ile dayanışma ve bodrumdaki yaralılara sahip çıkma eylemliliklerinde bir artış var. Ancak çok geç kalındı. Kamuoyu bodrumdaki yaralıların durumunu öğreneli on gün oldu. Geride kalan on gün içinde çok zayıf, etkisiz kalındı. Devletin kurduğu ablukayı kıramadılar. Bugün bodrumdaki yaralılarından bir kısmının ailesi Nusaybin'den yola çıkıp Cizre'nin girişine kadar gelmiş. İçlerinde yaralılarından Mehmet Yavuzel, Rohat Aktaş, Dersim Aksoy, Feride Yıldız ve Ali Fırat Kaplan'ın anneleri, yaşamını yitiren Cihan Karaman'ın annesi, HDP milletvekilleri Ali Atalan ve Burcu Çelik ile din âlimlerinden oluşan grubun Cizre'ye girmesine izin vermemişler.

2 ŞUBAT 2016

Başbakan Davutoğlu basına yaptığı açıklamada Cizre'deki operasyonun yüzde doksan dokuzunun tamamlandığını, sona az kaldığını belirtti. Demek ki yüzde birlik oran bodrumdakilerdi. Bu nedenle yoğun ve şiddetli saldırıyorlardı. Bugün öğlenden sonra aldığımız bir bilgiye göre, dün devletin 'Sokakta bulduk' dediği beş cenazeden dördü yanmış haldeymiş. Sokaktan bulduk dedikleri cesetler yakılan bir evin içinden çıkartılıp cenaze arabalarına ve ambulanslara konulmuş. Bu vahşeti halkımız asla unutmayacak. Gün gelecek çocuklarının kanı ile canı ile yarattığı direniş destanını tamamlayacak ablam!

Kafka için 'görmeden görmüştü' der Brecht. Bu tespitle Kapitalizmin insanlığı getirdiği her türlü maddi manevi yıkımın, yabancılaştırmanın, bürokrasinin, çürümüşlüğü, tüketiciliğin, militarizmin, iradesizleşmenin, gönüllü köleliğin yaygınlaşmasının ve umutsuzluğun yarattığı sonuçların Kafka'nın eserlerinde içkin olduğunu anlatmaya çalışır. Geçmişin mücadelelerinden alacağımız en önemli öğretiyi, unutulmaması gerekeni hatırlatır bize; halklar eğer isterlerse köleliği ve iradesizliği alt edebilirler. İnsanlığımıza vurulan bu zincirler aslında parçalanamaz cinsten değildir ve parçalamak gerekmektedir. Şimdi burada, ülkemizin bu direniş diyarında bu öğretiyi tüm bu vahşete karşın aklımda tutuyorum. Gün gelecek bu onurlu halkın kazanacağını tüm iktidarlar görecekler! Buna tüm kalbimle inanıyorum. Sende inanmalısın!

3 ŞUBAT 2016

Kürt olmak, ölmek için de yeterli bir gerekçe. Evet, Kürt olmak; cenazenin günlerce sokaklarda kalması, buzdolaplarında saklanması, yetmiyor bir mezarlığa alınmaması için yeterli bir gerekçe. Türk devletinin faşizmi potansiyel

katil yetiştiriyor, durmaksızın vahşet üretiyor. Çok değil daha geçtiğimiz bir kaç gün içinde onlarca insan katliama uğradı. O kadar çok vahşet, o kadar çok zulüm, o kadar çok insani değer yitimini içeren haber alıyoruz ki artık bunların etkisi kısa bir süre sonra yaşandığı anın şiddetini yitiriyor. Daha büyük şiddetle gelen yeni haber çarçabuk o vahşetin eskimesine yol açabiliyor. Gerçek şuki AKP-MHP faşizminin bu ülkede uyguladığı ayrıştırıcı, kutuplaştırıcı ve düşmanlaştırıcı politikalar katliamların, katillğin, zulmün verimli toprağı haline gelmiş bulunuyor.

Kentlerin yakılıp yıkılması, insanların diri diri yakılması, en ufak muhalif söyleme bile tahammül gösterilmemesi, siyasal alanda tam bir nizam ve intizam dayatması, yetmiş bin insanın hapiste olması, on binlerce insanın KHK ile işinden atılması, yüzlerce gazeteci ve yazarın tutuklu olması, devlet ve hükümetin medya üzerinden yaydığı nefret kültürü, düşünme ve sorgulama gücünden mahrum bırakılmış insan yığınlarından linç kitlesinin sürekli kışkırtılıyor olması ve daha sıralana bilecek uzunca bir nedenler listesi en sıradan insanları bile birer katil haline getiriyor ne yazık ki. İktidarın Kürt fobisi ve düşmanlığı üzerinden yükselttiğı söylem sadece ülkeyi tehlikeli bir noktaya sürüklemekle kalmıyor bir katillik potansiyeli üretiyor durmaksızın. Artık şaşırmıyoruz çünkü farklı düşünen herkesi “terörist” olarak gören , faşizmin tüm yöntem ve yaşamsal karşılıklarının oldukça sıradanlaştığı bir ülkeden, Türkiye’den bahs ediyoruz.

Bugün itibariyle yaralılar ve yanlarındakilerin infaz edildiğine dair düşüncem her geçen saniye kesinleşiyor. Dün AİHM’e yapılan Cizre’de sokağa çıkma yasağının kaldırılmasına dair tedbir başvurusu red edilmişti. Şu anda hava kararmak üzere, hala tek taraflı ve şiddetli top atışları, ağır makinalı silah sesleri gelmeye devam ediyor. Bu silahların devlete ait silahlar olduğundan eminiz.

4 ŞUBAT 2016

Bodrumlardaki yaralıları ve cenazeleri almak için yeniden harekete geçen gönüllü sağlıkçı arkadaşlarımıza ‘Onların hala yaşadıklarını mı sanıyorsunuz?’ demişler ve dalga geçer gibi yeniden mizansen çatışma çıkartıp ‘Gidemezsiniz, çatışma var!’ demişler. Yani ‘Onlar artık yaşamıyor’ demişler.

Cudi mahallesinde insanların ‘infaz atışları’ dediğı tek taraflı silah ve tanklardan atılan top sesleri gelmeye devam ediyor. Sur mahallesine de tanklardan top atışları yapılıyor. Buldukları yaralı, sağ kim varsa infaz ediyorlar. Devlet Cudi mahallesinde infazlarına devam ederken bizim kaldığımız mahalle de dahil ev aramaları yapmaya başladı. Aramadan çok evlerde ne var ne yok kırıp döktükleri haberleri geliyor. Şimdiye kadar Cizre’de iki yüzden fazla insan keyfi olarak gözaltına alındı.

Beş gün aradan sonra bugün nihayet Cudi mahallesinden bir haber geldi. Cizre

Halk Meclisi Eşbaşkanı Mehmet Tunç Özgür Gün televizyonuna bağlandı. Demek o hala yaşıyor. İçinde on beş yaralı ve yedi cenazenin bulunduğu bodrumun dışında, ayrıca bir yerlerde otuz yedi yaralının yerleştirildiğini bizzat Mehmet Tunç söyledi. Ama yaralılar bu sefer bodruma değil, bir binanın birinci katına yerleştirilmişler. Yaralıların yerleştirildiği binada tanklardan yapılan top atışları sonucu yangın çıkmış.

Mehmet Tunç sadece bu binadaki yaralılara ilişkin bilgi verdiğine göre, eski yerini değiştirmiş diye yorumluyoruz. Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Asya Yüksel'den hiç haber alamıyoruz. Tahminim Mehmet Tunç ile birlikte olabileceği yönünde. Bir başka bodrumdan DBP MYK üyesi M. Yavuzel bağlanıp bilgi veriyordu. Mehmet Tunç'un adresini verdiği o ilk bodrumda olmadığı kesinleşti. Şimdi başka bir binaya geçmiş. Ahmet Davutoğlu'nun, 'Sokak sokak, ev ev temizleyeceğiz' talimatına uygun olarak infazlar sürerken ve devlet güçleri Cudi mahallesine girdiğine göre zaten çok fazla hareket edebilme şansı olamazdı.

5 ŞUBAT 2016

Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Mehmet Tunç yeniden telefon bağlantısı yaptı. Televizyonda otuz yedi yaralının ve kendisinin de içinde bulunduğu binaya yönelik saldırıyı ve sonuçlarını anlattı. Konuşmasını sonlandırmadan önce bir kez daha tüm insanlara çağrıda bulundu. "Altmış gündür söylüyorum, geç değil bu insanlar kurtarıla bilinir. Yüzlerce insan şu anda Cizre'de, enkazların altında kaldı. Bu sadece kaf dağının görünen yüzüdür. Ben bu bodruma tesadüfen geldim, diğer bodrumu medya'dan bilgimiz olmadığı için ne olduğunu bilmiyorum. Biz insanlığa sesleniyoruz. Ancak şunun da bilinmesi gerekiyor, tek kişi teslim alınmış değildir. Direniş sürüyor. Tek korkumuz, insanların katledilmesidir. Diğer bodrumdan haberimiz yok, hastaneye kaldırıldılar mı, kaldırılmadılar mı bilmiyoruz. Zamana karşı bir yarış içindeyiz. Durumu çok ağır olan insanlar var".

Mehmet Tunç'un cümleleri herkesin sırtına ağır bir darbe gibi indi. Çaresizlik duygusunu ilk kez bu denli yakıcı tadıyorum. Bilirsin abla en kötü durumda bile bir çözümü vardı küçük kardeşinin. Ama şimdi kardeşin çaresiz. Bu çaresizlik derin bir yalnızlık duygusu. Bu çaresizlik ıstırap. Bu çaresizlik delirmeye son adım...

Yapılan herşey sonuçsuz kalıyor. Belediye itfaiye gönderdi, bırakmadılar. Gönüllü sağlıkçıların refakatinde ambulans ve cenaze arabası gönderdi, bırakmadılar. İnsanların yardım çığlığına ulaşamıyorum, ulaşamıyoruz. Kaldığımız apartmanın terasına çıkıp bodrumların olduğu yere bakıyorum. Dumanlar yükseliyor Cudi'den. Bodrumların olduğu bölgeden yükselen dumanlar Mehmet Tunç'un söylediklerini doğruluyordu. Dumanların yükseldiği

yerlerden top sesleri geliyor, toz ve yangın dumanı iç içe karışmıştı. Mehmet Tunçlar şimdi yirmi yedi yaralı ve on ceset olarak bodrumda kuşatılmış durumda. Bugün dayanamayıp kaldığımız yerden çıkmaya teşebbüs ettim. Sidar gelip engel olmasa atılacaktım sokağa. Bu çağ utancın çağı abla. Bencilliğin, barbarlığın, hissetmemenin çağı...

6 ŞUBAT 2016

Faşist kurumlaşmanın en belirgin özelliklerinden biri belkide birincisi yaşattığı barbarlığı en kabul edilebilir kılıflara büründürmesidir ablam. Faşizmin tarihi insanın insana uyguladığı acımasızlığın tarihi olduğu kadar insani erdemlerin yerini vahşete bıraktığı bir tarihtir. İşte buna canlı tanıklık yaptığım günlerdeyiz. Öyleki bu vahşet; vahşeti uygulayanın da maruz kalanın da insanlığından eksiltmekte. Buradaki güvenlik güçlerinin sivil halka yaşattıkları işkence ve acımasızlık başka nasıl açıklana bilini bilmiyorum. Şiddetin bulaştığı her zihinde; öfke, intikam, yıkım, kin ve umutsuzluk kendini konuşturuyor. Tıpkı George Orwell'in 1984 isimli kitabında anlattığı Hakikat Bakanlığının fazlasıyla hayatımızın içinde olması gibi. Erdoğan'ın her arzusunun ideolojik bir ön kabul halini alması bunun en çıplak ifadesi olarak görünüyor. Erdoğan ve AKP iktidarının ortaya attığı her şey tüm toplumun uyması gereken zorunlu hareket yasaları haline getirilmiş durumda. Üstelik bunların doğruluğunun yada yanlışlığının bir önemi de kalmamış gibi görünüyor. Belirli bir çerçeveye uydurulduğu sürece söylenen herşey geçerli yasalar halini almaktadır.

Cizre'nin bugün yaşananlar tamda bunu hatırlatıyor. Her gün Türk devletinin yeni bir uygulamasıyla karşı karşıya kalıyoruz. Kentin bir çok mahallesini harabeye çeviren devletin 'PKK'liler kullanabilir' düşüncesiyle, kentin kanalizasyon ve su kanallarını kapattığını duyduk. Bu yetmezmiş gibi devletin kanalizasyonlara adı, cinsi ve nitelikleri bilinmeyen bir kimyasal madde attığını öğrendik. Hala insanların içinde barınabildiği Şah, Dicle, Dağkapı mahallelerindeki evlerin mutfak ve banyolarındaki atık su giderlerinden evlere kokular doluyor. Bu kokudan 'Devlet kanalizasyon şebekesini zehirlemiş' yorumlarını duyduk. Ambargo zaten devam ediyor. Cizre'de tüm market ve eczaneler kapalı. İnsanların ilaç, gıda ihtiyaçları karşılanamıyor. Cizre için dışardan gelen yardım tırlarının Cizre'ye girişi engellendi. Halk ise birbiriyle dayanışma içerisine girerek temel gıda ihtiyaçlarını karşılıyor. Birinin evinde ekmek yoksa komşusundan istiyor.

Devletin bodrumda diri diri insan yakma eylemi üç gündür açığa çıkmış olmasına rağmen bir tek açıklama yapmayan devlet, bugün Şırnak valisini konuşturdu. Açıklamaya şu şekilde: "İlimiz Cizre İlçesi Cudi Mahallesi'nde 04.02.2016 günü bölücü terör örgütü mensuplarının kullandığı 4 katlı bir

binadan ve çevredeki diğer binalardan güvenlik güçlerimize yönelik olarak bölücü terör örgütü mensuplarınca uzun namlulu silah ve roketatarlı saldırı neticesinde çıkan çatışmada 9 terörist etkisiz hale getirilmiş, 1 polis memurumuz ise şehit olmuştur. Bu esnada binadan kaçan teröristler söz konusu binayı ateşe vermişlerdir. Bölücü terör örgütü mensuplarının yoğun ateşi sebebiyle itfaiye araçları alana girememiştir"

Kasrik'te nöbet eylemi sürüyormuş. Diyarbakır'da nöbet eylemi devam ediyormuş. Hakkârili kadınlar katliamlara karşı yürüyüş yapmış. Binlerce kişi Batman'da, Adana'da, İstanbul'da, Şırnak'ta, Van'da, Diyarbakır'da, Mardin'de sokağa çıkıp zulme karşı gürültü eylemi düzenlemiş. Mitingler yapmışlar. Ama tüm bunlar katliamın önüne engel olmuyor. Sadece hala vicdanını kaybetmemiş, duyarlı ve direngen insanların olduğu bilgisi insanları mutlu ediyor.

7 ŞUBAT 2016

Jose Saramago'nun Körlük isimli kitabını hatırlarsın ablam. Kitapta araba kullanmakta olan bir adamın, yeşil ışığın yanmasını beklerken ansızın körleşmesini ve bu körlüğün başvurduğu doktoradan başlayarak bir salgın hastalık gibi bütün kente yayılmasını anlatır. Hastalık öldürücü olmasa da tüm etik değerleri yok etmeyi başarır. Toplum görmeyen gözlerle cinayetlere, tecavüzlere tanık olur. Ayakta kalabilenler ancak güçlü olanlardır. Günümüz toplumunu anlatan bu tablo çok daha derin travmalalar eşliğinde halklar arasındaki uçurumu derinleştiren bir işlev görüyor maalesef. Bugün Kürt halkına ve kazanımlarına karşı gelişen körlüğün bir hastalık gibi nasılda tüm topluma yayılabildiğine ve çürütebildiğine bir kez daha tanık oluyoruz. Yaşanan bu vahşete seyirci kalanlar insanlığını yitirdiğinin farkında bile değil.

Mehmet Tunç bir kez daha Televizyona bağlanıp, tarihi bir konuşma yaptı; "Sadece bodruma odaklanmak büyük bir yanılgıdır. Tamamıyla Cizre'ye odaklanmamız gerekiyor. Bu 120 bin nüfusluk kentin yüzde biri olarak algılanır. Bunun gibi onlarca bodrumun olduğunu düşünüyorum. 51 kişi şu anda bu bodrumda yaşıyor. Yanan insanlar tedavi edilmez ise elleri kolları tamamen kopacaktır. Elimizde olan kremi sürdürük sadece. Sabah uyandığımızda artık kimsenin gözleri açılmıyordu, insanların yüzlerine bir sıvı yapışmış. AKP ve medyasını biz radyodan dinledik, az önce bu insanların kendi kendilerini infaz ettiğini söylüyordular. Burada böyle bir şey söz konusu olamaz. Acilen ama acilen bir heyetin, sınır tanımayan doktorların Cizre'de var olan vahşetin ortaya çıkarılması için insanların bedeni üzerinde analiz yapılması gerekiyor. Biz yanarak ölen insanları bodrumdan dışarı çıkarttık. Yarın öbür gün bunların üzerine silah bırakıp 'teröristtir, silahlı terör örgütü mensubudur' demesinler. Bu insanlar sivil, bu insanların cenazeleri analiz edilmeden defnedilmemesi

gerekiyor. AKP yaptığı vahşeti gizlemek istiyor. BM'in görmemesi için gizliyor ve cenazeleri insanlardan habersiz defin ediyorlar. Halkımızın bunu kabul etmemesi gerekiyor. Cizre'de hiçbir cenazenin defin edilmemesi gerekiyor.

Kürt halkına sesleniyorum, bu bir mücadeledir. uzun soluklu bir mücadeledir. Belki 30 yıldır bazen tasfiye olacak dönemleri görmüş, bazen çok güçlü dönemlerini yaşamış bir direniştir. Sadece Cizre'nin düşüşüyle ya da Cizre'de yüz kişinin katledilmesi ile bu hareketin bitmeyeceğini hepimiz biliyoruz. Herkesin morallerini iyi tutması gerekiyor. Sadece bu bodrumda insanlar yaşamını yitiriyorsa sanki özgürlük mücadelesi iflas etmiş, sanki özgürlük mücadelesi bitecek anlamına gelmiyor ama 30 gündür bağılıyor, çağırıyoruz halka seslendik Cizre halkı var gücü ile bedenini tanka topa, silaha, roketatarlara siper etti. 60 gündür burada bağıırıyoruz, buda bizim bir sitemimiz olsun. Az önce radyodan dinledik %99 bittiğini söylüyordular. On gün önce de bunu söylüyordular. Yüzde beş kaldı diyorlardı. Bundan kasıt bu bodrumdakilerse ve burada bizi katledeceklerse bizde şehitler kervanına katılacağız, ne mutlu bize. Mücadelemizi devam ettiren arkadaşlara buradan selamlarımı iletıyorum. Cizre halkı 60 gündür soğuk, açlık ve susuzluğa rağmen diz çökmedi. Kalan insanların bizimle gurur duyması lazım. en azından bunu bilmemiz lazım. Yaklaşıyorlar yavaş yavaş, adamlar dün de geldiler, hepinizi içerde yakacağız tehditlerini attılar. AKP hükümeti, vali, kaymakamın niyetinin ne olduğunu biliyoruz. Şu anda Cizre'de bir vahşet yaşanıyor. Arkadaşların yaşamını benimle riske atmamalım ben aşağıya iniyorum". Bu sözlerin üzerine daha ne anlatabilirim ki ablam!

Mehmet Yavuzel'in bulunduğu bodrumdan bugün itibariyle dokuz gündür hiçbir haber alamıyoruz. Tamı tamına on altı gün önce 'Biz buradayız ve yaralıyız' demişlerdi. Yedisi cenaze on üçü yaralı, o insanlara dair hiçbir umut kalmadı. Katledildiklerinden artık herkes emin. Devlet hala bu bodruma ilişkin bir tek açıklama yapmış değil. Analar binanın çökertildiğini ve etrafına harfiyat yığıldığını görmüşlerdi. Cizre bodrumlarında boğulan, boğulmak istenen yaralılara ulaşmak için bir koridor açılmasını sağlamak için çaba gösteren HDP'li Belediye Başkanı, milletvekili ve DBP'lilerin de Cizreye girmesine izin vermediler. Asker ve polis sözde dokunulmazlıkları olanları dahi il sınırlarına yaklaştırmadı.

Bodrumlarda insanları sınırsız bir barbarlık örneği sergileyerek katlettiler. TRT bunu itiraf etti. Saray-AKP devletinin resmi propaganda kurumu TRT, akşam haberlerinde bunu bir müjde gibi verdi. 'Güvenlik Güçleri 60'a yakın teröristi etkisiz hale getirdi. Güvenlik güçleri Şırnak Cizre'de teröristlerin kontrolündeki bodrum katında kalan teröristleri etkisiz hale getirdi' şeklinde haberi verdi. Türk devleti 'Eşiktekini eşikte, beşiktekini beşikte' diye özetlenebilecek barbarlık

geleneğinden aldığı güçle ölüm saçtı. Yaralı, sivil, silahsız, savunmasız insanları yakarak inanılmaz bir vahşet yaptı. İnsanlığın kirlendiği zamanlar bunlar ablam. İnsanlığın değerlerinin değersizleştirildiği anlar. Kalbini yitirmiş bir zamandan daha korkunç ne olabilir ki?

8 ŞUBAT 2016

M. Yavuzel ve beraberindekilerden hiçbir haber alamayışımızın bugün onuncu günü! On gündür bodrumlara sığınan yaralıları susuzluk, açlık ve ateşle yakarak öldürme operasyonuna devam eden devlet, kimsenin girmesine izin vermediği katliam alanındaki izleri, kanıtları ortadan kaldırma operasyonu düzenliyor.

TRT dün akşam itiraf etti. Demek ki en az iki gündür de orada kanıtları ortadan kaldırma, karartma çalışması yürütüyorlardı. TRT dün 60 kişinin bodrumda infaz edildiğini duyurmuştu. ‘Güvenlik Güçleri 60’a yakın teröristi etkisiz hale getirdi. Güvenlik güçleri Şırnak Cizre’de teröristlerin kontrolündeki bodrum katında kalan teröristleri etkisiz hale getirdi’ şeklinde haberler geçiyordu. Bugün her şey netleşti. Ambülanları Cudi mahallesinde ‘temizlik’ yapan devlete bağlı silahlı güçler çağırmış.

Şimdi ambülanları da bunlar çağırmış. Bütün ambülan şoförlerinin telefonlarını kapattırmışlar. Hastanedeki sağlık personelinin bir odaya toplayıp kapalı kapılar arkasına almışlar. Böylece gerçeklerin öğrenilemeyeceğini sanıyorlar. Katlettikleri sivil, silahsız, savunmasız sivillerin ve direnişçilerin cenazelerini adeta silahlı bir kutlama ve törenle ambülanlara yükletiyorlar.

9 ŞUBAT 2016

Kuşkusuz biliyoruz ki zülüm geleneklerinin tüm tecrübesi, bilgisi ve fetih ruhuyla kıyım yapmaktan hiç geri kalmamış bir zihniyetin karanlığı içinde; siyasal cinayetlerin, katliamların, yargısız infazların, ırkçılığın gölgesinde insanca davranmaktan, özgürlükten bahsetmek mümkün değil ablam. Bu inancımız her gün yaşadıklarımızla yeniden yeniden doğrulanıyor. Dün emniyet, önce Belediye’yi arayarak cenaze aracı istemişti. Ancak cenaze aracı gönderilince ‘Cenazeler daha hazır değil’ denilerek geri gönderilmişti. Devlet güçleri iki gece önce saldırı düzenlediği bodrum katında infaz edilenlerin cenazesini almak için Belediye Cenaze aracını istedi. Daha önce giden ambulanslar mahalleye alınmamıştı. Şimdi ise cenazelerin alınması için cenaze aracı gitmişti. Akşam yanımıza gelen ambulans şoförü şu bilgileri verdi. “Mahalleye gittim. Narin sokaktan 26 cenaze, Doğu sokaktan ise 1 cenaze aldım. Toplamında bu gün 27 cenazeyi aldım. Cizre Devlet Hastanesine götürdüm, cenazelerin 6 tanesi

kadınlara aitti. Sanırım içlerinden biri Yasemin Çıkmaz'ın cenazesiydi. Polis cenazeleri kendisi taşıdı.Üst üste yığmıştılar. Bakmak istedim. Bir çoğunun beden bütünlüğü yoktu ve büyük bir kısmı yakılmıştı” dedi. Hepimiz artık ne diyeceğimizi bilemez haldeydik. Şoför bunu söyleyince biz Mehmet Tunç'un bulunduğu yerde kalan tüm insanların yakılarak infaz edildiklerini ve yaşamadıklarına artık emindik. Kulakımızda Mehmet Tunç'un sesindeki sitem, kararlılık vardı. Eş başkanlar olarak orada olduklarını belirtmiş, dolayısıyla Asya Yüksel'in de orada olduğuna atıfta bulunmuştu. İki eş başkan, meclis üyeleri ve yaralı sivillerle birlikte teslimiyetin olmadığı onurlu duruşlarıyla meydan okumuşlardı kötülüklere.

10 ŞUBAT 2016

Bu gün öğlene doğru Cizre'nin Sur mahallesinden bir ses geldi. Başka bir bodrumun varlığıda ortaya çıktı. Derya Koç adında genç bir kadın telefonla televizyona bağlanmış. Derya şunları söylüyordu;
“Halktan burada kalan birkaç arkadaşımız vardı. Yirmi yirmi beş arkadaşımız atılan bombaların parçalarından yara aldılar. Bu arkadaşları bir yere aldık. İhtiyaçları almak için üst kata çıktık. yirmiye yakın yaralı arkadaşımız vardı aşağıda. Aşağıdaki arkadaşlarımızın kaldığı bodruma gelip, benzin atıp yaktılar onları. Biz arkadaşların çağrılarına, bağırıışlarına cevap veremedik, gidemedik. Üst katta kalırken tekrardan bombalar, bomba atarlar, havan topları ile saldırılar yaptılar. Biz 25 arkadaş şu an buradayız. Yarıyı yaralı, yarıyı hafif sıyrıklar almış bekleme durumundayız. Binaya yaklaşık bir haftadır saldırıyorlardı.Üç gündür yoğun ağır silahlar ile saldırıyorlar. Yirmi arkadaşımız bodrumdaydı. Bir gün bunlar çekilecek, beraber çıkacağız diye bekliyorduk. Ama olmadı, hepsini yaktılar. Birileri gelip yardım etmezse yaralılarımız her an son nefesini verebilir. Bodrum katına hiçbir şekilde inemiyoruz, oralar hala yanmaya devam ediyor. Vahşet sabah sekiz'de başladı, bir buçuk saattir arkadaşlarımız yanıyor. Ama artık onlardan ses çıkmıyor. Silahları artık geri çeksinler. Bu halkın, gençlerin ne suçu var?”. dedi.

Başka bir kanala bağlanan Derya, bodrumda kalanlarını ismini verdi. Ttoplam yirmi kişinin yakılan bir bodrumun üst katında mahsur kaldıklarını söylüyordu. Dün Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Yirmi yedi cenazeden sonra, bu günde Cudi mahallesine giden cenaze aracı on iki kişinin daha cenazesini hastaneye kaldırdı. Altmış iki kişinin olduğu bilinen ikinci bodrumdan şimdiye kadar otuz dokuz cenaze kaldırıldı. Birinci bodrumdan hala bir haber yok. İkinci bodrumdaki yirmi üç kişinin durumu hakkında ise bilgi yok. Bu cenazeleri

almaya giden veya adli kontrole katılan siyasetçi ve refakatçilerin psikolojisinin giderek kötüye gittiğini öğreniyoruz. Kolay değil elbette. En doğal çıldırma biçimi olmalı bu.

Üçüncü bodrumda ki yaralıların hastaneye ulaştırılması için Faysal Sarıyıldız girişimlerde bulundu. Uluslararası Af örgütünden bir koordinasyonun oluşturulduğu ve yaralıların bu akşam saat 7’de ambulansla alınacağı yönünde Faysal Sarıyıldız’la görüşmeler gerçekleşti. Ancak akşam 7’de giden ambulanslar ‘Çatışma var’ gerekçesiyle geri çevrildi. Sabah saat 7’de yaralıların alınabileceği söylendi. Akşam hem Faysal Sarıyıldız, hemde yaralılar 155 ve 112’yi arayarak ambulans istedi. Ancak tüm çabalara rağmen ambulansın mahalleye gitmesine izin verilmedi.

11 ŞUBAT 2016

11 Şubat 2016, üçüncü bodrum katliamının gerçekleştirildiği gün olarak tarihe geçti. İçişleri bakanı Efkan Ala bu gün Cizre’de operasyonun bittiğine dair açıklama yaptı. Ancak yaralıların bulunduğu evlere saldırılar bu günde sürdürüldü. Sokağa çıkma yasağı 59 gündür devam ediyor. Üçüncü bodrumda ki yaralılar, kurtarılmayı bekliyor. Daha önce 39 cenaze Cudi ve Sur mahallesinden alınarak Cizre Devlet Hastanesine kaldırılmıştı. Bu günde Cizre Belediyesine ait Cenaze aracı yanmış ve parçalanmış 31 cenaze daha hastaneye kaldırdı. Şimdiye kadar bodrumların olduğu bölgeden toplamında 70 cenaze çıkartıldı. Her üç bodrumda toplamında 149 kişinin olduğu biliniyordu.

12 ŞUBAT 2016

Bu gün Cudi ve Sur mahallelerine giden yaralı ailelerini takip eden DİHA muhabirlere de yöneldiklerini öğrendik. Gerçeklerin tamamen gömülmesini istiyorlar. Hiç bir şekilde tanıklık istemiyorlar. Ama gerçekler inatçıdır ablam. Burada yaşanan vahşet mutlaka duyulacak ve bir gün gelecek hesabı sorulacak. 3 binanın bodrum katında mahsur kalan yaralıların durumunu öğrenmek için sabah saatlerinde aileler Cizre Belediyesi önünde bir araya geldiler. Mahalleye gitmek için yola çıkan grubu takip ettiği sırada Dicle Haber Ajansı muhabiri Beritan İrlan özel harekat polisleri tarafından gözaltına alındı. Herkes biliyorki ona gözdağı verilecek, ve tehdit edilecek. En büyük korkuları birilerinin gerçeği haykırması ve onlara katil olduklarını söylemesidir. Sıkıyönetim uygulamalarının 60. Güne girdiği Cizre’de ikisi Cudi, biri ise Sur Mahallesi’nde bulunan üç bodrumdaki yaralılarından en son alınan bilgilere göre 39’u yaşamını yitiren 138 kişi bulunuyordu. Devlet güçlerinin saldırılarının ardından, son 4 günde Cizre Belediyesi’ne ait ambulanslarla çıkartılan cenaze

sayısı ise yetmiş.

13 ŞUBAT 2016

Yaşanan vahşeti daha başka nasıl anlatabilirim ki sana ablam. Kendi açımdan sona yaklaştığımı hissediyorum. Bu beni üzmüyor. Burda tanık olduklarımdan sonra, bu vahşetten sonra yaşamak isteyip istemediğimden de emin değilim. Yaşasam bu tanıklıkların yüküyle nefes alacağımdan emin değilim. Cizrenin daracık sokaklarında inançla mevzilere atıldığımızda, elimizdeki kanasın tetiğine her bastığımda ülkemizin üzerine çöken o kara bulutları, belkide senin deyiminle o laneti dağıtmaktan başka bir amacım yok!. Günler ilerliyor ablam. Sokağa çıkma yasağının şartları ağırlaşıyor. Tam bir abluka işte. İnançlı ve kararlı bir avuç genç, sınırsız teknik ve cephaneye sahip azılı bir katil orduya karşı savaşıyoruz, direniyoruz. Herşeyin, hele özgürlük düşünün bedeli elbette ağır olur. Bizde bedel ödeyeceğiz kuşkusuz. Tüm bunları biliyorum ama insanın kabul edeceğinden, sindireceğinden daha fazlasına tanık oldum galiba. İnsanlığa bulaşmış kirin pasın en katmerli haline.

Bu gün yıkık bir binanın hastahaneye dönüştürülmüş katında ağır yaralı bir gençle kapalı kaldım. Görünüşte sessiz ve dingin geçti o günler. Şiddetli çatışmalar yoktu. Arada bir yanımıza uğrayan bir kaç sivil vardı. Perdeleri kapalı tutuyor, varlığımıza dönük tüm verileri en aza indirgiyorduk. Arkadaşların yaralarına uzman bir doktor gibi müdahale edip, yaralarını temizliyor, sarıyordum. Senin gibi tıp fakültesine gitmiş olmaktan hiç bu kadar memnun kalmamıştım. Hastam derin bir uykuya dalınca evin odasında ya egzersiz yapıyor yada ona nasıl yardımcı olabileceğime dair kafa yorarak geçiriyordum. İlk geceler bomba seslerinden kaynaklı hiç uyuyamıyordum. Şimdi uyansam dahi tekrar uyuyabiliyorum. O evde kaldığım süre boyunca gerçeklikle hayal arasında sıkışmış haldeydim. Gerçeklik dünyasında mı hayal dünyasında mı olduğumu ayırd edemiyordum. Elimden geleni yapmaya çalıştım abla ama başarısız oldum. Rodi şehit düştü çaresizlikle acının en saf hallerinden birini yaşadığım anlardan biriydi. Gidip son kez yüzüne baktım. ‘Ölümün cazibesine kapılmıştım adeta. O son bakışlarında korkunun, kaçınılmaz huzursuzluğun ve endişenin zerresi yoktu. Ne için öldüğünü bilen birinin dinginliğinden başka bir şey yoktu gözlerinde. Bazı insanların ölümü karşılama biçimi insanı kiskandıra biliyor!. İşte benim ölümümde öyle olmalı ablam kiskanılacak derecede onurlu ve benzersiz. Orada iki gün beklemek zorunda kaldım. Üzerimde onca acının ölümün gözyaşının barutun yangının kokusu vardı ama umudum cesaretimde vardı. İkisi de beni hiç terk etmedi. Bir ölünün başında beklemenin ne demek olduğunu tahmin ediyorsun değil mi? Yaşamayı gereken hayatı yaşamış, hayat

döngüsünü doğallığı ile tamamlayan yada her hangi bir hastalık yada kaza sonucu ölen birisi değildi beklediğim kişi. Pırıl pırıl, fedakar, bedenini idealleri için feda eden bir gençti. O ondokuz yaşındaydı henüz. Hiç ah etmedi. O iki gün ardından ev arkadaşlarımla birlikte terk ettiğimde şaşırtıcı bir baharda sivrilmiş ve güneş çıkmıştı. Artık silah sesleri kesildi. Tek tük silah sesi gelse de şiddetli bir saldırının olmadığını biliyoruz. Günlerdir silah seslerinin altında yaşıyoruz. Bu sessizlik insanın canını yakıyor. Silah seslerinin gelmemesi, çevrediki bodrumlarda olan insanların yaşama ihtimalini de ortadan kaldırıyordu.

18 ŞUBAT 2016

Burada herkesin bir yarası var ablam. Her bir yara kapanmadan kanıyor. Sivil halkın çektiği acıların haddi hesabı yok. Kimisinin gözlerinin önünde çocuğu vurulmuş, kimisinin anası babası öldürülmüş, kimisinin kocası, kardeşi...kimisi sokaktaki cenazelerini bile alamamış. Taybet isimli bir ana vuruldu bir sokakta. Arkadaşlar bir hafta boyunca cenazenin alınmasına izin verilmediğini söyledi. Yaralı arkadaşlarımızı sivilleri korunsunlar diye bazı binaların bodrumlarına taşıdık. Ortak yürek yaraları hepsinin gözlerinde aynı acının sinmesine yol açmış. Soğuk, açlık, yorgunluk, ilaçsızlık, kurşun gibi ağır bir atmosferin içindeyiz. Kanın kanla yıkandığı acının acıyla bastırıldığı bu günlerde sorularda anlamsızlaşıyor! Kim başlattı bu savaşı?.

Ölüm kadar soğuk herşey. Kimse bu sokaklarda kaç gencin gelip geçtiğini kaç fidanın devrildiğini kaç annenin çığlığının yankılandığını bilemeyecek. Bu gün yıkık bir binaya girerken sırtını duvara dayamış bağdaş kurmuş, elinde silahı öylece oturan bir genç gördüm. Konuşmak için yanına yaklaştım. Toz toprak içinde kalmıştı. Ölü gibi görünmüyordu. Yanı başına gittiğimde çenesinin altına dayadığı silahıyla esir düşmemek yada düşmanın ellerinden ölmek için son kurşununu kendisine sıktığını gördüm. Sanki oracıkta oturmuş gelip geçeni seyre dalmıştı ablam. Sanki gülümsüyordu, yada bana öyle gelmişti. İhtiyar bir dedeyi çıkardık bodrumdan. Çöken omuzlarına ve gözyaşlarına dayanamayacağımı oracıkta acıdan öleceğimi düşündüm. İnsan hakketen acıdan ölebiliyormuş, bunu anladım. Fakat insan dayanamam dediğine de dayanıyormuş be ablam. Sende dayanacaksın!

Günler ilerledikçe savaşta şiddetleniyor. Hemen hemen her şeyimiz tükenmek üzere. İlaçlar, yiyecek, su, cephanemiz tükenmek üzere. Sivil halkın durumu kötü, insanlar bombalarla değilse bile keskin nişancıların kurşunuyla oda olmazsa soğuktan açlıktan, yorgunluktan, hastalıktan, ilaçsızlıktan ölecek... ölümle iç içe yaşamaktan herkesin rengi sanki ölüme boyanmış gibi. Lakin ben yinede onları güneş gibi, ay gibi, görüyorum. Öyle moralli ve inançlılar ki! Bazen unutsam diyorum. Hiç bir şey hatırlamasam. Mümkün değil! Yaşadığım zorlu

koşullar değil, bir kurşun yada bir bomba değil gördüklerimin ağırlığı öldürecek beni! Yanlış anlama sakın ölümden korkmuyorum. Bile isteye geldim buraya. Asla pişman değilim. Ne için sizden ayrılmayı göze aldığımı çok iyi biliyorum. Zannettiğin gibi sadece bir merak bir macera arayışıyla bir şenlik yerine gelmediğimi en başından beri iyi biliyorum. Öyle şeylere tanık oluyorum ki artık ölüm bile çok fazla basitleşiyor.

Ne büyük trajedi değil mi ablam? Zihnimizin kendine ihaneti mi bu? Yaratıcı ve yokedici güç olmak!. Dünyada bir karınca kadar küçük olduğumuzu hiç kabul edemiyoruz. Hep inanmak istiyoruz umut olduğuna. Böyle olmasa yaşayamayız biliyorum. "Böyle bir dünya olacağına gerçekten inanıyor musun mirza. Işığın eşit olarak dağıldığı bir yer gördün mü?" diye sormuştun bir keresinde. "Kaçınamadığımız kötülükler olsada iyilik de hep olacak, karanlıktan kaçınamasak da aydınlığın olduğunu ve onun için savaşan insanların olduğunuda bileceğiz." demiştin sana. Gülmüştün. Hala tam olarak böyle hissediyorum ablam. Bu günlüğü daha ne kadar devam ettirebileceğimi bilemiyorum.

Tüm bu manzaranın anlattığı tek gerçek var. Cizrelilerin kanıyla sulanan bu binalar, taşlar, sokaklar artık canlı! Canlar karıştı onlara. Artık unutmanın, hayata kaldığımız yerden devam etmenin koşulları kalmadı. Yanan hayatlar hep burada olacak! 'Biz buradayız, Cizre'nin havasıyız, her şeydeyiz, her yerdeyiz!' diyecekler. Yürürken insanlara onlar eşlik edecek sokaklarda. Çocukların oyunlarına katılacak, anaların sokak sohbetlerine eşsiz gülüşleriyle dahil olacaklar. Yakılan bedenlerin külleri her tarafa saçılacak. Nusaybin caddesi, hani şu kurşun yağmuru altında defalarca geçtiğimiz cadde, insanların coşkuyla aktığı mekan olacak yine. Her yerde Cudi ve Sur, her yerde Şah ve Yafes olacak. İnsanlarımız hep buralarda dolaşacak. Cizre'ye gelirken bu caddede başlamıştı hikayemiz. Bir halay, bir coşku seli akmıştı. Seslerini duyuyorum, gözlerim yıkıntıların üstünde halay çemberini görüyor ablam. Bahar kokusu alıyorum! Kulağıma bir ses ulaşıyor, 'Nergisler açtı!' diyor. Tüm kötülöklere inat bahar geldi, nergisler açtı! Bunu tüm yüreğimle hissediyorum.

Bu günlöğe yazdığım bu satırların sana ulaşp ulaşmayacağını bilemiyorum. Artık yazamayacağımdan korkuyorum. Heryerimin kanadığını hissediyorum.'

Günlöğü kapattım. Herşey derin bir sessizlik içindeydi. Uçurumun kenarında

Mirza'nın sesi, uçurum kenarında Mirza'nın sesi yankılanıyordu beynimde. Uçurumdan yükselen uğultuyu dinledim. Öyle derinki! Sesi mıkırtısı gibi çekiyordu kendine. Gel diyordu gel! Dayanılmaz bir sıkıntı kalbime yerleşmişti. İçim içime dar geliyordu. Gözyaşlarım sicim sicim akıyordu. Seyitxan sırılsıklamdı, yanibaşımdaydı. Sessizdi.

'Mirzamı özleyorum' dedim.

'Yaşadığın sürece özleyeceksin' dedi.

'Kendime hakim olamıyorum Seyitxan. Hiç bir yere sığamıyorum!'

'Güçlü olmak zorundasın. Kendine hakim olmayı öğreneceksin Senem. Başka çıkışı yok'

Başka çıkış yolu yoktu. Olaylar fazlasıyla hızlı geliyordu. Kendimi toparlayacak zaman bırakmıyordu. Karşılaştığım herşey bir tokat gibi yüzüme çarpıyordu. Tutunacak hiç bir şey bırakmayan bir fırtınanın içinde savruluyordum. Kendimi istemeye istemeye bu meçhul maceranın içine bırakmıştım. Ama şimdi ne kadar çırpınsam daha fazla batıyordum.

'Peki geride kalmanın acısını biliyor musun Seyitxan? Sonsuz bir çölde tek başına kalmanın ne demek olduğunu?'

'Senin kadar değil, senin kadar değil!'

'Hiç birine doğru düzgün veda edemedim. Babam, Mirza...Şu hayatta sevdiğim herkes!'

Sırtımızı dayadığımız kayadan ayrılarak karşımızdaki ormana dağ giden patikaya girdim. Ormana dalınca gizemli uğultular, sesler çıkaran rüzgara bıraktım kendimi. Bu rüzgar bu orman bu uçurum senin uğultun, senin sesin Mirza!. Şu an neredesin, senin toprağına karışmak istiyorum. Kavgaya etmek için değil seni alıp metropollerin beton soğukluğuna taşımak için değil, seni anladığımı söylemek için. Sana teşekkür etmek için. Gözümü kapatıp seni düşündüğümde içimin kıvançla dolduğunu söylemek için. Gözlerindeki umudu, kararlılığı yeniden görmek için kardeşim. 'Seni çok özleyeceğim' diye sayıklamaya başlamıştım. Ormanın içinden bir tepeye çıkıp oradan da kampın olduğu vadiye indim. Seyitxan bir gölge gibi beni izliyordu. Kayalık bir alana vardık. Hemen yan tarafımızda uçurum vardı. Yuvarlanan taşların sesiyle başımı çevirdim. Uçuruma düşen taşların sesleri yankılanarak ürkütücü bir hava yaratıyordu. Kayalılara dikkat kesilince iki canlının hareketini gördüm. 'Yaban keçiler bunlar, pezkovi diyor arkadaşlar' Seyitxandı konuşan. Uçurumun hemen dibinde olduğumuzu hatırlatıyorlardı belkide. Rahat yürüyordum. Nereye gideceğimi hesaplamadan. Ayaklarım takılıp düşmüyordum. Kendi kendime yolumu, izlemem gereken patikayı bulabilmeyi istiyordum. Gözlerim daha iyi görmeye başlamıştı sanki. Kulaklarım bütün hışırtıları, sesleri duyuyor, bir birinden ayırt etmeyi başarıyordu. Bedenimdeki farklılaşmanın ruhuma ve kalbime yansdığına farkındaydım. İçimdeki zehri kusarak arındığımı düşünüyordum. Öfkem kayboluyor yeniden hayatla doğayla bütünleşiyordum. Gündüzleri sınırsız kesintisiz gökyüzünü geceleri milyonlarca yıldızın

parlaklığını görebileceğimi hissediyordum. Ağlamıyordum. İçimdeki taze yara tüm yaralarımın baskın gelmiş, hepsini silip süpürmüştü. Gün içinde üçüncü kez yağmur yağmaya başlamıştı ama benim içimde kesilmeyecek bir yağmur vardı. Duraklayıp soluk alınca Seyitxan ellerini omuzlarıma koydu.

‘İyimisin?’

Cevap vermedim. Tüm gücümle o uçurum kenarındaki patikada sarıldım ona.

‘Sen güçlü bir kadınsın, bunuda atlatacağız elbette. Yağmur şiddetlenmeden kampa dönelim hastalanacaksın’

‘Tamam dönelim’.

Kamp yerine vardığımızda iki gurup savaşçının vedalaşma töreni yaptığını gördüm. Yağmur yağmaya devam ediyordu. ‘Dağların gözyaşları’ dedim. Seyitxan onayladı. Sanırım hiç bir yağmur o gün orada yağan yağmur kadar anlamlı gelmemişti. Sadece gidenlerin ve kalanların üzerine yağmıyor, onları ıslatmıyordu. Tenimden yüreğime sızıyor, kararmış paslanmış tüm duygularımı yıkıyor, zihnimi açıyordu. Bir köşede durmuş onların o içten ve samimi vedalaşmasını izliyorduk. Heyecanlanmasam, ağlamasam, cesaret edebilsem gidip bir kaç şey söyleyecektim. Ama işte susmam ve izlemem gerektiğini hissediyordum. O gün o yağmurun altında söze, kelimelere gerek duyulmadan gözlerin ve ellerin, bedeninin ve yüreğinin bir diğerine dokunuşunda ki saf sevgiyi gördüm. Orada tanık olduğum her şeyi kaydettim yüreğime. Sanki orada yaşanan tek bir anı atlasam Mirzaya ihanet ediyormuşum gibi hissediyordum. Tanıdığım ve gördüğüm tüm savaşçıların suretlerini gülüşlerini bakışlarını bazen tek bir sözcüklerini güçlülüğü ile övündüğüm zihnime kaydediyordum. Bu dağlarda vadilerde üzülmemeliyim diyordum. Onlar benden daha özgür, çok daha mutluydu. Ne için yaşadıklarını ne için öldüklerini biliyorlardı. O sıra rüzgara kapılıp gelen turuncu bir yaprak yanaklarımı yalayıp ince yağmurluğumun açık cebine düştü. Her an akmaya hazır olan gözyaşlarım bu kez farklı bir nedenle akıyordu. Bu yaprak Mirzadan bir hediye idi öyle hissettim.

‘Sırılsıklam olmuşsunuz, döndüğünüzde buralarda sizi hasta ettiğimizi mi söyleyeceksiniz’

Berivandı. Hemen arkamızda kocaman gülümsemesiyle bize bakıyordu.

‘Seyitxan, sen mangaya git üstünü değiştir. Senemle ben ilgilenirim.’

‘Tamam’ diyen Seyitxan erkek arkadaşların mangasına doğru yürüdü.

‘Hadi Senem bizde gidelim’

Mangaya döndüğümüzde hemen kıyafetlerimi değiştirmemi istedi. Ben dediğini yapmaya başlayınca mutfağa gidip iki çay kupasıyla geri döndü. Karşılıklı oturduk.

‘Şimdi daha iyisin değil mi?’

‘İyiyim teşekkürler’

Sessiz kaldı bir süre. İçten sıcak gözlerini bana çevirdi. ‘Çiya’nın cenazesini Cizre’ye gömmüş arkadaşlar. Orada kalmak istemiş’

Berivanla konuşmamızda cenazeyi sormamıştım. Onun ölü bedenini düşünmek bile istemediğimi farkındaydım. Şimdi dağ gibi bir gerçeği yine onun ağzından duymanın sarsıntısını yaşıyordum. Gözyaşlarına boğulmuştum yine.

‘Orada mı kalmak istemiş?’

‘Evet, zaten onu gömen arkadaşlarda şehit düşmüş. Sidar o sıra yanlarında değilmiş. Almak istesen bile yerini tespit etmen çok zor’

‘Mirza nerede kalmak isterse orada kalmalı, benim kalbim onun taze mezarı zaten’

‘Geri dönebilmeniz için gerekli hazırlıkları yapacağız. Burası operasyon bölgesi, sizin için bizim için de güvenli değil. Koşullar uygun olsa bir süre sizinle kalmayı çok isterdim, fakat gitmek zorundayım.’

‘Bende isterdim.’

Kuş sesi duydum. Yönünü tam saptayamasam da ormanın şarkısına dahil olduğunu biliyordum. Sonra manganın kapısından geldiğini farkettilim. Berivanla uzun süre sohbet ettik. Farklı bir bölgeye geçeceğini söyledi. Meşe ağaçlarının altındaki kamelyada oturuyorduk. Benimle vedalaşırken elinde tuttuğu bembeyaz bir taş bıraktı avucuma ‘Sana hediye. Lolan Suyu’nda yüzerken bulmuştum.’ dedi. Ve ‘Taş deyip geçme değerlidir!’ diye ekledi gülümserken.

Akşam mangada minderlerin üzerine uzandığımda zangır zangır titriyordum. Gözlerimin önünde sevdiklerimin kana bulanmış suratlarını kovmak için çırpınıp duruyordum. Acıyan boğazımın çıkarabildiği son çığlıklar sessizdi. O gece kalbime yerleşen dehşet hiç silinmedi. Ateşler içinde yattım. Öldürülen kardeşimin adını sayıklıyor, ona sıkılan kurşunları ellerimle çıkarmak için hayal aleminde çırpınıyordum. Sanki gerçekte o kurşunlar benim kalbime sıkılmıştı. Nefes alamayarak tıkanıyor, kıpkırmızı kesiliyordum. Ölümün sınırlarında dolaştım günlerce. Ender olarak ayıldığım zamanlarda çevreme boş boş bakıyor, kimseyi tanımıyor, bana söylenen sözleri anlamıyordum. Çevremdeki herkes toparlanmam için elinden gelen herşeyi yapıyordu. Bu dönem boyunca Türk devleti hala pervasızca Kürtlere saldırıyor, Rojava Kürtlerinin elde ettiği tüm kazanımları almaya ant içmişçesine etrafa dehşet saçıyordu. İnsan yaşamının hiç değerinin kalmadığı bu zamanlarda gece ve gündüzlerimin her saniyesi kalbime yerleşen dehşeti söküp atmakla geçti. Her saniye ölmek ve her saniye dirilmek böyle bir şey olsa gerekti.

Bazen beni hayata bağlayacak hiç bir şeyin kalmadığını düşündüm. Beni hayata bağlayacak bağlayan her şeyin bir saniye sonra yok olabileceğini. Bunu defalarca deneyimlediğimin farkındaydım. Yaşayan bir ölüye vede her an boğazlana bilinecek bir hayalet dönüşmüştüm. İçime neyi eksik yada yanlış yaptığının bilenmeyen yakıcı duygusu yerleşmişti. Başımın üzerinde bir buluta dönüşen hiçlik yağmur olmuş yağıyordu. Ruhumun acısı bedenimi sarmıştı. Acımı iyileştirmesem öldürecekli. Hayatımın en karışık denkleminin içindeydim. Yolumu bulmak zorundaydım. İçimde saklambaç oynayan duyguları deşifre

etmeliydim. Yalnızlık yüreğimi kemiriyorken evsiz jonu hatırladım yine. ‘Herkes biraz yalnızdır bu evrende. Güneş, ay ve orman bile. Binlerce ağaçtan oluşan orman bile!’ demişti nasırlı elleriyle ellerimi tutarken.

Sonunda bir akşam daldığım ölümcül uykudan uyandığımda gözlerim etrafımdaki hevallere takıldı. Küçük mangadaydık. Geldiğimden beri iyi olmam için çırpınan yirmili yaşlardaki Gever’li Dicle yüreğinin derinlerinden akan bir türkü söylüyordu. Licenin asi kızı Sema günlük yazıyordu. Manganın önünde bir kaç arkadaş sohbet ediyor, sigara içiyordu. Kınalı saçlarını tarayan Arya günlük yazan Sema’ya ‘Bizi de yaz, unutma bizde varız’ diyordu. ‘Yazacağım elbette. Herbiriniz günlüğümün kahramanlarısınız’ diye cevaplıyor Sema.

Yakınlarımızda şarıl şarıl akan su sesi ve kuş sesleri içinde onları dinliyorum. Aniden gelen keşif uçaklarının sesi keyiflerini bozmuyor ama beni utanç içinde bırakıyor. Bu gencecik yürekleri ile nasılda cesurdular. Herbirinde Mirza’yı gördüm. Mirza’nın herbirinde yaşadığını farkettim. İçeriye eski bir gerilla olan şair Roni girdiğinde kalkıp yanına oturdum. Hepsi şaşkındı. İlginç bir biçimde kendimi toparlanmış ve daha iyi hissediyordum. İyi olup olmadığımı sordular. ‘İyiyim’ dedim.

Ertesi gün erken saatlerde uyandığımda sisli aydınlık usulca çözülüyordu. Uzaklaşan yakınlaşan seslerle uyandığımda mangada Roni yaklaşık on metre olan şutukını bağlamaya çalışıyordu. Orada kaldığım süre boyunca gerillanın hemen hemen hiç özel mülkiyetinin olmadığına tanık oldum. Olanlar ise zaruri ve sınırlıydı. Bedenlerinin bir uzvu haline gelen silah teçhizatları dışında elbiseleri vardı. Yün çorap, fotoğraf makinası, radyo, saat, defter, kalem, küçük bir ayna, tarak, cımbız, küçük hafif sırt çantaları, tırnak makası, çakmak, küçük makas, iğne iplik, küçük el feneri, çok ağızlı bıçak, mendil, kadın gerillaların genellikle saçlarına bağladığı şallar...en zengin gerilla bile bunların hepsine birden sahip olamaya biliyordu. Ama iyi bir mont ve ayakkabı onlar için en az silah kadar değerliydi. Silah teçhizatında tabanca, kasatura, belki birkaç bomba en fazla ihtiyaç duyulan şeylerdi. Bunun dışında şehit yoldaşlardan kalan küçük anılar...Orada herşeylerini bize cömertçe sunan insanlarlaydık. Onları burada bırakıp yeni bir yolculuğa başlayacaktım. Bize kuru ekmeklerini, yabani mantarlarını, kızarmış salçalarını, köz ateşte demlenen çaylarını, gülüşlerini, sözlerini, kelimelerini, bakışlarını, hayallerini, sevgilerini, yüreklerini cömertçe sunmuşlardı. Herşeyden önemlisi onlar bize yaşamlarını sunuyorları. Tıpkı Mirza’nın tüm cömertliği ile sunduğu yaşamı gibi. Buradan ayılacaktım ama casus uçakları, kobra helikopterleri, çeteler, korucular, özel hareketçiler, onları vurmak için pusuda bekleyecekti. Buradan ayrılacaktım. Mirza’nın bedenini değilse de hayallerini ideallerini cesaretini, fedakarlığını bulmuştum. İçimde Mirzanın yokluğunun yarattığı boşluğu, babamın boşluğunu, Cristiyanın boşluğunu taşımıyordum artık. Kalbimin tüm boşlukları tuhaf bir şekilde dolmuş

gibiydi. Belleğime kazınan şu gün batımını, bu suretleri ve söylenen tanık olduğum her bir anı asla unutmayacağımı biliyordum. O günün tamamını oradaki genç gerillalarla sohbet ederek doğada yürüyüş yaparak geçirdik. Seyitxan çok mutlu görünüyordu. Geldiğimizden beri ilk kez yüzü gülüyordu. Akşam Roni heval sabah erkenden yola çıkacağımızı söyledi. İçime daha o andan itibaren sızlamaya başlamıştı bile. Akşam mangada herkes toplandı. Hayata, mücadeleye ilişkin uzun sohbetler yapıldı. Benim için anılar anlatıldı ve şarkılar söylendi.

Ertesi gün şafakla beraber usulca çantamı sırtladım. Aydınlanmakta olan patikada bize kuryelik yapacak genç gerillayı izledim. İçimi yeniden ülkemde olmanın ona dönüş işareti olarak gördüğüm Mirza'nın yokluğu sızlatıyordu. Yurt duygusunu Mirza'nın ölümüyle yeniden kazanacağıma asla inanmazdım. İnanmadığım bir yazgının oyunuydu belkide. İçimdeki dikenli huzursuzlukla yurdumu bıraktığım halde o beni asla bırakmamıştı. Mirza sarsılmaz bir köprü olmuştü dönüşümde. Haklıydı Berivan son sözlerinde. 'Hayat olacakları en iyi şekilde beklemeyi öğretiyor insana. Onu anlamamızı sağlayan şey nerede olursak olalım koynunda geçirdiğimiz uzun mevsimlerdir.' Seyitxanın yanı başımdan sessizce yürüdüğünü biliyordum. Oldukça güçlü bir sağanak yağmur bizi takip ediyordu. Güneşin ilk ışıklarını kapatan bu yağmur tenime temas ettiğinde içime nedensiz bir sevinç doldu. Bin bir gizemle dolu ıslak ormana bir kez daha baktım. Yağmurluğumun cebindeki turuncu yaprağı çıkarıp kokladım. Öptüm. Son kez dönüp ufka doğru uzanan doğanın dalgın güzelliğine baktım. Göçebe kuşlar uçuyordu!